

II

(Ανακοινώσεις)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΜΦΩΝΙΑ

για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την
Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας

(2019/C 384 I/01)

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΚΑΙ

ΤΟ ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι στις 29 Μαρτίου 2017 το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας («Ηνωμένο Βασίλειο»), κατόπιν του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος που διεξήχθη στο Ηνωμένο Βασίλειο και της κυριαρχικής απόφασής του να εγκαταλείψει την Ευρωπαϊκή Ένωση, κοινοποίησε την πρόθεσή του να αποχωρήσει από την Ευρωπαϊκή Ένωση («Ένωση») και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας («Ευρατόμ») σύμφωνα με το άρθρο 50 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ»), το οποίο εφαρμόζεται στην Ευρατόμ δυνάμει του άρθρου 106α της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας («Συνθήκη Ευρατόμ»),

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ να καθορίσουν τις ρυθμίσεις για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και την Ευρατόμ, λαμβανομένου υπόψη του πλαισίου που θα διέπει τη μελλοντική τους σχέση,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις κατευθυντήριες γραμμές της 29ης Απριλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 2017 και της 23ης Μαρτίου 2018 που παρασχέθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, βάσει των οποίων η Ένωση πρόκειται να συνάψει τη συμφωνία για τον καθορισμό των ρυθμίσεων για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και την Ευρατόμ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 50 της ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ, και βάσει των ρυθμίσεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, το δίκαιο της Ένωσης και της Ευρατόμ στο σύνολό του παύει να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι ο στόχος της παρούσας συμφωνίας είναι να διασφαλίσει την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση και την Ευρατόμ,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο να παρέχεται αμοιβαία προστασία για τους πολίτες της Ένωσης και για τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και για τα μέλη των οικογενειών τους αντιστοίχως, σε περίπτωση που έχουν ασκήσει δικαιώματα ελεύθερης κυκλοφορίας πριν από την ημερομηνία που καθορίζεται στην παρούσα συμφωνία, καθώς και να διασφαλίζεται η δυνατότητα άσκησης των δικαιωμάτων τους δυνάμει της παρούσας συμφωνίας και με βάση την αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων· αναγνωρίζοντας επίσης ότι τα δικαιώματα που απορρέουν από περιόδους κοινωνικής ασφάλισης θα πρέπει να προστατεύονται,

ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΑ να διασφαλίσουν την εύτακτη αποχώρηση μέσω διαφόρων διατάξεων διαχωρισμού με στόχο την αποτροπή διαταράξεων και την παροχή ασφάλειας δικαίου στους πολίτες και στους οικονομικούς φορείς καθώς και στις δικαστικές και διοικητικές αρχές στην Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο, χωρίς να αποκλείεται το ενδεχόμενο οι σχετικές διατάξεις διαχωρισμού να αντικατασταθούν από τη συμφωνία ή τις συμφωνίες σχετικά με τη μελλοντική σχέση,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι είναι προς το συμφέρον τόσο της Ένωσης όσο και του Ηνωμένου Βασιλείου να καθοριστεί μια μεταβατική περίοδος ή περίοδος εφαρμογής κατά τη διάρκεια της οποίας - παρ' όλες τις συνέπειες της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση όσον αφορά τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στα θεσμικά και λοιπά όργανα και στους οργανισμούς της Ένωσης, και ειδικότερα τη λήξη, κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, των εντολών όλων των υποψήφιων, διορισμένων ή εκλεγμένων μελών των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης σε σχέση με την ιδιότητα του Ηνωμένου Βασιλείου ως μέλους της Ένωσης - το δικαίο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των διεθνών συμφωνιών, θα πρέπει να ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού και, κατά γενικό κανόνα, με τα ίδια αποτελέσματα για τα κράτη μέλη, προκειμένου να αποφευχθούν διαταράξεις κατά την περίοδο στη διάρκεια της οποίας θα διεξαχθούν οι διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία ή τις συμφωνίες σχετικά με τη μελλοντική σχέση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, ακόμη και αν το δικαίο της Ένωσης θα ισχύει για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οι ιδιαιτερότητες του Ηνωμένου Βασιλείου ως κράτους που έχει αποχωρήσει από την Ένωση συνεπάγονται ότι θα είναι σημαντικό για το Ηνωμένο Βασίλειο να είναι σε θέση να προβεί σε ενέργειες για την προετοιμασία και τον καθορισμό των δικών του νέων διεθνών ρυθμίσεων, μεταξύ άλλων και σε τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι παρόμοιες συμφωνίες δεν θα τεθούν σε ισχύ ούτε θα εφαρμοστούν κατά τη διάρκεια της συγκεκριμένης περιόδου, εκτός εάν ληφθεί σχετική άδεια από την Ένωση,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν συμφωνήσει να τηρήσουν τις αμοιβαίες δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν ενόσω το Ηνωμένο Βασίλειο ήταν μέλος της Ένωσης μέσω ενιαίου δημοσιονομικού διακανονισμού,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι, για να εξασφαλιστούν η ορθή ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και η συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία, είναι εξαιρετικά σημαντικό να θεσπιστούν διατάξεις οι οποίες να εγγυώνται τη συνολική διακυβέρνηση, και ιδίως δεσμευτικοί κανόνες επίλυσης διαφορών και επιβολής της νομοθεσίας οι οποίοι να σέβονται πλήρως την αυτονομία της έννομης τάξης τόσο της Ένωσης όσο και του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και το καθεστώς του Ηνωμένου Βασιλείου ως τρίτης χώρας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι, για την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, είναι επίσης απαραίτητο να θεσπιστούν, σε χωριστά πρωτόκολλα της παρούσας συμφωνίας, βιώσιμες ρυθμίσεις οι οποίες θα καλύπτουν τις πολύ ειδικές καταστάσεις που αφορούν τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία και τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων στην Κύπρο,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ, επιπλέον, ότι, για την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση, είναι επίσης απαραίτητο να θεσπιστούν, σε χωριστό πρωτόκολλο της παρούσας συμφωνίας, οι ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με το Γιβραλτάρ οι οποίες εφαρμόζονται ιδίως κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η παρούσα συμφωνία θεμελιώνεται σε μια συνολική ισορροπία των οφελών, των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ ότι, παράλληλα με την παρούσα συμφωνία, τα μέρη προέβησαν σε πολιτική διακήρυξη για τον καθορισμό του πλαισίου της μελλοντικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο τόσο το Ηνωμένο Βασίλειο όσο και η Ένωση να προβούν σε κάθε απαραίτητη ενέργεια προκειμένου να ξεκινήσουν το συντομότερο δυνατόν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας τις επίσημες διαπραγματεύσεις για μία ή περισσότερες συμφωνίες που θα διέπουν τη μελλοντική τους σχέση, με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι, στο μέτρο του δυνατού, οι εν λόγω συμφωνίες θα εφαρμόζονται από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου,

ΣΥΜΦΩΝΟΥΝ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Σκοπός

Στην παρούσα συμφωνία καθορίζονται οι ρυθμίσεις για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας («Ηνωμένο Βασίλειο») από την Ευρωπαϊκή Ένωση («Ένωση») και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας («Ευρατόμ»).

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «δίκαιο της Ένωσης»:

- i) η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση («ΣΕΕ»), η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («ΣΛΕΕ») και η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας («συνθήκη Ευρατόμ»), όπως έχουν τροποποιηθεί ή συμπληρωθεί, καθώς και οι Συνθήκες Προσχώρησης και ο Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα καλούνται από κοινού «οι Συνθήκες»·
- ii) οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης·
- iii) οι πράξεις που εκδίδονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης·
- iv) οι διεθνείς συμφωνίες στις οποίες η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος και οι διεθνείς συμφωνίες που έχουν συναφθεί από τα κράτη μέλη ενεργώντας εξ ονόματος της Ένωσης·
- v) οι συμφωνίες μεταξύ κρατών μελών τις οποίες τα κράτη μέλη έχουν συνάψει υπό την ιδιότητά τους ως κρατών μελών της Ένωσης·
- vi) πράξεις των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών συνελθόντων στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου ή του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης («Συμβούλιο»)·
- vii) οι δηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο των διακυβερνητικών διασκέψεων οι οποίες υιοθέτησαν τις Συνθήκες·

β) «κράτη μέλη»: το Βασίλειο του Βελγίου, η Δημοκρατία της Βουλγαρίας, η Τσεχική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Δανίας, η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Δημοκρατία της Εσθονίας, η Ιρλανδία, η Ελληνική Δημοκρατία, το Βασίλειο της Ισπανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Κροατίας, η Ιταλική Δημοκρατία, η Κυπριακή Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Λετονίας, η Δημοκρατία της Λιθουανίας, το Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, η Ουγγαρία, η Δημοκρατία της Μάλτας, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών, η Δημοκρατία της Αυστρίας, η Δημοκρατία της Πολωνίας, η Πορτογαλική Δημοκρατία, η Ρουμανία, η Δημοκρατία της Σλοβενίας, η Σλοβακική Δημοκρατία, η Δημοκρατία της Φινλανδίας και το Βασίλειο της Σουηδίας·

γ) «πολίτης της Ένωσης»: κάθε πρόσωπο το οποίο έχει την υπηκοότητα κράτους μέλους·

δ) «υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου»: υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως ορίζεται στη Νέα δήλωση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, της 31ης Δεκεμβρίου 1982, σχετικά με την έννοια του όρου «υπήκοοι»⁽¹⁾, σε συνδυασμό με τη δήλωση αριθ. 63 που προσαρτάται στην Τελική πράξη της διακυβερνητικής Διάσκεψης η οποία θέσπισε τη Συνθήκη της Λισαβόνας⁽²⁾·

⁽¹⁾ ΕΕ C 23 της 28.1.1983, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 306 της 17.12.2007, σ. 270.

- ε) «μεταβατική περίοδος»: η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 126·
- στ) «ημέρα»: ημερολογιακή ημέρα, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία ή σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστές με την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 3

Πεδίο εδαφικής εφαρμογής

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία ή στο δίκαιο της Ένωσης που καθίσταται εφαρμοστέο με την παρούσα συμφωνία, οποιαδήποτε αναφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο ή στην επικράτεια του περιλαμβάνεται στην παρούσα συμφωνία νοείται ως αναφορά:
- α) στο Ηνωμένο Βασίλειο·
  - β) στο Γιβραλτάρ, στον βαθμό που το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζοταν σ' αυτό πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
  - γ) στις Αγγλονορμανδικές Νήσους της Μάγχης και στη Νήσο του Μαν, στον βαθμό που το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζοταν σ' αυτές πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
  - δ) στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια της Κύπρου, στον βαθμό που απαιτείται προκειμένου να εξασφαλισθεί η εφαρμογή των διευθετήσεων που ορίζονται στο Πρωτόκολλο σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, το οποίο προσαρτάται στην Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
  - ε) στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη που παρατίθενται στο παράρτημα II της ΣΔΕΕ και τα οποία διατηρούν ιδιαίτερες σχέσεις με το Ηνωμένο Βασίλειο ⁽³⁾, στον βαθμό που οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας αφορούν τις ειδικές ρυθμίσεις για τη σύνδεση των υπερπόντιων χωρών και εδαφών με την Ένωση.
2. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία ή στο δίκαιο της Ένωσης που καθίσταται εφαρμοστέο με την παρούσα συμφωνία, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη ή στην επικράτεια τους περιλαμβάνεται στην παρούσα συμφωνία θεωρείται ότι καλύπτει την επικράτεια των κρατών μελών στα οποία εφαρμόζονται οι Συνθήκες, όπως προβλέπεται στο άρθρο 355 της ΣΔΕΕ.

Άρθρο 4

Μέθοδοι και αρχές σχετικά με τα αποτελέσματα, την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας

1. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας και οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστές με την παρούσα συμφωνία παράγουν σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα τα οποία παράγουν εντός της Ένωσης και των κρατών μελών της.

Επομένως, τα νομικά ή φυσικά πρόσωπα είναι, ιδίως, σε θέση να επικαλούνται άμεσα τις διατάξεις που περιλαμβάνονται ή αναφέρονται στην παρούσα συμφωνία και οι οποίες πληρούν τις προϋποθέσεις για άμεσο αποτέλεσμα βάσει του δικαίου της Ένωσης.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει τη συμμόρφωση με την παράγραφο 1, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τις απαιτούμενες εξουσίες των δικαστικών και διοικητικών αρχών του να μην εφαρμόζουν διατάξεις του εθνικού δικαίου που δεν συνάδουν ή δεν είναι συμβατές με την παρούσα συμφωνία, μέσω του εθνικού πρωτογενούς δικαίου.

3. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας που αναφέρονται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε έννοιες ή διατάξεις αυτού ερμηνεύονται και εφαρμόζονται σύμφωνα με τις μεθόδους και τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης.

4. Οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας που αναφέρονται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε έννοιες ή διατάξεις αυτού ερμηνεύονται, κατά την υλοποίηση και την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει εκδοθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

⁽³⁾ Ανγκουίλα, Βερμούδες, Βρετανικό έδαφος της Ανταρκτικής, Βρετανικά εδάφη του Ινδικού Ωκεανού, Βρετανικές Παρθένες Νήσοι, Νήσοι Κάιμαν, Νήσοι Φάιλκλαντ, Μονσεράτ, Πίτκερν, Αγία Ελένη, Ασεισιόν και Τριστάν ντα Κούνια, Νότια Γεωργία και Νότιοι Νήσοι Σάντουιτς, και Νήσοι Τερκς και Κάικος.

5. Κατά την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, οι δικαστικές και διοικητικές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου λαμβάνουν δεόντως υπόψη τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει εκδοθεί μετά από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 5

Καλή πίστη

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο παρέχουν, σε πλαίσιο πλήρως αμοιβαίου σεβασμού και καλής πίστης, αμοιβαία συνδρομή για την εκτέλεση των καθηκόντων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία.

Λαμβάνουν όλα τα κατάλληλα μέτρα, γενικής ή ειδικής φύσης, για να εξασφαλίσουν την εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την παρούσα συμφωνία και απέχουν από τη λήψη κάθε μέτρου ικανού να διακυβεύσει την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας.

Το παρόν άρθρο εφαρμόζεται με την επιφύλαξη της εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας, ειδικότερα της αρχής της καλόπιστης συνεργασίας.

Άρθρο 6

Αναφορές στο δίκαιο της Ένωσης

1. Με εξαίρεση το τέταρτο και το πέμπτο μέρος, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κάθε αναφορά στο δίκαιο της Ένωσης η οποία περιλαμβάνεται στην παρούσα συμφωνία νοείται ως αναφορά στο δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένου όπως έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί, όπως εφαρμόζεται την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου.

2. Όταν στην παρούσα συμφωνία γίνεται αναφορά σε ενωσιακές πράξεις ή διατάξεις ενωσιακών πράξεων, η αναφορά αυτή θεωρείται, κατά περίπτωση, ότι περιλαμβάνει αναφορά στο δίκαιο της Ένωσης ή διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που, παρότι έχουν αντικατασταθεί ή καταργηθεί από την πράξη στην οποία γίνεται αναφορά, εξακολουθούν να εφαρμόζονται σύμφωνα με την πράξη αυτή.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι αναφορές σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες με την παρούσα συμφωνία θεωρείται ότι περιλαμβάνουν αναφορές στις οικείες ενωσιακές πράξεις με τις οποίες συμπληρώνονται ή εφαρμόζονται αυτές οι διατάξεις.

Άρθρο 7

Αναφορές στην Ένωση και στα κράτη μέλη

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, κάθε αναφορά σε κράτη μέλη και αρμόδιες αρχές των κρατών μελών η οποία περιλαμβάνεται σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες με την παρούσα συμφωνία θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο και τις αρμόδιες αρχές του, με εξαίρεση όσον αφορά τα ακόλουθα:

- α) τον ορισμό υποψηφίων, τον διορισμό ή την εκλογή των μελών των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, καθώς και τη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των θεσμικών οργάνων·
- β) τη συμμετοχή στη διαδικασία λήψης αποφάσεων και στη διακυβέρνηση των λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης·
- γ) τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις των επιτροπών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽⁴⁾, στις συνεδριάσεις ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής ή άλλων παρόμοιων οντοτήτων, ή στις συνεδριάσεις ομάδων εμπειρογνομόνων ή παρόμοιων οντοτήτων λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία.

⁽⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από τα κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων από την Επιτροπή (ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13).

2. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κάθε αναφορά στην Ένωση θεωρείται ότι περιλαμβάνει την Ευρατόμ.

Άρθρο 8

Πρόσβαση σε δίκτυα, πληροφοριακά συστήματα και βάσεις δεδομένων

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου το Ηνωμένο Βασίλειο παύει να έχει δικαίωμα πρόσβασης σε κάθε δίκτυο, πληροφοριακό σύστημα και βάση δεδομένων που έχει δημιουργηθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης. Το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για να διασφαλίσει ότι δεν έχει πρόσβαση σε δίκτυο, πληροφοριακό σύστημα ή βάση δεδομένων στα οποία δεν έχει πλέον δικαίωμα πρόσβασης.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 9

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος μέρους και με την επιφύλαξη του τίτλου III, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «μέλη της οικογένειας»: τα ακόλουθα πρόσωπα, ανεξαρτήτως της υπηκοότητάς τους, τα οποία εμπίπτουν στο προσωπικό πεδίο εφαρμογής που προβλέπεται στο άρθρο 10 της παρούσας συμφωνίας:
  - i) μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης ή μέλη της οικογένειας υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου^(?).
  - ii) πρόσωπα εκτός αυτών που ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, των οποίων την παρουσία αιτούνται πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου προκειμένου οι συγκεκριμένοι πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου να μην στερηθούν το δικαίωμα διαμονής που χορηγείται με το παρόν μέρος.
- β) «μεθοριακοί εργαζόμενοι»: πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου που ασκούν οικονομική δραστηριότητα σύμφωνα με το άρθρο 45 ή το άρθρο 49 της ΣΛΕΕ σε ένα ή περισσότερα κράτη στα οποία δεν διαμένουν.
- γ) «κράτος υποδοχής»:
  - i) όσον αφορά τους πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους, το Ηνωμένο Βασίλειο, εάν άσκησαν το δικαίωμα διαμονής τους σ' αυτό σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εξακολουθούν να διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και έπειτα από αυτήν.
  - ii) όσον αφορά τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου και τα μέλη των οικογενειών τους, το κράτος μέλος στο οποίο άσκησαν το δικαίωμα διαμονής τους σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και στο οποίο εξακολουθούν να διαμένουν και έπειτα από αυτήν.
- δ) «κράτος εργασίας»:
  - i) όσον αφορά τους πολίτες της Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο, εάν ασκούσαν οικονομική δραστηριότητα ως μεθοριακοί εργαζόμενοι σ' αυτό πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εξακολουθούν να ασκούν οικονομική δραστηριότητα έπειτα από αυτήν.

^(?) Οδηγία 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1612/68 και την κατάργηση των οδηγιών 64/221/ΕΟΚ, 68/360/ΕΟΚ, 72/194/ΕΟΚ, 73/148/ΕΟΚ, 75/34/ΕΟΚ, 75/35/ΕΟΚ, 90/364/ΕΟΚ, 90/365/ΕΟΚ και 93/96/ΕΟΚ (ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 77).

- ii) όσον αφορά τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, το κράτος μέλος στο οποίο ασκούσαν οικονομική δραστηριότητα ως μεθοριακοί εργαζόμενοι πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και στο οποίο εξακολουθούν να ασκούν οικονομική δραστηριότητα έπειτα από αυτήν·
- ε) «δικαίωμα επιμέλειας»: δικαίωμα επιμέλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 9) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου (*), συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος επιμέλειας το οποίο αποκτήθηκε με δικαστική απόφαση, με νόμο ή με ισχύουσα συμφωνία.

Άρθρο 10

Προσωπικό πεδίο εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη του τίτλου III, το παρόν μέρος εφαρμόζεται στα ακόλουθα πρόσωπα:
- α) πολίτες της Ένωσης που άσκησαν το δικαίωμα διαμονής τους στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εξακολουθούν να διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και έπειτα από αυτήν·
- β) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που άσκησαν το δικαίωμα διαμονής τους σε κράτος μέλος σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και συνεχίζουν να διαμένουν σ' αυτό το κράτος μέλος και έπειτα από αυτήν·
- γ) πολίτες της Ένωσης που άσκησαν το δικαίωμά τους ως μεθοριακοί εργαζόμενοι στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εξακολουθούν να το ασκούν και έπειτα από αυτήν·
- δ) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που άσκησαν το δικαίωμά τους ως μεθοριακοί εργαζόμενοι σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εξακολουθούν να το ασκούν και έπειτα από αυτήν·
- ε) μέλη της οικογένειας των προσώπων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ), υπό τον όρο ότι πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- i) διέμεναν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και συνεχίζουν να διαμένουν στο εν λόγω κράτος και έπειτα από αυτήν·
- ii) έχουν άμεση συγγένεια με πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) και διέμεναν εκτός του κράτους υποδοχής πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, υπό τον όρο ότι πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 2) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ κατά τον χρόνο που υποβάλλουν αίτηση διαμονής δυνάμει του παρόντος μέρους με σκοπό την επανένωση με το πρόσωπο που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) της παρούσας παραγράφου·
- iii) γεννήθηκαν ή υιοθετήθηκαν νομίμως από πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, είτε εντός είτε εκτός του κράτους υποδοχής, και πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 σημείο 2) στοιχείο γ) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ κατά τον χρόνο που υποβάλλουν αίτηση διαμονής δυνάμει του παρόντος μέρους με σκοπό την επανένωση με το πρόσωπο που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) της παρούσας παραγράφου, ενώ παράλληλα πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
- και οι δύο γονείς είναι πρόσωπα που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ)·
- ο ένας γονέας είναι πρόσωπο που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) και ο άλλος γονέας είναι υπήκοος του κράτους υποδοχής· ή
- ο ένας γονέας είναι πρόσωπο που αναφέρεται στα στοιχεία α) έως δ) και έχει δικαίωμα αποκλειστικής ή κοινής επιμέλειας του παιδιού, σύμφωνα με τους εφαρμοστέους κανόνες του οικογενειακού δικαίου κράτους μέλους ή του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένων των εφαρμοστέων κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου βάσει των οποίων το δικαίωμα επιμέλειας που απορρέει από το δίκαιο τρίτου κράτους αναγνωρίζεται στο κράτος μέλος ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, ειδικότερα όσον αφορά το ύψιστο συμφέρον του παιδιού και χωρίς να θίγεται η ομαλή λειτουργία των εν λόγω εφαρμοστέων κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου (*).
- στ) μέλη της οικογένειας που διέμεναν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13, το άρθρο 16 παράγραφος 2 και τα άρθρα 17 και 18 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και συνεχίζουν να διαμένουν στο εν λόγω κράτος έπειτα από αυτήν.
2. Πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ και των οποίων η διαμονή διευκολυνόταν από το κράτος υποδοχής σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της εν λόγω οδηγίας διατηρούν το δικαίωμα διαμονής τους στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το παρόν μέρος, υπό την προϋπόθεση ότι συνεχίζουν να διαμένουν στο κράτος υποδοχής μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

(* Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2003, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε γαμικές διαφορές και διαφορές γονικής μέριμνας ο οποίος καταργεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1347/2000 (ΕΕ L 338 της 23.12.2003, σ. 1).

(†) Η έννοια του δικαιώματος επιμέλειας πρέπει να ερμηνεύεται σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 9) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003. Ως εκ τούτου, καλύπτει το δικαίωμα επιμέλειας που προκύπτει από δικαστική απόφαση, από τον νόμο ή από ισχύουσα συμφωνία.

3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται επίσης σε πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 3 παράγραφος 2 στοιχεία α) και β) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, τα οποία υπέβαλαν αίτηση διευκόλυνσης της εισόδου και της διαμονής πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και των οποίων η διαμονή διευκολύνεται από το κράτος υποδοχής σύμφωνα με την εθνική του νομοθεσία μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

4. Με την επιφύλαξη τυχόν ιδίου δικαιώματος διαμονής των ενδιαφερόμενων προσώπων και σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία του και με το άρθρο 3 παράγραφος 2 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, το κράτος υποδοχής διευκολύνει την είσοδο και τη διαμονή του/της συντρόφου με τον/την οποίο/-α το πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως δ) του παρόντος άρθρου έχει σταθερή σχέση, δεόντως αποδεδειγμένη, εάν ο/η εν λόγω σύντροφος διέμενε εκτός του κράτους υποδοχής πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, υπό την προϋπόθεση ότι η σχέση ήταν σταθερή πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και συνεχίζεται κατά τον χρόνο υποβολής αίτησης διαμονής από τον/τη σύντροφο δυνάμει του παρόντος μέρους.

5. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 3 και 4, το κράτος υποδοχής προβαίνει σε διεξοδική εξέταση της προσωπικής κατάστασης των ενδιαφερόμενων προσώπων και αιτιολογεί κάθε άρνηση εισόδου ή διαμονής των προσώπων αυτών.

Άρθρο 11

Αδιάλειπτο της διαμονής

Το αδιάλειπτο της διαμονής για τους σκοπούς των άρθρων 9 και 10 δεν θίγεται από τις απουσίες που αναφέρονται στο άρθρο 15 παράγραφος 2.

Το δικαίωμα μόνιμης διαμονής που αποκτάται δυνάμει της οδηγίας 2004/38/ΕΚ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου δεν θεωρείται απολεσθέν λόγω απουσίας από το κράτος υποδοχής για περίοδο που καθορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 3.

Άρθρο 12

Απαγόρευση διακρίσεων

Εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος μέρους και με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων που περιέχονται σ' αυτό, απαγορεύεται κάθε διάκριση λόγω ιθαγένειας κατά την έννοια του άρθρου 18 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ στο κράτος υποδοχής και στο κράτος εργασίας σε σχέση με τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 10 της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Κεφάλαιο 1

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, ΕΓΓΡΑΦΑ ΔΙΑΜΟΝΗΣ

Άρθρο 13

Δικαιώματα διαμονής

1. Οι πολίτες της Ένωσης και οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν δικαίωμα διαμονής στο κράτος υποδοχής υπό τους περιορισμούς και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 21, 45 ή 49 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 6 παράγραφος 1, στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α), β) ή γ), στο άρθρο 7 παράγραφος 3, στο άρθρο 14, στο άρθρο 16 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

2. Μέλη της οικογένειας που είναι είτε πολίτες της Ένωσης είτε υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν δικαίωμα διαμονής στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 της ΣΛΕΕ και στο άρθρο 6 παράγραφος 1, στο άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ), στο άρθρο 12 παράγραφος 1 ή 3, στο άρθρο 13 παράγραφος 1, στο άρθρο 14, στο άρθρο 16 παράγραφος 1 ή στο άρθρο 17 παράγραφοι 3 και 4 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, με την επιφύλαξη των περιορισμών και των προϋποθέσεων που καθορίζονται στις διατάξεις αυτές.

3. Μέλη της οικογένειας που δεν είναι πολίτες της Ένωσης ούτε υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν δικαίωμα διαμονής στο κράτος υποδοχής βάσει του άρθρου 21 της ΣΛΕΕ και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 παράγραφος 2, στο άρθρο 7 παράγραφος 2, στο άρθρο 12 παράγραφος 2 ή 3, στο άρθρο 13 παράγραφος 2, στο άρθρο 14, στο άρθρο 16 παράγραφος 2, στο άρθρο 17 παράγραφος 3 ή 4 ή στο άρθρο 18 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, με την επιφύλαξη των περιορισμών και των προϋποθέσεων που καθορίζονται στις διατάξεις αυτές.

4. Το κράτος υποδοχής δεν μπορεί να επιβάλει στα πρόσωπα που αναφέρονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 περιορισμούς ή προϋποθέσεις για την απόκτηση, τη διατήρηση ή την απώλεια δικαιωμάτων διαμονής πέραν εκείνων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο. Δεν παρέχεται διακριτική ευχέρεια ως προς την εφαρμογή των περιορισμών και των προϋποθέσεων που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο, πλην προς όφελος του ενδιαφερόμενου προσώπου.

Άρθρο 14

Δικαίωμα εξόδου και εισόδου

1. Οι πολίτες της Ένωσης και οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, τα μέλη των οικογενειών τους και άλλα πρόσωπα που διαμένουν στην επικράτεια του κράτους υποδοχής σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα τίτλο έχουν το δικαίωμα να εγκαταλείπουν το κράτος υποδοχής και να εισέρχονται σ' αυτό, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 και στο άρθρο 5 παράγραφος 1 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, με ισχύον διαβατήριο ή εθνικό δελτίο ταυτότητας στην περίπτωση των πολιτών της Ένωσης και των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, και με ισχύον διαβατήριο στην περίπτωση των μελών των οικογενειών τους και άλλων προσώπων που δεν είναι πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου.

Πέντε έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το κράτος υποδοχής μπορεί να αποφασίσει να μην αποδέχεται πλέον εθνικά δελτία ταυτότητας για τους σκοπούς της εισόδου ή εξόδου από την επικράτειά του εάν τα δελτία αυτά δεν περιλαμβάνουν τσιπ το οποίο πληροί τα εφαρμοστέα πρότυπα του Διεθνούς Οργανισμού Πολιτικής Αεροπορίας σχετικά με τα βιομετρικά στοιχεία ταυτότητας.

2. Δεν απαιτείται θεώρηση εξόδου, θεώρηση εισόδου ή ισοδύναμη διατύπωση για κατόχους ισχύοντος εγγράφου το οποίο έχει εκδοθεί σύμφωνα με το άρθρο 18 ή το άρθρο 26.

3. Εάν το κράτος υποδοχής απαιτεί από τα μέλη της οικογένειας που πηγαίνουν να εγκατασταθούν μαζί με τον πολίτη της Ένωσης ή τον υπήκοο του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου να διαθέτουν θεώρηση εισόδου, το κράτος υποδοχής παρέχει στα εν λόγω πρόσωπα κάθε διευκόλυνση για την απόκτηση των απαραίτητων θεωρήσεων. Οι θεωρήσεις αυτές εκδίδονται ατελώς, το συντομότερο δυνατόν και βάσει ταχείας διαδικασίας.

Άρθρο 15

Δικαίωμα μόνιμης διαμονής

1. Οι πολίτες της Ένωσης και οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους, που έχουν διαμείνει νομίμως στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης για συνεχές χρονικό διάστημα 5 ετών ή για το χρονικό διάστημα που ορίζεται στο άρθρο 17 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, έχουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής στο κράτος υποδοχής υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στα άρθρα 16, 17 και 18 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ. Τα χρονικά διαστήματα νόμιμης διαμονής ή εργασίας σύμφωνα με το δικαίο της Ένωσης πριν και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής.

2. Το αδιάλειπτο της διαμονής για τους σκοπούς της απόκτησης του δικαιώματος μόνιμης διαμονής καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16 παράγραφος 3 και το άρθρο 21 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

3. Εφόσον αποκτηθεί, απώλεια του δικαιώματος μόνιμης διαμονής επέρχεται μόνο σε περίπτωση απουσίας από το κράτος υποδοχής για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τα 5 συναπτά έτη.

Άρθρο 16

Σώρευση περιόδων

Οι πολίτες της Ένωσης και οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους, που πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου διέμεναν νομίμως στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ για χρονικό διάστημα μικρότερο των 5 ετών, δικαιούνται να αποκτήσουν δικαίωμα μόνιμης διαμονής υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 15 της παρούσας συμφωνίας αφού συμπληρώσουν τα απαραίτητα χρονικά διαστήματα διαμονής. Τα χρονικά διαστήματα νόμιμης διαμονής ή εργασίας σύμφωνα με το δικαίωμα της Ένωσης πριν και μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου περιλαμβάνονται στον υπολογισμό του απαιτούμενου χρονικού διαστήματος για την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής.

Άρθρο 17

Καθεστώς και μεταβολές

1. Το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και των μελών των οικογενειών τους, να επικαλούνται άμεσα το παρόν μέρος δεν θίγεται σε περίπτωση μεταβολής του καθεστώτος τους μεταξύ, π.χ. σπουδαστή, μισθωτού, μη μισθωτού και οικονομικά ανενεργού προσώπου. Πρόσωπα τα οποία, κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, απολαύουν δικαιώματος διαμονής υπό την ιδιότητά τους ως μελών της οικογένειας πολιτών της Ένωσης ή υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπορούν να καταστούν πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχεία α) έως δ).
2. Τα δικαιώματα που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο για τα συντηρούμενα μέλη οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή υπηκόου του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου εξακολουθούν να ισχύουν ακόμη και αφού τα μέλη αυτά πάψουν να είναι συντηρούμενα.

Άρθρο 18

Έκδοση εγγράφων διαμονής

1. Το κράτος υποδοχής μπορεί να απαιτήσει από τους πολίτες της Ένωσης ή τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, τα μέλη των οικογενειών τους και άλλα πρόσωπα, που διαμένουν στην επικράτεια του σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στον παρόντα τίτλο, να υποβάλουν αίτηση για νέο καθεστώς διαμονής το οποίο χορηγεί τα δικαιώματα που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο, καθώς και για την έκδοση εγγράφου το οποίο αποδεικνύει το καθεστώς αυτό, και το οποίο μπορεί να έχει ψηφιακή μορφή.

Η υποβολή αίτησης για το εν λόγω καθεστώς διαμονής υπόκειται στις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) ο σκοπός της διαδικασίας υποβολής αίτησης είναι να εξακριβωθεί αν ο αιτών δικαιούται τα δικαιώματα διαμονής που προβλέπονται στον παρόντα τίτλο. Σε καταφατική περίπτωση, ο αιτών έχει δικαίωμα να αποκτήσει το καθεστώς διαμονής και το έγγραφο που αποδεικνύει το καθεστώς αυτό·
- β) η προθεσμία για την υποβολή της αίτησης δεν είναι μικρότερη των 6 μηνών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, για πρόσωπα τα οποία διαμένουν στο κράτος υποδοχής πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Για πρόσωπα τα οποία έχουν δικαίωμα να αρχίσουν να διαμένουν στο κράτος υποδοχής μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο, η προθεσμία για την υποβολή της αίτησης είναι 3 μήνες μετά την άφιξή τους ή η λήξη της προθεσμίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι μεταγενέστερη.

Η βεβαίωση υποβολής της αίτησης για το καθεστώς διαμονής εκδίδεται αμέσως·

- γ) η προθεσμία για την υποβολή της αίτησης που αναφέρεται στο στοιχείο β) παρατείνεται αυτόματα κατά 1 έτος σε περίπτωση που η Ένωση ενημερώσει το Ηνωμένο Βασίλειο, ή το Ηνωμένο Βασίλειο ενημερώσει την Ένωση, ότι λόγω τεχνικών προβλημάτων δεν είναι δυνατή η καταχώριση της αίτησης ή η έκδοση της βεβαίωσης υποβολής αίτησης που αναφέρεται στο στοιχείο β). Το κράτος υποδοχής δημοσιεύει την κοινοποίηση αυτή και παρέχει κατάλληλη και έγκαιρη δημόσια πληροφόρηση στα ενδιαφερόμενα πρόσωπα·
- δ) σε περίπτωση που τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα δεν τηρήσουν την προθεσμία για την υποβολή της αίτησης που αναφέρεται στο στοιχείο β), οι αρμόδιες αρχές αξιολογούν όλες τις περιστάσεις και τους λόγους μη τήρησης της προθεσμίας και παρέχουν στα πρόσωπα αυτά τη δυνατότητα να υποβάλουν αίτηση εντός εύλογου περαιτέρω χρονικού διαστήματος εφόσον υπάρχουν βάσιμοι λόγοι για τη μη τήρηση της προθεσμίας·

- ε) το κράτος υποδοχής διασφαλίζει ότι οι διοικητικές διαδικασίες για τις αιτήσεις είναι ομαλές, διαφανείς και απλές, και ότι αποφεύγεται κάθε περιττή διοικητική επιβάρυνση·
- στ) τα έντυπα της αίτησης είναι σύντομα, απλά, εύχρηστα και προσαρμοσμένα στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας· οι αιτήσεις που υποβάλλονται ταυτόχρονα από τα μέλη μιας οικογένειας εξετάζονται μαζί·
- ζ) το έγγραφο που αποδεικνύει το καθεστώς εκδίδεται ατελώς ή έναντι τέλους που δεν υπερβαίνει το επιβαλλόμενο στους πολίτες ή τους υπηκόους του κράτους υποδοχής για την έκδοση παρεμφερών εγγράφων·
- η) πρόσωπα τα οποία, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, κατέχουν έγκυρο έγγραφο μόνιμης διαμονής που έχει εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 19 ή του άρθρου 20 της οδηγίας 2004/38/EK ή έγκυρο εθνικό έγγραφο μετανάστη με το οποίο χορηγείται δικαίωμα μόνιμης διαμονής στο κράτος υποδοχής, έχουν δικαίωμα να ανταλλάξουν, εντός της περιόδου που αναφέρεται στο στοιχείο β) της παρούσας παραγράφου, το έγγραφο αυτό με νέο έγγραφο διαμονής, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης και κατόπιν επαλήθευσης της ταυτότητάς τους, διενέργειας ελέγχου ως προς τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων και την ασφάλεια σύμφωνα με το στοιχείο ιστ) της παρούσας παραγράφου και επιβεβαίωσης της συνεχούς διαμονής τους· τα νέα αυτά έγγραφα διαμονής εκδίδονται ατελώς·
- θ) η ταυτότητα των αιτούντων επαληθεύεται μέσω της προσκόμισης ισχύοντος διαβατηρίου ή εθνικού δελτίου ταυτότητας για τους πολίτες της Ένωσης και τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, και μέσω της προσκόμισης έγκυρου διαβατηρίου για τα μέλη των οικογενειών τους και άλλα πρόσωπα που δεν είναι πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου· το αποδεκτό αυτών των εγγράφων ταυτότητας δεν εξαρτάται από άλλα κριτήρια πλην της ισχύος του εγγράφου. Σε περίπτωση παρακράτησης του εγγράφου ταυτότητας από τις αρμόδιες αρχές του κράτους υποδοχής ενόσω εκκρεμεί η αίτηση, το κράτος υποδοχής επιστρέφει χωρίς καθυστέρηση το έγγραφο αυτό κατόπιν σχετικής αίτησης, πριν να ληφθεί η απόφαση σχετικά με την αίτηση·
- ι) δικαιολογητικά έγγραφα εκτός εγγράφων ταυτότητας, όπως ληξιαρχικές πράξεις, μπορούν να υποβάλλονται σε αντίγραφο. Η προσκόμιση των πρωτότυπων δικαιολογητικών εγγράφων μπορεί να απαιτηθεί μόνο σε ειδικές περιπτώσεις στις οποίες υπάρχουν εύλογες αμφιβολίες για τη γνησιότητα των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών εγγράφων·
- ια) το κράτος υποδοχής μπορεί μόνο να απαιτήσει από πολίτες της Ένωσης και υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου να προσκομίσουν, πέραν των εγγράφων ταυτότητας που αναφέρονται στο στοιχείο θ) της παρούσας παραγράφου, τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 3 της οδηγίας 2004/38/EK:
- i) εάν διαμένουν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο α) της οδηγίας 2004/38/EK ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί, βεβαίωση πρόσληψης από τον εργοδότη ή πιστοποιητικό απασχόλησης ή απόδειξη ότι είναι μη μισθωτοί·
- ii) εάν διαμένουν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/38/EK ως οικονομικά ανεργά άτομα, απόδειξη ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τον εαυτό τους και τα μέλη των οικογενειών τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους υποδοχής, καθώς και ότι διαθέτουν πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στο κράτος υποδοχής· ή
- iii) εάν διαμένουν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο γ) της οδηγίας 2004/38/EK ως σπουδαστές, απόδειξη της εγγραφής τους σε ίδρυμα εγκεκριμένο ή χρηματοδοτούμενο από το κράτος υποδοχής βάσει της νομοθεσίας ή της διοικητικής πρακτικής του, απόδειξη της πλήρους ασφαλιστικής κάλυψης ασθένειας και δήλωση ή ισοδύναμο μέσο απόδειξης ότι διαθέτουν επαρκείς πόρους για τον εαυτό τους και τα μέλη των οικογενειών τους, ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της διαμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους υποδοχής. Το κράτος υποδοχής δεν επιτρέπεται να απαιτεί να αναφέρεται συγκεκριμένο ύψος πόρων στις εν λόγω δηλώσεις.
- Όσον αφορά την προϋπόθεση των επαρκών πόρων, εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2004/38/EK·
- ιβ) το κράτος υποδοχής μπορεί να απαιτήσει μόνο από μέλη της οικογένειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 παράγραφος 1 στοιχείο ε) σημείο i) ή του άρθρου 10 παράγραφος 2 ή 3 της παρούσας συμφωνίας και τα οποία διαμένουν στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο δ) ή το άρθρο 7 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/EK να προσκομίσουν, πέραν των εγγράφων ταυτότητας που αναφέρονται στο σημείο i) της παρούσας παραγράφου, τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 ή στο άρθρο 10 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/EK:
- i) έγγραφο το οποίο πιστοποιεί την ύπαρξη δεσμού συγγένειας ή καταχωρισμένης συμβίωσης·
- ii) τη βεβαίωση εγγραφής ή, ελλείψει συστήματος εγγραφής, οποιαδήποτε άλλη απόδειξη ότι ο πολίτης της Ένωσης ή ο υπήκοος του Ηνωμένου Βασιλείου με τον οποίο διαμένουν πράγματι διαμένει στο κράτος υποδοχής·

- iii) για απευθείας κατιόντες οι οποίοι είναι κάτω της ηλικίας των 21 ετών ή είναι συντηρούμενοι και για συντηρούμενους απευθείας ανιόντες, καθώς και για εκείνους του/της συζύγου ή του/της καταχωρισμένου/-ης συντρόφου, αποδεικτικά στοιχεία ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ή δ) της οδηγίας 2004/38/EK·
- iv) για τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 2 ή 3 της παρούσας συμφωνίας, έγγραφο που έχει εκδοθεί από την αρμόδια αρχή στο κράτος υποδοχής σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/EK.
- Όσον αφορά την προϋπόθεση των επαρκών πόρων για τα μέλη της οικογένειας που είναι τα ίδια πολίτες της Ένωσης ή υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, εφαρμόζεται το άρθρο 8 παράγραφος 4 της οδηγίας 2004/38/EK·
- iv) το κράτος υποδοχής μπορεί να απαιτήσει μόνο από μέλη της οικογένειας που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 10 παράγραφος 1 στοιχείο ε) σημείο ii) ή του άρθρου 10 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας να προσκομίσουν, πέραν των εγγράφων ταυτότητας που αναφέρονται στο σημείο i) της παρούσας παραγράφου, τα ακόλουθα δικαιολογητικά έγγραφα που αναφέρονται στο άρθρο 8 παράγραφος 5 και στο άρθρο 10 παράγραφος 2 της οδηγίας 2004/38/EK:
- i) έγγραφο το οποίο πιστοποιεί την ύπαρξη δεσμού συγγένειας ή καταχωρισμένης συμβίωσης·
- ii) τη βεβαίωση εγγραφής ή, ελλείψει συστήματος εγγραφής, οποιαδήποτε άλλη απόδειξη διαμονής στο κράτος υποδοχής του πολίτη της Ένωσης ή του υπηκόου του Ηνωμένου Βασιλείου τον οποίο πηγαίνουν να συναντήσουν στο κράτος υποδοχής·
- iii) για συζύγους ή καταχωρισμένους συντρόφους, έγγραφο το οποίο πιστοποιεί την ύπαρξη δεσμού συγγένειας ή καταχωρισμένης συμβίωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- iv) για απευθείας κατιόντες οι οποίοι είναι κάτω της ηλικίας των 21 ετών ή είναι συντηρούμενοι και για συντηρούμενους απευθείας ανιόντες, καθώς και για εκείνους του/της συζύγου ή του/της καταχωρισμένου/-ης συντρόφου, αποδεικτικά στοιχεία ότι είχαν συγγενική σχέση με πολίτες της Ένωσης ή υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 2 παράγραφος 2 στοιχείο γ) ή δ) της οδηγίας 2004/38/EK σχετικά με την ηλικία ή την ιδιότητα συντηρούμενου μέλους της οικογένειας·
- v) για τα πρόσωπα που αναφέρονται στο άρθρο 10 παράγραφος 4 της παρούσας συμφωνίας, απόδειξη ότι υπήρχε σταθερή σχέση με πολίτες της Ένωσης ή υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και ότι η σχέση συνεχίζεται έπειτα από αυτήν·
- ιδ) σε περιπτώσεις πλην εκείνων που αναφέρονται στα στοιχεία ια), ιβ) και ιγ), το κράτος υποδοχής δεν απαιτεί από τους αιτούντες να προσκομίσουν δικαιολογητικά έγγραφα πλέον όσων είναι απολύτως απαραίτητα και αναλογικά για να αποδειχθεί ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις σχετικά με το δικαίωμα διαμονής βάσει του παρόντος τίτλου·
- ιε) οι αρμόδιες αρχές του κράτους υποδοχής βοηθούν τους αιτούντες να αποδεικνύουν την επιλεξιμότητά τους και να αποφεύγουν τυχόν σφάλματα ή παραλείψεις στις αιτήσεις τους· παρέχουν στους αιτούντες τη δυνατότητα να προσκομίζουν συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία και να διορθώνουν τυχόν ελλείψεις, σφάλματα ή παραλείψεις·
- ιστ) έλεγχοι ως προς τη διάπραξη αξιόποινων πράξεων και την ασφάλεια μπορούν να διενεργούνται συστηματικά στους αιτούντες, με αποκλειστικό σκοπό να εξακριβώνεται αν είναι εφαρμοστέοι οι περιορισμοί που καθορίζονται στο άρθρο 20 της παρούσας συμφωνίας. Για τον σκοπό αυτόν, μπορεί να απαιτηθεί από τους αιτούντες να δηλώσουν προηγούμενες ποινικές καταδικές οι οποίες αναγράφονται στο ποινικό τους μητρώο σύμφωνα με το δικαίωμα του κράτους έκδοσης της καταδικαστικής απόφασης κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης. Το κράτος υποδοχής μπορεί, εάν το κρίνει απαραίτητο, να εφαρμόσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 27 παράγραφος 3 της οδηγίας 2004/38/EK όσον αφορά έρευνες σε άλλα κράτη σχετικά με στοιχεία ποινικού μητρώου·
- ιζ) στο νέο έγγραφο διαμονής περιλαμβάνεται δήλωση ότι το έγγραφο έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία·
- ιη) ο αιτών έχει πρόσβαση σε δικαστικές και, ενδεχομένως, διοικητικές διαδικασίες προσφυγών στο κράτος υποδοχής κατά οποιαδήποτε απόφασης με την οποία απορρίπτεται η χορήγηση του καθεστώτος διαμονής. Οι διαδικασίες προσφυγών επιτρέπουν τον έλεγχο της νομιμότητας της απόφασης καθώς και των γεγονότων και των περιστάσεων επί των οποίων βασίζεται η προτεινόμενη απόφαση. Οι εν λόγω διαδικασίες προσφυγών εξασφαλίζουν επίσης ότι η απόφαση δεν είναι δυσανάλογη.

2. Κατά τη διάρκεια της περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου και της ενδεχόμενης μονοετούς παράταξής της βάσει του στοιχείου γ) της εν λόγω παραγράφου, όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν μέρος θεωρείται ότι ισχύουν για τους πολίτες της Ένωσης, τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, τα μέλη των οικογενειών τους και άλλα πρόσωπα που διαμένουν στο κράτος υποδοχής, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που καθορίζονται στο άρθρο 20.

3. Εν αναμονή οριστικής απόφασης των αρμόδιων αρχών επί οποιασδήποτε αίτησης αναφέρεται στην παράγραφο 1 και εν αναμονή οριστικής δικαστικής απόφασης σε περίπτωση άσκησης δικαστικής προσφυγής κατά απόρριψης της εν λόγω αίτησης από τις αρμόδιες διοικητικές αρχές, όλα τα δικαιώματα που προβλέπονται στο παρόν μέρος θεωρείται ότι ισχύουν για τον αιτούντα, συμπεριλαμβανομένου του άρθρου 21 για τις εγγυήσεις και το δικαίωμα προσφυγής, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 20 παράγραφος 4.

4. Σε περίπτωση που ένα κράτος υποδοχής έχει επιλέξει να μην απαιτήσει από τους πολίτες της Ένωσης ή τους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, τα μέλη των οικογενειών τους και άλλα πρόσωπα, που διαμένουν στην επικράτειά του σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του παρόντος τίτλου, να υποβάλουν αίτηση για το νέο καθεστώς διαμονής που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ως προϋπόθεση για τη νόμιμη διαμονή τους, τα πρόσωπα που είναι επιλέξιμα για τη χορήγηση δικαιώματος διαμονής βάσει του παρόντος τίτλου έχουν το δικαίωμα να λάβουν, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στην οδηγία 2004/38/ΕΚ, έγγραφο διαμονής, το οποίο μπορεί να έχει ψηφιακή μορφή και το οποίο περιλαμβάνει δήλωση ότι έχει εκδοθεί σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 19

Έκδοση εγγράφων διαμονής κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου

1. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, ένα κράτος υποδοχής μπορεί να επιτρέψει την οικειοθελή υποβολή αιτήσεων για καθεστώς διαμονής ή έγγραφο διαμονής όπως αναφέρονται στο άρθρο 18 παράγραφοι 1 και 4 από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Οι αποφάσεις έγκρισης ή απόρριψης των εν λόγω αιτήσεων λαμβάνονται σύμφωνα με το άρθρο 18 παράγραφοι 1 και 4. Οι αποφάσεις που λαμβάνονται βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 παράγουν αποτελέσματα μόνο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

3. Εάν αίτηση βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 εγκριθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το κράτος υποδοχής δεν μπορεί να ανακαλέσει την απόφαση χορήγησης του καθεστώτος διαμονής πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου για οποιουδήποτε λόγου πέραν εκείνων που προβλέπονται στο κεφάλαιο VI και στο άρθρο 35 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

4. Εάν αίτηση απορριφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ο αιτών μπορεί να υποβάλει νέα αίτηση οποτεδήποτε πριν από τη λήξη της περιόδου που προβλέπεται στο άρθρο 18 παράγραφος 1 στοιχείο β).

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι διαδικασίες προσφυγής βάσει του άρθρου 18 παράγραφος 1 στοιχείο ιη) είναι διαθέσιμες από την ημερομηνία έκδοσης τυχόν απόφασης για την απόρριψη αίτησης που αναφέρεται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 20

Περιορισμοί των δικαιωμάτων διαμονής και εισόδου

1. Η συμπεριφορά των πολιτών της Ένωσης ή των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, των μελών των οικογενειών τους και άλλων προσώπων που ασκούν δικαιώματα βάσει του παρόντος τίτλου, όταν η συμπεριφορά αυτή προηγείται της λήξης της μεταβατικής περιόδου, εξετάζεται σύμφωνα με το κεφάλαιο VI της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

2. Η συμπεριφορά των πολιτών της Ένωσης ή των υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, των μελών των οικογενειών τους και άλλων προσώπων, που ασκούν δικαιώματα βάσει του παρόντος τίτλου, όταν η συμπεριφορά αυτή έπεται της λήξης της μεταβατικής περιόδου, μπορεί να συνιστά λόγο περιορισμού του δικαιώματος διαμονής από το κράτος υποδοχής ή του δικαιώματος εισόδου στο κράτος εργασίας σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

3. Το κράτος υποδοχής ή το κράτος εργασίας μπορεί να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να αρνείται, να τερματίζει ή να ανακαλεί οποιοδήποτε δικαίωμα παραχωρείται από τον παρόντα τίτλο σε περίπτωση κατάχρησης των δικαιωμάτων αυτών ή απάτης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 35 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ. Τα εν λόγω μέτρα υπόκεινται στις διαδικαστικές εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 21 της παρούσας συμφωνίας.

4. Το κράτος υποδοχής ή το κράτος εργασίας μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην οδηγία 2004/38/ΕΚ, ειδικότερα στα άρθρα 31 και 35 αυτής, να απελάσει από την επικράτειά του αιτούντες που υπέβαλαν δόλιες ή καταχρηστικές αιτήσεις, ακόμη και πριν από την έκδοση οριστικής δικαστικής απόφασης σε περίπτωση που έχει ασκηθεί δικαστική προσφυγή κατά απόρριψης της αίτησης.

*Άρθρο 21***Εγγυήσεις και δικαίωμα προσφυγής**

Οι εγγυήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 15 και στο κεφάλαιο VI της οδηγίας 2004/38/ΕΚ εφαρμόζονται σε σχέση με οποιαδήποτε απόφαση λαμβάνει το κράτος υποδοχής η οποία περιορίζει τα δικαιώματα διαμονής των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 10 της παρούσας συμφωνίας.

*Άρθρο 22***Συναφή δικαιώματα**

Σύμφωνα με το άρθρο 23 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, τα μέλη της οικογένειας πολίτη της Ένωσης ή υπηκόου του Ηνωμένου Βασιλείου, τα οποία έχουν το δικαίωμα διαμονής ή το δικαίωμα μόνιμης διαμονής στο κράτος υποδοχής ή στο κράτος εργασίας, δικαιούνται να εργάζονται εκεί ως μισθωτοί ή μη μισθωτοί.

*Άρθρο 23***Ίση μεταχείριση**

1. Σύμφωνα με το άρθρο 24 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων του παρόντος τίτλου και των τίτλων I και IV του παρόντος μέρους, οι πολίτες της Ένωσης ή οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου που διαμένουν στην επικράτεια του κράτους υποδοχής βάσει της παρούσας συμφωνίας απολαύουν ίσης μεταχείρισης με τους υπηκόους του εν λόγω κράτους εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος μέρους. Το ευεργέτημα του δικαιώματος αυτού εκτείνεται στα μέλη της οικογένειας πολιτών της Ένωσης ή υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου που έχουν δικαίωμα διαμονής ή μόνιμης διαμονής.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, το κράτος υποδοχής δεν είναι υποχρεωμένο να χορηγεί δικαίωμα σε κοινωνικές παροχές κατά τα χρονικά διαστήματα διαμονής βάσει του άρθρου 6 ή του άρθρου 14 παράγραφος 4 στοιχείο β) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, ούτε να δίνει, πριν από την απόκτηση του δικαιώματος μόνιμης διαμονής σύμφωνα με το άρθρο 15 της παρούσας συμφωνίας, σπουδαστική βοήθεια, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής κατάρτισης, αποτελούμενη από σπουδαστικές υποτροφίες ή σπουδαστικά δάνεια σε άλλα πρόσωπα εκτός από μισθωτούς, μη μισθωτούς, σε πρόσωπα που διατηρούν αυτή την ιδιότητα ή στα μέλη των οικογενειών τους.

Κεφάλαιο 2

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ*Άρθρο 24***Δικαιώματα μισθωτών εργαζομένων**

1. Με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στο άρθρο 45 παράγραφοι 3 και 4 της ΣΛΕΕ, οι μισθωτοί εργαζόμενοι στο κράτος υποδοχής και οι μεθοριακοί εργαζόμενοι στο κράτος ή στα κράτη εργασίας απολαύουν των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στο άρθρο 45 της ΣΛΕΕ και των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*). Στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνονται:

- α) το δικαίωμα των προσώπων να μην υφίστανται διακρίσεις λόγω ιθαγένειας όσον αφορά την απασχόληση, την αμοιβή και τους άλλους όρους εργασίας και απασχόλησης·
- β) το δικαίωμα των προσώπων να αναλαμβάνουν και να ασκούν δραστηριότητα σύμφωνα με τους κανόνες που εφαρμόζονται στους υπηκόους του κράτους υποδοχής ή του κράτους εργασίας·
- γ) το δικαίωμα των προσώπων να λαμβάνουν από τα γραφεία απασχόλησης του κράτους υποδοχής ή του κράτους εργασίας την ίδια βοήθεια με εκείνη που παρέχουν στους δικούς τους υπηκόους·
- δ) το δικαίωμα στην ίση μεταχείριση ως προς τους όρους απασχόλησης και εργασίας, ιδίως όσον αφορά την αμοιβή, την απόλυση και, σε περίπτωση ανεργίας, την επαγγελματική επανένταξη ή την επαναπασχόληση·

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 492/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, που αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων στο εσωτερικό της Ένωσης (ΕΕ L 141 της 27.5.2011, σ. 1).

- ε) το δικαίωμα σε κοινωνικά και φορολογικά πλεονεκτήματα·
- στ) συλλογικά δικαιώματα·
- ζ) τα δικαιώματα και τα πλεονεκτήματα που παρέχονται στους μισθωτούς εργαζόμενους του κράτους υποδοχής ή του κράτους εργασίας ως προς τη στέγη·
- η) το δικαίωμα να γίνονται τα τέκνα τους δεκτά στα μαθήματα γενικής εκπαίδευσης, μαθητείας και επαγγελματικής εκπαίδευσης υπό τους ίδιους όρους με τους υπηκόους του κράτους υποδοχής ή του κράτους εργασίας, εφόσον τα εν λόγω τέκνα διαμένουν στην επικράτεια στην οποία εργάζεται ο μισθωτός.

2. Όταν απευθείας κατιών μισθωτού εργαζομένου που έχει παύσει να διαμένει στο κράτος υποδοχής φοιτά σε εκπαιδευτικό ίδρυμα στο κράτος αυτό, το πρόσωπο που έχει την κύρια επιμέλεια του εν λόγω κατιόντος έχει δικαίωμα διαμονής στο συγκεκριμένο κράτος έως ότου ο κατιών ενηλικιωθεί, καθώς και μετά την ενηλικίωσή του εάν ο κατιών εξακολουθεί να χρειάζεται την παρουσία και τη φροντίδα του προσώπου που έχει την κύρια επιμέλεια προκειμένου να συνεχίσει και να ολοκληρώσει την εκπαίδευσή του.

3. Οι μισθωτοί μεθοριακοί εργαζόμενοι απολαμβάνουν δικαιώματος εισόδου και εξόδου από το κράτος εργασίας σύμφωνα με το άρθρο 14 της παρούσας συμφωνίας και διατηρούν τα δικαιώματα των οποίων απολάμβαναν ως μισθωτοί στο εν λόγω κράτος, υπό την προϋπόθεση ότι εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις που ορίζονται στο άρθρο 7 παράγραφος 3 στοιχεία α), β), γ) και δ) της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, ακόμη και αν δεν μεταφέρουν την κατοικία τους στο κράτος εργασίας.

Άρθρο 25

Δικαιώματα μη μισθωτών εργαζομένων

1. Με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται στα άρθρα 51 και 52 της ΣΛΕΕ, οι μη μισθωτοί εργαζόμενοι στο κράτος υποδοχής και οι μη μισθωτοί μεθοριακοί εργαζόμενοι στο κράτος ή στα κράτη εργασίας απολαμβάνουν των δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται στα άρθρα 49 και 55 της ΣΛΕΕ. Στα δικαιώματα αυτά περιλαμβάνονται:

- α) το δικαίωμα των προσώπων να ασκούν και να αναλαμβάνουν δραστηριότητες ως μη μισθωτοί εργαζόμενοι, καθώς και το δικαίωμα να συστήνουν και να διαχειρίζονται επιχειρήσεις σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει το κράτος υποδοχής για τους δικούς του υπηκόους, όπως προβλέπεται στο άρθρο 49 της ΣΛΕΕ·
- β) τα δικαιώματα που προβλέπονται στο άρθρο 24 παράγραφος 1 στοιχεία γ) έως η) της παρούσας συμφωνίας.

2. Το άρθρο 24 παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε απευθείας κατιόντες μη μισθωτών εργαζομένων.

3. Το άρθρο 24 παράγραφος 3 εφαρμόζεται στους μη μισθωτούς μεθοριακούς εργαζόμενους.

Άρθρο 26

Έκδοση εγγράφου που προσδιορίζει τα δικαιώματα των μεθοριακών εργαζομένων

Το κράτος εργασίας μπορεί να απαιτήσει από πολίτες της Ένωσης ή υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που έχουν δικαιώματα ως μεθοριακοί εργαζόμενοι βάσει του παρόντος τίτλου να υποβάλουν αίτηση για την έκδοση εγγράφου το οποίο πιστοποιεί ότι έχουν τα δικαιώματα αυτά βάσει του παρόντος τίτλου. Οι εν λόγω πολίτες της Ένωσης και υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν το δικαίωμα να τους χορηγείται το έγγραφο αυτό.

Κεφάλαιο 3

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΣΩΝΤΑ

Άρθρο 27

Αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα

1. Η αναγνώριση, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, των επαγγελματικών προσόντων, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο β) της οδηγίας 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*), πολιτών της Ένωσης ή υπηκόων του Ηνωμένου Βασιλείου, και των μελών των οικογενειών τους, από το κράτος υποδοχής ή το κράτος εργασίας τους συνεχίζει να παράγει αποτελέσματα στο αντίστοιχο κράτος, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος άσκησης του επαγγέλματός τους υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν για τους υπηκόους του, εφόσον η αναγνώριση αυτή πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με οποιαδήποτε από τις ακόλουθες διατάξεις:

(*) Οδηγία 2005/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Σεπτεμβρίου 2005, σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων (ΕΕ L 255 της 30.9.2005, σ. 22).

- α) τον τίτλο ΙΙΙ της οδηγίας 2005/36/ΕΚ όσον αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων στο πλαίσιο της άσκησης της ελευθερίας εγκατάστασης, ανεξάρτητα από το αν η εν λόγω αναγνώριση εμπίπτει στο γενικό σύστημα αναγνώρισης των τίτλων εκπαίδευσης, στο σύστημα αναγνώρισης της επαγγελματικής πείρας ή στο σύστημα αναγνώρισης βάσει του συντονισμού των ελάχιστων προϋποθέσεων εκπαίδευσης·
- β) το άρθρο 10 παράγραφοι 1 και 3 της οδηγίας 98/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾ όσον αφορά την πρόσβαση στο επάγγελμα του δικηγόρου στο κράτος υποδοχής ή στο κράτος εργασίας·
- γ) το άρθρο 14 της οδηγίας 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁾ όσον αφορά τη χορήγηση άδειας σε νόμιμους ελεγκτές από άλλα κράτη μέλη·
- δ) την οδηγία 74/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹²⁾ όσον αφορά την αποδοχή στοιχείων τα οποία αποδεικνύουν τις γνώσεις και τις ικανότητες που είναι απαραίτητες για την ανάληψη ή άσκηση μη μισθωτών δραστηριοτήτων και διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων που υπάγονται στο εμπόριο και στη διανομή τοξικών προϊόντων ή δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν την επαγγελματική χρησιμοποίηση τοξικών προϊόντων.

2. Η αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων για τους σκοπούς της παραγράφου 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου περιλαμβάνει:

- α) αναγνώρισεις επαγγελματικών προσόντων που έχουν πραγματοποιηθεί δυνάμει του άρθρου 3 παράγραφος 3 της οδηγίας 2005/36/ΕΚ·
- β) αποφάσεις που παραχωρούν μερική πρόσβαση σε επαγγελματική δραστηριότητα σύμφωνα με το άρθρο 4στ της οδηγίας 2005/36/ΕΚ·
- γ) αναγνώρισεις επαγγελματικών προσόντων για σκοπούς εγκατάστασης οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δυνάμει του άρθρου 4δ της οδηγίας 2005/36/ΕΚ.

Άρθρο 28

Εν εξελίξει διαδικασίες για την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων

Το άρθρο 4, το άρθρο 4δ σχετικά με την αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων για σκοπούς εγκατάστασης, το άρθρο 4στ και ο τίτλος ΙΙΙ της οδηγίας 2005/36/ΕΚ, το άρθρο 10 παράγραφοι 1, 3 και 4 της οδηγίας 98/5/ΕΚ, το άρθρο 14 της οδηγίας 2006/43/ΕΚ και η οδηγία 74/556/ΕΟΚ εφαρμόζονται σε σχέση με την εξέταση από αρμόδια αρχή του κράτους υποδοχής ή του κράτους εργασίας κάθε αίτησης αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων που υποβλήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από πολίτες της Ένωσης ή υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και σε σχέση με την απόφαση επί κάθε αίτησης αυτού του είδους.

Τα άρθρα 4α, 4β και 4ε της οδηγίας 2005/36/ΕΚ εφαρμόζονται επίσης στον βαθμό που ενδείκνυται για την ολοκλήρωση των διαδικασιών αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων για σκοπούς εγκατάστασης βάσει του άρθρου 4δ της εν λόγω οδηγίας.

Άρθρο 29

Διοικητική συνεργασία για την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων

1. Όσον αφορά τις εκκρεμείς αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 28, το Ηνωμένο Βασίλειο και τα κράτη μέλη συνεργάζονται για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του άρθρου 28. Η συνεργασία μπορεί να περιλαμβάνει την ανταλλαγή πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με επιβληθείσες πειθαρχικές ποινές ή ποινικές κυρώσεις ή τυχόν άλλες σοβαρές και ειδικές περιστάσεις που ενδέχεται να έχουν επιπτώσεις στην άσκηση των δραστηριοτήτων οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών που αναφέρονται στο άρθρο 28.

⁽¹⁰⁾ Οδηγία 98/5/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 1998, για τη διευκόλυνση της μόνιμης άσκησης του δικηγορικού επαγγέλματος σε κράτος μέλος διάφορο εκείνου στο οποίο αποκτήθηκε ο επαγγελματικός τίτλος (ΕΕ L 77 της 14.3.1998, σ. 36).

⁽¹¹⁾ Οδηγία 2006/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τους υποχρεωτικούς ελέγχους των ετήσιων και των ενοποιημένων λογαριασμών, για την τροποποίηση των οδηγιών 78/660/ΕΟΚ και 83/349/ΕΟΚ του Συμβουλίου και για την κατάργηση της οδηγίας 84/253/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 87).

⁽¹²⁾ Οδηγία 74/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 4ης Ιουνίου 1974, περί των λεπτομερειών εφαρμογής των μεταβατικών μέτρων στον τομέα των δραστηριοτήτων, που υπάγονται στο εμπόριο και τη διανομή τοξικών προϊόντων, και των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν την επαγγελματική χρησιμοποίηση των προϊόντων αυτών συμπεριλαμβανομένων και των διαμεσολαβητικών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 307 της 18.11.1974, σ. 1).

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 9 μήνες από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά σε σχέση με τις αιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 28, στο μέτρο που αυτές αφορούν διαδικασίες αναγνώρισης επαγγελματικών προσόντων για σκοπούς εγκατάστασης βάσει του άρθρου 4δ της οδηγίας 2005/36/ΕΚ.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙΙ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Άρθρο 30

Καλυπτόμενα πρόσωπα

1. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται στα ακόλουθα πρόσωπα:
  - α) πολίτες της Ένωσης που υπάγονται στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους·
  - β) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που υπάγονται στη νομοθεσία κράτους μέλους κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους·
  - γ) πολίτες της Ένωσης που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και υπάγονται στη νομοθεσία κράτους μέλους κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους·
  - δ) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που διαμένουν σε κράτος μέλος και υπάγονται στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους·
  - ε) πρόσωπα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των στοιχείων α) έως δ) αλλά είναι:
    - i) πολίτες της Ένωσης που ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και οι οποίοι, με βάση τον τίτλο ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³⁾, υπάγονται στη νομοθεσία κράτους μέλους, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες τους· ή
    - ii) υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου που ασκούν μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα σε ένα ή περισσότερα κράτη μέλη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και οι οποίοι, με βάση τον τίτλο ΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, υπάγονται στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες τους·
  - στ) ανιθαγενείς και πρόσφυγες που διαμένουν σε κράτος μέλος ή στο Ηνωμένο Βασίλειο και εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στα στοιχεία α) έως ε), καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους·
  - ζ) υπηκόους τρίτων χωρών, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους, οι οποίοι εμπίπτουν σε μία από τις περιπτώσεις που περιγράφονται στα στοιχεία α) έως ε), υπό τον όρο ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003 του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾.
2. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καλύπτονται για όσο διάστημα εξακολουθούν να εμπίπτουν χωρίς διακοπή σε μία από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στην εν λόγω παράγραφο και στην οποία εμπλέκονται ταυτόχρονα ένα κράτος μέλος και το Ηνωμένο Βασίλειο.
3. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται επίσης σε πρόσωπα τα οποία δεν εμπίπτουν ή δεν εμπίπτουν πλέον στην παράγραφο 1 στοιχεία α) έως ε) του παρόντος άρθρου, αλλά τα οποία εμπίπτουν στο άρθρο 10 της παρούσας συμφωνίας, καθώς και στα μέλη των οικογενειών τους και στους επιζώντες τους.
4. Τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 3 καλύπτονται για όσο διάστημα εξακολουθούν να έχουν δικαίωμα διαμονής στο κράτος υποδοχής βάσει του άρθρου 13 της παρούσας συμφωνίας, ή δικαίωμα εργασίας στο κράτος εργασίας τους βάσει του άρθρου 24 ή 25 της παρούσας συμφωνίας.

⁽¹³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1).

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 859/2003 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2003, για την επέκταση των διατάξεων του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 στους υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι δεν καλύπτονται ήδη από τις διατάξεις αυτές μόνον λόγω της ιθαγένειάς τους (ΕΕ L 124 της 20.5.2003, σ. 1).

5. Όταν το παρόν άρθρο αναφέρεται σε μέλη οικογενειών και επιζώντες, τα εν λόγω πρόσωπα καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο μόνο στον βαθμό που θεμελιώνουν δικαιώματα και υπέχουν υποχρεώσεις μ' αυτή τους την ιδιότητα βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

Άρθρο 31

Κανόνες συντονισμού της κοινωνικής ασφάλισης

1. Οι κανόνες και οι στόχοι που καθορίζονται στο άρθρο 48 της ΣΛΕΕ, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁾ εφαρμόζονται στα πρόσωπα που καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο.

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνουν δεόντως υπόψη τις αποφάσεις και τις συστάσεις της διοικητικής επιτροπής για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας, η οποία υπάγεται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 («διοικητική επιτροπή»), οι οποίες παρατίθενται στο μέρος Ι του παραρτήματος Ι της παρούσας συμφωνίας.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 9 της παρούσας συμφωνίας, για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

3. Όσον αφορά τους υπηκόους τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους ή τους επιζώντες τους εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος τίτλου, οι αναφορές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 987/2009 που περιλαμβάνονται στον παρόντα τίτλο νοούνται ως αναφορές στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου ⁽¹⁶⁾ και στον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 του Συμβουλίου ⁽¹⁷⁾ αντίστοιχα. Οι αναφορές σε ειδικές διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 νοούνται ως αναφορές στις αντίστοιχες διατάξεις του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72.

Άρθρο 32

Καλυπτόμενες ειδικές περιπτώσεις

1. Οι ακόλουθοι κανόνες εφαρμόζονται στις κατωτέρω περιπτώσεις στον βαθμό που καθορίζεται στο παρόν άρθρο, στο μέτρο που αφορούν πρόσωπα τα οποία δεν καλύπτονται ή δεν καλύπτονται πλέον από το άρθρο 30:

α) τα ακόλουθα πρόσωπα καλύπτονται από τον παρόντα τίτλο για τους σκοπούς της επίκλησης και του συνυπολογισμού περιόδων ασφάλισης, μισθωτής δραστηριότητας, μη μισθωτής δραστηριότητας ή διαμονής, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από τις περιόδους αυτές σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004:

i) οι πολίτες της Ένωσης, καθώς και οι ανιθαγενείς και οι πρόσφυγες που διαμένουν σε κράτος μέλος και οι υπήκοοι τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003, οι οποίοι υπάγονταν στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες τους·

ii) οι υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και οι ανιθαγενείς και οι πρόσφυγες που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και οι υπήκοοι τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003, οι οποίοι υπάγονταν στη νομοθεσία κράτους μέλους πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και τα μέλη των οικογενειών τους και οι επιζώντες τους·

για τους σκοπούς του συνυπολογισμού των περιόδων, οι περίοδοι που έχουν συμπληρωθεί τόσο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου όσο και μετά από αυτήν λαμβάνονται υπόψη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004·

⁽¹⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας (ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1).

⁽¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 149 της 5.7.1971, σ. 2).

⁽¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης στους μισθωτούς, στους μη μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 74 της 27.3.1972, σ. 1).

- β) οι κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 20 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε πρόσωπα τα οποία, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, είχαν ζητήσει έγκριση για την υποβολή τους σε προγραμματισμένη ιατρική θεραπεία σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004, έως το τέλος της θεραπείας. Οι αντίστοιχες διαδικασίες επιστροφής δαπανών εφαρμόζονται επίσης ακόμη και μετά το τέλος της θεραπείας. Τα πρόσωπα αυτά και οι συνοδοί τους απολαύουν του δικαιώματος εισόδου στο κράτος θεραπείας και εξόδου από αυτό σύμφωνα με το άρθρο 14 τηρουμένων των αναλογιών·
- γ) οι κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 19 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε πρόσωπα τα οποία καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου διαμένουν προσωρινά σε κράτος μέλος ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, έως το τέλος της προσωρινής διαμονής τους. Οι αντίστοιχες διαδικασίες επιστροφής δαπανών εφαρμόζονται επίσης ακόμη και μετά το τέλος της προσωρινής διαμονής ή της θεραπείας·
- δ) οι κανόνες που προβλέπονται στα άρθρα 67, 68 και 69 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 εξακολουθούν να εφαρμόζονται, για όσο διάστημα πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, στη χορήγηση οικογενειακών παροχών επί των οποίων υπάρχει δικαίωμα κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου για τα ακόλουθα πρόσωπα:
- i) πολίτες της Ένωσης, ανθαγενείς και πρόσφυγες που διαμένουν σε κράτος μέλος, καθώς και υπηκόους τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003 και διαμένουν σε κράτος μέλος, οι οποίοι υπάγονται στη νομοθεσία κράτους μέλους και έχουν μέλη της οικογένειάς τους που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- ii) υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και ανθαγενείς και πρόσφυγες που διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο και υπηκόους τρίτων χωρών που πληρούν τις προϋποθέσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 859/2003 και διαμένουν στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι οποίοι υπάγονται στη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου και έχουν μέλη της οικογένειάς τους που διαμένουν σε κράτος μέλος κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- ε) στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο στοιχείο δ) σημεία i) και ii) της παρούσας παραγράφου, για κάθε πρόσωπο που έχει δικαιώματα ως μέλος της οικογένειας κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, όπως παράγωγα δικαιώματα για παροχές ασθένειας σε είδος, αυτός ο κανονισμός και οι αντίστοιχες διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 εξακολουθούν να εφαρμόζονται για όσο διάστημα πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στους εν λόγω κανονισμούς.

2. Οι διατάξεις του τίτλου III κεφάλαιο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 όσον αφορά τις παροχές ασθένειας εφαρμόζονται σε πρόσωπα που λαμβάνουν παροχές βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται, τηρουμένων των αναλογιών, ως προς οικογενειακές παροχές βάσει των άρθρων 67, 68 και 69 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

Άρθρο 33

Υπήκοοι Ισλανδίας, Λιχτενστάιν, Νορβηγίας και Ελβετίας

1. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου που εφαρμόζονται στους πολίτες της Ένωσης εφαρμόζονται στους υπηκόους της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) η Ισλανδία, το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν, το Βασίλειο της Νορβηγίας και η Ελβετική Συνομοσπονδία, κατά περίπτωση, έχουν συνάψει και εφαρμόζουν αντίστοιχες συμφωνίες με το Ηνωμένο Βασίλειο οι οποίες εφαρμόζονται στους πολίτες της Ένωσης· και
- β) η Ισλανδία, το Πριγκιπάτο του Λιχτενστάιν, το Βασίλειο της Νορβηγίας και η Ελβετική Συνομοσπονδία, κατά περίπτωση, έχουν συνάψει και εφαρμόζουν αντίστοιχες συμφωνίες με την Ένωση οι οποίες εφαρμόζονται στους υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Κατόπιν κοινοποίησης από το Ηνωμένο Βασίλειο και από την Ένωση της ημερομηνίας έναρξης ισχύος των συμφωνιών που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, η μικτή επιτροπή που συστήνεται βάσει του άρθρου 164 («μικτή επιτροπή») ορίζει την ημερομηνία από την οποία οι διατάξεις του παρόντος τίτλου εφαρμόζονται στους υπηκόους της Ισλανδίας, του Πριγκιπάτου του Λιχτενστάιν, του Βασιλείου της Νορβηγίας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, κατά περίπτωση.

Άρθρο 34

Διοικητική συνεργασία

1. Κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 7 και 128 παράγραφος 1, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει καθεστώς παρατηρητή στη διοικητική επιτροπή. Όταν τα θέματα της ημερήσιας διάταξης που σχετίζονται με τον παρόντα τίτλο αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να αποστέλλει αντιπρόσωπο, ο οποίος θα παρίσταται υπό την ιδιότητα του συμβούλου στις συνεδριάσεις της διοικητικής επιτροπής καθώς και στις συνεδριάσεις των φορέων που αναφέρονται στα άρθρα 73 και 74 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, όταν συζητούνται τέτοιου είδους θέματα.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει στην ηλεκτρονική ανταλλαγή πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση (EESSI) και καλύπτει τις σχετικές δαπάνες.

Άρθρο 35

Απόδοση, ανάκτηση και συμψηφισμός δαπανών

Οι διατάξεις των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 σχετικά με την απόδοση, την ανάκτηση και τον συμψηφισμό των δαπανών εξακολουθούν να εφαρμόζονται σε σχέση με γεγονότα τα οποία, στον βαθμό που αφορούν πρόσωπα τα οποία δεν καλύπτονται από το άρθρο 30:

- α) επήλθαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) επήλθαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και αφορούν πρόσωπα τα οποία καλύπτονταν από το άρθρο 30 ή 32 τη στιγμή που συνέβη το γεγονός.

Άρθρο 36

Εξέλιξη του δικαίου και προσαρμογές των ενωσιακών πράξεων

1. Σε περίπτωση τροποποίησης ή αντικατάστασης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, αναφορές σ' αυτούς τους κανονισμούς οι οποίες περιλαμβάνονται στην παρούσα συμφωνία νοούνται ως αναφορές στους κανονισμούς όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί, σύμφωνα με τις πράξεις που παρατίθενται στο μέρος II του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας.

Η μικτή επιτροπή αναθεωρεί το μέρος II του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας και το εναρμονίζει με οποιαδήποτε πράξη τροποποιεί ή αντικαθιστά τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 αμέσως μετά την έκδοση της πράξης αυτής από την Ένωση. Γι' αυτόν τον σκοπό, η Ένωση, το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοση, ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής σχετικά με οποιαδήποτε πράξη η οποία τροποποιεί ή αντικαθιστά τους εν λόγω κανονισμούς.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 δεύτερο εδάφιο, η μικτή επιτροπή αξιολογεί τις επιπτώσεις πράξης η οποία τροποποιεί ή καταργεί τους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 εάν η πράξη αυτή:

- α) τροποποιεί ή αντικαθιστά τα ζητήματα που καλύπτονται από το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004· ή
- β) καθιστά μια παροχή σε χρήμα εξαγωγίμη ενώ η παροχή αυτή ήταν μη εξαγωγίμη βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή καθιστά μια παροχή σε χρήμα μη εξαγωγίμη ενώ η παροχή αυτή ήταν εξαγωγίμη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- γ) καθιστά μια παροχή σε χρήμα εξαγωγίμη για απεριόριστο χρονικό διάστημα ενώ η παροχή αυτή ήταν εξαγωγίμη μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή καθιστά μια παροχή σε χρήμα εξαγωγίμη μόνο για περιορισμένο χρονικό διάστημα ενώ η παροχή αυτή ήταν εξαγωγίμη για απεριόριστο χρονικό διάστημα βάσει του εν λόγω κανονισμού κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησής της, η μικτή επιτροπή λαμβάνει υπόψη καλή τη πίστη το εύρος των αλλαγών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο πρώτο εδάφιο, καθώς και τη σημασία της συνεχιζόμενης ορθής λειτουργίας των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου και τη σημασία της ύπαρξης αρμόδιου κράτους σε σχέση με τα πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

Εάν η μικτή επιτροπή λάβει σχετική απόφαση εντός 6 μηνών από τη λήψη των πληροφοριών που παρέχονται από την Ένωση σύμφωνα με την παράγραφο 1, το μέρος II του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας δεν εναρμονίζεται με την πράξη που αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο πρώτο εδάφιο.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου:

- α) «εξαγώγιμο» σημαίνει καταβλητέο βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 σε ή σε σχέση με πρόσωπο που διαμένει σε κράτος μέλος ή στο Ηνωμένο Βασίλειο εάν ο φορέας που είναι αρμόδιος για την καταβολή της παροχής δεν βρίσκεται στην ίδια χώρα· ο όρος «μη εξαγώγιμο» ερμηνεύεται αναλόγως· και
- β) «εξαγώγιμο για απεριόριστο χρονικό διάστημα» σημαίνει εξαγώγιμο για όσο διάστημα πληρούνται οι προϋποθέσεις που θεμελιώνουν τα δικαιώματα.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τις προσαρμογές που παρατίθενται στο μέρος III του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο ενημερώνει την Ένωση, στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής, για τυχόν τροποποιήσεις διατάξεων του εθνικού δικαίου που είναι συναφείς για το μέρος III του παραρτήματος I της παρούσας συμφωνίας, το συντομότερο δυνατόν μετά τη θέσπισή τους.

4. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι αποφάσεις και οι συστάσεις της διοικητικής επιτροπής θεωρείται ότι περιλαμβάνουν τις αποφάσεις και τις συστάσεις που παρατίθενται στο μέρος I του παραρτήματος I. Η μικτή επιτροπή τροποποιεί το μέρος I του παραρτήματος I, ώστε να αντικατοπτρίζει κάθε νέα απόφαση ή σύσταση που εκδίδεται από τη διοικητική επιτροπή. Γι' αυτόν τον σκοπό, η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής το συντομότερο δυνατόν μετά την έκδοση των αποφάσεων και των συστάσεων της διοικητικής επιτροπής. Οι τροποποιήσεις αυτές πραγματοποιούνται από τη μικτή επιτροπή κατόπιν πρότασης της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 37

Δημοσιότητα

Τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο μεριμνούν για τη διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των προσώπων που καλύπτονται από το παρόν μέρος, ειδικότερα μέσω εκστρατειών ενημέρωσης οι οποίες διεξάγονται, κατά περίπτωση, με χρήση των εθνικών και τοπικών μέσων ενημέρωσης και άλλων μέσων επικοινωνίας.

Άρθρο 38

Ευνοϊκότερες διατάξεις

1. Το παρόν μέρος δεν θίγει τυχόν νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις οι οποίες εφαρμόζονται σε κράτος υποδοχής ή κράτος εργασίας και οι οποίες είναι ευνοϊκότερες για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται στον τίτλο III.

2. Το άρθρο 12 και το άρθρο 23 παράγραφος 1 ισχύουν με την επιφύλαξη των ρυθμίσεων της Κοινής Ταξιδιωτικής Περιοχής μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά ευνοϊκότερη μεταχείριση που ενδέχεται να προκύπτει από τις εν λόγω ρυθμίσεις για τα ενδιαφερόμενα πρόσωπα.

Άρθρο 39

Διά βίου προστασία

Τα πρόσωπα που καλύπτονται από το παρόν μέρος απολαύουν των δικαιωμάτων που προβλέπονται στους αντίστοιχους τίτλους του παρόντος μέρους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους, εκτός εάν παύσουν να πληρούν τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στους εν λόγω τίτλους.

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΥ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΤΕΘΕΙ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ

Άρθρο 40

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «διαθεσιμότητα στην αγορά»: κάθε προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση στην αγορά στο πλαίσιο εμπορικής δραστηριότητας, είτε έναντι αντιτίμου είτε δωρεάν·
- β) «διάθεση στην αγορά»: η πρώτη φορά κατά την οποία ένα προϊόν καθίσταται διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου·
- γ) «προσφορά προϊόντος για διανομή, κατανάλωση ή χρήση»: όταν υφιστάμενο και αυτοτελώς αναγνωρίσιμο προϊόν, μετά το στάδιο της κατασκευής, αποτελεί αντικείμενο γραπτής ή προφορικής συμφωνίας μεταξύ δύο ή περισσότερων νομικών ή φυσικών προσώπων για τη μεταβίβαση της κυριότητας, κάθε άλλου δικαιώματος ιδιοκτησίας ή της κατοχής σε σχέση με το εν λόγω προϊόν, ή όταν αποτελεί αντικείμενο προσφοράς σε νομικό ή φυσικό πρόσωπο ή πρόσωπα για τη σύναψη τέτοιας συμφωνίας·
- δ) «θέση σε λειτουργία»: η πρώτη χρήση ενός προϊόντος εντός της Ένωσης ή εντός του Ηνωμένου Βασιλείου από τον τελικό χρήστη για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζεται ή, στην περίπτωση εξοπλισμού πλοίων, η τοποθέτηση στο πλοίο·
- ε) «εποπτεία της αγοράς»: οι δραστηριότητες που διεξάγονται και τα μέτρα που λαμβάνονται από τις αρχές εποπτείας της αγοράς προκειμένου να διασφαλίζεται ότι τα εμπορεύματα συμμορφώνονται προς τις εφαρμοστέες απαιτήσεις και δεν θέτουν σε κίνδυνο την υγεία, την ασφάλεια ή οποιαδήποτε άλλη πτυχή της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος·
- στ) «αρχή εποπτείας της αγοράς»: η αρχή κράτους μέλους ή του Ηνωμένου Βασιλείου που είναι αρμόδια για την άσκηση της εποπτείας της αγοράς στην επικράτεια του·
- ζ) «όροι εμπορίας εμπορευμάτων»: απαιτήσεις που αφορούν τα χαρακτηριστικά των εμπορευμάτων, όπως τα επίπεδα ποιότητας, οι επιδόσεις, η ασφάλεια ή οι διαστάσεις, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη σύνθεση των εν λόγω εμπορευμάτων ή την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και τις μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση, την τοποθέτηση ετικέτας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης που χρησιμοποιούνται σε σχέση με τα εν λόγω εμπορεύματα· ο όρος καλύπτει επίσης τις απαιτήσεις όσον αφορά τις μεθόδους και διαδικασίες παραγωγής, εφόσον αυτές έχουν επιπτώσεις στα χαρακτηριστικά του προϊόντος·
- η) «οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης»: οργανισμός που εκτελεί δραστηριότητες αξιολόγησης της συμμόρφωσης, συμπεριλαμβανομένων της βαθμονόμησης, της δοκιμής, της πιστοποίησης και της επιθεώρησης·
- θ) «κοινοποιημένος οργανισμός»: οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης που είναι εξουσιοδοτημένος να εκτελεί εργασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης τρίτων βάσει του δικαίου της Ένωσης για την εναρμόνιση των όρων εμπορίας εμπορευμάτων·
- ι) «ζωικά προϊόντα»: προϊόντα ζωικής προέλευσης, ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα, όπως αναφέρονται στο άρθρο 4 σημεία 29), 30) και 31), αντίστοιχα, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁾, ζωοτροφές ζωικής προέλευσης, και τρόφιμα και ζωοτροφές που περιέχουν προϊόντα ζωικής προέλευσης.

Άρθρο 41

Συνεχιζόμενη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που έχουν διατεθεί στην αγορά

1. Κάθε εμπόρευμα το οποίο έχει διατεθεί νομίμως στην αγορά της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου μπορεί:

- α) να καθίσταται περαιτέρω διαθέσιμο στην αγορά της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου και να κυκλοφορεί μεταξύ των δύο αυτών αγορών έως ότου φτάσει στον τελικό χρήστη του·

⁽¹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») (ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1).

- β) εφόσον προβλέπεται στις εφαρμοστέες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, να τίθεται σε λειτουργία στην Ένωση ή στο Ηνωμένο Βασίλειο.
2. Οι απαιτήσεις που καθορίζονται στα άρθρα 34 και 35 της ΣΛΕΕ και το σχετικό δίκαιο της Ένωσης το οποίο διέπει την εμπορία εμπορευμάτων, συμπεριλαμβανομένων των όρων εμπορίας εμπορευμάτων που ισχύουν για τα σχετικά εμπορεύματα, εφαρμόζονται σε σχέση με τα εμπορεύματα που αναφέρονται στην παράγραφο 1.
3. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε όλα τα υφιστάμενα και αυτοτελώς αναγνωρίσιμα εμπορεύματα κατά την έννοια του τρίτου μέρους τίτλος II της ΣΛΕΕ, με εξαίρεση την κυκλοφορία μεταξύ της αγοράς της Ένωσης και της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου ή αντιστρόφως των εξής:
- α) ζώντων ζώων και ζωικού αναπαραγωγικού υλικού·
- β) ζωικών προϊόντων.
4. Όσον αφορά τη διακίνηση ζώντων ζώων ή ζωικού αναπαραγωγικού υλικού μεταξύ κράτους μέλους και του Ηνωμένου Βασιλείου, ή αντιστρόφως, εφαρμόζονται οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα II, υπό τον όρο ότι η ημερομηνία αναχώρησης είναι προγενέστερη της ημερομηνίας λήξης της μεταβατικής περιόδου.
5. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη της δυνατότητας του Ηνωμένου Βασιλείου, κράτους μέλους ή της Ένωσης να λαμβάνει μέτρα με σκοπό την απαγόρευση ή τον περιορισμό της διαθεσιμότητας στην αγορά εμπορεύματος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή κατηγορίας τέτοιων εμπορευμάτων, εάν και στον βαθμό που επιτρέπεται από το δίκαιο της Ένωσης.
6. Οι διατάξεις του παρόντος τίτλου ισχύουν με την επιφύλαξη τυχόν εφαρμοστέων κανόνων σχετικά με ρυθμίσεις που αφορούν την πώληση, τη διανοητική ιδιοκτησία, τα τελωνειακά καθεστώτα, τους δασμούς και τους φόρους.

Άρθρο 42

Απόδειξη της διάθεσης στην αγορά

Όταν ένας οικονομικός φορέας επικαλείται το άρθρο 41 παράγραφος 1 σε σχέση με συγκεκριμένο εμπόρευμα, ο εν λόγω οικονομικός φορέας φέρει το βάρος της απόδειξης και οφείλει να αποδείξει, βάσει οποιουδήποτε σχετικού εγγράφου, ότι το εμπόρευμα διατέθηκε στην αγορά της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 43

Εποπτεία της αγοράς

1. Οι αρχές εποπτείας της αγοράς των κρατών μελών και οι αρχές εποπτείας της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου ανταλλάσσουν χωρίς καθυστέρηση κάθε σχετική πληροφορία που συλλέγεται σε σχέση με τα εμπορεύματα που αναφέρονται στο άρθρο 41 παράγραφος 1 στο πλαίσιο των αντίστοιχων δραστηριοτήτων τους για την εποπτεία της αγοράς. Ειδικότερα, κοινοποιούν μεταξύ τους και στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή οποιαδήποτε πληροφορία αφορά τυχόν σοβαρό κίνδυνο που παρουσιάζουν τα εν λόγω εμπορεύματα, καθώς και οποιαδήποτε μέτρα λαμβάνονται σε σχέση με μη συμμορφούμενα εμπορεύματα, συμπεριλαμβανομένων σχετικών πληροφοριών οι οποίες αντλούνται από δίκτυα, πληροφοριακά συστήματα και βάσεις δεδομένων που έχουν δημιουργηθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τα εν λόγω εμπορεύματα.

2. Τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο διαβιβάζουν χωρίς καθυστέρηση κάθε αίτημα που υποβάλλεται από τις αρχές εποπτείας της αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου ή κράτους μέλους, αντίστοιχα, προς οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένο στην επικράτειά τους, όταν το εν λόγω αίτημα αφορά αξιολόγηση της συμμόρφωσης που διενεργήθηκε από τον εν λόγω οργανισμό υπό την ιδιότητά του ως κοινοποιημένου οργανισμού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζουν ότι κάθε τέτοιο αίτημα εξετάζεται αμέσως από τον οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης.

Άρθρο 44

Διαβίβαση φακέλων και εγγράφων που αφορούν εν εξελίξει διαδικασίες

Το Ηνωμένο Βασίλειο διαβιβάζει χωρίς καθυστέρηση στην αρμόδια αρχή κράτους μέλους που έχει οριστεί σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης όλους τους σχετικούς φακέλους ή τα σχετικά έγγραφα που αφορούν αξιολογήσεις, εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις οι οποίες είναι σε εξέλιξη την ημέρα πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και διενεργούνται από αρμόδια αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 528/2012⁽¹⁾, τον

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων (ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1).

κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 ⁽²⁰⁾, την οδηγία 2001/83/ΕΚ ⁽²¹⁾ και την οδηγία 2001/82/ΕΚ ⁽²²⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Άρθρο 45

Διάθεση πληροφοριών σχετικά με προηγούμενες διαδικασίες χορήγησης άδειας κυκλοφορίας για φάρμακα

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος κράτους μέλους ή του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων, καθιστά διαθέσιμο χωρίς καθυστέρηση τον φάκελο άδειας κυκλοφορίας φαρμάκου για το οποίο εκδόθηκε άδεια κυκλοφορίας από αρμόδια αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σε περιπτώσεις στις οποίες ο εν λόγω φάκελος είναι απαραίτητος για την αξιολόγηση αίτησης άδειας κυκλοφορίας σύμφωνα με τα άρθρα 10 και 10α της οδηγίας 2001/83/ΕΚ ή τα άρθρα 13 και 13α της οδηγίας 2001/82/ΕΚ.

2. Κάθε κράτος μέλος, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, καθιστά διαθέσιμο χωρίς καθυστέρηση τον φάκελο άδειας κυκλοφορίας φαρμάκου για το οποίο εκδόθηκε άδεια κυκλοφορίας από αρμόδια αρχή του εν λόγω κράτους μέλους πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σε περιπτώσεις στις οποίες ο εν λόγω φάκελος είναι απαραίτητος για την αξιολόγηση αίτησης άδειας κυκλοφορίας στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις νομοθετικές απαιτήσεις του Ηνωμένου Βασιλείου, στον βαθμό που οι εν λόγω νομοθετικές απαιτήσεις αναπαράγουν τις περιστάσεις των άρθρων 10 και 10α της οδηγίας 2001/83/ΕΚ ή των άρθρων 13 και 13α της οδηγίας 2001/82/ΕΚ.

Άρθρο 46

Διάθεση πληροφοριών τις οποίες κατέχουν κοινοποιημένοι οργανισμοί εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο ή σε κράτος μέλος

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει ότι οι πληροφορίες τις οποίες κατέχει οργανισμός αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένος στο Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τις δραστηριότητές του ως κοινοποιημένος οργανισμός βάσει του δικαιίου της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου καθίστανται διαθέσιμες κατόπιν αιτήματος του κατόχου του πιστοποιητικού, χωρίς καθυστέρηση, σε κοινοποιημένο οργανισμό εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, τον οποίο υποδεικνύει ο κάτοχος του πιστοποιητικού.

2. Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι οι πληροφορίες τις οποίες κατέχει κοινοποιημένος οργανισμός εγκατεστημένος στο εκάστοτε κράτος μέλος σχετικά με τις δραστηριότητές του πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου καθίστανται διαθέσιμες κατόπιν αιτήματος του κατόχου του πιστοποιητικού, χωρίς καθυστέρηση, σε οργανισμό αξιολόγησης της συμμόρφωσης εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο, τον οποίο υποδεικνύει ο κάτοχος του πιστοποιητικού.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

Άρθρο 47

Ενωσιακός χαρακτήρας των εμπορευμάτων

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²³⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με ενωσιακά εμπορεύματα που αναφέρονται στο άρθρο 5 σημείο 23) του εν λόγω κανονισμού, στις περιπτώσεις στις οποίες τα εν λόγω εμπορεύματα διακινούνται από το τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου προς το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης, ή αντιστρόφως, υπό την προϋπόθεση ότι η διακίνηση ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και έληξε έπειτα από αυτήν. Η διακίνηση εμπορευμάτων η οποία έχει ξεκινήσει πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και λήγει έπειτα από αυτήν αντιμετωπίζεται ως ενδοενωσιακή διακίνηση όσον αφορά τις απαιτήσεις αδειών εισαγωγής και εξαγωγής που καθορίζονται στο δίκαιο της Ένωσης.

⁽²⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά (ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1).

⁽²¹⁾ Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67).

⁽²²⁾ Οδηγία 2001/82/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα κτηνιατρικά φάρμακα (ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 1).

⁽²³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1).

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το τεκμήριο του τελωνειακού χαρακτήρα εμπορευμάτων ως ενωσιακών εμπορευμάτων όπως αναφέρεται στο άρθρο 153 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 δεν εφαρμόζεται. Ο τελωνειακός χαρακτήρας των εν λόγω εμπορευμάτων ως ενωσιακών εμπορευμάτων, καθώς και το γεγονός ότι η διακίνηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, πρέπει να αποδεικνύονται για κάθε διακίνηση από το ενδιαφερόμενο πρόσωπο με οποιοδήποτε από τα μέσα που αναφέρονται στο άρθρο 199 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής ⁽²⁴⁾. Η απόδειξη της έναρξης της διακίνησης παρέχεται μέσω εγγράφου μεταφοράς που αφορά τα εμπορεύματα.

3. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται σε σχέση με ενωσιακά εμπορεύματα που μεταφέρονται αεροπορικά και φορτώθηκαν ή μεταφορτώθηκαν σε αερολιμένα στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ή φορτώθηκαν ή μεταφορτώθηκαν σε αερολιμένα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης με προορισμό το τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου, εάν η μεταφορά των εν λόγω εμπορευμάτων πραγματοποιείται βάσει ενιαίου εγγράφου μεταφοράς που έχει εκδοθεί σε οποιοδήποτε από τα εν λόγω τελωνειακά εδάφη, υπό την προϋπόθεση ότι η αεροπορική μεταφορά ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και η διακίνηση έληξε έπειτα από αυτήν.

4. Η παράγραφος 2 δεν εφαρμόζεται σε σχέση με ενωσιακά εμπορεύματα που αποτελούν αντικείμενο θαλάσσιας μεταφοράς και μεταφέρονται μεταξύ λιμένων στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και λιμένων στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο τακτικής γραμμής θαλάσσιας μεταφοράς, όπως αναφέρεται στο άρθρο 120 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής ⁽²⁵⁾, υπό την προϋπόθεση ότι:

- α) το ταξίδι που περιλάμβανε τους λιμένες στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και λιμένες στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και έληξε έπειτα από αυτήν· και
- β) το σκάφος της τακτικής γραμμής θαλάσσιας μεταφοράς προσέγγισε έναν ή περισσότερους λιμένες στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου ή στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

5. Εάν κατά τη διάρκεια του ταξιδιού που αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) το σκάφος της τακτικής γραμμής θαλάσσιας μεταφοράς προσεγγίσει έναν ή περισσότερους λιμένες στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου:

- α) για εμπορεύματα που φορτώθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εκφορτώθηκαν στους εν λόγω λιμένες, ο τελωνειακός χαρακτήρας των εμπορευμάτων ως ενωσιακών εμπορευμάτων δεν μεταβάλλεται·
- β) για εμπορεύματα που φορτώθηκαν σε λιμένες που προσεγγίστηκαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ο τελωνειακός χαρακτήρας των εμπορευμάτων ως ενωσιακών εμπορευμάτων δεν μεταβάλλεται υπό την προϋπόθεση ότι αποδεικνύεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Άρθρο 48

Συνοπτική διασαφήση εισόδου και διασαφήση πριν από την αναχώρηση

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 εφαρμόζεται σε σχέση με συνοπτικές διασαφήσεις εισόδου που υποβλήθηκαν σε τελωνείο πρώτης εισόδου σύμφωνα με τον τίτλο IV κεφάλαιο I του εν λόγω κανονισμού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και οι εν λόγω διασαφήσεις παράγουν τα ίδια έννομα αποτελέσματα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 εφαρμόζεται σε σχέση με διασαφήσεις πριν από την αναχώρηση που υποβλήθηκαν σύμφωνα με τον τίτλο VIII κεφάλαιο I του εν λόγω κανονισμού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και, κατά περίπτωση, όταν τα εμπορεύματα παραδόθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 194 του εν λόγω κανονισμού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Οι εν λόγω διασαφήσεις παράγουν τα ίδια έννομα αποτελέσματα στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης και στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 49

Λήξη προσωρινής εναπόθεσης ή τελωνειακών καθεστώτων

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 εφαρμόζεται σε σχέση με μη ενωσιακά εμπορεύματα που βρίσκονταν σε προσωρινή εναπόθεση όπως αναφέρεται στο άρθρο 5 σημείο 17) του εν λόγω κανονισμού κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και σε σχέση με εμπορεύματα που τελούσαν υπό οποιοδήποτε από τα τελωνειακά καθεστώτα που αναφέρονται στο άρθρο 5 σημείο 16) του εν λόγω κανονισμού στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου έως ότου λήξει η εν λόγω προσωρινή εναπόθεση, έως ότου εκκαθαριστεί ένα από τα ειδικά τελωνειακά καθεστώτα, έως ότου τα εμπορεύματα τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία ή έως ότου τα εμπορεύματα εξέλθουν από το έδαφος, υπό την προϋπόθεση ότι το σχετικό γεγονός επέρχεται μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου αλλά όχι αργότερα από την αντίστοιχη προθεσμία που αναφέρεται στο παράρτημα III.

⁽²⁴⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/2447 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 558).

⁽²⁵⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 1).

Ωστόσο, το άρθρο 148 παράγραφος 5 στοιχεία β) και γ) και το άρθρο 219 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 δεν εφαρμόζονται σε σχέση με διακινήσεις εμπορευμάτων μεταξύ του τελωνειακού εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου και του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης οι οποίες λήγουν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013, η απόφαση 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽²⁶⁾, ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου ⁽²⁷⁾ και ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου ⁽²⁸⁾ εφαρμόζονται σε σχέση με οποιαδήποτε τελωνειακή οφειλή προκύπτει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από τη λήξη της προσωρινής αναπόθεσης ή εκκαθάρισης που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Ο τίτλος II κεφάλαιο 1 τμήμα 1 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447 εφαρμόζεται σε σχέση με αιτήματα υπαγωγής σε δασμολογικές ποσοτώσεις που έχουν γίνει δεκτά από τις τελωνειακές αρχές στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου και εφόσον τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν προσκομιστεί σύμφωνα με το άρθρο 50 του εν λόγω κανονισμού από τις τελωνειακές αρχές στο τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και εφαρμόζεται σε σχέση με την ακύρωση αιτημάτων και τις επιστροφές μη χρησιμοποιημένων καταναμημένων ποσοτήτων βάσει τέτοιων αιτημάτων.

Άρθρο 50

Πρόσβαση σε σχετικά δίκτυα, συστήματα πληροφοριών και βάσεις δεδομένων

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πρόσβαση, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος τίτλου, στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων που παρατίθενται στο παράρτημα IV. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση για τη διευκόλυνση αυτής της πρόσβασης. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους μέχρι τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο παράρτημα IV. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

Άρθρο 51

Φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ)

1. Η οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁹⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με εμπορεύματα που αποστέλλονται ή μεταφέρονται από το έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου προς το έδαφος κράτους μέλους, και αντιστρόφως, υπό την προϋπόθεση ότι η αποστολή ή μεταφορά ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και έληξε έπειτα από αυτήν.

2. Η οδηγία 2006/112/ΕΚ συνεχίζει να εφαρμόζεται έως 5 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου όσον αφορά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των υποκειμένων στον φόρο σε σχέση με συναλλαγές με διασυνοριακό στοιχείο μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και κράτους μέλους οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και σε σχέση με συναλλαγές που καλύπτονται από την παράγραφο 1.

⁽²⁶⁾ Απόφαση 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 105).

⁽²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, σχετικά με τη θέσπιση εκτελεστικών μέτρων για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 29).

⁽²⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου, της 26ης Μαΐου 2014, για τις μεθόδους και τη διαδικασία απόδοσης των παραδοσιακών ιδίων πόρων και των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και το ΑΕΕ και για τα μέτρα αντιμετώπισης των ταμειακών αναγκών (ΕΕ L 168 της 7.6.2014, σ. 39).

⁽²⁹⁾ Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1).

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 και από το άρθρο 15 της οδηγίας 2008/9/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽³⁰⁾, οι αιτήσεις επιστροφής που αφορούν ΦΠΑ ο οποίος καταβλήθηκε σε κράτος μέλος από υποκείμενο στον φόρο εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο, ή ΦΠΑ ο οποίος καταβλήθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο από υποκείμενο στον φόρο εγκατεστημένο σε κράτος μέλος, υποβάλλονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της εν λόγω οδηγίας το αργότερο στις 31 Μαρτίου 2021.

4. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2 και από το άρθρο 61 παράγραφος 2 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου ⁽³¹⁾, οι τροποποιήσεις των δηλώσεων ΦΠΑ που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 364 ή το άρθρο 369στ της οδηγίας 2006/112/ΕΚ είτε στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με υπηρεσίες που παρασχέθηκαν σε κράτη μέλη κατανάλωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, είτε σε κράτος μέλος σε σχέση με υπηρεσίες που παρασχέθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, υποβάλλονται το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 2021.

Άρθρο 52

Προϊόντα υποκείμενα σε ειδικό φόρο κατανάλωσης

Η οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽³²⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τη διακίνηση προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης υπό καθεστώς αναστολής του φόρου και σε σχέση με τη διακίνηση προϊόντων υποκείμενων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης μετά τη θέση σε ανάλωση από το έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου προς το έδαφος κράτους μέλους, ή αντιστρόφως, υπό την προϋπόθεση ότι η διακίνηση ξεκίνησε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και έληξε έπειτα από αυτήν.

Άρθρο 53

Πρόσβαση σε σχετικά δίκτυα, συστήματα πληροφοριών και βάσεις δεδομένων

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πρόσβαση, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τη συμμόρφωσή του με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος τίτλου, στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων που παρατίθενται στο παράρτημα IV. Το Ηνωμένο Βασίλειο πιστρώνει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιήσε η Ένωση για τη διευκόλυνση αυτής της πρόσβασης. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους μέχρι τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο παράρτημα IV. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΔΙΑΝΟΗΤΙΚΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ

Άρθρο 54

Συνεχιζόμενη προστασία στο Ηνωμένο Βασίλειο για καταχωρισμένα ή χορηγηθέντα δικαιώματα

1. Ο κάτοχος οποιουδήποτε από τα ακόλουθα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας που έχουν καταχωριστεί ή χορηγηθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου καθίσταται, χωρίς καμία επανεξέταση, κάτοχος αντίστοιχου καταχωρισμένου και εκτελεστού δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου:

⁽³⁰⁾ Οδηγία 2008/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2008, για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με την επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας, που προβλέπεται στην οδηγία 2006/112/ΕΚ, σε υποκείμενους στο φόρο μη εγκατεστημένους στο κράτος μέλος επιστροφής αλλά εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος (ΕΕ L 44 της 20.2.2008, σ. 23).

⁽³¹⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 77 της 23.3.2011, σ. 1).

⁽³²⁾ Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ (ΕΕ L 9, 14.1.2009, σ. 12).

- α) ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει καταχωριστεί σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³³⁾ καθίσταται δικαιούχος σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο αποτελείται από το ίδιο σημείο, για τα ίδια προϊόντα ή υπηρεσίες·
- β) ο δικαιούχος κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος που έχει καταχωριστεί και, κατά περίπτωση, δημοσιευτεί κατόπιν αναστολής δημοσίευσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου ⁽³⁴⁾ καθίσταται δικαιούχος καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος στο Ηνωμένο Βασίλειο για το ίδιο σχέδιο ή υπόδειγμα·
- γ) ο κάτοχος κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας που έχει χορηγηθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου ⁽³⁵⁾ καθίσταται κάτοχος δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας στο Ηνωμένο Βασίλειο για την ίδια φυτική ποικιλία.

2. Όταν γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης ή εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁶⁾, γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁷⁾, γεωγραφική ένδειξη κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁸⁾, ή γεωγραφική ένδειξη κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁹⁾, προστατεύεται στην Ένωση την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου δυνάμει των εν λόγω κανονισμών, τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν την οικεία γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης, εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων έχουν το δικαίωμα, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, χωρίς καμία επανεξέταση, να χρησιμοποιούν την οικεία γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης, εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων στο Ηνωμένο Βασίλειο, και να απολαμβάνουν βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου επίπεδο προστασίας τουλάχιστον ίσο με εκείνο που παρέχεται με βάση τις ακόλουθες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης:

- α) το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία θ), ι) και ια) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁰⁾· και
- β) ως προς την οικεία γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης, εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων, το άρθρο 13, το άρθρο 14 παράγραφος 1, το άρθρο 24, το άρθρο 36 παράγραφος 3, τα άρθρα 38 και 44 και το άρθρο 45 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1151/2012· το άρθρο 90 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴¹⁾· το άρθρο 100 παράγραφος 3, το άρθρο 102 παράγραφος 1, τα άρθρα 103 και 113, και το άρθρο 157 παράγραφος 1 στοιχείο γ) σημείο x) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013· το άρθρο 62 παράγραφοι 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 607/2009 της Επιτροπής ⁽⁴²⁾· το άρθρο 15 παράγραφος 3 πρώτο εδάφιο, το άρθρο 16 και το άρθρο 23 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και, στον βαθμό που αφορά τη συμμόρφωση με τις συγκεκριμένες διατάξεις του εν λόγω κανονισμού, το άρθρο 24 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού· ή το άρθρο 19 παράγραφος 1 και το άρθρο 20 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 251/2014.

Όταν γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης, εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων του πρώτου εδαφίου παύει να προστατεύεται στην Ένωση μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το πρώτο εδάφιο παύει να εφαρμόζεται όσον αφορά τη γεωγραφική ένδειξη, την ονομασία προέλευσης, το εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή την παραδοσιακή ένδειξη οίνων.

⁽³³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2017, για το σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 154 της 16.6.2017, σ. 1).

⁽³⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (ΕΕ L 3 της 5.1.2002, σ. 1).

⁽³⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών (ΕΕ L 227 της 1.9.1994, σ. 1).

⁽³⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1).

⁽³⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671).

⁽³⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου (ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 16).

⁽³⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου (ΕΕ L 84 της 20.3.2014, σ. 14).

⁽⁴⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2015/2436 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2015, για την προέγχιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί σημάτων (ΕΕ L 336 της 23.12.2015, σ. 1).

⁽⁴¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549).

⁽⁴²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 607/2009 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2009, για τον καθορισμό ορισμένων λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2008 του Συμβουλίου όσον αφορά τις προστατευόμενες ονομασίες προέλευσης και τις προστατευόμενες γεωγραφικές ενδείξεις, τις παραδοσιακές ενδείξεις, την επισήμανση και την παρουσίαση ορισμένων προϊόντων του αμπελοοινικού τομέα (ΕΕ L 193 της 24.7.2009, σ. 60).

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται όταν η προστασία στην Ένωση απορρέει από διεθνείς συμφωνίες στις οποίες η Ένωση είναι συμβαλλόμενο μέρος.

Η παρούσα παράγραφος εφαρμόζεται εκτός αν και έως ότου τεθεί σε ισχύ ή καταστεί εφαρμοστέα συμφωνία του άρθρου 184 που υπερिχύει έναντι της παρούσας παραγράφου.

3. Παρά την παράγραφο 1, εάν δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας που αναφέρεται στην εν λόγω παράγραφο κηρυχθεί άκυρο ή ο δικαιούχος του κηρυχθεί έκπτωτος, ή, σε περίπτωση κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας, ο δικαιούχος του κηρυχθεί εξ υπαρχής έκπτωτος ή το κοινοτικό δικαίωμα ακυρωθεί, στην Ένωση ως αποτέλεσμα διοικητικής ή δικαστικής διαδικασίας που εκκρεμούσε την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου, το αντίστοιχο δικαίωμα στο Ηνωμένο Βασίλειο επίσης κηρύσσεται άκυρο ή ο δικαιούχος του κηρύσσεται έκπτωτος, ο δικαιούχος του κηρύσσεται εξ υπαρχής έκπτωτος, ή το δικαίωμα ακυρώνεται. Η ημερομηνία έναρξης ισχύος της κήρυξης ακυρότητας ή της έκπτωσης ή της ακύρωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι η ίδια με την αντίστοιχη ημερομηνία στην Ένωση.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν υποχρεούται να κηρύξει άκυρο το αντίστοιχο δικαίωμα ή να κηρύξει έκπρωτο τον δικαιούχο του αντίστοιχου δικαιώματος στο Ηνωμένο Βασίλειο εάν οι λόγοι ακυρότητας ή έκπτωσης του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος δεν ισχύουν στο Ηνωμένο Βασίλειο.

4. Η ημερομηνία πρώτης ανανέωσης σήματος ή δικαιώματος καταχωρισμένου σχεδίου ή υποδείγματος που γεννάται στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με την παράγραφο 1 στοιχείο α) ή β) είναι η ημερομηνία ανανέωσης του αντίστοιχου δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας που έχει καταχωριστεί σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

5. Όσον αφορά τα σήματα στο Ηνωμένο Βασίλειο που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχείο α) του παρόντος άρθρου, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) για το σήμα ισχύει η ημερομηνία κατάθεσης ή η ημερομηνία προτεραιότητας του σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, κατά περίπτωση, η αρχαιότητα σήματος του Ηνωμένου Βασιλείου που διεκδικείται σύμφωνα με το άρθρο 39 ή 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001·
- β) ο δικαιούχος του σήματος δεν είναι δυνατόν να κηρυχθεί έκπτωτος με την αιτιολογία ότι το αντίστοιχο σήμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν είχε αποτελέσει αντικείμενο ουσιαστικής χρήσης στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- γ) ο δικαιούχος σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης που έχει αποκτήσει φήμη στην Ένωση δικαιούται να ασκεί στο Ηνωμένο Βασίλειο δικαιώματα ισοδύναμα με εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 9 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001 και στο άρθρο 5 παράγραφος 3 στοιχείο α) της οδηγίας (ΕΕ) 2015/2436 σε σχέση με το αντίστοιχο σήμα βάσει της φήμης που έχει αποκτήσει στην Ένωση έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και, έπειτα από αυτήν, η συνεχιζόμενη φήμη του σήματος αυτού βασίζεται στη χρήση του σήματος στο Ηνωμένο Βασίλειο.

6. Όσον αφορά τα δικαιώματα επί καταχωρισμένων σχεδίων και υποδειγμάτων και τα δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών στο Ηνωμένο Βασίλειο που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) η διάρκεια της προστασίας βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου είναι τουλάχιστον ίση με την εναπομένουσα περίοδο προστασίας βάσει του δικαίου της Ένωσης για το αντίστοιχο δικαίωμα επί καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ή για το αντίστοιχο κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας·
- β) η ημερομηνία κατάθεσης ή η ημερομηνία προτεραιότητας είναι εκείνη του αντίστοιχου δικαιώματος επί καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος ή του αντίστοιχου κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας.

Άρθρο 55

Διαδικασία καταχώρισης

1. Η καταχώριση, η χορήγηση ή η προστασία σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφοι 1 και 2 της παρούσας συμφωνίας διενεργούνται και παρέχονται, αντίστοιχα, δωρεάν από τις οικείες οντότητες στο Ηνωμένο Βασίλειο, με τη χρήση των δεδομένων που είναι διαθέσιμα στα μητρώα του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Κοινοτικού Γραφείου Φυτικών Ποικιλιών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 θεωρείται μητρώο για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, οι κάτοχοι δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 και τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν γεωγραφική ένδειξη, ονομασία προέλευσης, εγγυημένο παραδοσιακό ιδιότυπο προϊόν ή παραδοσιακή ένδειξη οίνων του άρθρου 54 παράγραφος 2 δεν υποχρεούνται να υποβάλουν αίτηση ή να κινήσουν συγκεκριμένη διοικητική διαδικασία. Οι κάτοχοι δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας που αναφέρονται στο άρθρο 54 παράγραφος 1 δεν υποχρεούνται να έχουν διεύθυνση αλληλογραφίας στο Ηνωμένο Βασίλειο τα 3 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

3. Το Γραφείο Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρέχουν στις οικείες οντότητες του Ηνωμένου Βασιλείου τα απαραίτητα στοιχεία για την καταχώριση, τη χορήγηση ή την προστασία στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 54 παράγραφος 1 ή 2.

4. Το παρόν άρθρο ισχύει με την επιφύλαξη των τελών ανανέωσης που ενδέχεται να επιβάλλονται κατά τον χρόνο της ανανέωσης των δικαιωμάτων, ή της δυνατότητας των οικείων κατόχων να παραιτηθούν από τα δικαιώματά τους στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία που προβλέπεται στο δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 56

Συνεχιζόμενη προστασία στο Ηνωμένο Βασίλειο για διεθνείς καταχωρίσεις με προστασία που εκτείνεται στην Ένωση

Το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνει μέτρα προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν εξασφαλίσει πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου για διεθνώς καταχωρισμένα σήματα ή σχέδια και υποδείγματα προστασία που εκτείνεται στην Ένωση σύμφωνα με το σύστημα της Μαδρίτης για τη διεθνή καταχώριση σημάτων, ή σύμφωνα με το σύστημα της Χάγης για τη διεθνή κατάθεση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, απολαύουν προστασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο για τα σήματα ή τα βιομηχανικά σχέδια και υποδείγματά τους σε σχέση με τις εν λόγω διεθνείς καταχωρίσεις.

Άρθρο 57

Συνεχιζόμενη προστασία στο Ηνωμένο Βασίλειο για μη καταχωρισμένα κοινοτικά σχέδια ή υποδείγματα

Ο κάτοχος δικαιώματος σε σχέση με μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα που προέκυψε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 6/2002 καθίσταται αυτοδικαίως, σε σχέση με το εν λόγω μη καταχωρισμένο κοινοτικό σχέδιο ή υπόδειγμα, κάτοχος εκτελεστού δικαιώματος διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας με εκείνο που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 6/2002. Η διάρκεια της προστασίας του δικαιώματος αυτού βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου είναι τουλάχιστον ίση με την εναπομένουσα περίοδο προστασίας του αντίστοιχου μη καταχωρισμένου κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος βάσει του άρθρου 11 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού.

Άρθρο 58

Συνεχιζόμενη προστασία των βάσεων δεδομένων

1. Ο κάτοχος δικαιώματος σε σχέση με βάση δεδομένων όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴³⁾ που αποκτήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, διατηρεί, σε σχέση με την εν λόγω βάση δεδομένων, εκτελεστό δικαίωμα διανοητικής ιδιοκτησίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο παρέχει το ίδιο επίπεδο προστασίας με εκείνο που προβλέπεται στην οδηγία 96/9/ΕΚ, υπό την προϋπόθεση ότι ο κάτοχος του δικαιώματος συνεχίζει να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της εν λόγω οδηγίας. Η διάρκεια προστασίας του δικαιώματος αυτού βάσει του δικαίου του Ηνωμένου Βασιλείου είναι τουλάχιστον ίση με την εναπομένουσα περίοδο προστασίας βάσει του άρθρου 10 της οδηγίας 96/9/ΕΚ.

2. Τα ακόλουθα πρόσωπα και επιχειρήσεις θεωρείται ότι συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του άρθρου 11 της οδηγίας 96/9/ΕΚ:

α) υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου·

β) φυσικά πρόσωπα που έχουν τη συνήθη διαμονή τους στο Ηνωμένο Βασίλειο·

γ) επιχειρήσεις εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπό την προϋπόθεση ότι, όταν μια τέτοια επιχείρηση έχει μόνο την καταστατική της έδρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι δραστηριότητές της συνδέονται πραγματικά και αδιάλειπτα με την οικονομία του Ηνωμένου Βασιλείου ή κράτους μέλους.

⁽⁴³⁾ Οδηγία 96/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 1996, σχετικά με τη νομική προστασία των βάσεων δεδομένων (ΕΕ L 77 της 27.3.1996, σ. 20).

Αρθρο 59

Δικαίωμα προτεραιότητας σε σχέση με εκκρεμείς αιτήσεις για σήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα και κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών

1. Εάν ένα πρόσωπο κατέθεσε αίτηση σήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή κοινοτικού σχεδίου ή υποδείγματος σύμφωνα με το δικαίωμα της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και εάν στην εν λόγω αίτηση χορηγήθηκε ημερομηνία κατάθεσης, το πρόσωπο αυτό έχει, για το ίδιο σήμα σε σχέση με προϊόντα ή υπηρεσίες που είναι ταυτόσημα με ή περιέχονται σε εκείνα για τα οποία κατατέθηκε η αίτηση στην Ένωση ή για το ίδιο σχέδιο ή υπόδειγμα, το δικαίωμα να καταθέσει αίτηση στο Ηνωμένο Βασίλειο εντός 9 μηνών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Αίτηση η οποία υποβάλλεται βάσει του παρόντος άρθρου θεωρείται ότι έχει την ίδια ημερομηνία κατάθεσης και ημερομηνία προτεραιότητας με την αντίστοιχη αίτηση που κατατέθηκε στην Ένωση και, κατά περίπτωση, την αρχαιότητα σήματος του Ηνωμένου Βασιλείου που διεκδικείται βάσει του άρθρου 39 ή 40 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001.
2. Εάν ένα πρόσωπο κατέθεσε αίτηση για την παροχή κοινοτικού δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας σύμφωνα με το δικαίωμα της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το πρόσωπο αυτό έχει, για τους σκοπούς της κατάθεσης αίτησης για την παροχή δικαιώματος επί της ίδιας φυτικής ποικιλίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, *ad hoc* δικαίωμα προτεραιότητας στο Ηνωμένο Βασίλειο για χρονικό διάστημα 6 μηνών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Λόγω του δικαιώματος προτεραιότητας, η ημερομηνία προτεραιότητας της αίτησης για το κοινοτικό δικαίωμα επί φυτικής ποικιλίας θεωρείται ότι είναι η ημερομηνία της αίτησης για την παροχή δικαιώματος επί φυτικής ποικιλίας στο Ηνωμένο Βασίλειο για τους σκοπούς του προσδιορισμού της δυνατότητας διάκρισης της ποικιλίας από άλλες, του νεωτεριστικού χαρακτήρα και της δυνατότητας κατοχύρωσης του δικαιώματος.

Αρθρο 60

Εκκρεμείς αιτήσεις για συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας στο Ηνωμένο Βασίλειο

1. Οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 1610/96 ⁽⁴⁴⁾ και αριθ. 469/2009 ⁽⁴⁵⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου εφαρμόζονται, αντίστοιχα, σε σχέση με αιτήσεις για συμπληρωματικά πιστοποιητικά προστασίας για φυτοπροστατευτικά προϊόντα και για φάρμακα, καθώς και σε αιτήσεις για παράταση της διάρκειας των εν λόγω πιστοποιητικών, εάν οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν σε αρχή του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε περιπτώσεις στις οποίες η διοικητική διαδικασία για τη χορήγηση του σχετικού πιστοποιητικού ή για την παράταση της διάρκειάς του ήταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
2. Κάθε πιστοποιητικό που χορηγείται βάσει της παραγράφου 1 προβλέπει το ίδιο επίπεδο προστασίας με εκείνο που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1610/96 ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 469/2009.

Αρθρο 61

Ανάλωση των δικαιωμάτων

Τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας τα οποία αναλώθηκαν τόσο στην Ένωση όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο δικαίωμα της Ένωσης παραμένουν αναλωμένα τόσο στην Ένωση όσο και στο Ηνωμένο Βασίλειο.

ΤΙΤΛΟΣ V

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Αρθρο 62

Εν εξελίξει διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις

1. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται ως εξής:

⁽⁴⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1610/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΕΕ L 198 της 8.8.1996, σ. 30).

⁽⁴⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 469/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, περί του συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα (ΕΕ L 152 της 16.6.2009, σ. 1).

- α) η πράξη του Συμβουλίου για την κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, της σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁶⁾ και η πράξη του Συμβουλίου για κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, του πρωτοκόλλου σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁴⁷⁾ εφαρμόζονται σε σχέση με τα αιτήματα αμοιβαίας νομικής συνδρομής που παρελήφθησαν βάσει της αντίστοιχης πράξης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή τη δικαστική αρχή·
- β) η απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁴⁸⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τα ευρωπαϊκά εντάλματα σύλληψης όταν το καταζητούμενο πρόσωπο συλλαμβάνεται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου προς τον σκοπό της εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, ανεξάρτητα από την απόφαση της δικαστικής αρχής εκτέλεσης ως προς το κατά πόσον είναι σκόπιμο το καταζητούμενο πρόσωπο να παραμείνει υπό κράτηση ή να απολυθεί προσωρινά·
- γ) η απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁴⁹⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με αποφάσεις δέσμευσης που έχουν παραληφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την αρμόδια για την εκτέλεση δικαστική αρχή, ή από δικαστική αρχή στο κράτος εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ή να εκτελεί αποφάσεις δέσμευσης, αλλά διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως την απόφαση δέσμευσης στην αρμόδια για την εκτέλεση δικαστική αρχή·
- δ) η απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁰⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με αποφάσεις που έχουν παραληφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ή να εκτελεί αποφάσεις, αλλά διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως την απόφαση στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·
- ε) Η απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵¹⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με αποφάσεις δήμευσης που έχουν παραληφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ή να εκτελεί αποφάσεις δήμευσης, αλλά διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως την απόφαση δήμευσης στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·
- στ) Η απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵²⁾ εφαρμόζεται:
- i) σε σχέση με αποφάσεις που έχουν παραληφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ή να εκτελεί αποφάσεις, αλλά διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως την απόφαση στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·
- ii) για τους σκοπούς του άρθρου 4 παράγραφος 6 ή του άρθρου 5 παράγραφος 3 της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ, όταν η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο εφαρμόζεται δυνάμει του στοιχείου β) της παρούσας παραγράφου.
- ζ) η απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵³⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με νέες ποινικές διαδικασίες κατά την έννοια του άρθρου 3 της εν λόγω απόφασης-πλαισίου οι οποίες κινούνται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- η) η απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁴⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις αιτήσεις πληροφοριών για καταδίκη οι οποίες έχουν παραληφθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή· ωστόσο, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι απαντήσεις στις εν λόγω αιτήσεις δεν διαβιβάζονται μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου, που δημιουργήθηκε δυνάμει της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁴⁶⁾ ΕΕ C 197 της 12.7.2000, σ. 3.

⁽⁴⁷⁾ ΕΕ C 326 της 21.11.2001, σ. 2.

⁽⁴⁸⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 190, 18.7.2002, σ. 1).

⁽⁴⁹⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2003/577/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουλίου 2003, σχετικά με την εκτέλεση των αποφάσεων δέσμευσης περιουσιακών ή αποδεικτικών στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 196 της 2.8.2003, σ. 45).

⁽⁵⁰⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2005/214/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Φεβρουαρίου 2005, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης επί χρηματικών ποινών (ΕΕ L 76 της 22.3.2005, σ. 16).

⁽⁵¹⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2006/783/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις δήμευσης (ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 54).

⁽⁵²⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/909/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης σε ποινικές αποφάσεις οι οποίες επιβάλλουν ποινές στερητικές της ελευθερίας ή μέτρα στερητικά της ελευθερίας, για το σκοπό της εκτέλεσής τους στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ L 327 της 5.12.2008, σ. 27).

⁽⁵³⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2008/675/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 2008, για τη συνεκτίμηση των καταδικαστικών αποφάσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης επ' ευκαιρία νέας ποινικής διαδικασίας (ΕΕ L 220 της 15.8.2008, σ. 32).

⁽⁵⁴⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/315/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη διοργάνωση και το περιεχόμενο της ανταλλαγής πληροφοριών που προέρχονται από το ποινικό μητρώο μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 23).

⁽⁵⁵⁾ Απόφαση 2009/316/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Απριλίου 2009, σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 της απόφασης-πλαισίου 2009/315/ΔΕΥ (ΕΕ L 93 της 7.4.2009, σ. 33).

- θ) η απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁵⁶⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την αρμόδια αρχή στο κράτος εκτέλεσης, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει αποφάσεις, αλλά διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως την απόφαση περί μέτρων επιτήρησης στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·
- ι) το άρθρο 10 παράγραφος 3 της οδηγίας 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁷⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις αιτήσεις πληροφοριών που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή· ωστόσο, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι απαντήσεις στις εν λόγω αιτήσεις δεν διαβιβάζονται μέσω του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου, που δημιουργήθηκε δυνάμει της απόφασης 2009/316/ΔΕΥ·
- ια) η οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁸⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις ευρωπαϊκές εντολές προστασίας που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την αρμόδια αρχή του κράτους εκτέλεσης, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ευρωπαϊκή εντολή προστασίας, αλλά τη διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·
- ιβ) η οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁹⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις ευρωπαϊκές εντολές έρευνας που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την κεντρική αρχή ή την εκτελεστική αρχή, ή από αρχή του κράτους εκτέλεσης που δεν έχει δικαιοδοσία να αναγνωρίζει ή να εκτελεί ευρωπαϊκή εντολή έρευνας, αλλά τη διαβιβάζει αυτεπαγγέλτως στην αρμόδια για την εκτέλεση αρχή·

2. Οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου μπορούν να εξακολουθήσουν να συμμετέχουν στις κοινές ομάδες έρευνας στις οποίες συμμετείχαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σε περίπτωση που οι εν λόγω ομάδες έρευνας έχουν συσταθεί είτε βάσει του άρθρου 13 της σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η οποία καταρτίστηκε από το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 34 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, είτε βάσει της απόφασης-πλαισίου 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁰⁾.

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί, για διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα έτος μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, την εφαρμογή δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών (SIENA) στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίο για την ανταλλαγή πληροφοριών στο πλαίσιο των κοινών ομάδων έρευνας που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση της SIENA από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου 2021. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

3. Η Eurojust μπορεί, κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με το άρθρο 26α παράγραφος 7 στοιχείο α) και το άρθρο 27 της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶¹⁾, να παρέχει πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, από το σύστημά της διαχείρισης υποθέσεων, αν αυτό είναι αναγκαίο για να ολοκληρωθούν οι εν εξελίξει διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ), ε) και ιβ) του παρόντος άρθρου ή οι δραστηριότητες των κοινών ομάδων έρευνας που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου μπορούν, κατόπιν αιτήματος, να παράσχουν στην Eurojust τις πληροφορίες που έχουν στη διάθεσή τους, αν αυτό είναι αναγκαίο για να ολοκληρωθούν οι εν εξελίξει διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία α), β), γ), ε) και ιβ) του παρόντος άρθρου ή οι δραστηριότητες των κοινών ομάδων έρευνας που αναφέρονται στην παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου. Όταν δαπάνες οποιουδήποτε έκτακτου χαρακτήρα προκύπτουν από την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, η μικτή επιτροπή προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω δαπάνες.

⁽⁵⁶⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2009/829/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή, μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης στις αποφάσεις περί μέτρων επιτήρησης εναλλακτικά προς την προσωρινή κράτηση (ΕΕ L 294 της 11.11.2009, σ. 20).

⁽⁵⁷⁾ Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαισίου 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 335 της 17.12.2011, σ. 1).

⁽⁵⁸⁾ Οδηγία 2011/99/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, περί της ευρωπαϊκής εντολής προστασίας (ΕΕ L 338 της 21.12.2011, σ. 2).

⁽⁵⁹⁾ Οδηγία 2014/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, περί της ευρωπαϊκής εντολής έρευνας σε ποινικές υποθέσεις (ΕΕ L 130 της 1.5.2014, σ. 1).

⁽⁶⁰⁾ Απόφαση πλαισίου του Συμβουλίου 2002/465/ΔΕΥ, της 13ης Ιουνίου 2002, σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας (ΕΕ L 162 της 20.6.2002, σ. 1).

⁽⁶¹⁾ Απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος (ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ. 1).

Άρθρο 63

Εν εξελίξει διαδικασίες συνεργασίας στον τομέα της επιβολής του νόμου, αστυνομική συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών

1. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται ως εξής:
- α) τα άρθρα 39 και 40 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985 («σύμβαση εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν») ⁽⁶²⁾, σε συνδυασμό με τα άρθρα 42 και 43 αυτής, εφαρμόζονται σε σχέση με:
- i) τα αιτήματα σύμφωνα με το άρθρο 39 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν τα οποία παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από το κεντρικό όργανο που είναι αρμόδιο στο συμβαλλόμενο μέρος για τη διεθνή αστυνομική συνεργασία ή από τις αρμόδιες αρχές του μέρους προς το οποίο υποβάλλεται το αίτημα, ή από τις αστυνομικές αρχές προς τις οποίες υποβάλλεται το αίτημα, και που δεν έχουν την αρμοδιότητα να διεκπεραιώσουν το αίτημα, αλλά προωθούν το αίτημα στις αρμόδιες αρχές·
  - ii) τα αιτήματα συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 1 της σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν τα οποία παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή την οποία έχει ορίσει ένα συμβαλλόμενο μέρος·
  - iii) τη διασυνοριακή παρακολούθηση που πραγματοποιείται χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, όταν η εν λόγω παρακολούθηση έχει ξεκινήσει πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) η σύμβαση περί αμοιβαίας συνδρομής και συνεργασίας μεταξύ των τελωνειακών υπηρεσιών ⁽⁶³⁾, η οποία καταρτίστηκε βάσει του άρθρου Κ.3 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, εφαρμόζεται σε σχέση με:
- i) τις αιτήσεις παροχής πληροφοριών που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - ii) τις αιτήσεις παρακολούθησης που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - iii) τις αιτήσεις ερευνών που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - iv) τις αιτήσεις κοινοποίησης που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - v) τις αιτήσεις εξουσιοδότησης για διασυνοριακή παρακολούθηση ή για ανάθεση της παρακολούθησης στους υπαλλήλους του κράτους μέλους στο έδαφος του οποίου διεξάγεται η παρακολούθηση, οι οποίες αιτήσεις παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή που έχει οριστεί από το κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση και η οποία είναι αρμόδια για την παροχή της ζητούμενης εξουσιοδότησης ή για τη διαβίβαση της αίτησης·
  - vi) τη διασυνοριακή παρακολούθηση που πραγματοποιείται χωρίς προηγούμενη εξουσιοδότηση σύμφωνα με το άρθρο 40 παράγραφος 2 της σύμβασης εφαρμογής της Συμφωνίας του Σένγκεν, όταν η εν λόγω παρακολούθηση έχει ξεκινήσει πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
  - vii) τις αιτήσεις για τη διενέργεια ελεγχόμενων παραδόσεων που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - viii) τις αιτήσεις άδειας για τη διεξαγωγή μυστικών ερευνών που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
  - ix) τις κοινές ομάδες ειδικής έρευνας που συστήνονται δυνάμει του άρθρου 24 της εν λόγω σύμβασης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
- γ) η απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁴⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με αιτήσεις που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την μονάδα χρηματοοικονομικών πληροφοριών προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·
- δ) η απόφαση-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁵⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις αιτήσεις που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από την αρμόδια αρχή επιβολής του νόμου προς την οποία απευθύνεται η αίτηση·

⁽⁶²⁾ Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σένγκεν, της 14ης Ιουνίου 1985, μεταξύ των κυβερνήσεων των κρατών της Οικονομικής Ένωσης Μπενελούξ, της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας και της Γαλλικής Δημοκρατίας, σχετικά με τη σταδιακή κατάργηση των ελέγχων στα κοινά σύνορα (EE L 239 της 22.9.2000, σ. 19).

⁽⁶³⁾ ΕΕ C 24 της 23.1.1998, σ. 2.

⁽⁶⁴⁾ Απόφαση 2000/642/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2000, σχετικά με τη θέσπιση ρυθμίσεων για τη συνεργασία μεταξύ των μονάδων χρηματοοικονομικών πληροφοριών των κρατών μελών όσον αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών (EE L 271 της 24.10.2000, σ. 4).

⁽⁶⁵⁾ Απόφαση-πλαίσιο 2006/960/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την απλούστευση της ανταλλαγής πληροφοριών και στοιχείων μεταξύ των αρχών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (EE L 386 της 29.12.2006, σ. 89).

- ε) η απόφαση 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁶⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με την ανταλλαγή συμπληρωματικών πληροφοριών σε περίπτωση θετικής απάντησης (hit) πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε καταχώριση στο σύστημα πληροφοριών Σένγκεν, υπό την προϋπόθεση ότι οι διατάξεις της εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί, για διάστημα που δεν υπερβαίνει τους 3 μήνες μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, την επικοινωνιακή υποδομή που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1 της απόφασης 2007/533/ΔΕΥ στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίος για την ανταλλαγή αυτών των συμπληρωματικών πληροφοριών. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση της επικοινωνιακής υποδομής από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου 2021. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.
- στ) η απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου ⁽⁶⁷⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις αιτήσεις που παραλαμβάνονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από υπηρεσία ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων·
- ζ) η οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁸⁾ εφαρμόζεται σε σχέση με τις αιτήσεις που παραλαμβάνονται από τη μονάδα στοιχείων επιβατών σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 της εν λόγω οδηγίας πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει το δικαίωμα να χρησιμοποιεί, για διάστημα που δεν υπερβαίνει το ένα έτος μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, την εφαρμογή δικτύου ασφαλούς ανταλλαγής πληροφοριών (SIENA) στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίο προκειμένου να ολοκληρωθούν οι εν εξελίξει διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 στοιχεία γ), δ) στ) και ζ) του παρόντος άρθρου. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση προκειμένου να διευκολυνθεί η χρήση της SIENA από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου 2021. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

Άρθρο 64

Επιβεβαίωση παραλαβής ή σύλληψης

1. Η αρμόδια εκδούσα ή αιτούσα αρχή μπορεί να ζητήσει επιβεβαίωση της παραλαβής δικαστικής απόφασης ή αίτησης που αναφέρεται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α), στοιχεία γ) έως ε), στοιχείο στ) σημείο i) και στοιχεία η) έως ιβ) και στο άρθρο 63 παράγραφος 1 στοιχείο α) σημεία i) και ii), στοιχείο β) σημεία i) έως ν) και σημεία vii), viii) και ix), και στοιχεία γ), δ), στ) και ζ) εντός 10 ημερών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου εάν έχει αμφιβολίες για το αν η εν λόγω δικαστική απόφαση ή αίτηση παρελήφθη από την αρχή εκτέλεσης ή την αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
2. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο β), όταν η αρμόδια δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος έχει αμφιβολίες για το αν ο καταζητούμενος συνελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 11 της απόφασης-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, μπορεί να ζητήσει από την αρμόδια δικαστική αρχή εκτέλεσης επιβεβαίωση της σύλληψης εντός 10 ημερών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
3. Εάν δεν έχει ήδη παρασχεθεί επιβεβαίωση βάσει των εφαρμοστέων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης, η αρχή εκτέλεσης ή η αρχή προς την οποία απευθύνεται η αίτηση, οι οποίες αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, απαντά σε αίτημα για επιβεβαίωση της παραλαβής ή της σύλληψης εντός 10 ημερών από τη λήψη του αιτήματος.

⁽⁶⁶⁾ Απόφαση 2007/533/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2007, σχετικά με την εγκατάσταση, τη λειτουργία και τη χρήση του συστήματος πληροφοριών Σένγκεν δεύτερης γενιάς (SIS II) (ΕΕ L 205 της 7.8.2007, σ. 63).

⁽⁶⁷⁾ Απόφαση 2007/845/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 2007, σχετικά με τη συνεργασία των υπηρεσιών ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων στα κράτη μέλη προς ανίχνευση και εντοπισμό προϊόντων εγκλήματος ή άλλων συναφών περιουσιακών στοιχείων (ΕΕ L 332 της 18.12.2007, σ. 103).

⁽⁶⁸⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/681 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, σχετικά με τη χρήση των δεδομένων που περιέχονται στις καταστάσεις ονομάτων επιβατών (PNR) για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση και δίωξη τρομοκρατικών και σοβαρών εγκλημάτων (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 132).

Άρθρο 65

Άλλες εφαρμοστέες πράξεις της Ένωσης

Η οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁹⁾ και η οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁰⁾ εφαρμόζονται σε σχέση με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο β) της παρούσας συμφωνίας.

ΤΙΤΛΟΣ VI

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Άρθρο 66

Εφαρμοστέο δίκαιο σε συμβατικές και εξωσυμβατικές υποθέσεις

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται ως εξής:

- α) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷¹⁾ εφαρμόζεται ως προς συμβάσεις που συνάφθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷²⁾ εφαρμόζεται ως προς ζημιόγωνα γεγονότα, εάν τα εν λόγω γεγονότα επήλθαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 67

Διεθνής δικαιοδοσία, αναγνώριση και εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων, και σχετική συνεργασία μεταξύ κεντρικών αρχών

1. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, σε σχέση με αγωγές που ασκήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και σε σχέση με διαδικασίες ή ενέργειες που σχετίζονται με τέτοιου είδους αγωγές σύμφωνα με τα άρθρα 29, 30 και 31 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷³⁾, το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 ή τα άρθρα 12 και 13 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου ⁽⁷⁴⁾, εφαρμόζονται οι ακόλουθες πράξεις ή διατάξεις:

- α) οι διατάξεις περί διεθνούς δικαιοδοσίας του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012·
- β) οι διατάξεις περί διεθνούς δικαιοδοσίας του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1001, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 6/2002, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2100/94, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁵⁾ και της οδηγίας 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁶⁾·
- γ) οι διατάξεις περί διεθνούς δικαιοδοσίας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003·
- δ) οι διατάξεις περί διεθνούς δικαιοδοσίας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009.

⁽⁶⁹⁾ Οδηγία 2010/64/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, σχετικά με το δικαίωμα σε διερμηνεία και μετάφραση κατά την ποινική διαδικασία (ΕΕ L 280 της 26.10.2010, σ. 1).

⁽⁷⁰⁾ Οδηγία 2012/13/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με το δικαίωμα ενημέρωσης στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ L 142 της 1.6.2012, σ. 1).

⁽⁷¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 593/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουνίου 2008, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις συμβατικές ενόχες (Ρώμη I) (ΕΕ L 177 της 4.7.2008, σ. 6).

⁽⁷²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενόχες (Ρώμη II) (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 40).

⁽⁷³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 351 της 20.12.2012, σ. 1).

⁽⁷⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 4/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων και τη συνεργασία σε θέματα υποχρεώσεων διατροφής (ΕΕ L 7 της 10.1.2009, σ. 1).

⁽⁷⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

⁽⁷⁶⁾ Οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζόμενων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 18 της 21.1.1997, σ. 1).

2. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις ή διατάξεις εφαρμόζονται ως εξής σε σχέση με την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, δημόσιων εγγράφων, δικαστικών συμβιβασμών και συμφωνιών:

- α) ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 εφαρμόζεται στην αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων οι οποίες εκδίδονται σε σχέση με αγωγές που ασκήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και σε δημόσια έγγραφα που συντάχθηκαν ή καταχωρίστηκαν επισήμως, καθώς και σε δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίθηκαν ή συνήφθησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) οι διατάξεις περί αναγνώρισης και εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 εφαρμόζονται σε αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται σε σχέση με αγωγές που ασκήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και σε έγγραφα που συντάχθηκαν ή καταχωρίστηκαν επισήμως ως δημόσια έγγραφα, καθώς και σε συμφωνίες που συνήφθησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- γ) οι διατάξεις περί αναγνώρισης και εκτέλεσης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 εφαρμόζονται σε αποφάσεις οι οποίες εκδίδονται σε σχέση με αγωγές που ασκήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και σε δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίθηκαν ή συνήφθησαν και σε δημόσια έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- δ) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁷⁾ εφαρμόζεται σε αποφάσεις που εκδίδονται σε σχέση με αγωγές που ασκήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και σε δικαστικούς συμβιβασμούς που εγκρίθηκαν ή συνήφθησαν και σε δημόσια έγγραφα που συντάχθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, υπό την προϋπόθεση ότι η αίτηση πιστοποίησης ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου υποβλήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

3. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες διατάξεις εφαρμόζονται ως εξής:

- α) το κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2201/2003 εφαρμόζεται σε αιτήματα και αιτήσεις που λαμβάνει η κεντρική αρχή ή άλλη αρμόδια αρχή του κράτους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) το κεφάλαιο VII του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 4/2009 εφαρμόζεται σε αιτήσεις αναγνώρισης ή εκτέλεσης όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ) του παρόντος άρθρου και σε αιτήματα που λαμβάνει η κεντρική αρχή του κράτους στο οποίο απευθύνεται η αίτηση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- γ) ο κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁸⁾ εφαρμόζεται σε διαδικασίες αφερεγγυότητας, καθώς και σε αγωγές που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, υπό την προϋπόθεση ότι η κύρια διαδικασία άρχισε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- δ) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁷⁹⁾ εφαρμόζεται σε ευρωπαϊκές διαταγές πληρωμής για τις οποίες η σχετική αίτηση υποβλήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· εάν, κατόπιν της εν λόγω αίτησης, η διαδικασία μεταφερθεί σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού, θεωρείται ότι η διαδικασία κινήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- ε) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁰⁾ εφαρμόζεται σε διαδικασίες μικροδιαφορών για τις οποίες η σχετική αίτηση υποβλήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- στ) ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸¹⁾ εφαρμόζεται στα πιστοποιητικά που εκδόθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

⁽⁷⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 805/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού εκτελεστού τίτλου για μη αμφοβητούμενες αξιώσεις, (ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 15).

⁽⁷⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 141 της 5.6.2015, σ. 19).

⁽⁷⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1896/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση διαδικασίας ευρωπαϊκής διαταγής πληρωμής (ΕΕ L 399 της 30.12.2006, σ. 1).

⁽⁸⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 861/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής διαδικασίας μικροδιαφορών (ΕΕ L 199 της 31.7.2007, σ. 1).

⁽⁸¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 606/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την αμοιβαία αναγνώριση μέτρων προστασίας σε αστικές υποθέσεις (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 4).

Άρθρο 68

Εν εξελίξει διαδικασίες δικαστικής συνεργασίας

Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται ως εξής:

- α) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸²⁾ εφαρμόζεται σε δικαστικές και εξώδικες πράξεις οι οποίες παρελήφθησαν, για σκοπούς επίδοσης ή κοινοποίησης, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από έναν από τους ακόλουθους φορείς:
- i) υπηρεσία παραλαβής·
  - ii) κεντρική αρχή του κράτους στο οποίο πρέπει να πραγματοποιηθεί η επίδοση ή κοινοποίηση· ή
  - iii) διπλωματικούς ή προξενικούς υπαλλήλους, ταχυδρομικές υπηρεσίες ή δικαστικούς λειτουργούς, υπαλλήλους ή άλλα αρμόδια πρόσωπα του κράτους παραλαβής, όπως αναφέρεται στα άρθρα 13, 14 και 15 του εν λόγω κανονισμού·
- β) ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου ⁽⁸³⁾ εφαρμόζεται σε παραγγελίες που παρελήφθησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από έναν από τους ακόλουθους φορείς:
- i) δικαστήριο εκτέλεσης·
  - ii) κεντρικό όργανο του κράτους στο οποίο ζητείται η διεξαγωγή αποδείξεων· ή
  - iii) κεντρικό όργανο ή αρμόδια αρχή που αναφέρεται στο άρθρο 17 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού·
- γ) η απόφαση 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁴⁾ εφαρμόζεται σε αιτήσεις που παρελήφθησαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ο αιτών αρμόδιος επαφής μπορεί να ζητήσει βεβαίωση παραλαβής εντός 7 ημερών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου εάν έχει αμφιβολίες για το αν η αίτηση παρελήφθη πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 69

Άλλες εφαρμοστέες διατάξεις

1. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και στα κράτη μέλη σε περιπτώσεις στις οποίες εμπλέκεται το Ηνωμένο Βασίλειο, οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται ως εξής:

- α) η οδηγία 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁵⁾ εφαρμόζεται σε αιτήσεις παροχής ευεργετήματος πενίας που παρελήφθησαν από την παραλαμβάνουσα αρχή πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Η αιτούσα αρχή μπορεί να ζητήσει βεβαίωση παραλαβής εντός 7 ημερών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου εάν έχει αμφιβολίες για το αν η αίτηση παρελήφθη πριν από τη συγκεκριμένη ημερομηνία·
- β) η οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁶⁾ εφαρμόζεται σε περιπτώσεις στις οποίες, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου:
- i) τα μέρη της διαφοράς συμφώνησαν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου είχε ανακύψει η διαφορά·
  - ii) διατάχθηκε η διαμεσολάβηση από το δικαστήριο· ή
  - iii) το δικαστήριο κάλεσε τα μέρη να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης·
- γ) η οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁷⁾ εφαρμόζεται σε αιτήσεις που παρελήφθησαν από την αρχή που λαμβάνει την απόφαση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Το άρθρο 67 παράγραφος 1 στοιχείο α) και παράγραφος 2 στοιχείο α) της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται επίσης σε σχέση με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 όπως ισχύουν δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία και την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις ⁽⁸⁸⁾.

⁽⁸²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επίδοσης και κοινοποίησης στα κράτη μέλη δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79).

⁽⁸³⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1206/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, για τη συνεργασία μεταξύ των δικαστηρίων των κρατών μελών κατά τη διεξαγωγή αποδείξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 1).

⁽⁸⁴⁾ Απόφαση 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαΐου 2001, σχετικά με τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού δικαστικού δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 25).

⁽⁸⁵⁾ Οδηγία 2003/8/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη επί διασυνοριακών διαφορών μέσω της θέσπισης στοιχειωδών κοινών κανόνων σχετικά με το ευεργέτημα πενίας στις διαφορές αυτές (ΕΕ L 26 της 31.1.2003, σ. 41).

⁽⁸⁶⁾ Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για ορισμένα θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 136 της 24.5.2008, σ. 3).

⁽⁸⁷⁾ Οδηγία 2004/80/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την αποζημίωση των θυμάτων εγκληματικών πράξεων (ΕΕ L 261 της 6.8.2004, σ. 15).

⁽⁸⁸⁾ ΕΕ L 299 της 16.11.2005, σ. 62.

3. Το άρθρο 68 στοιχείο α) της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται επίσης σε σχέση με τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 όπως ισχύουν δυνάμει της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και του Βασιλείου της Δανίας περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως δικαστικών και εξωδικών πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις ⁽⁸⁹⁾.

ΤΙΤΛΟΣ VII

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΗΘΗΚΑΝ ΣΕ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ Ή ΑΠΟΚΤΗΘΗΚΑΝ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ, Ή ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

Άρθρο 70

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως «δίκαιο της Ένωσης για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» νοούνται:

- α) ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679, με εξαίρεση το κεφάλαιο VII·
- β) η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁰⁾·
- γ) η οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹¹⁾·
- δ) κάθε άλλη διάταξη του δικαίου της Ένωσης που διέπει την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 71

Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

1. Το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υποκειμένων των δεδομένων που βρίσκονται εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό την προϋπόθεση ότι τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα:

- α) υποβλήθηκαν σε επεξεργασία βάσει του δικαίου της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) υποβάλλονται σε επεξεργασία στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου βάσει της παρούσας συμφωνίας.

2. Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στο μέτρο που η αναφερόμενη στην εν λόγω παράγραφο επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υπόκειται σε επαρκές επίπεδο προστασίας όπως ορίζεται στις εφαρμοστέες αποφάσεις βάσει του άρθρου 45 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 ή του άρθρου 36 παράγραφος 3 της οδηγίας (ΕΕ) 2016/680.

3. Σε περίπτωση παύσης της εφαρμογής απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 2, το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει επίπεδο προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατ' ουσίαν ισοδύναμο μ' αυτό που προβλέπεται στο δίκαιο της Ένωσης για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όσον αφορά την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα υποκειμένων των δεδομένων που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

⁽⁸⁹⁾ ΕΕ L 300 της 17.11.2005, σ. 55.

⁽⁹⁰⁾ Οδηγία (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από αρμόδιες αρχές για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης ποινικών αδικημάτων ή της εκτέλεσης ποινικών κυρώσεων και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της απόφασης-πλαίσιο 2008/977/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 89).

⁽⁹¹⁾ Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουλίου 2002, σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών (οδηγία για την προστασία ιδιωτικής ζωής στις ηλεκτρονικές επικοινωνίες) (ΕΕ L 201 της 31.7.2002, σ. 37).

Άρθρο 72

Εμπιστευτικός χειρισμός και περιορισμένη χρήση δεδομένων και πληροφοριών στο Ηνωμένο Βασίλειο

Με την επιφύλαξη του άρθρου 71, πέραν του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τον εμπιστευτικό χειρισμό, τον περιορισμό χρήσης, τον περιορισμό της περιόδου αποθήκευσης και την απαίτηση διαγραφής δεδομένων εφαρμόζονται για δεδομένα και πληροφορίες που αποκτώνται από αρχές ή από επίσημα όργανα του Ηνωμένου Βασιλείου ή στο Ηνωμένο Βασίλειο, ή από αναθέτοντες φορείς, όπως ορίζονται στο άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹²⁾, του Ηνωμένου Βασιλείου ή στο Ηνωμένο Βασίλειο:

- α) πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) βάσει της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 73

Χειρισμός δεδομένων και πληροφοριών που προέρχονται από το Ηνωμένο Βασίλειο

Η Ένωση δεν επιφυλάσσει διαφορετική μεταχείριση στα δεδομένα και στις πληροφορίες που έχουν ληφθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ή που έχουν ληφθεί μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου βάσει της παρούσας συμφωνίας, από εκείνη που επιφυλάσσεται στα δεδομένα και στις πληροφορίες που προέρχονται από κράτος μέλος, αποκλειστικά και μόνο λόγω της αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση.

Άρθρο 74

Ασφάλεια των πληροφοριών

1. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προστασία διαβαθμισμένων πληροφοριών της ΕΕ και διαβαθμισμένων πληροφοριών της Ευρατόμ εφαρμόζονται για τις διαβαθμισμένες πληροφορίες τις οποίες αποκτά το Ηνωμένο Βασίλειο είτε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου είτε βάσει της παρούσας συμφωνίας ή τις οποίες αποκτά η Ένωση ή κράτος μέλος από το Ηνωμένο Βασίλειο είτε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου είτε βάσει της παρούσας συμφωνίας.
2. Οι υποχρεώσεις που απορρέουν από το δικαίο της Ένωσης όσον αφορά τη βιομηχανική ασφάλεια ισχύουν για το Ηνωμένο Βασίλειο σε περιπτώσεις στις οποίες η διαδικασία υποβολής προσφορών, ανάθεσης συμβάσεων ή χορήγησης επιδότησης για τη διαβαθμισμένη σύμβαση, τη διαβαθμισμένη σύμβαση υπεργολαβίας ή τη διαβαθμισμένη συμφωνία επιδότησης κινήθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
3. Το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει ότι τα κρυπτογραφικά προϊόντα τα οποία χρησιμοποιούν διαβαθμισμένους κρυπτογραφικούς αλγόριθμους που έχουν αναπτυχθεί υπό τον έλεγχο της αρχής έγκρισης κρυπτογραφικών μεθόδων κράτους μέλους ή του Ηνωμένου Βασιλείου και έχουν αξιολογηθεί και εγκριθεί από την εν λόγω αρχή, και τα οποία έχουν λάβει έγκριση από την Ένωση έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, δεν μεταφέρονται σε τρίτη χώρα.
4. Τυχόν απαιτήσεις, περιορισμοί και προϋποθέσεις που καθορίζονται στην έγκριση κρυπτογραφικών προϊόντων από την Ένωση ισχύουν και για τα εν λόγω προϊόντα.

⁽⁹²⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

ΤΙΤΛΟΣ VIII

ΕΝ ΕΞΕΛΙΞΕΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΝΑΨΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΕΜΦΕΡΕΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 75

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως «σχετικοί κανόνες» νοούνται οι γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης που εφαρμόζονται στην ανάθεση δημόσιων συμβάσεων, οι οδηγίες 2009/81/ΕΚ⁽⁹³⁾, 2014/23/ΕΕ⁽⁹⁴⁾, 2014/24/ΕΕ⁽⁹⁵⁾ και 2014/25/ΕΕ⁽⁹⁶⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, οι κανονισμοί (ΕΚ) αριθ. 2195/2002⁽⁹⁷⁾ και (ΕΚ) αριθ. 1370/2007⁽⁹⁸⁾ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου⁽⁹⁹⁾, τα άρθρα 11 και 12 της οδηγίας 96/67/ΕΚ του Συμβουλίου⁽¹⁰⁰⁾, τα άρθρα 16, 17 και 18 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰¹⁾, τα άρθρα 6 και 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁰²⁾, και οποιεσδήποτε άλλες ειδικές διατάξεις του δικαίου της Ένωσης διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων.

Άρθρο 76

Κανόνες εφαρμοστέοι στις εν εξελίξει διαδικασίες

1. Οι σχετικοί κανόνες εφαρμόζονται:

- α) με την επιφύλαξη του στοιχείου β), σε σχέση με διαδικασίες που κινήθηκαν από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς των κρατών μελών ή του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με τους εν λόγω κανόνες πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου, συμπεριλαμβανομένων διαδικασιών στο πλαίσιο των οποίων χρησιμοποιούνται δυναμικά συστήματα αγορών, καθώς και διαδικασιών για τις οποίες η προκήρυξη διαγωνισμού λαμβάνει τη μορφή προκαταρκτικής προκήρυξης ή περιοδικής ενδεικτικής προκήρυξης ή ανακοίνωσης για την ύπαρξη συστήματος προεπιλογής· και
- β) σε σχέση με τις διαδικασίες που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφος 2, 3 και 4 της οδηγίας 2009/81/ΕΚ, στο άρθρο 33 παράγραφος 2 έως 5 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ και στο άρθρο 51 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ οι οποίες σχετίζονται με την εκτέλεση των ακόλουθων συμφωνιών-πλασιών που έχουν συναφθεί από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς των κρατών μελών ή του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένης της ανάθεσης συμβάσεων βάσει των εν λόγω συμφωνιών-πλασιών:
  - i) συμφωνίες-πλαίσια που συνάφθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, οι οποίες δεν έχουν λήξει ούτε έχουν καταγγελθεί την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου· ή
  - ii) συμφωνίες-πλαίσια που συνάφθηκαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με διαδικασία που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του στοιχείου α) της παρούσας παραγράφου.

⁽⁹³⁾ Οδηγία 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τον συντονισμό των διαδικασιών σύναψης ορισμένων συμβάσεων έργων, προμηθειών και παροχής υπηρεσιών που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές ή αναθέτοντες φορείς στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας καθώς και την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 216 της 20.8.2009, σ. 76).

⁽⁹⁴⁾ Οδηγία 2014/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με την ανάθεση συμβάσεων παραχώρησης (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 1).

⁽⁹⁵⁾ Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

⁽⁹⁶⁾ Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, σχετικά με τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών και την κατάργηση της οδηγίας 2004/17/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 243).

⁽⁹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2195/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, περί του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV) (ΕΕ L 340 της 16.12.2002, σ. 1).

⁽⁹⁸⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 (ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1).

⁽⁹⁹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3577/92 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1992, για την εφαρμογή της αρχής της ελεύθερης κυκλοφορίας των υπηρεσιών στις θαλάσσιες μεταφορές στο εσωτερικό των κρατών μελών (θαλάσσιες ενδομεταφορές-καμπιτάζ) (ΕΕ L 364 της 12.12.1992, σ. 7).

⁽¹⁰⁰⁾ Οδηγία 96/67/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1996, σχετικά με την πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών εδάφους στους αερολιμένες της Κοινότητας (ΕΕ L 272 της 25.10.1996, σ. 36).

⁽¹⁰¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ L 293 της 31.10.2008, σ. 3).

⁽¹⁰²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/352 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, για τη θέσπιση πλαισίου όσον αφορά την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και κοινών κανόνων για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια των λιμένων (ΕΕ L 57 της 3.3.2017, σ. 1).

2. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής τυχόν περιορισμού σύμφωνα με το δικαίωμα της Ένωσης, η αρχή της απαγόρευσης των διακρίσεων τηρείται από τις αναθέτουσες αρχές και τους αναθέτοντες φορείς σε σχέση με τους προσφέροντες ή, κατά περίπτωση, τα πρόσωπα που δικαιούνται για άλλους λόγους να υποβάλλουν αιτήσεις, από τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι έχουν κινηθεί όταν η προκήρυξη διαγωνισμού ή οποιαδήποτε άλλη πρόσκληση υποβολής αιτήσεων έχει πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες. Εάν οι σχετικοί κανόνες επιτρέπουν τη χρήση διαδικασιών που δεν απαιτούν τη χρήση προκήρυξης διαγωνισμού ή άλλων προσκλήσεων υποβολής αιτήσεων, η διαδικασία θεωρείται ότι έχει κινηθεί όταν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας έχει έλθει σε επαφή με οικονομικούς φορείς σε σχέση με τη συγκεκριμένη διαδικασία.

4. Οι διαδικασίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1 θεωρείται ότι έχουν ολοκληρωθεί:

- α) κατά τη δημοσίευση γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης σύμφωνα με τους σχετικούς κανόνες ή, εάν οι εν λόγω κανόνες δεν απαιτούν τη δημοσίευση γνωστοποίησης συναφθείσας σύμβασης, κατά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης· ή
- β) κατά την ενημέρωση των προσφερόντων ή των προσώπων που δικαιούνται για άλλους λόγους να υποβάλλουν αιτήσεις, ανάλογα με την περίπτωση, σχετικά με τους λόγους για τους οποίους η σύμβαση δεν ανατέθηκε, εάν η αναθέτουσα αρχή ή ο αναθέτων φορέας αποφάσισε να μην προβεί σε ανάθεση σύμβασης.

5. Το παρόν άρθρο δεν θίγει τους κανόνες της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με τα τελωνεία, τη διακίνηση εμπορευμάτων, την παροχή υπηρεσιών, την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων ή τη διανοητική ιδιοκτησία.

Άρθρο 77

Διαδικασίες προσφυγής

Οι οδηγίες 89/665/ΕΟΚ ⁽¹⁰³⁾ και 92/13/ΕΟΚ ⁽¹⁰⁴⁾ του Συμβουλίου εφαρμόζονται σε σχέση με τις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων οι οποίες αναφέρονται στο άρθρο 76 της παρούσας συμφωνίας και οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω οδηγιών.

Άρθρο 78

Συνεργασία

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας, το άρθρο 61 παράγραφος 2 της οδηγίας 2014/24/ΕΕ εφαρμόζεται για περίοδο που δεν υπερβαίνει τους 9 μήνες από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τις διαδικασίες βάσει της εν λόγω οδηγίας οι οποίες κινήθηκαν από αναθέτουσες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και δεν είχαν ακόμη ολοκληρωθεί κατά την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΧ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΡΑΤΟΜ

Άρθρο 79

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- α) «Κοινότητα»: η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας·
- β) «έλεγχος διασφαλίσεων»: δραστηριότητες με σκοπό να ελέγχεται ότι το πυρηνικό υλικό και ο εξοπλισμός δεν χρησιμοποιούνται κατά τρόπο διάφορο από αυτόν που έχουν δηλώσει οι καταναλωτές τους, και δραστηριότητες με σκοπό να ελέγχεται ότι τηρούνται οι διεθνείς νομικές υποχρεώσεις για τη χρήση πυρηνικού υλικού και εξοπλισμού για ειρηνικούς σκοπούς·

⁽¹⁰³⁾ Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1989, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων περί της εφαρμογής των διαδικασιών προσφυγής στον τομέα της σύναψης συμβάσεων κρατικών προμηθειών και δημοσίων έργων (ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 33).

⁽¹⁰⁴⁾ Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1992, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των κοινοτικών κανόνων στις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών (ΕΕ L 76 της 23.3.1992, σ. 14).

- γ) «ειδικά σχάσιμα υλικά»: τα ειδικά σχάσιμα υλικά όπως ορίζονται στο άρθρο 197 σημείο 1) της Συνθήκης Ευρατόμ·
- δ) «μεταλλεύματα»: τα μεταλλεύματα όπως ορίζονται στο άρθρο 197 σημείο 4) της Συνθήκης Ευρατόμ·
- ε) «αρχικά υλικά»: τα αρχικά υλικά όπως ορίζονται στο άρθρο 197 σημείο 3) της Συνθήκης Ευρατόμ·
- στ) «πυρηνικό υλικό»: μεταλλεύματα, αρχικά υλικά και ειδικά σχάσιμα υλικά·
- ζ) «αναλωμένα καύσιμα και ραδιενεργά απόβλητα»: τα αναλωμένα καύσιμα και τα ραδιενεργά απόβλητα όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημεία 7) και 11) της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁵⁾.

Άρθρο 80

Λήξη της ευθύνης της Κοινότητας για ζητήματα που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι αποκλειστικά υπεύθυνο να διασφαλίζει ότι ο χειρισμός όλων των μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών και ειδικών σχάσιμων υλικών που καλύπτονται από τη Συνθήκη Ευρατόμ και βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου πραγματοποιείται σύμφωνα με τις σχετικές και εφαρμοστέες διεθνείς συνθήκες και συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διεθνών συνθηκών και συμβάσεων σχετικά με την πυρηνική ασφάλεια, τον έλεγχο διασφαλίσεων, τη μη διάδοση και τη φυσική προστασία των πυρηνικών υλικών, και των διεθνών συνθηκών και συμβάσεων σχετικά με την ασφάλεια της διαχείρισης των αναλωμένων καυσίμων και την ασφάλεια της διαχείρισης των ραδιενεργών αποβλήτων.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι αποκλειστικά υπεύθυνο να διασφαλίζει τη συμμόρφωσή του με τις διεθνείς υποχρεώσεις που απορρέουν από την ιδιότητά του ως μέλους του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας ή από τη Συνθήκη για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων ή από οποιοδήποτε άλλες σχετικές διεθνείς συνθήκες ή συμβάσεις στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο είναι συμβαλλόμενο μέρος.

Άρθρο 81

Διασφαλίσεις

Το Ηνωμένο Βασίλειο εφαρμόζει καθεστώς ελέγχου διασφαλίσεων. Στο πλαίσιο αυτού του καθεστώτος ελέγχου διασφαλίσεων εφαρμόζεται ένα σύστημα που προσφέρει ισοδύναμη αποτελεσματικότητα και κάλυψη με εκείνη που παρέχει η Κοινότητα στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου κατ' εφαρμογή της συμφωνίας μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας, της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και του Διεθνούς Οργανισμού Ατομικής Ενέργειας για την εφαρμογή του ελέγχου των διασφαλίσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας σε σχέση με τη Συνθήκη για τη Μη Διάδοση των Πυρηνικών Όπλων [INFCIRC/263], όπως τροποποιήθηκε.

Άρθρο 82

Ειδικές υποχρεώσεις βάσει διεθνών συμφωνιών

Το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει την εκπλήρωση οποιωνδήποτε ειδικών υποχρεώσεων απορρέουν από συμφωνίες που έχουν συναφθεί από την Κοινότητα με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς σε σχέση με τυχόν πυρηνικό εξοπλισμό, πυρηνικό υλικό ή άλλα πυρηνικά είδη που βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή άλλως προσδιορίζει κατάλληλες ρυθμίσεις σε συμφωνία με την ενδιαφερόμενη τρίτη χώρα ή τον ενδιαφερόμενο διεθνή οργανισμό.

Άρθρο 83

Κυριότητα και δικαιώματα χρήσης και κατανάλωσης ειδικών σχάσιμων υλικών στο Ηνωμένο Βασίλειο

1. Τα ειδικά σχάσιμα υλικά τα οποία βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου και για τα οποία ίσχυε το άρθρο 86 της Συνθήκης Ευρατόμ έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου παύουν να αποτελούν ιδιοκτησία της Κοινότητας κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

⁽¹⁰⁵⁾ Οδηγία 2011/70/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουλίου 2011, η οποία θεσπίζει κοινοτικό πλαίσιο για την υπεύθυνη και ασφαλή διαχείριση αναλωμένων καυσίμων και ραδιενεργών αποβλήτων (ΕΕ L 199 της 2.8.2011, σ. 48).

2. Τα ειδικά σχάσιμα υλικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καθίστανται ιδιοκτησία των προσώπων ή επιχειρήσεων που είχαν το πλέον ευρύ δικαίωμα χρήσης και κατανάλωσης των εν λόγω υλικών κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 87 της Συνθήκης Ευρατόμ.

3. Όταν το δικαίωμα χρήσης και κατανάλωσης των ειδικών σχάσιμων υλικών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 (εφεξής «σχετικά υλικά») ανήκει σε κράτος μέλος, ή σε πρόσωπα ή επιχειρήσεις εγκατεστημένα/-ες στην επικράτεια κράτους μέλους, προκειμένου να προστατευθεί η ακεραιότητα της κοινής πολιτικής εφοδιασμού που καθιερώθηκε σύμφωνα με τον τίτλο II κεφάλαιο 6 της Συνθήκης Ευρατόμ, και της κοινής πυρηνικής αγοράς που δημιουργήθηκε σύμφωνα με το κεφάλαιο 9 του εν λόγω τίτλου, μεταξύ άλλων όσον αφορά το εφαρμοστέο επίπεδο ελέγχου διασφαλίσεων για τα σχετικά υλικά, ισχύουν τα ακόλουθα:

- α) έχοντας υπόψη το άρθρο 5 της παρούσας συμφωνίας, η Κοινότητα έχει το δικαίωμα να απαιτεί την εναποθήκευση των σχετικών υλικών στον οργανισμό που συστάθηκε σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 2 στοιχείο β) της Συνθήκης Ευρατόμ ή σε άλλες αποθήκες που ελέγχονται ή δύνανται να ελέγχονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
- β) η Κοινότητα έχει το δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις για την προμήθεια σχετικών υλικών με οποιοδήποτε πρόσωπο ή επιχείρηση εγκατεστημένο/-η στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου ή σε τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 2 της Συνθήκης Ευρατόμ·
- γ) το άρθρο 20 του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 302/2005 της Επιτροπής⁽¹⁰⁶⁾, με εξαίρεση την παράγραφο 1 στοιχεία β) και γ), εφαρμόζεται όσον αφορά τα σχετικά υλικά·
- δ) για την εξαγωγή των σχετικών υλικών σε τρίτη χώρα χορηγείται άδεια από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένο/-η το πρόσωπο ή η επιχείρηση που έχει το δικαίωμα χρήσης και κατανάλωσης των σχετικών υλικών σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου⁽¹⁰⁷⁾·
- ε) όσον αφορά τα σχετικά υλικά, η Κοινότητα δικαιούται να ασκεί οποιαδήποτε άλλα δικαιώματα απορρέουν, βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ, από την κυριότητα σύμφωνα με το άρθρο 86 της εν λόγω Συνθήκης.

4. Τα κράτη μέλη, τα πρόσωπα ή οι επιχειρήσεις που έχουν το πλέον ευρύ δικαίωμα χρήσης και κατανάλωσης ειδικών σχάσιμων υλικών που βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου διατηρούν το δικαίωμα αυτό.

Άρθρο 84

Εξοπλισμός και λοιπά περιουσιακά στοιχεία που συνδέονται με τη διενέργεια ελέγχου διασφαλίσεων

1. Ο εξοπλισμός και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Κοινότητας που συνδέονται με τη διενέργεια ελέγχου διασφαλίσεων βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ και που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, όπως προβλέπεται στο παράρτημα V, καθίστανται ιδιοκτησία του Ηνωμένου Βασιλείου. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση την αξία του εν λόγω εξοπλισμού και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, ο υπολογισμός της οποίας βασίζεται στην αξία που αποδίδεται στον εν λόγω εξοπλισμό και στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία στους ενοποιημένους λογαριασμούς για το έτος 2020.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο αναλαμβάνει το σύνολο των δικαιωμάτων, ευθυνών και υποχρεώσεων της Κοινότητας που συνδέονται με τον εξοπλισμό και τα λοιπά περιουσιακά στοιχεία που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 85

Αναλωμένα καύσιμα και ραδιενεργά απόβλητα

Το άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 4 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 2011/70/Ευρατόμ εφαρμόζονται σε σχέση με την τελική ευθύνη του Ηνωμένου Βασιλείου για τα αναλωμένα καύσιμα και τα ραδιενεργά απόβλητα που παρήχθησαν στο Ηνωμένο Βασίλειο και βρίσκονται στην επικράτεια του Ηνωμένου Βασιλείου στη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

⁽¹⁰⁶⁾ Κανονισμός (Ευρατόμ) αριθ. 302/2005 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2005, για την εφαρμογή των διατάξεων σχετικά με τον έλεγχο διασφαλίσεων της Ευρατόμ (ΕΕ L 54 της 28.2.2005, σ. 1).

⁽¹⁰⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου, της 5ης Μαΐου 2009 περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της μεταφοράς, της μερτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 134 της 29.5.2009, σ. 1).

ΤΙΤΛΟΣ X

ΕΝΩΣΙΑΚΕΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Κεφάλαιο 1

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 86

Εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να έχει δικαιοδοσία όσον αφορά προσφυγές που ασκούνται από το Ηνωμένο Βασίλειο ή κατά αυτού πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Η εν λόγω δικαιοδοσία ασκείται σε όλα τα στάδια των διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου και των διαδικασιών ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σε περίπτωση αναπομπής της υπόθεσης στο Γενικό Δικαστήριο.
2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξακολουθεί να έχει δικαιοδοσία να εκδίδει προδικαστικές αποφάσεις κατόπιν αιτήσεων που υποβάλλονται από δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, οι διαδικασίες θεωρείται ότι ασκούνται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και οι αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης θεωρείται ότι υποβάλλονται, τη στιγμή κατά την οποία το εισαγωγικό της δίκης δικόγραφο καταχωρίζεται από τη Γραμματεία του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου, κατά περίπτωση.

Άρθρο 87

Νέες υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου

1. Εάν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κρίνει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο έχει παραβεί υποχρέωσή του εκ των Συνθηκών ή βάσει του τέταρτου μέρους της παρούσας συμφωνίας πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται, εντός 4 ετών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 258 της ΣΛΕΕ ή στο άρθρο 108 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ, κατά περίπτωση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί των υποθέσεων αυτών.
2. Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμορφώνεται με απόφαση του άρθρου 95 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας, ή δεν δίνει νομική ισχύ στην έννομη τάξη του Ηνωμένου Βασιλείου σε απόφαση της εν λόγω διάταξης η οποία απευθύνεται σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο κατοικεί ή είναι εγκατεστημένο στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται, εντός 4 ετών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, να προσφύγει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις που προβλέπονται στο άρθρο 258 της ΣΛΕΕ ή στο άρθρο 108 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της ΣΛΕΕ, κατά περίπτωση. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρμόδιο να αποφαινεται επί των υποθέσεων αυτών.
3. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αποφασίζοντας να κινηθεί διαδικασίες σύμφωνα με το παρόν άρθρο, εφαρμόζει έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου τις ίδιες αρχές που εφαρμόζει έναντι οποιουδήποτε κράτους μέλους.

Άρθρο 88

Κανόνες διαδικασίας

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται όσον αφορά τις διαδικασίες και τις αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης που αναφέρονται στον παρόντα τίτλο.

Άρθρο 89

Δεσμευτική ισχύς και εκτελεστότητα των αποφάσεων και διατάξεων

1. Αποφάσεις και διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εκδίδονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και αποφάσεις και διατάξεις του Δικαστηρίου που εκδίδονται μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 86 και 87, έχουν δεσμευτική ισχύ στο σύνολό τους ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού.

2. Εάν το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διαπιστώσει, σε απόφαση της παραγράφου 1, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο δεν εκπλήρωσε υποχρέωση που υπέχει δυνάμει των Συνθηκών ή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθεί με την εν λόγω απόφαση.

3. Τα άρθρα 280 και 299 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά την εκτελεσιμότητα των αποφάσεων και διατάξεων του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 90

Δικαίωμα παρέμβασης και συμμετοχής στη διαδικασία

Έως ότου οι αποφάσεις και οι διατάξεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις διαδικασίες και τις αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης που αναφέρονται στο άρθρο 86 καταστούν οριστικές, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να παρεμβαίνει κατά τον ίδιο τρόπο με ένα κράτος μέλος ή, στα ζητήματα που παραπέμπονται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 της ΣΛΕΕ, να συμμετέχει στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον ίδιο τρόπο με ένα κράτος μέλος. Κατά την εν λόγω περίοδο, ο γραμματέας του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο, ταυτόχρονα και κατά τον ίδιο τρόπο με τα κράτη μέλη, σχετικά με οποιαδήποτε υπόθεση παραπέμπεται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έκδοση προδικαστικής απόφασης από δικαστήριο κράτους μέλους.

Το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί επίσης να παρεμβαίνει ή να συμμετέχει στη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον ίδιο τρόπο με ένα κράτος μέλος:

- α) σε υποθέσεις οι οποίες αφορούν μη εκπλήρωση υποχρεώσεων που προβλέπονται δυνάμει των Συνθηκών, εάν το Ηνωμένο Βασίλειο υπόκειται στις ίδιες υποχρεώσεις πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και εάν οι εν λόγω υποθέσεις παραπέμπονται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 258 της ΣΛΕΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, έως τον χρόνο, μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου, κατά τον οποίο καθίσταται οριστική η τελευταία απόφαση ή διάταξη που εκδόθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1·
- β) σε υποθέσεις που αφορούν πράξεις ή διατάξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες εφαρμόζονταν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου για το Ηνωμένο Βασίλειο ή εντός αυτού και οι οποίες υποθέσεις παραπέμπονται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 της ΣΛΕΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου που αναφέρεται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 ή, κατά περίπτωση, έως τον χρόνο, μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου, κατά τον οποίο καθίσταται οριστική η τελευταία απόφαση ή διάταξη που εκδόθηκε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του άρθρου 87 παράγραφος 1· και
- γ) σε υποθέσεις που αναφέρονται στο άρθρο 95 παράγραφος 3.

Άρθρο 91

Εκπροσώπηση ενώπιον του Δικαστηρίου

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 88, όταν, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, δικηγόρος που έχει ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου εκπροσωπεί ή επικουρεί διάδικο σε διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή σε σχέση με αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης οι οποίες υποβάλλονται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ο εν λόγω δικηγόρος μπορεί να εξακολουθήσει να εκπροσωπεί ή να επικουρεί τον διάδικο στην εν λόγω διαδικασία ή σε σχέση με τις εν λόγω αιτήσεις. Το δικαίωμα αυτό ασκείται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων της αναρετικής δίκης ενώπιον του Δικαστηρίου και της δίκης ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου σε περίπτωση αναπομπής της υπόθεσης σ' αυτό.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 88, δικηγόροι με ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου μπορούν να εκπροσωπούν ή να επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 87 και στο άρθρο 95 παράγραφος 3. Δικηγόροι με ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου μπορούν να εκπροσωπούν ή να επικουρούν το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο διαδικασιών που καλύπτονται από το άρθρο 90 και στις οποίες το Ηνωμένο Βασίλειο αποφάσισε να παρέμβει ή να συμμετάσχει.

3. Δικηγόροι με ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου, όταν εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, εξομοιώνονται από κάθε άποψη με δικηγόρους με ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων των κρατών μελών, οι οποίοι εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κεφάλαιο 2

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ

Άρθρο 92

Εν εξελίξει διοικητικές διαδικασίες

1. Τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμοί της Ένωσης εξακολουθούν να είναι αρμόδια για τις διοικητικές διαδικασίες οι οποίες έχουν κινηθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και αφορούν:
  - α) τη συμμόρφωση του Ηνωμένου Βασιλείου ή φυσικών ή νομικών προσώπων που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο με το δίκαιο της Ένωσης· ή
  - β) τη συμμόρφωση με το δίκαιο της Ένωσης σχετικά με τον ανταγωνισμό στο Ηνωμένο Βασίλειο.
2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 3, για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, διοικητική διαδικασία θεωρείται ότι κινείται τη στιγμή κατά την οποία καταχωρίζεται επίσημα στα θεσμικά και λοιπά όργανα ή οργανισμούς της Ένωσης.
3. Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου:
  - α) διοικητική διαδικασία για τις κρατικές ενισχύσεις που διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁸⁾ θεωρείται ότι κινείται τη στιγμή κατά την οποία η διαδικασία λαμβάνει αριθμό υπόθεσης·
  - β) διαδικασία για την εφαρμογή του άρθρου 101 ή 102 της ΣΛΕΕ που διεξάγεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁹⁾ θεωρείται ότι κινείται τη στιγμή κατά την οποία η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζει να κινήσει τη διαδικασία σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 773/2004 της Επιτροπής ⁽¹¹⁰⁾·
  - γ) διαδικασία σε σχέση με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου ⁽¹¹¹⁾ θεωρείται ότι κινείται τη στιγμή κατά την οποία:
    - i) συγκέντρωση με ενωσιακή διάσταση κοινοποιείται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή σύμφωνα με τα άρθρα 1, 3 και 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004·
    - ii) η προθεσμία των 15 εργάσιμων ημερών που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 λήγει και κανένα κράτος μέλος αρμόδιο για την εξέταση της συγκέντρωσης με βάση την εθνική του νομοθεσία περί ανταγωνισμού δεν έχει εκφράσει τη διαφωνία του όσον αφορά το αίτημα παραπομπής της υπόθεσης στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή· ή
    - iii) η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφασίζει, ή θεωρείται ότι αποφασίζει, να εξετάσει τη συγκέντρωση σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004·
  - δ) η διεξαγωγή έρευνας από την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών για εικαζόμενη παράβαση που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹²⁾, ή στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹³⁾ θεωρείται ότι αρχίζει τη στιγμή κατά την οποία η εν λόγω αρχή ορίζει ανεξάρτητο ελεγκτή σύμφωνα με το άρθρο 23ε παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 ή το άρθρο 64 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

4. Η Ένωση παρέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο, εντός 3 μηνών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, κατάλογο όλων των επιμέρους εν εξελίξει διοικητικών διαδικασιών που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1. Κατά παρέκκλιση από την πρώτη περίοδο, στην περίπτωση επιμέρους εν εξελίξει διοικητικών διαδικασιών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών, της Ευρωπαϊκής Αρχής Κινητών Αξιών και Αγορών και της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων, η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο κατάλογο αυτών των εν εξελίξει διοικητικών διαδικασιών εντός 1 μηνός μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

⁽¹⁰⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9).

⁽¹⁰⁹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού που προβλέπονται στα άρθρα 81 και 82 της συνθήκης (ΕΕ L 1 της 4.1.2003, σ. 1).

⁽¹¹⁰⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 773/2004 της Επιτροπής, της 7ης Απριλίου 2004, σχετικά με τη διεξαγωγή από την Επιτροπή των διαδικασιών δυνάμει των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ (ΕΕ L 123 της 27.4.2004, σ. 18).

⁽¹¹¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 139/2004 του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ L 24 της 29.1.2004, σ. 1).

⁽¹¹²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τους οργανισμούς αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας (ΕΕ L 302 της 17.11.2009, σ. 1).

⁽¹¹³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματοπιστωτικά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

5. Σε διοικητική διαδικασία για τις κρατικές ενισχύσεις που διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1589, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύεται όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο από τη σχετική νομολογία και τις βέλτιστες πρακτικές, ως εάν το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθούσε να αποτελεί κράτος μέλος. Ειδικότερα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει, εντός εύλογης προθεσμίας, μία από τις ακόλουθες αποφάσεις:

- α) απόφαση με την οποία διαπιστώνεται ότι το εν λόγω μέτρο δεν αποτελεί ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589·
- β) απόφαση για τη μη διατύπωση αντιρρήσεων σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589·
- γ) απόφαση για κίνηση επίσημης διαδικασίας έρευνας σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1589.

Άρθρο 93

Νέες κρατικές ενισχύσεις και διαδικασίες της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης

1. Όσον αφορά τις ενισχύσεις που χορηγούνται πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για περίοδο 4 ετών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, είναι αρμόδια να κινήσει νέες διοικητικές διαδικασίες για τις κρατικές ενισχύσεις που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1589 σχετικά με το Ηνωμένο Βασίλειο.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να είναι αρμόδια, μετά τη λήξη της περιόδου των 4 ετών, για τις διαδικασίες που κινήθηκαν πριν από τη λήξη της εν λόγω περιόδου.

Το άρθρο 92 παράγραφος 5 της παρούσας συμφωνίας εφαρμόζεται τηρουμένων των αναλογιών.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τυχόν νέα διοικητική διαδικασία για τις κρατικές ενισχύσεις η οποία κινείται δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, εντός 3 μηνών από την κίνησή της.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 136 και 138 της παρούσας συμφωνίας, για περίοδο 4 ετών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) είναι αρμόδια να κινήσει νέες έρευνες που διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁾, όσον αφορά:

- α) γεγονότα που επήλθαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) οποιαδήποτε τελωνειακή οφειλή προκύπτει μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από τις διαδικασίες απαλλαγής που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.

Η OLAF εξακολουθεί να είναι αρμόδια, μετά τη λήξη της περιόδου των 4 ετών, για τις διαδικασίες που κινήθηκαν πριν από τη λήξη της εν λόγω περιόδου.

Η OLAF ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τυχόν νέα έρευνα η οποία κινείται δυνάμει του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου, εντός 3 μηνών από την έναρξη της έρευνας.

Άρθρο 94

Κανόνες διαδικασίας

1. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τους διάφορους τύπους διαδικασιών που καλύπτονται από το παρόν κεφάλαιο εφαρμόζονται στις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 92, 93 και 96.

2. Οι δικηγόροι που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου, όταν εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο σε σχέση με τις διοικητικές διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 92 και 93, εξομοιώνονται από κάθε άποψη με δικηγόρους που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων των κρατών μελών, οι οποίοι εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τις εν λόγω διοικητικές διαδικασίες.

⁽¹⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

3. Το άρθρο 128 παράγραφος 5 εφαρμόζεται στον βαθμό που είναι αναγκαίο για τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 92 και 93, μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 95

Δεσμευτική ισχύς και εκτελεστότητα των αποφάσεων

1. Αποφάσεις που εκδίδονται από θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή εκδίδονται στο πλαίσιο των διαδικασιών που αναφέρονται στα άρθρα 92 και 93 μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και απευθύνονται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι δεσμευτικές ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού.

2. Εκτός εάν συμφωνηθεί διαφορετικά μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ορισθείσας εθνικής αρχής ανταγωνισμού του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξακολουθεί να είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και την επιβολή των δεσμεύσεων που πραγματοποιούνται ή των διορθωτικών μέτρων που επιβάλλονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, ή ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο, σε σχέση με οποιεσδήποτε διαδικασίες για την εφαρμογή του άρθρου 101 ή 102 της ΣΛΕΕ που διεξάγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1/2003 ή σε διαδικασίες που διεξάγονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 όσον αφορά τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. Εάν συμφωνηθεί μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της ορισθείσας εθνικής αρχής ανταγωνισμού του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταβιβάζει την παρακολούθηση και την επιβολή των εν λόγω δεσμεύσεων ή μέσων έννομης προστασίας εντός του Ηνωμένου Βασιλείου στην ορισθείσα εθνική αρχή ανταγωνισμού του Ηνωμένου Βασιλείου.

3. Ο έλεγχος της νομιμότητας μιας απόφασης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διενεργείται αποκλειστικά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 263 της ΣΛΕΕ.

4. Το άρθρο 299 της ΣΛΕΕ εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με την εκτέλεση αποφάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου οι οποίες επιβάλλουν χρηματικές υποχρεώσεις σε φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 96

Άλλες εν εξελίξει διαδικασίες και υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων

1. Οι τεχνικές εξετάσεις που διενεργούνται από τα γραφεία εξέτασης του Ηνωμένου Βασιλείου σε συνεργασία με το Κοινοτικό Γραφείο Φυτικών Ποικιλιών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2100/94 και οι οποίες ήταν σε εξέλιξη την ημέρα πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας συνεχίζονται και ολοκληρώνονται σύμφωνα με τον εν λόγω κανονισμό.

2. Το άρθρο 12 παράγραφοι 2α και 3 και τα άρθρα 14, 15 και 16 της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁵⁾ εφαρμόζονται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού όσον αφορά τα αέρια του θερμοκηπίου που εκπέμπονται κατά το τελευταίο έτος της μεταβατικής περιόδου.

3. Το άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁶⁾ και τα άρθρα 26 και 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹¹⁷⁾ εφαρμόζονται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού όσον αφορά την υποβολή δεδομένων για το τελευταίο έτος της μεταβατικής περιόδου.

⁽¹¹⁵⁾ Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32).

⁽¹¹⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006 (ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 195).

⁽¹¹⁷⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 1).

4. Το άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2, 3 και 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 443/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹¹⁸) και το παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού, το άρθρο 8 παράγραφοι 1, 2, 3, 8 και 10 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹¹⁹) και το παράρτημα II του εν λόγω κανονισμού, καθώς και τα άρθρα 2 έως 5, το άρθρο 7 και το άρθρο 8 παράγραφοι 2 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1014/2010 της Επιτροπής και τα άρθρα 3 έως 6, το άρθρο 8 και το άρθρο 9 παράγραφοι 2 και 3 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 293/2012 της Επιτροπής (¹²⁰) εφαρμόζονται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού όσον αφορά την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα από οχήματα κατά το τελευταίο έτος της μεταβατικής περιόδου.

5. Τα άρθρα 5, 7, 9 και 10, το άρθρο 11 παράγραφος 3, το άρθρο 17 παράγραφος 1 στοιχεία α) και δ), και τα άρθρα 19, 22 και 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹²¹), καθώς και τα άρθρα 3, 7 και 11 της απόφασης αριθ. 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (¹²²) εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τα αέρια του θερμοκηπίου που εκπέμπονται κατά τη διάρκεια του 2019 και του 2020· το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 389/2013 της Επιτροπής (¹²³) εφαρμόζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο μέχρι το κλείσιμο της δεύτερης περιόδου δέσμευσης σύμφωνα με το πρωτόκολλο του Κιότο.

6. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8 της παρούσας συμφωνίας:

α) στον βαθμό που είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση με τις παραγράφους 2, 4 και 5 του παρόντος άρθρου, το Ηνωμένο Βασίλειο και οι επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν πρόσβαση:

- i) στο μητρώο της Ένωσης και στο μητρώο του Ηνωμένου Βασιλείου για το πρωτόκολλο του Κιότο, που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 389/2013· και
- ii) στο κεντρικό αρχείο αποθήκευσης δεδομένων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1014/2010, στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 293/2012 και στον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 749/2014 της Επιτροπής (¹²⁴).

β) στον βαθμό που είναι αναγκαίο για τη συμμόρφωση με την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, οι επιχειρήσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο έχουν πρόσβαση:

- i) στο εργαλείο υποβολής εκθέσεων με βάση τον μορφότυπο που παρατίθεται στο παράρτημα του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1191/2014 της Επιτροπής (¹²⁵), για τους σκοπούς της διαχείρισης και της υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου· και
- ii) στο αποθετήριο επιχειρηματικών δεδομένων που χρησιμοποιούνται για την υποβολή εκθέσεων από τις επιχειρήσεις σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1005/2009.

Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, για περίοδο που λήγει ένα έτος μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Ένωση παρέχει τις αναγκαίες πληροφορίες για το Ηνωμένο Βασίλειο, προκειμένου:

- α) να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις υποβολής εκθέσεων βάσει του άρθρου 7 του πρωτοκόλλου του Μόντρεαλ σχετικά με τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος· και
- β) να επιβάλλει ποινές σύμφωνα και με το άρθρο 25 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 517/2014 και το άρθρο 29 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1005/2009.

(¹¹⁸) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 443/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Κοινότητας για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 1).

(¹¹⁹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα όσον αφορά τις εκπομπές, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα (ΕΕ L 145 της 31.5.2011, σ. 1).

(¹²⁰) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 293/2012 της Επιτροπής, της 3ης Απριλίου 2012, σχετικά με την παρακολούθηση και την υποβολή δεδομένων ταξινόμησης καινούργιων ελαφρών επαγγελματικών οχημάτων κατ'εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 98 της 4.4.2012, σ. 1).

(¹²¹) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2013, σχετικά με μηχανισμό παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου και άλλων πληροφοριών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο που αφορούν την αλλαγή του κλίματος και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 280/2004/ΕΚ (ΕΕ L 165 της 18.6.2013, σ. 13).

(¹²²) Απόφαση αριθ. 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, περί των προσπάθειών των κρατών μελών να μειώσουν τις οικείες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, ώστε να τηρηθούν οι δεσμεύσεις της Κοινότητας για μείωση των εκπομπών αυτών μέχρι το 2020 (ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 136).

(¹²³) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2013 της Επιτροπής, της 2ας Μαΐου 2013, για τη σύσταση ενωσιακού μητρώου δυνάμει της οδηγίας 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των αποφάσεων αριθ. 280/2004/ΕΚ και αριθ. 406/2009/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και για την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 920/2010 και αριθ. 1193/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 122 της 3.5.2013, σ. 1).

(¹²⁴) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 749/2014 της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2014, σχετικά με τη δομή, τον μορφότυπο, τις διαδικασίες υποβολής και την εξέταση των πληροφοριών που υποβάλλονται από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 203 της 11.7.2014, σ. 23).

(¹²⁵) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1191/2014 της Επιτροπής, της 30ής Οκτωβρίου 2014, για τον καθορισμό του μορφοτύπου και των μέσων για την υποβολή της έκθεσης που αναφέρεται στο άρθρο 19 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου (ΕΕ L 318 της 5.11.2014, σ. 5).

Άρθρο 97

Εκπροσώπηση σε εν εξελίξει διαδικασίες ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εάν, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί φυσικό ή νομικό πρόσωπο ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης εκπροσωπεί μέρος σε διαδικασία ενώπιον του εν λόγω Γραφείου, ο εν λόγω εκπρόσωπος μπορεί να εξακολουθήσει να εκπροσωπεί το εν λόγω μέρος στην εν λόγω διαδικασία. Το δικαίωμα αυτό ασκείται σε όλα τα στάδια της διαδικασίας ενώπιον του εν λόγω Γραφείου.

Όταν εκπροσωπεί μέρος ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο της διαδικασίας που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, ο εν λόγω εκπρόσωπος εξομοιώνεται από κάθε άποψη με επαγγελματία εκπρόσωπο εξουσιοδοτημένο να εκπροσωπεί φυσικά ή νομικά πρόσωπα ενώπιον του Γραφείου Διανοητικής Ιδιοκτησίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης.

ΤΙΤΛΟΣ XI

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Άρθρο 98

Διοικητική συνεργασία για τα τελωνεία

1. Οι διαδικασίες διοικητικής συνεργασίας μεταξύ ενός κράτους μέλους και του Ηνωμένου Βασιλείου που καθορίζονται στο παράρτημα VI και οι οποίες κινούνται σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ολοκληρώνονται από το εν λόγω κράτος μέλος και το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης.
2. Οι διαδικασίες διοικητικής συνεργασίας μεταξύ ενός κράτους μέλους και του Ηνωμένου Βασιλείου που καθορίζονται στο παράρτημα VI και οι οποίες κινούνται εντός περιόδου 3 ετών μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, αλλά αφορούν γεγονότα που επήλθαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ολοκληρώνονται από το εν λόγω κράτος μέλος και το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης.

Άρθρο 99

Διοικητική συνεργασία σε υποθέσεις που σχετίζονται με έμμεσους φόρους

1. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου ⁽¹²⁶⁾ εφαρμόζεται έως 4 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τον ΦΠΑ στα κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και όσον αφορά συναλλαγές που καλύπτονται από το άρθρο 51 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.
2. Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2012 του Συμβουλίου ⁽¹²⁷⁾ εφαρμόζεται έως 4 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με τη συνεργασία μεταξύ των αρμόδιων αρχών που είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή της νομοθεσίας για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης στα κράτη μέλη και στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά διακινήσεις προϊόντων υποκείμενων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και όσον αφορά διακινήσεις προϊόντων υποκείμενων σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης που καλύπτονται από το άρθρο 52 της παρούσας συμφωνίας.
3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πρόσβαση, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την άσκηση των δικαιωμάτων του και τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος άρθρου, στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων που παρατίθενται στο παράρτημα IV. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση για τη διευκόλυνση αυτής της πρόσβασης. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους μέχρι τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο παράρτημα IV. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

⁽¹²⁶⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 268 της 12.10.2010, σ. 1).

⁽¹²⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2012 του Συμβουλίου, της 2ας Μαΐου 2012, για την διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης και την κατάργησή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2073/2004 (ΕΕ L 121 της 8.5.2012, σ. 1).

Άρθρο 100

Αμοιβαία συνδρομή για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα

1. Η οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου ⁽¹²⁸⁾ εφαρμόζεται έως 5 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου μεταξύ των κρατών μελών και του Ηνωμένου Βασιλείου για απαιτήσεις σχετικές με ποσά που κατέστησαν απαιτητά πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, απαιτήσεις σχετικές με συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου αλλά των οποίων τα ποσά κατέστησαν απαιτητά μετά την περίοδο αυτήν, καθώς και απαιτήσεις σχετικές με συναλλαγές που καλύπτονται από το άρθρο 51 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας ή διακινήσεις προϊόντων υποκειμένων σε ειδικό φόρο κατανάλωσης τα οποία καλύπτονται από το άρθρο 52 της παρούσας συμφωνίας.

2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πρόσβαση, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την άσκηση των δικαιωμάτων του και τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του βάσει του παρόντος άρθρου, στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων που παρατίθενται στο παράρτημα IV. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση τις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποίησε η Ένωση για τη διευκόλυνση αυτής της πρόσβασης. Η Ένωση γνωστοποιεί το ποσό των εν λόγω δαπανών στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους μέχρι τη λήξη της περιόδου που αναφέρεται στο παράρτημα IV. Σε περίπτωση που το γνωστοποιηθέν ποσό των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν αποκλίνει σημαντικά από το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων που είχε γνωστοποιηθεί από την Ένωση στο Ηνωμένο Βασίλειο πριν από την υπογραφή της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει χωρίς καθυστέρηση στην Ένωση το ποσό των βέλτιστων εκτιμήσεων και η μικτή επιτροπή καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να διευθετηθεί η απόκλιση μεταξύ των πραγματικών δαπανών που πραγματοποιήθηκαν και του ποσού των βέλτιστων εκτιμήσεων.

ΤΙΤΛΟΣ XII

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΣΥΛΙΕΣ

Άρθρο 101

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος τίτλου, ως «μέλη των θεσμικών οργάνων» νοούνται, ανεξαρτήτως της ιδιότητάς τους, ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, οι δικαστές, οι γενικοί εισαγγελείς, οι γραμματείς και οι βοηθοί εισηγητές του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέλη του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα μέλη των οργάνων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, τα μέλη των οργάνων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, καθώς και όλα τα άλλα πρόσωπα που εξομοιώνονται με οποιαδήποτε από τις εν λόγω κατηγορίες προσώπων βάσει του δικαίου της Ένωσης για τους σκοπούς του πρωτοκόλλου (αριθ. 7) περί των προνομίων και ασυλιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης («πρωτόκολλο περί των προνομίων και ασυλιών»). Ο όρος «μέλη των θεσμικών οργάνων» δεν περιλαμβάνει τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

2. Ο κανονισμός (ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚΑΧ) αριθ. 549/69 του Συμβουλίου ⁽¹²⁹⁾ εφαρμόζεται για τον καθορισμό των κατηγοριών των υπαλλήλων και του λοιπού προσωπικού που καλύπτονται από τα άρθρα 110 έως 113 της παρούσας συμφωνίας.

Κεφάλαιο 1

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, ΚΕΦΑΛΑΙΑ, ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 102

Απαρβίαστο

Το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με εγκαταστάσεις, κτίρια, περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία ενεργητικού της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο που χρησιμοποιούνται από την Ένωση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως ότου παύσουν να είναι πλέον σε υπηρεσιακή χρήση ή έως ότου απομακρυνθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο όταν οι εγκαταστάσεις, τα κτίρια, τα περιουσιακά στοιχεία ή τα στοιχεία ενεργητικού της παύουν να είναι πλέον σε τέτοια χρήση ή έχουν απομακρυνθεί από το Ηνωμένο Βασίλειο.

⁽¹²⁸⁾ Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα (ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1).

⁽¹²⁹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΚΑΧ) αριθ. 549/69 του Συμβουλίου, της 25ης Μαρτίου 1969, περί καθορισμού των κατηγοριών των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στους οποίους εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 12, 13 δεύτερη παράγραφος και 14 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Κοινοτήτων (ΕΕ L 74 της 27.3.1969, σ. 1).

*Άρθρο 103***Αρχαία**

Το άρθρο 2 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με όλα τα αρχαία της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως ότου απομακρυνθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με την απομάκρυνση οποιωνδήποτε εκ των αρχαίων της από το Ηνωμένο Βασίλειο.

*Άρθρο 104***Φορολογία**

Το άρθρο 3 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με τα στοιχεία ενεργητικού, έσοδα και λοιπά περιουσιακά στοιχεία της Ένωσης στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως ότου παύσουν να είναι πλέον σε υπηρεσιακή χρήση ή έως ότου απομακρυνθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο.

Κεφάλαιο 2

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ*Άρθρο 105***Επικοινωνίες**

Το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις υπηρεσιακές επικοινωνίες, την υπηρεσιακή αλληλογραφία και τη διαβίβαση εγγράφων σχετικά με δραστηριότητες της Ένωσης βάσει της παρούσας συμφωνίας.

Κεφάλαιο 3

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ*Άρθρο 106***Ασυλία των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου**

Το άρθρο 8 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με γνώμες ή ψήφους δοθείσες πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου από τους βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συμπεριλαμβανομένων των πρώην βουλευτών, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

*Άρθρο 107***Κοινωνική ασφάλιση**

Οι πρώην βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, που λαμβάνουν σύνταξη λόγω αυτής της ιδιότητας, καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη επιζώντων ως επιζώντες πρώην βουλευτών, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, απαλλάσσονται από την υποχρεωτική υπαγωγή και καταβολή εισφορών στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης στο Ηνωμένο Βασίλειο, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις με εκείνες που ίσχυαν την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου, υπό τον όρο ότι οι πρώην βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ήταν βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 108

Αποφυγή της διπλής φορολόγησης των συντάξεων και των μεταβατικών αποζημιώσεων

Τα άρθρα 12, 13 και 14 της απόφασης 2005/684/ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹³⁰⁾ εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις συντάξεις και τις μεταβατικές αποζημιώσεις που καταβάλλονται στους πρώην βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, και το άρθρο 17 της εν λόγω απόφασης εφαρμόζεται σε σχέση με τα πρόσωπα που δικαιούνται σύνταξη επιζώντων ως επιζώντες πρώην βουλευτών, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, εφόσον το δικαίωμα σε σύνταξη ή μεταβατική αποζημίωση θεμελιώθηκε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Κεφάλαιο 4

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΕΣ ΣΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 109

Προνόμια, ασυλίες και διευκολύνσεις

1. Το άρθρο 10 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τους αντιπροσώπους των κρατών μελών και του Ηνωμένου Βασιλείου που συμμετέχουν στις εργασίες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, τους συμβούλους τους και τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες, καθώς και σε σχέση με μέλη των συμβουλευτικών οργάνων της Ένωσης, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, όσον αφορά τη συμμετοχή τους στις εργασίες αυτές:

- α) οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

2. Το άρθρο 10 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στην Ένωση σε σχέση με τους αντιπροσώπους του Ηνωμένου Βασιλείου που συμμετέχουν στις εργασίες των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, καθώς και σε σχέση με τους συμβούλους τους και τους τεχνικούς εμπειρογνώμονες, όσον αφορά τη συμμετοχή τους στις εργασίες αυτές:

- α) οι οποίες πραγματοποιήθηκαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

Κεφάλαιο 5

ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ, ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΚΑΙ ΛΟΙΠΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 110

Προνόμια και ασυλίες

1. Το άρθρο 11 στοιχείο α) του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με πράξεις στις οποίες προέβησαν, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, μέλη των θεσμικών οργάνων, υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων πρώην μελών, πρώην υπαλλήλων και πρώην λοιπού προσωπικού, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, ενεργώντας υπό την επίσημη ιδιότητά τους:

- α) πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου·
- β) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

⁽¹³⁰⁾ Απόφαση 2005/684/ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, για τη θέσπιση του καθεστώτος των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΕ L 262 της 7.10.2005, σ. 1).

2. Το άρθρο 3 πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο του πρωτοκόλλου (αριθ. 3) περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τους δικαστές του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τους γενικούς εισαγγελείς μέχρι να καταστούν οριστικές οι αποφάσεις του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε όλες τις δικαστικές διαδικασίες και τις αιτήσεις έκδοσης προδικαστικών αποφάσεων που αναφέρονται στα άρθρα 86 και 87 της παρούσας συμφωνίας, και εφαρμόζεται και στη συνέχεια, μεταξύ άλλων και σε σχέση με πρώην δικαστές και πρώην γενικούς εισαγγελείς, όσον αφορά όλες τις πράξεις στις οποίες προέβησαν υπό την επίσημη ιδιότητά τους, συμπεριλαμβανομένου του προφορικού ή γραπτού λόγου, πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ή σε σχέση με τις διαδικασίες που αναφέρονται στα άρθρα 86 και 87.

3. Το άρθρο 11 στοιχεία β) έως ε) του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, καθώς και σε σχέση με τους/τις συζύγους τους και τα συντηρούμενα από αυτούς μέλη της οικογένειάς τους, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, εάν οι εν λόγω υπάλληλοι ή το εν λόγω λοιπό προσωπικό προσελήφθησαν στην υπηρεσία της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως την ολοκλήρωση της μετεγκατάστασής τους στην Ένωση.

Άρθρο 111

Φορολογία

Το άρθρο 12 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με μέλη των θεσμικών οργάνων, υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, συμπεριλαμβανομένων πρώην μελών, πρώην υπαλλήλων και πρώην λοιπού προσωπικού, εάν τα εν λόγω μέλη, υπάλληλοι ή λοιπό προσωπικό προσελήφθησαν στην υπηρεσία της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, υπό τον όρο ότι στα οικεία πρόσωπα επιβάλλεται φόρος υπέρ της Ένωσης επί των αποδοχών, μισθών και λοιπών αμοιβών καθώς και επί των συντάξεων που τους καταβάλλει η Ένωση.

Άρθρο 112

Φορολογική κατοικία

1. Το άρθρο 13 του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με μέλη των θεσμικών οργάνων, υπαλλήλους και λοιπό προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι οποίοι προσελήφθησαν στην υπηρεσία της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καθώς και, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, σε σχέση με τους/τις συζύγους τους που δεν ασκούν ιδίαν επαγγελματική δραστηριότητα, καθώς και σε σχέση με τα τέκνα των οποίων έχουν την επιμέλεια και τα οποία συντηρούνται από τα εν λόγω μέλη των θεσμικών οργάνων, υπαλλήλους ή λοιπό προσωπικό.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται μόνο σε σχέση με πρόσωπα τα οποία εγκαταστάθηκαν σε ένα κράτος μέλος απλώς και μόνο λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους στην υπηρεσία της Ένωσης και των οποίων η φορολογική κατοικία ήταν το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τον χρόνο της πρόσληψής τους στην υπηρεσία της Ένωσης, καθώς και σε σχέση με πρόσωπα τα οποία εγκαταστάθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο απλώς και μόνο λόγω της άσκησης των καθηκόντων τους στην υπηρεσία της Ένωσης και των οποίων η φορολογική κατοικία ήταν κράτος μέλος κατά τον χρόνο της πρόσληψής τους στην υπηρεσία της Ένωσης.

Άρθρο 113

Εισφορές κοινωνικής ασφάλισης

Τα μέλη των θεσμικών οργάνων, οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, συμπεριλαμβανομένων πρώην μελών των θεσμικών οργάνων, πρώην υπαλλήλων και πρώην λοιπού προσωπικού, που προσελήφθησαν στην υπηρεσία της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και που κατοικούν στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς και, ανεξαρτήτως της ιθαγένειάς τους, οι σύζυγοι που δεν ασκούν ιδίαν επαγγελματική δραστηριότητα και τα τέκνα των οποίων έχουν την επιμέλεια και τα οποία συντηρούνται από τα εν λόγω μέλη των θεσμικών οργάνων, τους υπαλλήλους ή το λοιπό προσωπικό, απαλλάσσονται από την υποχρέωση υπαγωγής και καταβολής εισφορών στα εθνικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό τους ίδιους όρους με εκείνους που ίσχυαν κατά την τελευταία ημέρα της μεταβατικής περιόδου, υπό την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσωπα υπάγονται στο καθεστώς κοινωνικής ασφάλισης της Ένωσης.

Άρθρο 114

Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων

Σε σχέση με τους υπαλλήλους και το λοιπό προσωπικό της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, συμπεριλαμβανομένων των πρώην υπαλλήλων και του πρώην λοιπού προσωπικού, που προσελήφθησαν στην υπηρεσία της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και που επιθυμούν να μεταφέρουν τα συνταξιοδοτικά τους δικαιώματα από ή προς το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του άρθρου 11 παράγραφοι 1, 2 ή 3 και του άρθρου 12 του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹³¹⁾ ή των άρθρων 39, 109 και 135 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου είναι οι ίδιες με εκείνες που ίσχυαν πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 115

Ασφάλιση ανεργίας

Τα άρθρα 28α, 96 και 136 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται σε σχέση με τα μέλη του λοιπού προσωπικού της Ένωσης, ανεξαρτήτως ιθαγένειας, συμπεριλαμβανομένων των πρώην μελών του λοιπού προσωπικού, τα οποία συνεισέφεραν στο καθεστώς ασφάλισης ανεργίας της Ένωσης πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου εάν κατοικούν στο Ηνωμένο Βασίλειο και είναι εγγεγραμμένα στις αρχές ανεργίας του Ηνωμένου Βασιλείου μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Κεφάλαιο 6

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 116

Άρση των ασυλιών και συνεργασία

1. Τα άρθρα 17 και 18 του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών εφαρμόζονται σε σχέση με τα προνόμια, τις ασυλίες και τις διευκολύνσεις που παρέχονται δυνάμει του παρόντος τίτλου.
2. Κατά τη λήψη απόφασης δυνάμει του άρθρου 17 του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών σχετικά με την άρση ασυλίας κατόπιν αιτήματος των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ένωση εξετάζει το αίτημα με τον ίδιο τρόπο με τον οποίον εξετάζει αιτήματα που υποβάλλονται από τις αρχές των κρατών μελών σε συγκρίσιμες καταστάσεις.
3. Κατόπιν αιτήματος των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ένωση ενημερώνει τις εν λόγω αρχές για το καθεστώς οποιουδήποτε προσώπου το οποίο είναι συναφές με το δικαίωμα του εν λόγω προσώπου σε προνόμιο ή ασυλία δυνάμει του παρόντος τίτλου.

Άρθρο 117

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

1. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα («ΕΚΤ»), τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της και τους εκπροσώπους των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών («ΕΣΚΤ») οι οποίοι συμμετέχουν στις δραστηριότητες της ΕΚΤ.
2. Το άρθρο 22 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου περί προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με την ΕΚΤ, τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της, τους εκπροσώπους των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο ΕΣΚΤ οι οποίοι συμμετέχουν στις δραστηριότητες της ΕΚΤ, καθώς και σε σχέση με οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία, στοιχεία ενεργητικού και πράξεις που έχει στην κατοχή της, διαχειρίζεται ή εκτελεί η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του πρωτοκόλλου (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.
3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε σχέση με:
  - α) περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία ενεργητικού που έχει στην κατοχή της η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· και

⁽¹³¹⁾ Κανονισμός υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΟΚ, Ευρατόμ, ΕΚΑΧ) αριθ. 259/68 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 1968, περί καθορισμού του κανονισμού υπηρεσιακής καταστάσεως των υπαλλήλων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και περί θεσπίσεως ειδικών μέτρων προσωρινών εφαρμοστέων στους υπαλλήλους της Επιτροπής (ΕΕ L 56 της 4.3.1968, σ. 1).

- β) πράξεις που εκτελεί η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο ή με ομολόγους του Ηνωμένου Βασιλείου, και επικουρικές δραστηριότητες που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, οι οποίες βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή οι οποίες ξεκίνησαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων για τη διατήρηση πράξεων που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως την οριστική λήξη, τη διάθεση ή την ολοκλήρωσή τους.

Άρθρο 118

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

1. Ο παρών τίτλος εφαρμόζεται σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων («ΕΤΕ»), τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της και τους αντιπροσώπους των κρατών μελών που συμμετέχουν στις δραστηριότητές της, καθώς και σε σχέση με τυχόν θυγατρικές ή οποιεσδήποτε άλλες οντότητες που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.
2. Το άρθρο 21 δεύτερο εδάφιο του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών εφαρμόζεται σε σχέση με την ΕΤΕ, τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της και τους αντιπροσώπους των κρατών μελών που συμμετέχουν στις δραστηριότητές της, καθώς και σε σχέση με τυχόν θυγατρικές ή οποιεσδήποτε άλλες οντότητες που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων.
3. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε σχέση με:
  - α) περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία ενεργητικού της ΕΤΕ ή τυχόν θυγατρικών και άλλων οντοτήτων που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, τα οποία τηρούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· και
  - β) πράξεις δανεισμού, χρηματοδότησης, εγγυήσεων, επενδύσεων, ταμείων και τεχνικής βοήθειας της ΕΤΕ και τυχόν θυγατρικών και άλλων οντοτήτων που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, οι οποίες εκτελούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή με ομολόγους του Ηνωμένου Βασιλείου, και σε σχέση με επικουρικές δραστηριότητες που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, οι οποίες βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή οι οποίες κινήθηκαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων για τη διατήρηση πράξεων που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως την οριστική λήξη, τη διάθεση ή την ολοκλήρωσή τους.

Άρθρο 119

Συμφωνίες έδρας

Η συμφωνία για την έδρα μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών της 8ης Μαΐου 2012, η ανταλλαγή επιστολών σχετικά με την εφαρμογή στο Ηνωμένο Βασίλειο του πρωτοκόλλου περί των προνομίων και ασυλιών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Αξιολόγηση των Φαρμακευτικών Προϊόντων της 24ης Ιουνίου 1996, και η συμφωνία σχετικά με τη φιλοξενία του κέντρου παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo της 17ης Ιουλίου 2013 εφαρμόζονται, αντιστοίχως, στην Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών, στον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων και στο κέντρο παρακολούθησης της ασφάλειας του Galileo, έως την ολοκλήρωση της μετεγκατάστασής τους σε κράτος μέλος. Η ημερομηνία κοινοποίησης, από την Ένωση, της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της μετεγκατάστασης συνιστά την ημερομηνία καταγγελίας των εν λόγω συμφωνιών φιλοξενίας.

ΤΙΤΛΟΣ XIII

ΛΟΙΠΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΘΕΣΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 120

Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου

Το άρθρο 339 της ΣΛΕΕ και άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που επιβάλλουν την υποχρέωση τήρησης επαγγελματικού απορρήτου σε ορισμένα πρόσωπα και θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά οποιαδήποτε πληροφορία που καλύπτεται από υποχρεώσεις τήρησης επαγγελματικού απορρήτου, η οποία

αποκτάται είτε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου είτε μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο σέβεται τις εν λόγω υποχρεώσεις των προσώπων και των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών και μεριμνά για την τήρησή τους στην επικράτειά του.

Άρθρο 121

Υποχρέωση τήρησης επαγγελματικής εχεμύθειας

Το άρθρο 19 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που επιβάλλουν την υποχρέωση τήρησης επαγγελματικής εχεμύθειας σε ορισμένα πρόσωπα εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά οποιαδήποτε πληροφορία που αποκτάται είτε πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου είτε μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο σέβεται τις εν λόγω υποχρεώσεις των προσώπων και μεριμνά για την τήρησή τους στην επικράτειά του.

Άρθρο 122

Πρόσβαση στα έγγραφα

1. Για τους σκοπούς των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης όσον αφορά την πρόσβαση στα έγγραφα των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, θεωρείται ότι όλες οι αναφορές σε κράτη μέλη και στις αρχές τους καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο και τις αρχές του, σε σχέση με έγγραφα τα οποία συντάσσονται ή λαμβάνονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης:

- α) πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

2. Το άρθρο 5 και το άρθρο 9 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹³²⁾ και το άρθρο 5 της απόφασης ΕΚΤ/2004/3 της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ⁽¹³³⁾ εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με όλα τα έγγραφα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων και τα οποία λαμβάνονται από το Ηνωμένο Βασίλειο:

- α) πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· ή
- β) μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σε σχέση με δραστηριότητες της Ένωσης δυνάμει της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 123

Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

1. Τα άρθρα 9 παράγραφος 1, 17, 35 παράγραφος 1, 35 παράγραφος 2 και 35 παράγραφος 4 του πρωτοκόλλου (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας εφαρμόζονται σε σχέση με την ΕΚΤ, τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της, τους εκπροσώπους των εθνικών κεντρικών τραπεζών στο ΕΣΚΤ οι οποίοι συμμετέχουν στις δραστηριότητες της ΕΚΤ, καθώς και σε οποιαδήποτε περιουσιακά στοιχεία, στοιχεία ενεργητικού και πράξεις που έχει στην κατοχή της, διαχειρίζεται ή εκτελεί η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του εν λόγω πρωτοκόλλου. Η ΕΚΤ απαλλάσσεται από απαιτήσεις καταχώρισης στο Ηνωμένο Βασίλειο ή εξασφάλισης οποιασδήποτε μορφής άδειας, έγκρισης ή άλλης εξουσιοδότησης από το Ηνωμένο Βασίλειο για την εκτέλεση των πράξεών της.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε σχέση με:

- α) περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία ενεργητικού που έχει στην κατοχή της η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· και
- β) πράξεις που εκτελεί η ΕΚΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο ή με ομολόγους του Ηνωμένου Βασιλείου, και επικουρικές δραστηριότητες που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, οι οποίες βρισκόταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή οι οποίες ξεκίνησαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων για τη διατήρηση πράξεων που βρισκόταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως την οριστική λήξη, τη διάθεση ή την ολοκλήρωσή τους.

⁽¹³²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1049/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2001, για την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 43).

⁽¹³³⁾ Απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, της 4ης Μαρτίου 2004, σχετικά με την πρόσβαση του κοινού στα έγγραφα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ/2004/3) (2004/258/ΕΚ) (ΕΕ L 80 της 18.3.2004, σ. 42).

Άρθρο 124

Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων

1. Το άρθρο 13, το άρθρο 20 παράγραφος 2, το άρθρο 23 παράγραφοι 1 και 4, το άρθρο 26 και το άρθρο 27 πρώτο εδάφιο του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων εφαρμόζονται σε σχέση με την ΕΤΕ, τα μέλη των οργάνων της, το προσωπικό της και τους αντιπροσώπους των κρατών μελών που συμμετέχουν στις δραστηριότητές της, καθώς και σε σχέση με τυχόν θυγατρικές ή οποιοσδήποτε άλλες οντότητες οι οποίες ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του εν λόγω πρωτοκόλλου, και ιδίως σε σχέση με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων. Η ΕΤΕ και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων απαλλάσσονται από απαιτήσεις καταχώρισης στο Ηνωμένο Βασίλειο ή εξασφάλισης οποιασδήποτε μορφής άδειας, έγκρισης ή άλλης εξουσιοδότησης από το Ηνωμένο Βασίλειο για την εκτέλεση των πράξεών τους. Το νόμισμα του Ηνωμένου Βασιλείου παραμένει ελεύθερα μεταβιβάσιμο και μετατρέψιμο, με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 2 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων σε σχέση με τη δυνατότητα μετατροπής του νομίσματος του Ηνωμένου Βασιλείου σε νόμισμα τρίτου κράτους, για τους σκοπούς των σχετικών πράξεων.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται σε σχέση με:

- α) περιουσιακά στοιχεία και στοιχεία ενεργητικού της ΕΤΕ ή τυχόν θυγατρικών και άλλων οντοτήτων που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, τα οποία τηρούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· και
- β) πράξεις δανεισμού, χρηματοδότησης, εγγυήσεων, επενδύσεων, ταμείων και τεχνικής βοήθειας της ΕΤΕ ή τυχόν θυγατρικών και άλλων οντοτήτων που ιδρύθηκαν από την ΕΤΕ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, και ειδικότερα του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων, οι οποίες εκτελούνται στο Ηνωμένο Βασίλειο ή με ομολόγους του Ηνωμένου Βασιλείου, και σε σχέση με επικουρικές δραστηριότητες που συνδέονται με τις πράξεις αυτές, οι οποίες βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, ή οι οποίες κινήθηκαν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων για τη διατήρηση πράξεων που βρίσκονταν σε εξέλιξη κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, έως την οριστική λήξη, τη διάθεση ή την ολοκλήρωσή τους.

Άρθρο 125

Ευρωπαϊκά Σχολεία

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύεται από τη σύμβαση σχετικά με το καταστατικό των Ευρωπαϊκών Σχολείων⁽¹³⁴⁾, καθώς και από τους κανονισμούς για τα διαπιστευμένα Ευρωπαϊκά Σχολεία που εκδόθηκαν από το Ανώτατο Συμβούλιο των Ευρωπαϊκών Σχολείων, έως το τέλος του σχολικού έτους που διανύεται κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο, όσον αφορά τους μαθητές στους οποίους απονεμήθηκε ευρωπαϊκό απολυτήριο πριν από τις 31 Αυγούστου 2021 και τους μαθητές οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε κύκλο σπουδών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε Ευρωπαϊκό Σχολείο πριν από τις 31 Αυγούστου 2021 και στους οποίους θα απονεμηθεί ευρωπαϊκό απολυτήριο μετά την ημερομηνία αυτή, μεριμνά ώστε οι εν λόγω μαθητές να απολαύουν των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 2 της σύμβασης σχετικά με το καταστατικό των Ευρωπαϊκών Σχολείων.

ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

Άρθρο 126

Μεταβατική περίοδος

Προβλέπεται μεταβατική περίοδος ή περίοδος υλοποίησης, η ημερομηνία έναρξης της οποίας είναι η ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας και η ημερομηνία λήξης της η 31η Δεκεμβρίου 2020.

(¹³⁴) EE L 212 της 17.8.1994, σ. 3.

Άρθρο 127

Πεδίο εφαρμογής της μεταβατικής περιόδου

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, το δικαίω της Ένωσης εφαρμόζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Ωστόσο, οι ακόλουθες διατάξεις των Συνθηκών, καθώς και οι ακόλουθες πράξεις που εκδίδονται από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και τους οργανισμούς της Ένωσης δεν εφαρμόζονται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου:

- a) διατάξεις των Συνθηκών και πράξεις οι οποίες, δυνάμει του πρωτοκόλλου (αριθ. 15) για ορισμένες διατάξεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας, του πρωτοκόλλου (αριθ. 19) σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, ή δυνάμει των διατάξεων των Συνθηκών σχετικά με την ενισχυμένη συνεργασία, δεν είχαν δεσμευτική ισχύ για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, καθώς και τροποποιητικές πράξεις των εν λόγω πράξεων·
- β) το άρθρο 11 παράγραφος 4 της ΣΕΕ, το άρθρο 20 παράγραφος 2 στοιχείο β), το άρθρο 22 και το άρθρο 24 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ, τα άρθρα 39 και 40 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι πράξεις που εκδίδονται βάσει των εν λόγω διατάξεων.

2. Στην περίπτωση που η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καταλήξουν σε συμφωνία η οποία διέπει τη μελλοντική τους σχέση στους τομείς της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας και της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας, και η οποία τίθεται σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, ο τίτλος V κεφάλαιο 2 της ΣΕΕ και οι πράξεις που εκδίδονται βάσει των εν λόγω διατάξεων παύουν να εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την ημερομηνία εφαρμογής της εν λόγω συμφωνίας.

3. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δικαίω της Ένωσης παράγει σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα τα οποία παράγει εντός της Ένωσης και των κρατών μελών της, και ερμηνεύεται και εφαρμόζεται σύμφωνα με τις ίδιες μεθόδους και αρχές με εκείνες που εφαρμόζονται εντός της Ένωσης.

4. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν συμμετέχει σε οποιαδήποτε ενισχυμένη συνεργασία:

- a) σε σχέση με την οποία παρασχέθηκε εξουσιοδότηση μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας· ή
- β) στο πλαίσιο της οποίας δεν εκδόθηκε καμία πράξη πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

5. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, όσον αφορά μέτρα τα οποία τροποποιούν, βασίζονται σε ή αντικαθιστούν ισχύον μέτρο που έχει θεσπιστεί δυνάμει του τρίτου μέρους τίτλος V της ΣΛΕΕ από το οποίο το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύεται πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το άρθρο 5 του πρωτοκόλλου (αριθ. 19) σχετικά με το κεκτημένο του Σένγκεν το οποίο έχει ενσωματωθεί στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 4α του πρωτοκόλλου (αριθ. 21) για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά τον χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης εξακολουθούν να εφαρμόζονται τηρουμένων των αναλογιών. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχει το δικαίωμα να γνωστοποιήσει την επιθυμία του να συμμετάσχει στην εφαρμογή νέων μέτρων δυνάμει του τρίτου μέρους τίτλος V της ΣΛΕΕ πέραν των μέτρων που αναφέρονται στο άρθρο 4α του πρωτοκόλλου αριθ. 21.

Για την υποστήριξη της συνεχιζόμενης συνεργασίας μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται για τη συνεργασία με τρίτες χώρες στα σχετικά μέτρα, η Ένωση δύναται να προσκαλεί το Ηνωμένο Βασίλειο σε συνεργασία σχετικά με νέα μέτρα που θεσπίζονται δυνάμει του μέρους III τίτλος V της ΣΛΕΕ.

6. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη η οποία περιλαμβάνεται στο εφαρμοστέο δυνάμει της παραγράφου 1 δικαίω της Ένωσης, μεταξύ άλλων όπως υλοποιείται και εφαρμόζεται από τα κράτη μέλη, θεωρείται ότι καλύπτει και το Ηνωμένο Βασίλειο.

7. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 6:

- α) για τους σκοπούς του άρθρου 42 παράγραφος 6 και του άρθρου 46 της ΣΕΕ, καθώς και του πρωτοκόλλου (αριθ. 10) σχετικά με τη μόνιμη διαρθρωμένη συνεργασία η οποία θεσπίζεται με το άρθρο 42 της ΣΕΕ, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη θεωρείται ότι δεν καλύπτει το Ηνωμένο Βασίλειο. Η διάταξη αυτή δεν αποκλείει τη δυνατότητα να κληθεί το Ηνωμένο Βασίλειο να συμμετάσχει ως τρίτη χώρα σε μεμονωμένα έργα υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου ⁽¹³⁵⁾ κατ' εξαίρεση, ή σε οποιαδήποτε άλλη μορφή συνεργασίας στον βαθμό που επιτρέπεται και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από μελλοντικές πράξεις της Ένωσης που εκδίδονται βάσει του άρθρου 42 παράγραφος 6 και του άρθρου 46 της ΣΕΕ·
- β) στις περιπτώσεις στις οποίες πράξεις της Ένωσης προβλέπουν τη συμμετοχή κρατών μελών, υπηκόων κρατών μελών ή φυσικών ή νομικών προσώπων που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος, σε ανταλλαγή πληροφοριών, διαδικασία ή πρόγραμμα του οποίου η υλοποίηση συνεχίζεται ή ξεκινά μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, και σε περίπτωση που η εν λόγω συμμετοχή θα συνεπαγόταν τη χορήγηση πρόσβασης σε ευαίσθητες πληροφορίες σχετικές με την ασφάλεια, τις οποίες πρέπει να γνωρίζουν μόνο κράτη μέλη, υπήκοοι των κρατών μελών ή φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα σε κράτος μέλος, σε τέτοιου είδους εξαιρετικές περιστάσεις, οι αναφορές στα κράτη μέλη οι οποίες περιλαμβάνονται στις εν λόγω πράξεις της Ένωσης θεωρείται ότι δεν καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο για την εφαρμογή της εν λόγω παρέκκλισης·
- γ) για τους σκοπούς της πρόσληψης υπαλλήλων και λοιπού προσωπικού των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης, οποιαδήποτε αναφορά στα κράτη μέλη η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 27 και στο άρθρο 28 στοιχείο α) του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, καθώς και στο άρθρο 1 του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού, και στα άρθρα 12, 82 και 128 του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ή στις σχετικές διατάξεις άλλων υπηρεσιακών κανονισμών που εφαρμόζονται στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς θεωρείται ότι δεν περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 128

Θεσμικές ρυθμίσεις

1. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 127, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου εφαρμόζεται το άρθρο 7.
2. Για τους σκοπούς των Συνθηκών, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το κοινοβούλιο του Ηνωμένου Βασιλείου δεν θεωρείται εθνικό κοινοβούλιο κράτους μέλους, εξαιρουμένων των περιπτώσεων που αφορούν το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου (αριθ. 1) σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, σε σχέση με προτάσεις που είναι δημοσιοποιημένες, το άρθρο 2 του εν λόγω πρωτοκόλλου.
3. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οι διατάξεις των Συνθηκών βάσει των οποίων χορηγούνται στα κράτη μέλη θεσμικά δικαιώματα τα οποία τους παρέχουν τη δυνατότητα να υποβάλλουν προτάσεις, πρωτοβουλίες ή αιτήματα προς τα θεσμικά όργανα θεωρείται ότι δεν καλύπτουν το Ηνωμένο Βασίλειο ⁽¹³⁶⁾.
4. Για τους σκοπούς της συμμετοχής στις θεσμικές ρυθμίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 282 και 283 της ΣΛΕΕ και στο πρωτόκολλο (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, εξαιρουμένου του άρθρου 21 παράγραφος 2 του εν λόγω πρωτοκόλλου, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Τράπεζα της Αγγλίας δεν θεωρείται εθνική κεντρική τράπεζα κράτους μέλους.
5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και από το άρθρο 7, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες του Ηνωμένου Βασιλείου, ή εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο δύνανται, κατόπιν πρόσκλησης, να συμμετέχουν κατ' εξαίρεση σε συνεδριάσεις ή μέρη των συνεδριάσεων των επιτροπών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011, σε συνεδριάσεις ή μέρη των συνεδριάσεων των ομάδων εμπειρογνομόνων της Επιτροπής, σε συνεδριάσεις ή μέρη των συνεδριάσεων άλλων παρόμοιων φορέων, και σε συνεδριάσεις ή μέρη των συνεδριάσεων των λοιπών οργάνων και οργανισμών, όπου και όποτε συμμετέχουν αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες των κρατών μελών ή εμπειρογνώμονες που ορίζονται από τα κράτη μέλη, υπό τον όρο ότι πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
  - α) η συζήτηση αφορά επιμέρους πράξεις που πρέπει να απευθυνθούν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο ή σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο·

⁽¹³⁵⁾ Απόφαση (ΚΕΠΠΑ) 2017/2315 του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2017, για τη θεσμοθέτηση μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας (PESCO) και την κατάρτιση του καταλόγου των συμμετεχόντων κρατών μελών (ΕΕ L 331 της 14.12.2017, σ. 57).

⁽¹³⁶⁾ Ειδικότερα, αυτό θα πρέπει να αφορά το άρθρο 7, το άρθρο 30, το άρθρο 42 παράγραφος 4, το άρθρο 48 παράγραφος 2 έως 6 και το άρθρο 49 της ΣΕΕ, καθώς και το άρθρο 25, το άρθρο 76 στοιχείο β), το άρθρο 82 παράγραφος 3, το άρθρο 83 παράγραφος 3, το άρθρο 86 παράγραφος 1, το άρθρο 87 παράγραφος 3, το άρθρο 135, το άρθρο 218 παράγραφος 8, το άρθρο 223 παράγραφος 1, το άρθρο 262, το άρθρο 311 και το άρθρο 341 της ΣΛΕΕ.

β) η παρουσία του Ηνωμένου Βασιλείου είναι αναγκαία και προς το συμφέρον της Ένωσης, ειδικότερα για την αποτελεσματική εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου.

Κατά τη διάρκεια αυτών των συνεδριάσεων ή μερών των συνεδριάσεων, οι αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες του Ηνωμένου Βασιλείου ή οι εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο δεν έχουν δικαίωμα ψήφου και η παρουσία τους περιορίζεται στα συγκεκριμένα θέματα της ημερήσιας διάταξης τα οποία πληρούν τις προϋποθέσεις που παρατίθενται στο στοιχείο α) ή β).

6. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν ενεργεί ως επικεφαλής αρχή για εκτιμήσεις κινδύνου, εξετάσεις, εγκρίσεις ή άδειες στο επίπεδο της Ένωσης ή στο επίπεδο κρατών μελών που ενεργούν από κοινού, όπως αναφέρονται στις πράξεις και διατάξεις που παρατίθενται στο παράρτημα VII.

7. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, σε περιπτώσεις στις οποίες σχέδια πράξεων της Ένωσης προσδιορίζουν ή αναφέρονται απευθείας σε συγκεκριμένες αρχές, διαδικασίες ή έγγραφα των κρατών μελών, η Ένωση διαβουλεύεται με το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με τα εν λόγω σχέδια, με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής υλοποίησης και εφαρμογής των εν λόγω πράξεων από το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 129

Ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με την εξωτερική δράση της Ένωσης

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 127 παράγραφος 2, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύεται από τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχουν συνάψει η Ένωση, τα κράτη μέλη ενεργώντας εξ ονόματός της, ή η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργώντας από κοινού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 στοιχείο α) σημείο iv) ⁽¹³⁷⁾.

2. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, οι αντιπρόσωποι του Ηνωμένου Βασιλείου δεν συμμετέχουν στο έργο οποιωνδήποτε φορέων που συστήνονται με βάση διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχουν συνάψει η Ένωση, ή τα κράτη μέλη ενεργώντας εξ ονόματός της, ή η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργώντας από κοινού, εκτός εάν:

α) το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει αυτόνομα· ή

β) η Ένωση καλέσει κατ' εξαίρεση το Ηνωμένο Βασίλειο να συμμετάσχει, στο πλαίσιο αντιπροσωπείας της Ένωσης, σε συνεδριάσεις ή μέρη συνεδριάσεων των εν λόγω φορέων, εφόσον η Ένωση θεωρεί ότι η παρουσία του Ηνωμένου Βασιλείου είναι αναγκαία και προς το συμφέρον της Ένωσης, και ειδικότερα για την αποτελεσματική εφαρμογή των εν λόγω συμφωνιών κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου· η παρουσία αυτή επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις στις οποίες επιτρέπεται η συμμετοχή κρατών μελών βάσει των εφαρμοστέων συμφωνιών.

3. Σύμφωνα με την αρχή της ειλικρινούς συνεργασίας, το Ηνωμένο Βασίλειο, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, δεν προβαίνει σε καμία πράξη ή πρωτοβουλία η οποία είναι πιθανόν να βλάψει τα συμφέροντα της Ένωσης, ειδικότερα στο πλαίσιο τυχόν διεθνούς οργάνωσης, οργανισμού, διάσκεψης ή φόρουμ όπου το Ηνωμένο Βασίλειο συμμετέχει αυτόνομα.

4. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 3, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να διαπραγματευτεί, να υπογράψει και να κυρώσει διεθνείς συμφωνίες αυτόνομα στους τομείς αποκλειστικής αρμοδιότητας της Ένωσης, υπό τον όρο ότι οι εν λόγω συμφωνίες δεν τίθενται σε ισχύ ούτε εφαρμόζονται κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, εκτός εάν λάβει σχετική εξουσιοδότηση από την Ένωση.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 127 παράγραφος 2, όποτε προκύπτει ανάγκη συντονισμού, είναι δυνατή η διαβούλευση με το Ηνωμένο Βασίλειο, κατά περίπτωση.

6. Κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου η οποία εμπίπτει στον τίτλο V κεφάλαιο 2 της ΣΕΕ, το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να προβαίνει σε τυπική δήλωση προς τον Ύπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφαλείας, στην οποία δηλώνει ότι, για ζυτικούς και δεδηλωμένους λόγους εθνικής πολιτικής, στις εξαιρετικές αυτές περιπτώσεις δεν θα εφαρμόσει την απόφαση. Εκφράζοντας πνεύμα αμοιβαίας αλληλεγγύης, το Ηνωμένο Βασίλειο απέχει από οποιαδήποτε δράση η οποία ενδέχεται να αντιτίθεται ή να εμποδίζει τη δράση της Ένωσης που βασίζεται σ' αυτή την απόφαση, ενώ τα άλλα κράτη μέλη σέβονται τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου.

7. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παρέχει διοικητές μη στρατιωτικών επιχειρήσεων, επικεφαλής αποστολών, διοικητές επιχειρήσεων ή διοικητές στρατιωτικών δυνάμεων για αποστολές ή επιχειρήσεις που διεξάγονται δυνάμει των άρθρων 42, 43 και 44 της ΣΕΕ ούτε παρέχει επιχειρησιακά στρατηγεία για τέτοιου είδους αποστολές ή επιχειρήσεις και δεν ενεργεί ως έθνος-πλαισίο για τις μάχμες μονάδες της Ένωσης. Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο δεν παρέχει τον επικεφαλής οποιασδήποτε επιχειρησιακής δράσης που αναλαμβάνεται βάσει του άρθρου 28 της ΣΕΕ.

⁽¹³⁷⁾ Η Ένωση θα ενημερώσει τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη στις εν λόγω συμφωνίες ότι κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να αντιμετωπίζεται ως κράτος μέλος για τους σκοπούς των εν λόγω συμφωνιών.

Άρθρο 130

Ειδικές ρυθμίσεις σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες

1. Όσον αφορά τον καθορισμό των αλιευτικών δυνατοτήτων κατά την έννοια του άρθρου 43 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ για οποιαδήποτε περίοδο η οποία εμπίπτει εντός της μεταβατικής περιόδου, πραγματοποιείται διαβούλευση με το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις αλιευτικές δυνατότητες που συνδέονται με το Ηνωμένο Βασίλειο, μεταξύ άλλων εντός του πλαισίου της προετοιμασίας των σχετικών διεθνών διαβουλεύσεων και διαπραγματεύσεων.
2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, η Ένωση προσφέρει στο Ηνωμένο Βασίλειο τη δυνατότητα να διατυπώνει σχόλια επί της ετήσιας ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες, επί των επιστημονικών συμβουλών των σχετικών επιστημονικών φορέων και επί των προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις αλιευτικές δυνατότητες για οποιαδήποτε περίοδο που εμπίπτει εντός της μεταβατικής περιόδου.
3. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 129 παράγραφος 2 στοιχείο β), προκειμένου να παρασχεθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο η δυνατότητα να προετοιμαστεί για τη μελλοντική του συμμετοχή ως μέλος σε σχετικά διεθνή φόρουμ, η Ένωση δύναται κατ' εξαίρεση να καλεί το Ηνωμένο Βασίλειο να συμμετέχει, στο πλαίσιο της αντιπροσωπείας της Ένωσης, στις διεθνείς διαβουλεύσεις και διαπραγματεύσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, στον βαθμό που επιτρέπεται στα κράτη μέλη και εφόσον επιτρέπεται από το εκάστοτε φόρουμ.
4. Με την επιφύλαξη του άρθρου 127 παράγραφος 1, οι κλείδες σχετικής σταθερότητας για την κατανομή των αλιευτικών δυνατοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου διατηρούνται.

Άρθρο 131

Εποπτεία και επιβολή

Κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης έχουν τις εξουσίες που τους ανατίθενται από το δίκαιο της Ένωσης σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία όπως προβλέπεται στις Συνθήκες.

Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται επίσης κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου όσον αφορά την ερμηνεία και εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 132

Παράταση της μεταβατικής περιόδου

1. Παρά τη διάταξη του άρθρου 126, η μικτή επιτροπή μπορεί, πριν από την 1η Ιουλίου 2020, να εκδώσει μία μόνη απόφαση για την παράταση της μεταβατικής περιόδου κατά ανώτατο όριο 1 ή 2 έτη⁽¹³⁸⁾.
2. Εάν η μικτή επιτροπή εκδώσει απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 1, εφαρμόζονται τα εξής:
  - a) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 127 παράγραφος 6, το Ηνωμένο Βασίλειο θεωρείται τρίτη χώρα για τους σκοπούς της εφαρμογής των ενωσιακών προγραμμάτων και δραστηριοτήτων στο πλαίσιο του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου που εφαρμόζεται από το έτος 2021·
  - β) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 127 παράγραφος 1 και με την επιφύλαξη του πέμπτου μέρους της παρούσας συμφωνίας, το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης που αφορά τους ίδιους πόρους της Ένωσης για τα οικονομικά έτη που καλύπτονται από την παράταση της μεταβατικής περιόδου δεν εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020·
  - γ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 127 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας, τα άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ δεν εφαρμόζονται στα μέτρα των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου, συμπεριλαμβανομένων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, για τη στήριξη της παραγωγής και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων στο Ηνωμένο Βασίλειο έως και ένα ετήσιο επίπεδο στήριξης, το οποίο δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής το 2019, και υπό την προϋπόθεση ότι ένα κατώτατο ποσοστό της εν λόγω εξαιρούμενης στήριξης συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παραρτήματος 2 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία. Το εν λόγω κατώτατο ποσοστό καθορίζεται με βάση το τελευταίο διαθέσιμο ποσοστό κατά το οποίο οι συνολικές δαπάνες στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ένωσης συμμορφώθηκαν με τις διατάξεις του παραρτήματος 2 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία. Σε περίπτωση που η περίοδος κατά την οποία θα παραταθεί η μεταβατική περίοδος δεν είναι πολλαπλάσιο 12 μηνών, το ανώτατο ετήσιο επίπεδο εξαιρούμενης στήριξης για το έτος εντός του οποίου η παραταθείσα μεταβατική περίοδος καλύπτει λιγότερο από 12 μήνες μειώνεται κατ' αναλογία·

⁽¹³⁸⁾ Σε περίπτωση παράτασης, η Ένωση ενημερώνει σχετικά τα άλλα μέρη των διεθνών συμφωνιών.

- δ) για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στον προϋπολογισμό της Ένωσης, όπως καθορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 3·
- ε) με την επιφύλαξη της παραγράφου 3 στοιχείο δ), το πέμπτο μέρος της παρούσας συμφωνίας δεν θίγεται.

3. Η απόφαση της μκτής επιτροπής σύμφωνα με την παράγραφο 1:

- α) καθορίζει το κατάλληλο ποσό της συνεισφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου στον προϋπολογισμό της Ένωσης για την περίοδο από την 1η Ιανουαρίου 2021 έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, λαμβάνοντας υπόψη το καθεστώς του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη διάρκεια της εν λόγω περιόδου, καθώς και τους τρόπους πληρωμής της εν λόγω συνεισφοράς·
- β) καθορίζει το ανώτατο επίπεδο της εξαιρούμενης στήριξης, καθώς και το κατώτατο ποσοστό αυτής που συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παραρτήματος 2 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ)·
- γ) θεσπίζει οποιοδήποτε άλλο μέτρο απαιτείται για την εφαρμογή της παραγράφου 2·
- δ) προσαρμόζει τις ημερομηνίες ή τις περιόδους που αναφέρονται στα άρθρα 51, 62, 63, 84, 96, 125, 141, 156, 157 και στα παραρτήματα IV και V, προκειμένου να αντικατοπτρίζεται η παράταση της μεταβατικής περιόδου.

ΜΕΡΟΣ ΠΕΜΠΤΟ

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Κεφαλαίο 1

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 133

Νόμισμα που θα χρησιμοποιείται μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου

Με την επιφύλαξη του εφαρμοστέου δικαίου της Ένωσης όσον αφορά τους ίδιους πόρους της Ένωσης, όλα τα ποσά, οι υποχρεώσεις, οι υπολογισμοί, οι λογαριασμοί και οι πληρωμές που αναφέρονται στο παρόν μέρος διατυπώνονται και εκτελούνται σε ευρώ.

Άρθρο 134

Διευκόλυνση που παρέχεται στους ελεγκτές σχετικά με τις δημοσιονομικές διατάξεις

Το Ηνωμένο Βασίλειο ενημερώνει την Ένωση σχετικά με τις οντότητες στις οποίες έχει αναθέσει τη διενέργεια του λογιστικού ελέγχου του για την εφαρμογή των δημοσιονομικών διατάξεων που καλύπτονται από το παρόν μέρος.

Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ένωση παρέχει στις εν λόγω οντότητες οποιοσδήποτε πληροφορίες που ενδέχεται εύλογα να ζητηθούν σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου βάσει του παρόντος μέρους και τους παρέχει κατάλληλη συνδρομή ώστε να μπορέσουν να φέρουν εις πέρας το καθήκον τους. Κατά την παροχή πληροφοριών και συνδρομής βάσει του παρόντος άρθρου, η Ένωση ενεργεί σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, και ειδικότερα σύμφωνα με τους κανόνες της Ένωσης για την προστασία δεδομένων.

Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ένωσης δύνανται να συμφωνήσουν κατάλληλες διοικητικές ρυθμίσεις για τη διευκόλυνση της εφαρμογής του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου.

Κεφαλαίο 2

ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΚΑΙ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟΝ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Άρθρο 135

Η συνεισφορά και η συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην εκτέλεση των προϋπολογισμών της Ένωσης για τα έτη 2019 και 2020

1. Για τα έτη 2019 και 2020, σύμφωνα με το τέταρτο μέρος, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει και συμμετέχει στην εκτέλεση των προϋπολογισμών της Ένωσης.

2. Κατά παρέκκλιση από το τέταρτο μέρος, οι τροποποιήσεις του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου ⁽¹³⁹⁾ ή της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ που θεσπίζονται την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας ή έπειτα από αυτήν δεν εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο στον βαθμό που οι εν λόγω τροποποιήσεις επηρεάζουν τις δημοσιονομικές υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 136

Διατάξεις που εφαρμόζονται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τους ίδιους πόρους

1. Το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης που αφορά τους ίδιους πόρους της Ένωσης οι οποίοι σχετίζονται με τα οικονομικά έτη έως το 2020 εξακολουθεί να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες οι σχετικοί ίδιοι πόροι πρέπει να αποδοθούν, να διορθωθούν ή να προσαρμοστούν μετά την εν λόγω ημερομηνία.

2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 135 παράγραφος 2, στο δίκαιο της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου περιλαμβάνονται ειδικότερα οι ακόλουθες πράξεις και διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεών τους, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης, έναρξης ισχύος ή εφαρμογής της τροποποίησης:

- α) απόφαση 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ·
- β) κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014, και ιδίως το άρθρο 12 σχετικά με τους τόκους υπερημερίας επί καθυστερημένης απόδοσης και του άρθρου 11 σχετικά με τον χειρισμό της μη συμμετοχής·
- γ) κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014, και ειδικότερα το άρθρο 1 σχετικά με τον υπολογισμό του υπολοίπου και τα άρθρα 2 έως 8 σχετικά με τα εκτελεστικά μέτρα για το σύστημα ιδίων πόρων·
- δ) κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁰⁾·
- ε) κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου ⁽¹⁴¹⁾·
- στ) εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/195 της Επιτροπής ⁽¹⁴²⁾·
- ζ) εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/194 της Επιτροπής ⁽¹⁴³⁾·
- η) κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁴⁾ (ο «δημοσιονομικός κανονισμός»)·
- θ) το άρθρο 287 της ΣΛΕΕ σχετικά με τον ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και άλλοι κανόνες σχετικά με το εν λόγω θεσμικό όργανο·
- ι) άρθρο 325 της ΣΛΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης και συναφείς πράξεις, ειδικότερα ο κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁵⁾ και ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁶⁾·
- ια) οι ετήσιοι προϋπολογισμοί για τα οικονομικά έτη έως το 2020 ή, στην περίπτωση που ο ετήσιος προϋπολογισμός δεν έχει εγκριθεί, οι εφαρμοστέοι κανόνες σύμφωνα με το άρθρο 315 της ΣΛΕΕ.

⁽¹³⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 1311/2013 του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2013, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2014-2020 (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 884).

⁽¹⁴⁰⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 1989, για το ομοιόμορφο οριστικό καθεστώς εισπραξης των ιδίων πόρων που προέρχονται από το φόρο επί της προστιθέμενης αξίας (ΕΕ L 155 της 7.6.1989, σ. 9).

⁽¹⁴¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για την εναρμόνιση του ακαθάριστου εθνικού εισοδήματος σε τιμές αγοράς («κανονισμός ΑΕΕ») (ΕΕ L 181 της 19.7.2003, σ. 1).

⁽¹⁴²⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/195 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2018, σχετικά με τη θέσπιση δελτίων για την αναφορά περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών που θίγουν απαιτήσεις σε παραδοσιακούς ίδιους πόρους και για ελέγχους που διενεργούνται όσον αφορά τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 του Συμβουλίου (ΕΕ L 36 της 9.2.2018, σ. 33).

⁽¹⁴³⁾ Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/194 της Επιτροπής, της 8ης Φεβρουαρίου 2018, σχετικά με τη θέσπιση υποδειγμάτων για τις καταστάσεις των λογαριασμών σχετικά με τις απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων και δελτίου υποβολής εκθέσεων σχετικά με τα μη ανακτήσιμα ποσά που αντιστοιχούν στις απαιτήσεις επί των ιδίων πόρων σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 του Συμβουλίου (ΕΕ L 36 της 9.2.2018, σ. 20).

⁽¹⁴⁴⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) 2018/1046 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουλίου 2018, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες που εφαρμόζονται στον γενικό προϋπολογισμό της Ένωσης, την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1296/2013, (ΕΕ) αριθ. 1301/2013, (ΕΕ) αριθ. 1303/2013, (ΕΕ) αριθ. 1304/2013, (ΕΕ) αριθ. 1309/2013, (ΕΕ) αριθ. 1316/2013, (ΕΕ) αριθ. 223/2014, (ΕΕ) αριθ. 283/2014 και της απόφασης αριθ. 541/2014/ΕΕ και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 (ΕΕ L 193 της 30.7.2018, σ. 1).

⁽¹⁴⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου (ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1).

⁽¹⁴⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

3. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 1 και 2, οι ακόλουθοι κανόνες εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020:
- α) οποιαδήποτε ποσά τα οποία προκύπτουν, όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο, από προσαρμογές σε ίδιους πόρους εγγραφόμενους στον προϋπολογισμό και από προσαρμογές που σχετίζονται με το πλεόνασμα ή το έλλειμμα, σε σχέση με τη χρηματοδότηση των προϋπολογισμών της Ένωσης έως το 2020 σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2, είναι πληρωτέα από ή προς το Ηνωμένο Βασίλειο·
  - β) εάν, σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης όσον αφορά τους ίδιους πόρους της Ένωσης, η ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να αποδοθούν οι ίδιοι πόροι έπεται της 28ης Φεβρουαρίου 2021, η πληρωμή πραγματοποιείται κατά την προγενέστερη ημερομηνία μεταξύ εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 148 παράγραφος 1 μετά την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να αποδοθούν οι ίδιοι πόροι·
  - γ) για τον σκοπό της καταβολής από το Ηνωμένο Βασίλειο παραδοσιακών ιδίων πόρων μετά τις 28 Φεβρουαρίου 2021, το ποσό των απαιτήσεων που βεβαιώνονται σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 μετά την αφαίρεση των εξόδων εισπραχής σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 3 και το άρθρο 10 παράγραφος 3 της απόφασης 2014/335/ΕΕ, Ευρατόμ μειώνεται κατά το μερίδιο που αναλογεί στο Ηνωμένο Βασίλειο από το ποσό αυτό·
  - δ) κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 της παρούσας συμφωνίας, οι αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες του Ηνωμένου Βασιλείου, ή οι εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο δύνανται, κατόπιν πρόσκλησης, να συμμετέχουν, κατ' εξαίρεση και χωρίς δικαιώματα ψήφου, στις συνεδριάσεις οποιασδήποτε επιτροπής που έχει συσταθεί δυνάμει του εφαρμοστέου δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, όπως οι συνεδριάσεις της συμβουλευτικής επιτροπής ιδίων πόρων που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 ή η επιτροπή ΑΕΕ που έχει συσταθεί δυνάμει του άρθρου 4 του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1287/2003, στον βαθμό που οι εργασίες των επιτροπών αυτών αφορούν τα οικονομικά έτη έως το 2020·
  - ε) οποιαδήποτε διόρθωση ή προσαρμογή των ιδίων πόρων που βασίζονται στον ΦΠΑ και στο ακαθάριστο εθνικό εισόδημα πραγματοποιείται μόνον εάν τα σχετικά μέτρα δυνάμει των διατάξεων που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 αποφασιστούν το αργότερο έως την 31η Δεκεμβρίου 2028·
  - στ) ο χωριστός λογαριασμός για τους παραδοσιακούς ίδιους πόρους που αναφέρεται στο άρθρο 6 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 εκκαθαρίζεται πλήρως έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025. Πριν από τις 20 Φεβρουαρίου 2026, μέρος των ποσών τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν στον εν λόγω λογαριασμό στις 31 Δεκεμβρίου 2025 και τα οποία δεν αποτελούν αντικείμενο διαπιστώσεων του ελέγχου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που έχουν γνωστοποιηθεί πριν από την εν λόγω ημερομηνία βάσει της νομοθεσίας περί ιδίων πόρων, αποδίδεται στον προϋπολογισμό της Ένωσης και αντιστοιχεί στο μέρος των ποσών που αποδίδεται στην Ένωση επί των ποσών για τα οποία υποβάλλει έκθεση το Ηνωμένο Βασίλειο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο πλαίσιο της διαδικασίας που προβλέπεται στο άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 κατά τη διάρκεια της περιόδου μεταξύ της 1ης Ιανουαρίου 2014 και της 31ης Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 137

Η συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην υλοποίηση των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης το 2019 και το 2020

1. Σύμφωνα με το τέταρτο μέρος, τα προγράμματα και οι δραστηριότητες της Ένωσης για τα οποία έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2014-2020 («ΠΔΠ 2014-2020») ή προηγούμενων δημοσιονομικών προοπτικών υλοποιούνται το 2019 και το 2020 όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο βάσει του εφαρμοστέου δικαίου της Ένωσης.

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁷⁾, όπως θα εφαρμόζεται το έτος 2020, δεν εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο για το έτος υποβολής αιτήσεων 2020. Ωστόσο, το άρθρο 13 του εν λόγω κανονισμού εφαρμόζεται όσον αφορά το καθεστώς άμεσων ενισχύσεων του Ηνωμένου Βασιλείου για το έτος υποβολής αιτήσεων 2020, υπό την προϋπόθεση ότι το εν λόγω καθεστώς είναι ισοδύναμο με το καθεστώς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, όπως εφαρμόζεται το έτος 2020.

2. Κατά παρέκκλιση από το τέταρτο μέρος, το Ηνωμένο Βασίλειο και έργα που βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι επιλέξιμα για χρηματοοικονομικές πράξεις οι οποίες εκτελούνται στο πλαίσιο χρηματοδοτικών μέσων που υπόκεινται σε άμεση ή έμμεση διαχείριση δυνάμει του τίτλου X του δημοσιονομικού κανονισμού ή για χρηματοοικονομικές πράξεις για τις οποίες

⁽¹⁴⁷⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 608)

παρέχεται εγγύηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΤΣΕ) που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁸⁾, και του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ) που συστάθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁽¹⁴⁹⁾, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις εγκρίθηκαν από τις οντότητες και τους φορείς, συμπεριλαμβανομένης της ΕΤΕ και του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων («ΕΤΑΕ»), ή από πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί η υλοποίηση μέρους των εν λόγω πράξεων πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ακόμη και αν οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις υπογράφηκαν μετά την εν λόγω ημερομηνία. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πράξεις που εγκρίνονται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, οι οντότητες που είναι εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζονται ως οντότητες εγκατεστημένες εκτός της Ένωσης.

Άρθρο 138

Εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 όσον αφορά τη συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στην υλοποίηση προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της Ένωσης για τα οποία έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις βάσει του ΠΔΠ 2014-2020 ή προηγούμενων δημοσιονομικών προοπτικών

1. Όσον αφορά την υλοποίηση των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων της Ένωσης για τα οποία έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις βάσει του ΠΔΠ 2014-2020 ή προηγούμενων δημοσιονομικών προοπτικών, το εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων σχετικά με τις δημοσιονομικές διορθώσεις και την εκκαθάριση των λογαριασμών, εξακολουθεί να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 έως την περάτωση όλων των εν λόγω προγραμμάτων και δραστηριοτήτων της Ένωσης.
2. Στο εφαρμοστέο δίκαιο της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 περιλαμβάνονται ειδικότερα οι ακόλουθες διατάξεις, συμπεριλαμβανομένων τυχόν τροποποιήσεων των διατάξεων αυτών, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας έκδοσης, έναρξης ισχύος ή εφαρμογής της τροποποίησης:
  - α) ο δημοσιονομικός κανονισμός·
  - β) οι βασικές πράξεις, κατά την έννοια του άρθρου 2 σημείο 4 του δημοσιονομικού κανονισμού, για τη θέσπιση προγραμμάτων ή δραστηριοτήτων της Ένωσης που αναφέρονται στις παρατηρήσεις του προϋπολογισμού σχετικά με τους τίτλους, τα κεφάλαια, τα άρθρα ή τις θέσεις στο πλαίσιο των οποίων έχουν δεσμευθεί οι πιστώσεις·
  - γ) το άρθρο 299 της ΣΔΕΕ σχετικά με την εκτελεστότητα των χρηματικών υποχρεώσεων·
  - δ) το άρθρο 287 της ΣΔΕΕ σχετικά με τον ρόλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς και άλλοι κανόνες σχετικά με το εν λόγω θεσμικό όργανο·
  - ε) το άρθρο 325 της ΣΔΕΕ σχετικά με την καταπολέμηση της απάτης, καθώς και συναφείς πράξεις, ειδικότερα τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 και τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95.
3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 της παρούσας συμφωνίας, οι αντιπρόσωποι ή εμπειρογνώμονες του Ηνωμένου Βασιλείου, ή εμπειρογνώμονες που έχουν οριστεί από το Ηνωμένο Βασίλειο δύνανται, κατόπιν πρόσκλησης, να συμμετέχουν, κατ' εξαίρεση και χωρίς δικαιώματα ψήφου, στις συνεδριάσεις των επιτροπών που επικουρούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υλοποίηση και τη διαχείριση των προγραμμάτων τα οποία έχουν θεσπιστεί βάσει του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ή έχουν θεσπιστεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε σχέση με την εφαρμογή του εν λόγω δικαίου, στον βαθμό που οι εργασίες των επιτροπών αυτών αφορούν τα οικονομικά έτη έως το 2020.
4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 8, το Ηνωμένο Βασίλειο έχει πρόσβαση, στον βαθμό που αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για την υλοποίηση των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχείο β), στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων που δημιουργούνται βάσει των σχετικών βασικών πράξεων ή των σχετικών κανόνων εφαρμογής που προκύπτουν από τις βασικές αυτές πράξεις.
5. Κατόπιν πρότασης της επιτροπής για τις δημοσιονομικές διατάξεις που αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 στοιχείο στ), η μικτή επιτροπή δύναται να εκδίδει, σε συμμόρφωση με τους κανόνες που θεσπίζονται στο άρθρο 166, τεχνικά μέτρα για τη διευκόλυνση της περάτωσης των προγραμμάτων και των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου ή να απαλλάσσει το Ηνωμένο Βασίλειο από υποχρεώσεις ανάληψης δράσεων, κατά τη διάρκεια ή μετά την περάτωση των εν λόγω προγραμμάτων και δραστηριοτήτων, οι οποίες δεν είναι συναφείς για ένα πρώην κράτος μέλος, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω τεχνικά μέτρα τηρούν την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης και δεν συνεπάγονται πλεονέκτημα υπέρ του Ηνωμένου Βασιλείου ή των δικαιούχων του Ηνωμένου Βασιλείου σε σύγκριση με κράτη μέλη ή τρίτες χώρες που συμμετέχουν στα ίδια προγράμματα και στις ίδιες δραστηριότητες που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης.

⁽¹⁴⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1017 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2015, για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων, τον Ευρωπαϊκό Κόμβο Επενδυτικών Συμβουλών και την Ευρωπαϊκή Πύλη Επενδυτικών Έργων και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1291/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1316/2013 — το Ευρωπαϊκό Ταμείο Στρατηγικών Επενδύσεων (ΕΕ L 169 της 1.7.2015, σ. 1)

⁽¹⁴⁹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1601 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Σεπτεμβρίου 2017, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη (ΕΤΒΑ), της εγγύησης του ΕΤΒΑ και του Ταμείου Εγγυήσεων του ΕΤΒΑ (ΕΕ L 249 της 27.9.2017, σ. 1).

Άρθρο 139

Μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου

Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου που αναφέρεται στο άρθρο 136 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ) και στα άρθρα 140 έως 147 αντιστοιχεί σε ποσοστό το οποίο υπολογίζεται ως ο λόγος των ιδίων πόρων που αποδόθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τα έτη 2014 έως 2020 προς τους ίδιους πόρους που αποδόθηκαν από όλα τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, όπως προσαρμόζεται με βάση το ποσό που ανακοινώνεται στα κράτη μέλη πριν από την 1η Φεβρουαρίου 2022 σύμφωνα με το άρθρο 10β παράγραφος 5 του κανονισμού αριθ. 609/2014.

Άρθρο 140

Εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιο που του αναλογεί από τις δημοσιονομικές δεσμεύσεις του προϋπολογισμού της Ένωσης και των προϋπολογισμών των αποκεντρωμένων οργανισμών της Ένωσης οι οποίες εκκρεμούν στις 31 Δεκεμβρίου 2020, καθώς και για το μερίδιο που του αναλογεί από τις αναλήψεις υποχρεώσεων οι οποίες πραγματοποιήθηκαν το 2021 επί της μεταφοράς των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό για το 2020.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες αναλήψεις υποχρεώσεων που εκκρεμούν στις 31 Δεκεμβρίου 2020:

- α) αναλήψεις υποχρεώσεων οι οποίες συνδέονται με τα προγράμματα και τους φορείς στους οποίους εφαρμόζεται το άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 όσον αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο·
- β) αναλήψεις υποχρεώσεων οι οποίες χρηματοδοτούνται από έσοδα για ειδικό προορισμό στον προϋπολογισμό της Ένωσης.

Όσον αφορά τους αποκεντρωμένους οργανισμούς της Ένωσης, το ποσό των οικείων αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο λαμβάνεται υπόψη μόνον αναλογικά προς το μερίδιο των συνεισφορών από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στα συνολικά τους έσοδα για την περίοδο 2014-2020.

2. Η Ένωση υπολογίζει το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρεται στην παράγραφο 1 στις 31 Δεκεμβρίου 2020. Ανακοινώνει το ποσό αυτό στο Ηνωμένο Βασίλειο έως τις 31 Μαρτίου 2021, συμπεριλαμβάνοντας κατάλογο με στοιχεία αναφοράς για κάθε ανάληψη υποχρέωσης, τις σχετικές γραμμές του προϋπολογισμού και το ποσό για κάθε σχετική γραμμή του προϋπολογισμού.

3. Η Ένωση, έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2022, γνωστοποιεί τα ακόλουθα στο Ηνωμένο Βασίλειο, όσον αφορά τις αναλήψεις υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1:

- α) πληροφορίες σχετικά με το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που εκκρεμούσαν στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους και σχετικά με τις πληρωμές και τις αποδεσμεύσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος, συμπεριλαμβανομένης επικαιροποίησης του καταλόγου που αναφέρεται στην παράγραφο 2·
- β) εκτίμηση των πληρωμών που αναμένονται κατά το τρέχον έτος βάσει του επιπέδου των πιστώσεων πληρωμών στον προϋπολογισμό·
- γ) εκτίμηση της συνεισφοράς που αναμένεται από το Ηνωμένο Βασίλειο στις πληρωμές που αναφέρονται στο στοιχείο β)· και
- δ) άλλες πληροφορίες, όπως μεσοπρόθεσμη πρόβλεψη πληρωμών.

4. Το ετήσιο πληρωτέο ποσό υπολογίζεται ως το μερίδιο που αναλογεί στο Ηνωμένο Βασίλειο από την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 3 στοιχείο β), προσαρμοσμένο με βάση τη διαφορά μεταξύ των πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το προηγούμενο έτος και του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου από τις πληρωμές τις οποίες πραγματοποίησε η Ένωση κατά το προηγούμενο έτος επί των εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, μειωμένο κατά το ποσό των καθαρών δημοσιονομικών διορθώσεων σε σχέση με προγράμματα και δραστηριότητες που χρηματοδοτήθηκαν βάσει του ΠΔΠ 2014-2020 ή προηγούμενων δημοσιονομικών προοπτικών και μειωμένο κατά τα έσοδα από τυχόν διαδικασίες επί παραβάσει σχετικά με τη μη απόδοση από κράτος μέλος ιδίων πόρων που συνδέονται με οικονομικά έτη έως το 2020, υπό τον όρο ότι τα εν λόγω ποσά εισπράχθηκαν από τον προϋπολογισμό το προηγούμενο έτος και είναι οριστικά. Το ετήσιο πληρωτέο από το Ηνωμένο Βασίλειο ποσό δεν προσαρμόζεται για το εκάστοτε έτος.

Το 2021 το ετήσιο πληρωτέο από το Ηνωμένο Βασίλειο ποσό μειώνεται κατά το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στη χρηματοδότηση του προϋπολογισμού για το 2020 από το ποσό των πιστώσεων πληρωμών που μεταφέρθηκαν από το 2020 στο 2021 σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 13 του δημοσιονομικού κανονισμού, και κατά το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στο συνολικό ποσό των παραδοσιακών ιδίων πόρων που αποδόθηκαν στην Ένωση τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο του 2021 σε σχέση με τους οποίους οι απαιτήσεις της Ένωσης βεβαιώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014 τον Νοέμβριο και τον Δεκέμβριο του 2020. Η Ένωση επιστρέφει επίσης στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιο που του αναλογεί από το συνολικό ποσό των παραδοσιακών ιδίων πόρων που αποδόθηκαν από τα κράτη μέλη μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 για εμπορεύματα που τέθηκαν σε ελεύθερη κυκλοφορία σε σχέση με τη λήξη ή την εκκαθάριση καθεστώτος προσωρινής εναπόθεσης ή τελωνειακού καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 49 παράγραφος 2 και άρχισε πριν ή κατά την ημερομηνία αυτή.

5. Κατόπιν αιτήματος του Ηνωμένου Βασιλείου, το οποίο υποβάλλεται το νωρίτερο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2028, η Ένωση προβαίνει σε εκτίμηση των υπολειπόμενων ποσών που πρέπει να καταβληθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει του παρόντος άρθρου, με βάση κανόνα ο οποίος λαμβάνει υπόψη το ποσό των αναλήψεων υποχρεώσεων που εκκρεμούν στο τέλος του έτους και εκτίμηση τυχόν αποδεσμεύσεων επί των εν λόγω εκκρεμών αναλήψεων υποχρεώσεων, τυχόν δημοσιονομικών διορθώσεων και τυχόν εσόδων από τις διαδικασίες επί παραβάσει μετά τη λήξη του έτους. Μετά την επιβεβαίωση του Ηνωμένου Βασιλείου ότι αποδέχεται την πρόταση της επιτροπής για τις δημοσιονομικές διατάξεις που αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και της μικτής επιτροπής, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει το εκτιμώμενο ποσό, προσαρμοσμένο σύμφωνα με την παράγραφο 4 του παρόντος άρθρου, σε σχέση με τις πληρωμές τις οποίες πραγματοποίησε το Ηνωμένο Βασίλειο κατά το προηγούμενο έτος. Με την καταβολή των ποσών που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο εξαλείφονται οι εναπομένουσες υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου ή της Ένωσης βάσει του παρόντος άρθρου.

Άρθρο 141

Πρόστιμα που επιβλήθηκαν έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2020

1. Όσον αφορά πρόστιμο που επιβλήθηκε από την Ένωση έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, το οποίο κατέστη οριστικό και δεν συνιστά έσοδο για ειδικό προορισμό, η Ένωση επιστρέφει στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιό του επί του ποσού του προστίμου που εισέπραξε η Ένωση, εκτός εάν το εν λόγω ποσό έχει ήδη εγγραφεί ως έσοδο του προϋπολογισμού στον προϋπολογισμό της Ένωσης πριν από τις ή στις 31 Δεκεμβρίου 2020.
2. Όσον αφορά πρόστιμο που επιβλήθηκε από την Ένωση μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σε διαδικασία στην οποία παραπέμπει το άρθρο 92 παράγραφος 1, η Ένωση επιστρέφει στο Ηνωμένο Βασίλειο το μερίδιό του επί του ποσού του προστίμου που εισέπραξε η Ένωση, μόλις το εν λόγω πρόστιμο καταστεί οριστικό.

Άρθρο 142

Υποχρεώσεις της Ένωσης στο τέλος του 2020

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιο που του αναλογεί στη χρηματοδότηση των υποχρεώσεων της Ένωσης που έχουν αναληφθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, εξαιρουμένων των ακόλουθων:
  - α) υποχρεώσεις με αντίστοιχα περιουσιακά στοιχεία, στα οποία περιλαμβάνονται: δανειακά περιουσιακά στοιχεία χρηματοδοτικής συνδρομής της Ένωσης και τα σχετικά στοιχεία παθητικού του ισολογισμού, στοιχεία ενεργητικού που αντιστοιχούν σε ενδώματα πάγια και προβλέψεις σχετικά με τον παροπλισμό πυρηνικών εγκαταστάσεων από το Κοινό Κέντρο Ερευνών, καθώς και όλες οι υποχρεώσεις που συνδέονται με μίσθωση, άλλα περιουσιακά στοιχεία και αποθέματα, τυχόν στοιχεία ενεργητικού και παθητικού σχετικά με τη διαχείριση του συναλλαγματικού κινδύνου, δεδουλευμένα και προεισπραχθέντα έσοδα και όλες οι προβλέψεις πλην εκείνων που αφορούν πρόστιμα, νομικές διαδικασίες και υποχρεώσεις από οικονομικές εγγυήσεις· και
  - β) στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού τα οποία συνδέονται με τη λειτουργία του προϋπολογισμού και τη διαχείριση ιδίων πόρων, συμπεριλαμβανομένων εκκρεμών προκαταβολών προχρηματοδοτήσεων, απαιτήσεων, ταμειακών διαθεσίμων, οφειλών και δεδουλευμένων εξόδων, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται και όσα συνδέονται με το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων ή περιλαμβάνονται ήδη στις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων (υπόλοιπο προς εκκαθάριση – ΥΠΕ).
2. Ειδικότερα, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο για το μερίδιο που του αναλογεί από τις υποχρεώσεις της Ένωσης για συνταξιοδοτικά δικαιώματα και δικαιώματα σε άλλες παροχές συνδεδεμένες με την απασχόληση που έχουν συσσωρευτεί έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2020. Οι πληρωμές που αφορούν αυτές τις υποχρεώσεις πραγματοποιούνται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6.
3. Η Ένωση γνωστοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο, έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2022, τις πληρωμές που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους και αντιστοιχούν στις υποχρεώσεις που εκκρεμούν στις 31 Δεκεμβρίου 2020 και το ποσό της συνεισφοράς του Ηνωμένου Βασιλείου στις πληρωμές αυτές.
4. Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, με έτος αφετηρίας το 2022, η Ένωση γνωστοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο ειδικό έγγραφο σχετικά με τις συντάξεις το οποίο αφορά την κατάσταση την 31η Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 2, στο οποίο αναφέρονται:
  - α) τα υπολειπόμενα ποσά που απομένουν να καταβληθούν σε σχέση με τις υποχρεώσεις που περιγράφονται στην παράγραφο 5·
  - β) οι υπολογισμοί που πραγματοποιήθηκαν και τα στοιχεία και οι παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον καθορισμό του ποσού που οφείλει να καταβάλει το Ηνωμένο Βασίλειο, έως τις 30 Ιουνίου του τρέχοντος έτους, σε σχέση με τις πληρωμές των συντάξεων του προσωπικού και τις εισφορές από τον προϋπολογισμό της Ένωσης στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας που καταβλήθηκαν κατά το προηγούμενο έτος σύμφωνα με την παράγραφο 6, και εκτίμηση των ποσών αυτών για το τρέχον έτος·
  - γ) σχετικά με τον πληθυσμό την 31η Δεκεμβρίου 2020, πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των πραγματικών δικαιούχων και εκτιμήσεις των μελλοντικών δικαιούχων των καθεστώτων συνταξιοδότησης και ασφάλισης ασθένειας του προσωπικού στο τέλος του προηγούμενου έτους και τα σωρευμένα δικαιώματά τους μετά την έξοδο από την υπηρεσία κατά την ημερομηνία αυτή· και

δ) τις εκκρεμείς υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου υπολογιζόμενες με τη χρήση αναλογιστικών αποτιμήσεων που πραγματοποιούνται σύμφωνα με τα σχετικά Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα του Δημοσίου Τομέα και επεξήγηση της εξέλιξης των υποχρεώσεων αυτών σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος.

Το εν λόγω έγγραφο μπορεί να επικαιροποιείται έως τις 30 Σεπτεμβρίου του ίδιου έτους προκειμένου να αποτυπώνει τα οριστικά αριθμητικά στοιχεία για το προηγούμενο έτος.

5. Όσον αφορά την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και τα δικαιώματα σε άλλες παροχές συνδεδεμένες με την απασχόληση που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σε σχέση με τις συντάξεις των μελών της Επιτροπής και των υψηλόβαθμων δημόσιων λειτουργών της ΕΕ που καλύπτονται από τον κανονισμό αριθ. 422/67/ΕΟΚ, 5/67/Ευρατόμ του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁰⁾, την απόφαση 2005/684/ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ⁽¹⁵¹⁾ και τον κανονισμό (ΕΕ) 2016/300 του Συμβουλίου ⁽¹⁵²⁾, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στις υποχρεώσεις όπως καταχωρίζονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης για το οικονομικό έτος 2020 σε 10 δόσεις, και η πρώτη δόση καταβάλλεται στις 31 Οκτωβρίου 2021.

6. Όσον αφορά την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα και τα δικαιώματα σε άλλες παροχές συνδεδεμένες με την απασχόληση που αναφέρονται στην παράγραφο 2 σε σχέση με τις συντάξεις των υπαλλήλων της Ένωσης που κατοχυρώνονται σύμφωνα με τα άρθρα 77 έως 84 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε σχέση με τις συντάξεις έκτακτων υπαλλήλων, συμβασιούχων υπαλλήλων και κοινοβουλευτικών βοηθών που κατοχυρώνονται σύμφωνα με τα άρθρα 33 έως 40, τα άρθρα 101 έως 114 και το άρθρο 135, αντιστοίχως, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει ετησίως στις καθαρές πληρωμές που πραγματοποιούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης σε κάθε δικαιούχο και στη σχετική εισφορά του προϋπολογισμού της Ένωσης στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας για κάθε δικαιούχο ή πρόσωπο που επωφελείται μέσω δικαιούχου. Οι πληρωμές της εισφοράς αυτής ξεκινούν στις 30 Ιουνίου 2022.

Για τις συντάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, η πληρωμή από το Ηνωμένο Βασίλειο ισούται με το άθροισμα των καθαρών πληρωμών που πραγματοποιήθηκαν από τον προϋπολογισμό της Ένωσης το προηγούμενο έτος για κάθε δικαιούχο, πολλαπλασιαζόμενο με το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου και με ποσοστό το οποίο ορίζεται ειδικά για κάθε δικαιούχο («ειδικό ποσοστό»). Το ειδικό ποσοστό έχει ως εξής:

- α) για δικαιούχο που λαμβάνει σύνταξη την 1η Ιανουαρίου 2021, το ειδικό ποσοστό είναι 100 %
- β) για οποιονδήποτε άλλον δικαιούχο σύνταξης, το ειδικό ποσοστό υπολογίζεται ως ο λόγος των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που έχουν αποκτηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και, ειδικότερα, σύμφωνα με το παράρτημα VIII έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2020, συμπεριλαμβανομένων των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που μεταφέρονται την ίδια ημερομηνία, προς τα αποκτηθέντα συνταξιοδοτικά δικαιώματα κατά την ημερομηνία συνταξιοδότησης ή θανάτου εάν είναι προγενέστερη, ή την ημερομηνία κατά την οποία το πρόσωπο εξέρχεται από το καθεστώς
- γ) για τους σκοπούς της εισφοράς του προϋπολογισμού στο κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας, το ειδικό ποσοστό υπολογίζεται ως ο λόγος του αριθμού των ετών κατά τη διάρκεια των οποίων ο δικαιούχος συνεισέφερε στο συνταξιοδοτικό καθεστώς έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, προς τον συνολικό αριθμό των ετών συνταξιοδότησης κατά τη διάρκεια των οποίων ο δικαιούχος, ή το πρόσωπο που καλύπτεται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αποτελεί τη βάση για τα δικαιώματα στο πλαίσιο του κοινού καθεστώτος ασφάλισης ασθένειας, συνεισέφερε στο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Για δικαιούχο σύνταξης επιζώντος ή σύνταξης ορφανού που κατοχυρώνεται σύμφωνα με τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο υπολογισμός πραγματοποιείται με βάση τη σταδιοδρομία του προσώπου που καλύπτεται από τον εν λόγω κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης, η οποία αποτελεί τη βάση για τη σύνταξη επιζώντος ή τη σύνταξη ορφανού.

Για όσον καιρό η υποχρέωση βάσει της παρούσας παραγράφου δεν εξαλείφεται, σε οποιοδήποτε έτος («έτος Ν»), το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να αποστείλει στην Ένωση πριν από την 1η Μαρτίου του έτους Ν αίτημα πληρωμής της υποχρέωσης που εκκρεμεί στις 31 Δεκεμβρίου του έτους Ν. Η Ένωση βεβαιώνει το ποσό της ανεξόφλητης υποχρέωσης σε σχέση με τις συνταξιοδοτικές παροχές και τις παροχές από το κοινό καθεστώς ασφάλισης ασθένειας μετά την έξοδο από την υπηρεσία, χρησιμοποιώντας την ίδια μεθοδολογία με εκείνη που χρησιμοποιείται στην παράγραφο 4 στοιχείο δ). Εάν το Ηνωμένο Βασίλειο συμφωνήσει, καταβάλλει το εν λόγω ποσό σε πέντε δόσεις, και η πρώτη δόση καταβάλλεται το έτος Ν+1. Το Ηνωμένο Βασίλειο καλύπτει επίσης την υποχρέωση του για το έτος Ν μέσω της διαδικασίας που προβλέπεται στην παρούσα παράγραφο. Μετά την ολοκλήρωση της εν λόγω πληρωμής και εφόσον έχουν ολοκληρωθεί όλες οι πληρωμές που αναφέρονται στην παράγραφο 5, οι εναπομένουσες υποχρεώσεις βάσει του παρόντος άρθρου εξαλείφονται. Η επιτροπή για τις δημοσιονομικές διατάξεις που αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και η μικτή επιτροπή ενημερώνονται για την κατάσταση αυτή.

⁽¹⁵⁰⁾ Κανονισμός αριθ. 422/67/ΕΟΚ, αριθ. 5/67/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1967 περί καθορισμού του καθεστώτος χρηματικών απολαβών του Προέδρου και των μελών της Επιτροπής και του Προέδρου, των Δικαστών, των Γενικών Εισαγγελέων και του Γραμματέως του Δικαστηρίου (ΕΕ L 187 της 8.8.1967, σ. 1).

⁽¹⁵¹⁾ Απόφαση 2005/684/ΕΚ, Ευρατόμ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 28ης Σεπτεμβρίου 2005, για τη θέσπιση του καθεστώτος των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ΕΕ L 262 της 7.10.2005, σ. 1).

⁽¹⁵²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2016/300 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2016, για τον καθορισμό των αποδοχών των υψηλόβαθμων δημόσιων λειτουργών της ΕΕ (ΕΕ L 58 της 4.3.2016, σ. 1).

Άρθρο 143

Ενδεχόμενες χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που αφορούν δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή, το ΕΤΣΕ, το ΕΤΒΑ και την εντολή εξωτερικής δανειοδότησης

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο έναντι της Ένωσης για το μερίδιό του επί των ενδεχόμενων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων της Ένωσης που απορρέουν από χρηματοοικονομικές πράξεις οι οποίες:

- α) είχαν αποφασιστεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, εάν οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις αφορούν δάνεια για χρηματοδοτική συνδρομή που αποφασίστηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου ⁽¹⁵³⁾, τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁴⁾ ή τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη χορήγηση μακροοικονομικής χρηματοδοτικής συνδρομής σε διάφορες χώρες βάσει καταβολών κατ' εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁵⁾ ή του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁶⁾.
- β) είχαν εγκριθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας από τα όργανα, τους φορείς ή τα πρόσωπα στα οποία ανατίθεται απευθείας η εκτέλεση χρηματοοικονομικών πράξεων σε σχέση με εγγυήσεις του προϋπολογισμού οι οποίες είχαν χορηγηθεί είτε υπέρ της ΕΤΕ μέσω του ΕΤΣΕ, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1017, είτε μέσω της εντολής εξωτερικής δανειοδότησης, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 ή τον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ), αριθ. 2728/94 και την απόφαση αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁷⁾ ή την απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁸⁾, είτε υπέρ επιλέξιμων αντισυμβαλλομένων (ΕΤΒΑ).

Στις 31 Ιουλίου 2019 η Ένωση θα διαβιβάσει στο Ηνωμένο Βασίλειο ειδική έκθεση σχετικά με τις εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις, παρέχοντας, για κάθε είδος μέσου, πληροφορίες όσον αφορά:

- α) τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις που απορρέουν από τις εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- β) κατά περίπτωση, τις προβλέψεις που διατηρούνται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας στα αντίστοιχα ταμεία εγγυήσεων ή στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς για την κάλυψη των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στο στοιχείο α), καθώς και τις αντίστοιχες προβλέψεις για τις οποίες έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις αλλά δεν έχουν ακόμη πληρωθεί.

Στους ενοποιημένους λογαριασμούς της Ένωσης που αφορούν τα έτη 2019 και 2020, οι καταβληθείσες πληρωμές για τις προβλέψεις που αναφέρονται στο στοιχείο β) του δεύτερου εδαφίου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2019 και 2020, αντιστοίχως, γνωστοποιούνται για τις ίδιες χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο αλλά αποφασίζονται κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου έναντι της Ένωσης όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν επηρεάζεται από τυχόν αναδιάρθρωση των εν λόγω χρηματοοικονομικών πράξεων. Ειδικότερα, το χρηματοπιστωτικό άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου δεν αυξάνεται, σε ονομαστικούς όρους, σε σύγκριση με την κατάσταση ακριβώς πριν από την αναδιάρθρωση.

2. Όσον αφορά τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιό του από τα ακόλουθα:

- α) τυχόν ποσά τα οποία ανέκτησε η Ένωση από οφειλότες που αδήτησαν τις υποχρεώσεις τους ή τα οποία αφορούν αχρεωστήτως καταβληθείσες πληρωμές· και
- β) τυχόν καθαρά έσοδα τα οποία προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ χρηματοοικονομικών και λειτουργικών εσόδων και χρηματοοικονομικών και λειτουργικών δαπανών, και τα οποία εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Ένωσης υπό μορφή γενικών εσόδων ή εσόδων για ειδικό προορισμό.

Όσον αφορά τα έσοδα από τη διαχείριση των στοιχείων ενεργητικού της τροφοδότησης των μέσων για τα οποία προβλέπεται τροφοδότηση, η Ένωση υπολογίζει ποσοστό των εσόδων ως τον λόγο των καθαρών εσόδων από τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού του προηγούμενου έτους προς τις συνολικές καταβολές που υπάρχουν στο τέλος του προηγούμενου έτους. Το ύψος της υποχρέωσης έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για έσοδα από τη διαχείριση στοιχείων ενεργητικού της τροφοδότησης ανέρχεται στο ποσό που προκύπτει από το γινόμενο των τρεχουσών καταβολών που αναφέρεται στην παράγραφο 5 επί το εν λόγω ποσοστό εσόδων.

⁽¹⁵³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 407/2010 του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2010, για τη θέσπιση ευρωπαϊκού μηχανισμού χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΕ L 118 της 12.5.2010, σ. 1).

⁽¹⁵⁴⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 332/2002 του Συμβουλίου, της 18ης Φεβρουαρίου 2002, για τη θέσπιση ενός μηχανισμού μεσοπρόθεσμης οικονομικής στήριξης του ισοζυγίου πληρωμών των κρατών μελών (ΕΕ L 53 της 23.2.2002, σ. 1).

⁽¹⁵⁵⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 480/2009 του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, για την ίδρυση Ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 145 της 10.6.2009, σ. 10).

⁽¹⁵⁶⁾ Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2728/94 του Συμβουλίου, της 31ης Οκτωβρίου 1994, περί ίδρύσεως ταμείου εγγυήσεων για τις εξωτερικές δράσεις (ΕΕ L 293 της 12.11.1994, σ. 1).

⁽¹⁵⁷⁾ Απόφαση αριθ. 466/2014/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, με την οποία χορηγείται εγγύηση της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από χρηματοδοτικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν επενδυτικά έργα εκτός της Ένωσης (ΕΕ L 135 της 8.5.2014, σ. 1).

⁽¹⁵⁸⁾ Απόφαση αριθ. 1080/2011/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για τη χορήγηση εγγύησης της ΕΕ στην Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την κάλυψη ζημιών από δάνεια και εγγυήσεις δανείων για έργα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κατάργηση της απόφασης αριθ. 633/2009/ΕΚ (ΕΕ L 280 της 27.10.2011, σ. 1).

3. Έως τις 31 Μαρτίου 2021, για κάθε μέσο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και προβλέπει τροφοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η Ένωση κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο τα εξής:

- α) το αρχικό ποσό καταβολών του, υπολογιζόμενο ως το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του αθροίσματος:
  - i) των καταβολών που έχουν πραγματοποιηθεί στο αντίστοιχο ταμείο εγγυήσεων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020·
  - ii) το ποσό των καταβολών για τις οποίες έχουν αναληφθεί υποχρεώσεις αλλά δεν έχουν ακόμη πληρωθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020· και
  - iii) των καταβληθεισών πληρωμών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 που αφορούν τις χρηματοοικονομικές πράξεις κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας· και
- β) το προκαθορισμένο ποσοστό καταβολών του, υπολογιζόμενο ως λόγο του αρχικού ποσού καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου για το συγκεκριμένο μέσο προς το ποσό των αναφερόμενων στην παράγραφο 1 χρηματοοικονομικών πράξεων ως έχουν στις 31 Δεκεμβρίου 2020, όπως αποφασίστηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

4. Στις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021, και έως την απόσβεση, τη λήξη ισχύος ή την παύση των χρηματοοικονομικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ένωση κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο πληροφορίες σχετικά με τις εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις. Για κάθε είδος μέσου, οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) τις εκκρεμείς ενδεχόμενες υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους·
- β) τις πληρωμές που καταβλήθηκαν το προηγούμενο έτος από την Ένωση σε σχέση με τις εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις και τα ποσά των πληρωμών αυτού του είδους που έχουν συσσωρευτεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020·
- γ) τις τρέχουσες καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου και το τρέχον ποσοστό καταβολών του, όπως ορίζεται στην παράγραφο 5·
- δ) τις επιστροφές που καταβλήθηκαν στο Ηνωμένο Βασίλειο κατά το προηγούμενο έτος, σύμφωνα με την παράγραφο 6 στοιχείο α), και τα ποσά των εν λόγω επιστροφών που έχουν συσσωρευτεί μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020·
- ε) τα ποσά που ανακτήθηκαν και τα καθαρά έσοδα που εγγράφηκαν στον προϋπολογισμό της Ένωσης, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 2, για το προηγούμενο έτος·
- στ) εάν κρίνεται αναγκαίο, άλλες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πράξεις κατά το προηγούμενο έτος.

5. Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, για κάθε μέσο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, όταν η βασική πράξη προβλέπει τροφοδότηση από τον προϋπολογισμό της Ένωσης, η Ένωση:

- α) υπολογίζει τις τρέχουσες καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου, οι οποίες ορίζονται ως το ποσό των αρχικών καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου, μειωμένο κατά:
  - i) το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των συσσωρευμένων πληρωμών που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο β) και έχουν καταβληθεί από τον προϋπολογισμό της Ένωσης μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
  - ii) το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του ποσού των αποδεσμεύσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τα προηγούμενα έτη όσον αφορά τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος άρθρου, όπως κοινοποιούνται βάσει του άρθρου 140 παράγραφος 3·
  - iii) το σωρευτικό επίπεδο των επιστροφών που έχουν καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο την 1η Ιανουαρίου 2021, όπως αναφέρεται στην παράγραφο 4 στοιχείο δ)·
- β) κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο το τρέχον ποσοστό καταβολών, το οποίο ορίζεται ως ο λόγος των τρεχουσών καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου προς το ποσό των χρηματοοικονομικών πράξεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο α).

6. Κάθε έτος από το 2022 και μετά:

- α) εάν το τρέχον ποσοστό καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου για ένα μέσο υπερβαίνει το προκαθορισμένο ποσοστό καταβολών του για το εν λόγω μέσο, η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το συγκεκριμένο μέσο όσον αφορά το ποσό που προκύπτει από το γινόμενο του ποσού των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχείο α) επί τη διαφορά μεταξύ του τρέχοντος ποσοστού καταβολών και του προκαθορισμένου ποσοστού καταβολών. Η υποχρέωση της Ένωσης δεν υπερβαίνει τις τρέχουσες καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως υπολογίζονται στην παράγραφο 5·
- β) εάν, για ένα δεδομένο έτος, το τρέχον ποσοστό καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου για ένα μέσο αποκτήσει αρνητικό πρόσημο, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση έναντι της Ένωσης για το εν λόγω μέσο όσον αφορά το ποσό των αρνητικών τρεχουσών καταβολών. Κατά τα επόμενα έτη, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση έναντι της Ένωσης για το εν λόγω μέσο όσον αφορά το μερίδιό του στο πλαίσιο των καταβληθεισών πληρωμών που κοινοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο β) του παρόντος άρθρου, καθώς και όσον αφορά το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του ποσού των αποδεσμεύσεων που πραγματοποιήθηκαν το προηγούμενο έτος σε σχέση με τις εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχείο α) σημείο ii) του παρόντος άρθρου, όπως κοινοποιούνται βάσει του άρθρου 140 παράγραφος 3.

7. Εάν οι τρέχουσες καταβολές του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν θετικό πρόσημο μετά την απόσβεση των χρηματοοικονομικών πράξεων της Ένωσης στο πλαίσιο ενός από τα μέσα που αναφέρονται στην παράγραφο 1, η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το ύψος των τρεχουσών καταβολών του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 5.

8. Μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020, εάν οι πληρωμές πραγματοποιούνται από τον προϋπολογισμό της Ένωσης για τις αναφερόμενες στην παράγραφο 1 χρηματοοικονομικές πράξεις στο πλαίσιο ενός μέσου για το οποίο η βασική πράξη δεν προβλέπει τροφοδότηση, το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση έναντι της Ένωσης για το εν λόγω μέσο ως προς το μερίδιό του στο πλαίσιο των καταβληθεισών πληρωμών, όπως κοινοποιούνται σύμφωνα με την παράγραφο 4 στοιχείο β).

9. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι πληρωμές, οι ανακτήσεις ή άλλα ποσά αφορούν χρηματοοικονομικές πράξεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1, αλλά δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί άμεσα αν προκύπτουν από συγκεκριμένη χρηματοοικονομική πράξη λόγω της εφαρμογής μηχανισμών καταμερισμού του κινδύνου ή μειωμένης εξασφάλισης, οι σχετικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι πληρωμές, οι ανακτήσεις ή άλλα ποσά που απαιτείται να προσδιοριστούν για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου υπολογίζονται σε αναλογική βάση, σύμφωνα με τον λόγο του ποσού των χρηματοοικονομικών πράξεων που αποφασίστηκαν ή εγκρίθηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας στις 31 Δεκεμβρίου του έτους που προηγείται του υπολογισμού προς το συνολικό ποσό των χρηματοοικονομικών πράξεων της δεύτερης ημερομηνίας.

10. Σε περίπτωση που οι χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 δεν υπόκεινται σε απόσβεση, οι εν λόγω χρηματοοικονομικές πράξεις θεωρείται ότι υπόκεινται σε απόσβεση μετά την παρέλευση 10 ετών, κατ' αναλογία προς την απόσβεση των υπόλοιπων πράξεων που υπόκεινται σε απόσβεση.

Άρθρο 144

Χρηματοοικονομικά μέσα υπό άμεση ή έμμεση εκτέλεση, χρηματοδοτούμενα από τα προγράμματα του ΠΔΠ 2014-2020 ή στο πλαίσιο προγενέστερων δημοσιονομικών προοπτικών

1. Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας έως την πλήρη απόσβεση των χρηματοοικονομικών πράξεων που αναφέρονται στο στοιχείο α) του παρόντος εδαφίου, η Ένωση προσδιορίζει τις χρηματοοικονομικές πράξεις οι οποίες:

- α) αποφασίστηκαν, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και, όπου κρίθηκε αναγκαίο, εγκρίθηκαν από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα στα οποία έχει ανατεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή η εκτέλεση ενός χρηματοοικονομικού μέσου στο πλαίσιο προγράμματος του ΠΔΠ 2014-2020 ή στο πλαίσιο προγενέστερων δημοσιονομικών προοπτικών υπό άμεση ή έμμεση εκτέλεση· και
- β) αποφασίστηκαν και, όπου κρίθηκε αναγκαίο, εγκρίθηκαν κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Στις 31 Ιουλίου 2019, στην έκθεση που αναφέρεται στο άρθρο 143 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο, η Ένωση παρέχει τις πληροφορίες που παρατίθενται κατωτέρω σχετικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, υπό άμεση ή έμμεση εκτέλεση, τα οποία χρηματοδοτούνται από τα προγράμματα του ΠΔΠ 2014-2020 ή στο πλαίσιο προγενέστερων δημοσιονομικών προοπτικών:

- α) τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις οι οποίες απορρέουν από τις πράξεις που αποφασίστηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από τον φορέα στον οποίον ανέθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εκτέλεση του χρηματοοικονομικού μέσου· και
- β) τις πληρωμές που καταβλήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τα χρηματοοικονομικά μέσα και τα ποσά τα οποία δεσμεύτηκαν για τα χρηματοοικονομικά μέσα αλλά δεν έχουν ακόμη καταβληθεί τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

Η υποχρέωση της Ένωσης έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο δεν επηρεάζεται από τυχόν αναδιάρθρωση των εν λόγω χρηματοοικονομικών πράξεων, στον βαθμό που μια αναδιάρθρωση αυτού του είδους δεν αυξάνει το χρηματοοικονομικό άνοιγμα έναντι του αντισυμβαλλομένου, σε ονομαστικούς όρους, ως είχε ακριβώς πριν από την αναδιάρθρωση.

2. Στις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2021, και έως την απόσβεση, τη λήξη ισχύος ή την παύση τους, για κάθε χρηματοοικονομικό μέσο που αναφέρεται στην παράγραφο 1, η Ένωση κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο τις διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 και οι οποίες αποφασίστηκαν ή εγκρίθηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, καθώς και τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν ή εγκρίθηκαν κατά ή μετά την εν λόγω ημερομηνία. Για κάθε μέσο, οι πληροφορίες αυτές περιλαμβάνουν τα εξής:

- α) τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, οι οποίες απορρέουν από τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή εγκρίθηκαν από τον φορέα στον οποίον ανέθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εκτέλεση του χρηματοοικονομικού μέσου, πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- β) τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους, οι οποίες απορρέουν από τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από τον φορέα στον οποίον ανέθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή την εκτέλεση του μέσου·

- γ) την αναλογία μεταξύ των ποσών που αναφέρονται στα στοιχεία α) και β)·
- δ) τις πληρωμές που καταβλήθηκαν από το ταμείο προβλέψεων ή από τους καταπιστευματικούς λογαριασμούς των εντεταλμένων φορέων, σε περίπτωση που οι εν λόγω πληρωμές αφορούν χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ή εγκρίθηκαν από τον φορέα στον οποίον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανέθεσε την εκτέλεση του χρηματοοικονομικού μέσου, μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- ε) το τμήμα των ποσών που επιστράφηκαν στην Ένωση, σύμφωνα με το άρθρο 209 παράγραφος 3 του δημοσιονομικού κανονισμού, πέραν των επιστροφών που προβλέπονται στο στοιχείο στ) της παρούσας παραγράφου, τα οποία αφορούν τις χρηματοοικονομικές πράξεις που αποφασίστηκαν ή εγκρίθηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- στ) τις αποδόσεις των πόρων του χρηματοοικονομικού μέσου στο ταμείο προβλέψεων ή στους καταπιστευματικούς λογαριασμούς·
- ζ) το τμήμα του ποσού από το ταμείο προβλέψεων ή από τους καταπιστευματικούς λογαριασμούς το οποίο δεν εκταμιεύτηκε και έχει ανακτηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή·
- η) εάν κρίνεται αναγκαίο, άλλες χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τις χρηματοοικονομικές πράξεις κατά το προηγούμενο έτος.
3. Η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί οποιουδήποτε εκ των ποσών που αναφέρονται στην παράγραφο 2 στοιχεία δ) έως ζ).

4. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση που οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι πληρωμές, οι ανακτήσεις ή άλλα ποσά αφορούν χρηματοοικονομικές πράξεις οι οποίες αναφέρονται στην παράγραφο 1, αλλά δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί άμεσα αν προκύπτουν από συγκεκριμένη χρηματοοικονομική πράξη λόγω της εφαρμογής μηχανισμών καταμερισμού του κινδύνου ή μειωμένης εξασφάλισης, οι σχετικές χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις, οι πληρωμές, οι ανακτήσεις ή άλλα ποσά που απαιτείται να προσδιοριστούν για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου υπολογίζονται σε αναλογική βάση, σύμφωνα με τον λόγο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 στοιχείο γ).

Άρθρο 145

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα

Η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιό του επί του καθαρού ενεργητικού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα που τελεί υπό εκκαθάριση στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Η Ένωση επιστρέφει στο Ηνωμένο Βασίλειο το σχετικό ποσό σε πέντε ισόποσες ετήσιες δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από τις 30 Ιουνίου 2021.

Άρθρο 146

Επένδυση της Ένωσης στο ΕΤΕ

Η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιό του επί της επένδυσης της Ένωσης στο καταβληθέν κεφάλαιο του ΕΤΕ ως έχει στις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Η Ένωση επιστρέφει στο Ηνωμένο Βασίλειο το σχετικό ποσό σε πέντε ισόποσες ετήσιες δόσεις στις 30 Ιουνίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από τις 30 Ιουνίου 2021.

Άρθρο 147

Ενδεχόμενες απαιτήσεις που αφορούν νομικές υποθέσεις

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο υπέχει υποχρέωση για το μερίδιό του επί των πληρωμών που απαιτούνται για την εξόφληση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της Ένωσης οι οποίες καθίστανται καταβλητέες σε σχέση με νομικές υποθέσεις που αφορούν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης στο πλαίσιο του προϋπολογισμού και, ειδικότερα, στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 ή στο πλαίσιο νομικών υποθέσεων που προκύπτουν από την εκτέλεση των προγραμμάτων και των πολιτικών της Ένωσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα πραγματικά περιστατικά που διαμορφώνουν το αντικείμενο των εν λόγω υποθέσεων έχουν συμβεί το αργότερο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Η Ένωση υπέχει υποχρέωση έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου για το μερίδιό του επί οποιουδήποτε ποσού μεταγενέστερων ανακτήσεων οι οποίες συνδέονται με τις πληρωμές που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο.

2. Έως τις 31 Μαρτίου κάθε έτους, η Ένωση κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 148

Πληρωμές μετά το 2020

1. Ως ημερομηνίες αναφοράς για τις πληρωμές που πραγματοποιούνται από το Ηνωμένο Βασίλειο προς την Ένωση ή από την Ένωση προς το Ηνωμένο Βασίλειο μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020 ορίζονται η 30ή Ιουνίου και η 31η Οκτωβρίου κάθε έτους για τα ακόλουθα ποσά:

- α) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 2, στα άρθρα 50 και 53, στο άρθρο 62 παράγραφος 2, στο άρθρο 63 παράγραφος 1 στοιχείο ε), στο άρθρο 63 παράγραφος 2, στο άρθρο 99 παράγραφος 3, και στο άρθρο 100 παράγραφος 2·
- β) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 84 παράγραφος 1·
- γ) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 136 παράγραφος 3 στοιχεία α), β), γ), ε) και στ), έως την επόμενη ημερομηνία μετά την ημερομηνία προσαρμογής ή διόρθωσης·
- δ) τα ποσά που προκύπτουν από τα διορθωτικά μέτρα τα οποία πρέπει να ληφθούν από το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τους οφειλόμενους ιδίους πόρους για τα οικονομικά έτη έως το 2020, κατόπιν ελέγχων που εκτελούνται βάσει του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014 ή του κανονισμού (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1553/89, ή για οποιονδήποτε άλλον λόγο, έως την επόμενη ημερομηνία αναφοράς μετά την ημερομηνία του διορθωτικού μέτρου·
- ε) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 140 παράγραφος 4, σε δύο δόσεις κατά τις ημερομηνίες αναφοράς για τις πληρωμές, όπου το ποσό της πρώτης δόσης ανέρχεται στο ήμισυ του ποσού της δεύτερης δόσης·
- στ) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 140 παράγραφος 5, στις 30 Ιουνίου, κατόπιν επιβεβαίωσης από το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά την αποδοχή της πρότασης της Ένωσης προς την επιτροπή για τις δημοσιονομικές διατάξεις που αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 στοιχείο στ) και προς τη μκτική επιτροπή·
- ζ) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 141, έως την επόμενη ημερομηνία αναφοράς μετά την προσαρμογή των ιδίων πόρων για τα κράτη μέλη η οποία προκύπτει από την οριστική εγγραφή του προστίμου στον προϋπολογισμό της Ένωσης·
- η) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 142 παράγραφος 1, έως την επόμενη ημερομηνία αναφοράς μετά την ημερομηνία κοινοποίησης που αναφέρεται στην παράγραφο 3·
- θ) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 142 παράγραφος 5 και στο άρθρο 142 παράγραφος 6 τέταρτο εδάφιο, στις 31 Οκτωβρίου κάθε έτους·
- ι) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 142 παράγραφος 6 πρώτο εδάφιο, στις 30 Ιουνίου κάθε έτους·
- ια) τα ποσά που αναφέρονται στα άρθρα 143 και 144, έως την επόμενη ημερομηνία αναφοράς μετά την ημερομηνία κοινοποίησης που αναφέρεται στο άρθρο 143 παράγραφος 4 και στο άρθρο 144 παράγραφος 2·
- ιβ) τα ποσά που αναφέρονται στα άρθρα 145 και 146·
- ιγ) τα ποσά που αναφέρονται στο άρθρο 147 παράγραφος 2, έως την επόμενη ημερομηνία αναφοράς μετά την ημερομηνία κοινοποίησης που αναφέρεται στο εν λόγω άρθρο·
- ιδ) τα ποσά που αναφέρονται στην παράγραφο 3 ως πιθανοί δεδουλευμένοι τόκοι.

Οι καταβολές πραγματοποιούνται σε τέσσερις ισόποσες μηνιαίες δόσεις για τις πληρωμές με ημερομηνία αναφοράς την 30ή Ιουνίου και σε οκτώ ισόποσες μηνιαίες δόσεις για τις πληρωμές με ημερομηνία αναφοράς την 31η Οκτωβρίου. Όλες οι πληρωμές καταβάλλονται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα κάθε μήνα, αρχής γενομένης από την ημερομηνία αναφοράς ή, όταν η ημερομηνία αναφοράς δεν είναι εργάσιμη ημέρα, την τελευταία εργάσιμη ημέρα πριν από την ημερομηνία αναφοράς.

2. Στον βαθμό που εξακολουθούν να υπάρχουν πληρωμές οι οποίες πρέπει να καταβληθούν από την Ένωση προς το Ηνωμένο Βασίλειο ή από το Ηνωμένο Βασίλειο προς την Ένωση, στις 16 Απριλίου και στις 16 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, η Ένωση διαβιβάζει στο Ηνωμένο Βασίλειο έγγραφο στο οποίο προσδιορίζονται τα σχετικά ποσά που πρέπει να καταβληθούν, εκπεφρασμένα σε ευρώ και σε λίρες στερλίνες, βάσει της συναλλαγματικής ισοτιμίας που εφαρμόζεται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μηνός. Η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει τα καθαρά ποσά έως τις ημερομηνίες που αναφέρονται στην παράγραφο 1.

3. Κάθε καθυστέρηση στις πληρωμές εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου προς την Ένωση ή εκ μέρους της Ένωσης προς το Ηνωμένο Βασίλειο υπόκειται στην καταβολή τόκων υπερημερίας σύμφωνα με το άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014.

Κεφάλαιο 3

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Άρθρο 149

Επιστροφή του καταβεβλημένου κεφαλαίου

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, εξ ονόματος της Ένωσης, επιστρέφει στην Τράπεζα της Αγγλίας το καταβεβλημένο κεφάλαιο που παρέιχε η Τράπεζα της Αγγλίας. Η ημερομηνία της εν λόγω επιστροφής, καθώς και άλλες πρακτικές ρυθμίσεις, καθορίζονται σύμφωνα με το πρωτόκολλο (αριθ. 4) για το καταστατικό του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Κεφάλαιο 4

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Άρθρο 150

Διατήρηση της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου και επιστροφή του καταβεβλημένου κεφαλαίου

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει υπόχρεο, όπως προβλέπεται στο παρόν άρθρο, για τις χρηματοοικονομικές πράξεις που εγκρίθηκαν από την ΕΤΕ πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, όπως διευκρινίζεται περαιτέρω στην παράγραφο 2 («Χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ»), ακόμη και αν το χρηματοοικονομικό άνοιγμα που προκύπτει αναλαμβάνεται κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και εξακολουθεί να υπέχει υποχρέωση για άλλους κινδύνους τους οποίους αναλαμβάνει η ΕΤΕ, όπως ορίζεται στο δεύτερο εδάφιο.

Η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου εκτείνεται στις χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ και στους κινδύνους διαχείρισης των στοιχείων ενεργητικού-παθητικού, καθώς και στους λειτουργικούς κινδύνους που αποδίδονται στις χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ, σύμφωνα με την παράγραφο 6. Για άλλους κινδύνους αυτού του είδους που δεν συνδέονται με συγκεκριμένες χρηματοοικονομικές πράξεις και δεν μπορούν να αποδοθούν στο απόθεμα χρηματοοικονομικών πράξεων που δημιουργείται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το ποσό της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ανάλογο προς τον λόγο του εναπομένου ανοίγματος στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ προς το συνολικό ποσό των χρηματοοικονομικών πράξεων κατά τον χρόνο ενεργοποίησης της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με την παράγραφο 6.

Η υλοποίηση τυχόν στρατηγικής ανάπτυξης της ΕΤΕ μετά την αποχώρηση δεν καλύπτεται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου.

2. Οι χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ περιλαμβάνουν δάνεια, εγγυήσεις, επενδύσεις κεφαλαίων, επενδύσεις μετοχικού κεφαλαίου, ομόλογα και άλλα υποκατάστατα προϊόντα δανείων, καθώς και οποιαδήποτε άλλη χρηματοοικονομική πράξη, με αντισυμβαλλομένους ή σε σχέση με έργα εντός και εκτός του εδάφους των κρατών μελών, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων που εγγυώνται τρίτοι, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη ή η Ένωση.

Η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου για τις χρηματοοικονομικές πράξεις στο πλαίσιο της ΕΤΕ ισχύει όταν το χρηματοοικονομικό άνοιγμα της ΕΤΕ:

- α) βασίζεται σε έγκριση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕ, η οποία δόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ή βασίζεται σε απόφαση που ελήφθη βάσει εξουσιοδότησης του διοικητικού συμβουλίου, η οποία δόθηκε πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας·
- β) προκύπτει από την αναδιάρθρωση χρηματοοικονομικής πράξης της ΕΤΕ, στον βαθμό που η εν λόγω αναδιάρθρωση δεν αυξάνει το χρηματοοικονομικό άνοιγμα έναντι του αντισυμβαλλομένου, με ονομαστικούς όρους, ως είχε ακριβώς πριν από την αναδιάρθρωση·
- γ) προκύπτει από αλλαγή σε χρηματοοικονομική πράξη της ΕΤΕ, σε περίπτωση που η εν λόγω αλλαγή εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιο της ΕΤΕ κατά ή μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, στον βαθμό που η εν λόγω αλλαγή δεν αυξάνει το χρηματοοικονομικό άνοιγμα του αντισυμβαλλομένου ως είχε ακριβώς πριν από την αλλαγή· ή
- δ) προκύπτει από τη θεσμική συμμετοχή της ΕΤΕ στο κεφάλαιο του ΕΤαΕ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Για τους σκοπούς του καθορισμού ορίων επί της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει των παραγράφων 3 και 5, το άνοιγμα της ΕΤΕ ως προς τις χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ οι οποίες, λόγω της φύσης τους, δεν υπόκεινται σε απόσβεση, ειδικότερα όσον αφορά τις επενδύσεις μετοχικού τύπου, τις ανανεώσιμες εντολές που χορηγούνται στο ΕΤαΕ και τη συμμετοχή στο κεφάλαιο του ΕΤαΕ και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, θεωρείται ότι αποσβένεται ως εξής: για περίοδο 10 ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το ποσό του ανοίγματος που δεν υπόκειται σε απόσβεση στο πλαίσιο της χρηματοοικονομικής πράξης της ΕΤΕ θεωρείται ότι διατηρείται στο ποσό που εγκρίθηκε από την ΕΤΕ πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, μειωμένο κατά το ύψος πιθανής διάθεσης εκ μέρους της ΕΤΕ έπειτα από τη συγκεκριμένη ημερομηνία. Μετά την παρέλευση της εν λόγω περιόδου, το ποσό αντιμετωπίζεται ως μειούμενο κατ' αναλογία προς την απόσβεση του εναπομένοντος ανοίγματος στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ.

3. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο για το μερίδιό του επί του μη καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ πληρωμές των οποίων το ύψος ανέρχεται έως και το ποσό της υποχρέωσης που υπέχει δυνάμει της παρούσας παραγράφου, όταν η υποχρέωσή του ενεργοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 6.

Η εν λόγω συνολική υποχρέωση δυνάμει της παρούσας παραγράφου δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί του μη καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Όταν το ποσό του εναπομένοντος ανοίγματος της ΕΤΕ στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι χαμηλότερο από το συνολικό ποσό του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το ύψος της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει της παρούσας παραγράφου περιορίζεται, ανά πάσα στιγμή, στο ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του λόγου του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ και του συνολικού εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχαν ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας («το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου»), προς τη διαφορά μεταξύ του ποσού του εν λόγω εναπομένοντος ανοίγματος τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή και του συνολικού καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

4. Εξ ονόματος της Ένωσης, η ΕΤΕ καταβάλλει στο Ηνωμένο Βασίλειο ποσό ίσο προς το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Η εν λόγω πληρωμή καταβάλλεται σύμφωνα με το πρωτόκολλο (αριθ. 5) περί του καταστατικού της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Πραγματοποιείται σε 12 ετήσιες δόσεις. Οι πρώτες 11 δόσεις, καθεμία από τις οποίες ισούται με 300 000 000 EUR, είναι καταβλητέες στις 15 Δεκεμβρίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2019. Το υπόλοιπο, το οποίο ανέρχεται στο ποσό των 195 903 950 EUR, είναι καταβλητέο στις 15 Δεκεμβρίου 2030. Οι πληρωμές που καταβάλλονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο δεν απαλλάσσουν το Ηνωμένο Βασίλειο από την υποχρέωση που υπέχει βάσει της παραγράφου 5.

5. Επιπλέον της υποχρέωσης που υπέχει δυνάμει της παραγράφου 3, για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπόχρεο ως προς το μερίδιό του επί του καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας. Το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ πληρωμές των οποίων το ύψος ανέρχεται έως και το ποσό της υποχρέωσης που υπέχει δυνάμει της παρούσας παραγράφου, όταν η υποχρέωσή του ενεργοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 6.

Η συνολική υποχρέωση δυνάμει της παρούσας παραγράφου δεν υπερβαίνει σε καμία περίπτωση το ποσό του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί του καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Όταν το εναπομένον άνοιγμα της ΕΤΕ στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι χαμηλότερο από το συνολικό καταβληθέν εγγεγραμμένο κεφάλαιο της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το ποσό της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει της παρούσας παραγράφου περιορίζεται, ανά πάσα στιγμή, στο ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του λόγου του μεριδίου του Ηνωμένου Βασιλείου επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου προς το ποσό του εναπομένοντος ανοίγματος τη δεδομένη χρονική στιγμή.

6. Η υποχρέωση που υπέχει το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με το παρόν άρθρο ενεργοποιείται, στην ίδια βάση που ενεργοποιείται και για τα κράτη μέλη, σε περίπτωση που η ΕΤΕ ζητήσει από τα κράτη μέλη να καταβάλουν πληρωμές για το μερίδιό τους επί του μη καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου ή όταν χρησιμοποιείται το καταβληθέν εγγεγραμμένο κεφάλαιο των κρατών μελών.

Σε περίπτωση ενεργοποίησης της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει της παραγράφου 3, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει το οφειλόμενο ποσό στην ΕΤΕ υπό τις ίδιες προϋποθέσεις που ισχύουν και για τα κράτη μέλη (συμπεριλαμβανομένου του χρόνου και των όρων πληρωμής), σύμφωνα με σχετική απόφαση του διοικητικού συμβουλίου της ΕΤΕ τη δεδομένη χρονική στιγμή. Η απόφαση της ΕΤΕ να ζητήσει από τα κράτη μέλη να καταβάλουν πληρωμές για το μερίδιό τους επί του μη καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου μπορεί, ειδικότερα, να αφορά τη φύση υποκειμένων γεγονότων κινδύνου και τη χρηματοοικονομική κατάσταση της ΕΤΕ με βάση τις υποχρεώσεις πληρωμών της, την κατάσταση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της, τη θέση της στις κεφαλαιαγορές, καθώς και τις διατάξεις του σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης και ανάκαμψης της ΕΤΕ που ισχύουν τη δεδομένη χρονική στιγμή.

Σε περίπτωση ενεργοποίησης της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει της παραγράφου 5, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ το οφειλόμενο ποσό, σε ευρώ, εντός προθεσμίας 30 ημερών από την ημερομηνία της πρώτης απαίτησης της ΕΤΕ και με την επιφύλαξη των διατάξεων του τέταρτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου.

Η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου που ενεργοποιείται σύμφωνα με την παράγραφο 5 εκπληρώνεται από το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του καταβληθέντος εγγεγραμμένου κεφαλαίου της ΕΤΕ, ως είχε ακριβώς πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, και ανέρχεται έως και το ποσό που δεν έχει ακόμη καταβληθεί στο Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με την παράγραφο 4. Το ποσό των ετήσιων δόσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 μειώνεται αναλόγως. Εάν η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου δεν μπορεί να τηρηθεί πλήρως βάσει της συγκεκριμένης μεθόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ το υπόλοιπο οφειλόμενο ποσό.

Η ΕΤΕ, εξ ονόματος της Ένωσης, καθορίζει σε κάθε περίπτωση τη συμβολή των υποκειμένων γεγονότων που ενεργοποιούν την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου στο σχετικό απόθεμα χρηματοοικονομικών πράξεων ή κινδύνων, καθώς και το ποσό το οποίο το Ηνωμένο Βασίλειο υποχρεούται να καταβάλει στην ΕΤΕ, ως εξής:

- α) στον βαθμό που τα υποκείμενα γεγονότα μπορούν να αποδοθούν σε χρηματοοικονομικές πράξεις της ΕΤΕ, ή μπορούν να αποδοθούν σε σχετικό κίνδυνο διαχείρισης στοιχείων ενεργητικού-παθητικού ή λειτουργικό κίνδυνο, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ είτε ποσό ίσο προς το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του συνολικού ποσού που οφείλουν να καταβάλουν τα κράτη μέλη είτε ποσό ίσο προς το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί του εγγεγραμμένου κεφαλαίου του συνολικού ποσού που χρησιμοποιείται από το καταβληθέν εγγεγραμμένο κεφάλαιο των κρατών μελών, αντιστοίχως·
- β) στον βαθμό που τα υποκείμενα γεγονότα μπορούν να αποδοθούν σε άλλους κινδύνους, και όχι σε συγκεκριμένη χρηματοοικονομική πράξη ή στο απόθεμα χρηματοοικονομικών πράξεων το οποίο δημιουργείται μετά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει στην ΕΤΕ το ποσό που προκύπτει από το γινόμενο του στοιχείου α) επί τον λόγο του εναπομένοντος ανοίγματος λόγω των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ προς το συνολικό ποσό των χρηματοοικονομικών πράξεων κατά τον χρόνο ενεργοποίησης της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου.

7. Εξαιρουμένων των πληρωμών που προβλέπονται στην παράγραφο 4, η ΕΤΕ δεν υποχρεούται να καταβάλει καμία άλλη πληρωμή, επιστροφή ή αμοιβή λόγω της παύσης της συμμετοχής του Ηνωμένου Βασιλείου στην ΕΤΕ ή λόγω της διατήρησης υποχρέωσης εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

8. Στις 31 Ιουλίου 2019, η ΕΤΕ κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο το άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ, καθώς και τον περιορισμό επί της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5, που αποτυπώνει τη χρηματοοικονομική κατάσταση της ΕΤΕ και την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου ως έχει κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

Στις 31 Μαρτίου κάθε έτους, αρχής γενομένης από το 2020, και έως την απόσβεση της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η ΕΤΕ κοινοποιεί στο Ηνωμένο Βασίλειο το εναπομένον άνοιγμα του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο των χρηματοοικονομικών πράξεων της ΕΤΕ, καθώς και τον περιορισμό επί της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με τις παραγράφους 3 και 5, που αποτυπώνει τη χρηματοοικονομική κατάσταση της ΕΤΕ και την υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου ως έχει στις 31 Δεκεμβρίου του προηγούμενου έτους. Στην έκθεση γνωστοποιούνται επίσης τυχόν ουσιαστικές αλλαγές οι οποίες έχουν, κατά την άποψη της ΕΤΕ, σημαντικό αντίκτυπο στις υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου. Επίσης, η ΕΤΕ παρέχει εγκαίρως πληροφορίες σε περίπτωση που επέλθουν τέτοιου είδους αλλαγές κατά τη διάρκεια του έτους.

Η ΕΤΕ παρέχει εγκαίρως στο Ηνωμένο Βασίλειο πληροφορίες σχετικά με τυχόν επικείμενη ενεργοποίηση της υποχρέωσης του Ηνωμένου Βασιλείου δυνάμει του παρόντος άρθρου, σύμφωνα με την αντίστοιχη παροχή πληροφοριών προς τα κράτη μέλη. Στις εν λόγω πληροφορίες περιλαμβάνονται στοιχεία σχετικά με τη φύση του γεγονότος ενεργοποίησης και τον υπολογισμό των ποσών που πρέπει να καταβληθούν. Το Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζει τις εν λόγω πληροφορίες ως πληροφορίες αυστηρώς εμπιστευτικού χαρακτήρα έως ότου η ΕΤΕ προβεί σε άρση της εμπιστευτικότητας ή έως ότου ενεργοποιηθεί η υποχρέωση του Ηνωμένου Βασιλείου, όποιο εκ των δύο προηγηθεί.

Άρθρο 151

Συμμετοχή του Ηνωμένου Βασιλείου στον όμιλο της ΕΤΕ μετά την ημερομηνία αποχώρησης

Από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, ούτε το Ηνωμένο Βασίλειο ούτε έργα που βρίσκονται στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου είναι επιλέξιμα για νέες χρηματοοικονομικές πράξεις από τον όμιλο της ΕΤΕ οι οποίες προορίζονται αποκλειστικά για κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των πράξεων στο πλαίσιο των εντολών της Ένωσης. Οντότητες εγκατεστημένες στο Ηνωμένο Βασίλειο αντιμετωπίζονται ως οντότητες ευρισκόμενες εκτός της Ένωσης.

Η υπογραφή χρηματοοικονομικών πράξεων οι οποίες αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο, οντότητες του Ηνωμένου Βασιλείου ή έργα του Ηνωμένου Βασιλείου και έχουν εγκριθεί από τον όμιλο της ΕΤΕ πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά την εν λόγω ημερομηνία στην ίδια βάση επί της οποίας εγκρίθηκαν αρχικά.

Κεφάλαιο 5

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ Η ΕΓΓΥΗΣΗ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΤΟΥ ΕΤΑ

Άρθρο 152

Συμμετοχή στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει συμβαλλόμενο μέρος του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης («ΕΤΑ») έως το κλείσιμο του 11ου ΕΤΑ και όλων των προηγούμενων ΕΤΑ που παραμένουν ανοικτά, και αναλαμβάνει, εν προκειμένω, τις ίδιες υποχρεώσεις με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της εσωτερικής συμφωνίας με την οποία ιδρύθηκε («εσωτερική συμφωνία του 11ου ΕΤΑ») ⁽¹⁵⁹⁾, καθώς και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τα προηγούμενα ΕΤΑ έως το κλείσιμό τους, συμπεριλαμβανομένων τυχόν υποχρεώσεων αυτού του είδους δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/322 ⁽¹⁶⁰⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323 ⁽¹⁶¹⁾ του Συμβουλίου, με την επιφύλαξη των προϋποθέσεων που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία. Το Ηνωμένο Βασίλειο δεσμεύεται από τις αποφάσεις του Συμβουλίου για τον καθορισμό των ετήσιων συνεισφορών των κρατών μελών, όπως εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 21 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/323. Οι δικαιούχοι του Ηνωμένου Βασιλείου παραμένουν επιλέξιμοι για συμμετοχή σε έργα στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ και των προηγούμενων ΕΤΑ, υπό τους ίδιους όρους που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 7 της παρούσας συμφωνίας, το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να συμμετέχει, ως παρατηρητής και χωρίς δικαιώματα ψήφου, στην επιτροπή ΕΤΑ, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 8 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ, καθώς και στην επιτροπή επενδυτικής διευκόλυνσης, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 9 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ.
3. Οι υπερπόντιες χώρες και εδάφη που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο ε) επωφελούνται τόσο από το 11ο ΕΤΑ όσο και από προηγούμενα ΕΤΑ έως το κλείσιμό τους.
4. Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο της επενδυτικής διευκόλυνσης του ΕΤΑ από διαδοχικές περιόδους του ΕΤΑ επιστρέφεται στο Ηνωμένο Βασίλειο καθώς ωριμάζει η αντίστοιχη επένδυση. Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για την εκτέλεση της εν λόγω επιστροφής είναι η ίδια με τη μέθοδο που προβλέπεται στο άρθρο 144. Εκτός εάν έχει συμφωνηθεί διαφορετικά, το μερίδιο κεφαλαίου του Ηνωμένου Βασιλείου δεν δεσμεύεται εκ νέου μετά το πέρας της περιόδου αναλήψεων υποχρεώσεων του 11ου ΕΤΑ ούτε ανανεώνεται σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους.

Άρθρο 153

Επαναχρησιμοποίηση των αποδεσμεύσεων

Σε περίπτωση που τα ποσά από έργα στο πλαίσιο του 10ου ΕΤΑ ή τα ποσά από προηγούμενα ΕΤΑ δεν έχουν δεσμευτεί σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 3 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ ή έχουν αποδεσμευτεί σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της εσωτερικής συμφωνίας του 11ου ΕΤΑ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας, το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί των εν λόγω ποσών δεν επαναχρησιμοποιείται.

Η πρώτη παράγραφος ισχύει για το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου επί κεφαλαίων που δεν έχουν δεσμευτεί ή που έχουν αποδεσμευτεί στο πλαίσιο του 11ου ΕΤΑ μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020.

Άρθρο 154

Η εγγύηση του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο των εσωτερικών συμφωνιών των διαδοχικών ΕΤΑ

Το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει υπόχρεο ως προς τις εγγυήσεις του σύμφωνα με το άρθρο 9 της εσωτερικής συμφωνίας του 4ου ΕΤΑ ⁽¹⁶²⁾, το άρθρο 8 της εσωτερικής συμφωνίας του 5ου ⁽¹⁶³⁾, 6ου ⁽¹⁶⁴⁾, 7ου ⁽¹⁶⁵⁾ και 8ου ⁽¹⁶⁶⁾ ΕΤΑ, το άρθρο 6 της εσωτερικής συμφωνίας του 9ου ΕΤΑ ⁽¹⁶⁷⁾ και το άρθρο 4 της εσωτερικής συμφωνίας του 10ου ⁽¹⁶⁸⁾ και 11ου ΕΤΑ.

⁽¹⁵⁹⁾ Εσωτερική συμφωνία μεταξύ των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συνελθόντων στο πλαίσιο του Συμβουλίου, για τη χρηματοδότηση της βοήθειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης βάσει του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, για την περίοδο 2014 έως 2020, δυνάμει της συμφωνίας εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, καθώς και για τη χορήγηση χρηματοδοτικής ενίσχυσης στις υπερπόντιες χώρες και εδάφη για τις οποίες ισχύει το τέταρτο μέρος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 210 της 6.8.2013, σ. 1).

⁽¹⁶⁰⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/322 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με την εφαρμογή του 11ου Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 της 3.3.2015, σ. 1).

⁽¹⁶¹⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/323 του Συμβουλίου, της 2ας Μαρτίου 2015, σχετικά με τον δημοσιονομικό κανονισμό που εφαρμόζεται στο 11ο Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάπτυξης (ΕΕ L 58 της 3.3.2015, σ. 17).

⁽¹⁶²⁾ ΕΕ L 25 της 30.1.1976, σ. 168.

⁽¹⁶³⁾ ΕΕ L 347 της 22.12.1980, σ. 210.

⁽¹⁶⁴⁾ ΕΕ L 86 της 31.3.1986, σ. 210.

⁽¹⁶⁵⁾ ΕΕ L 229 της 17.8.1991, σ. 288.

⁽¹⁶⁶⁾ ΕΕ L 156 της 29.5.1998, σ. 108.

⁽¹⁶⁷⁾ ΕΕ L 317 της 15.12.2000, σ. 355.

⁽¹⁶⁸⁾ ΕΕ L 247 της 9.9.2006, σ. 32.

Το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να δικαιούται το μερίδιό του, τόσο επί κάθε ανακτώμενου ποσού υπό τους όρους των εγγυήσεων των κρατών μελών όσο και από το υπόλοιπο του λογαριασμού καταθέσεων που διατηρούσε υπό την ιδιότητα του κράτους μέλους. Το μερίδιο του Ηνωμένου Βασιλείου που αναφέρεται στο παρόν εδάφιο είναι ανάλογο προς την αντίστοιχη συμμετοχή του σε κάθε σύμβαση εγγύησης.

Κεφάλαιο 6

ΚΑΤΑΠΙΣΤΕΥΜΑΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΚΑΙ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Άρθρο 155

Δεσμεύσεις έναντι των καταπιστευματικών ταμείων και της διευκόλυνσης στήριξης της Τουρκίας για τους πρόσφυγες

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο τηρεί τις δεσμεύσεις τις οποίες ανέλαβε πριν από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας έναντι του καταπιστευματικού ταμείου έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης και του εκτοπισμού ατόμων στην Αφρική, το οποίο θεσπίστηκε με απόφαση της Επιτροπής της 20ής Οκτωβρίου 2015 ⁽¹⁶⁹⁾, έναντι κάθε μελλοντικού καταπιστευματικού ταμείου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θα δημιουργηθεί πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας, καθώς και έναντι της διευκόλυνσης στήριξης της Τουρκίας για τους πρόσφυγες, η οποία θεσπίστηκε με απόφαση της Επιτροπής της 24ης Νοεμβρίου 2015 ⁽¹⁷⁰⁾ και τυχόν τροποποιήσεις της που εγκρίθηκαν πριν από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο δύναται να συμμετέχει στους σχετικούς οργανισμούς που συνδέονται με τη διευκόλυνση στήριξης της Τουρκίας για τους πρόσφυγες, τηρώντας τους κανόνες που προβλέπονται για τους δωρητές σύμφωνα με το άρθρο 234 παράγραφος 4 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Κεφάλαιο 7

ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΜΥΝΑΣ

Άρθρο 156

Οι υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας συμφωνίας

Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο συνεισφέρει στη χρηματοδότηση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, του Ινστιτούτου Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας και του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και στις δαπάνες των επιχειρήσεων της Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας, βάσει των κλιμάκων συνεισφοράς που καθορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 9 στοιχείο α) της απόφασης (ΕΕ) 2016/1353 του Συμβουλίου ⁽¹⁷¹⁾, στο άρθρο 10 παράγραφος 3 της απόφασης 2014/75/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ⁽¹⁷²⁾, στο άρθρο 10 παράγραφος 3 της απόφασης 2014/401/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου ⁽¹⁷³⁾ και στο άρθρο 41 παράγραφος 2 δεύτερο εδάφιο της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, αντιστοίχως, και σύμφωνα με το άρθρο 5 της παρούσας συμφωνίας.

⁽¹⁶⁹⁾ Commission Decision of 20 October 2015 on the establishment of a European Union Emergency Trust Fund for stability and addressing root causes of irregular migration and displaced persons in Africa (Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2015, για τη θέσπιση καταπιστευματικού ταμείου έκτακτης ανάγκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη σταθερότητα και την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτιών της παράτυπης μετανάστευσης και των εκτοπισμένων ατόμων στην Αφρική) [C(2015) 7293].

⁽¹⁷⁰⁾ Απόφαση της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2015, για τον συντονισμό των ενεργειών της Ένωσης και των κρατών μελών μέσω συντονιστικού μηχανισμού, της διευκόλυνσης στήριξης της Τουρκίας για τους πρόσφυγες, (ΕΕ C 407 της 8.12.2015, σ. 8).

⁽¹⁷¹⁾ Απόφαση (ΕΕ) 2016/1353 του Συμβουλίου, της 4ης Αυγούστου 2016, σχετικά με τους δημοσιονομικούς κανόνες του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας και την κατάργηση της απόφασης 2007/643/ΚΕΠΠΑ, (ΕΕ L 219 της 12.8.2016, σ. 98).

⁽¹⁷²⁾ Απόφαση 2014/75/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 10ης Φεβρουαρίου 2014, περί του Ινστιτούτου Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας, (ΕΕ L 41 της 12.2.2014, σ. 13).

⁽¹⁷³⁾ Απόφαση 2014/401/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2014, σχετικά με το Δορυφορικό Κέντρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την κατάργηση της κοινής δράσης 2001/555/ΚΕΠΠΑ για τη σύσταση Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 188 της 27.6.2014, σ. 73).

Άρθρο 157

Οι υποχρεώσεις του Ηνωμένου Βασιλείου μετά την 31η Δεκεμβρίου 2020

1. Βάσει των λογαριασμών των οργανισμών, και στον βαθμό που οι σχετικές υποχρεώσεις δεν έχουν καλυφθεί από σχετικές προβλέψεις στις 31 Δεκεμβρίου 2020, το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλει το μερίδιο που του αναλογεί για τις υποχρεώσεις που παρατίθενται κατωτέρω, σύμφωνα με την κλίμακα συνεισφοράς του για καθέναν από τους εν λόγω οργανισμούς βάσει των αντίστοιχων ελεγμένων λογαριασμών τους, ως έχουν στις 31 Δεκεμβρίου 2020:

- α) τις συνταξιοδοτικές υποχρεώσεις για το προσωπικό του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Άμυνας, του Ινστιτούτου Μελετών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Θέματα Ασφάλειας και του Δορυφορικού Κέντρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- β) οποιαδήποτε υποχρέωση που προκύπτει από την εκκαθάριση της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Η πληρωμή σε σχέση με τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στην παράγραφο 1 καταβάλλεται έως τις 30 Ιουνίου 2021.

ΜΕΡΟΣ ΕΚΤΟ

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΤΙΤΛΟΣ I

ΣΥΝΕΠΗΣ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Άρθρο 158

Παραπομπές στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το δεύτερο μέρος

1. Εάν, στο πλαίσιο υπόθεσης της οποίας η εκδίκαση ξεκίνησε σε πρώτο βαθμό εντός 8 ετών από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ενώπιον δικαστηρίου στο Ηνωμένο Βασίλειο, ανακύπτει ζήτημα σχετικά με την ερμηνεία του δεύτερου μέρους της παρούσας συμφωνίας, και το δικαστήριο κρίνει ότι είναι απαραίτητη η έκδοση απόφασης επί του ζητήματος αυτού, ώστε να είναι σε θέση να αποφανθεί επί της συγκεκριμένης υπόθεσης, το εν λόγω δικαστήριο δύναται να ζητήσει από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την έκδοση προδικαστικής απόφασης επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Ωστόσο, σε περίπτωση που το αντικείμενο της υπόθεσης της οποίας έχει επιληφθεί το δικαστήριο στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι απόφαση σχετικά με αίτηση υποβληθείσα δυνάμει του άρθρου 18 παράγραφος 1 ή 4 ή δυνάμει του άρθρου 19, η υποβολή αίτησης έκδοσης προδικαστικής απόφασης είναι δυνατή μόνον εάν η εκδίκαση της υπόθεσης ξεκίνησε σε πρώτο βαθμό εντός περιόδου 8 ετών από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής του άρθρου 19.

2. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποφαινεται με προδικαστικές αποφάσεις σε αιτήσεις που υποβάλλονται δυνάμει της παραγράφου 1. Τα έννομα αποτελέσματα των εν λόγω προδικαστικών αποφάσεων στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι τα ίδια με τα έννομα αποτελέσματα των προδικαστικών αποφάσεων που εκδίδονται σύμφωνα με το άρθρο 267 της ΣΛΕΕ στην Ένωση και στα κράτη μέλη της.

3. Εάν η μικτή επιτροπή εκδώσει απόφαση σύμφωνα με το άρθρο 132 παράγραφος 1, η περίοδος των οκτώ ετών που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 παρατείνεται αυτόματα κατά τον αντίστοιχο αριθμό των μηνών κατά τους οποίους παρατείνεται η μεταβατική περίοδος.

Άρθρο 159

Παρακολούθηση της εκτέλεσης και της εφαρμογής του δεύτερου μέρους

1. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, η εκτέλεση και η εφαρμογή του δεύτερου μέρους παρακολουθείται από ανεξάρτητη αρχή («η αρχή»), στην οποία εκχωρούνται εξουσίες ισοδύναμες με εκείνες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής όταν ενεργεί βάσει των διατάξεων των Συνθηκών για τη διεξαγωγή ερευνών, με δική της πρωτοβουλία, σχετικά με ισχυρισμούς περί παραβάσεων των διατάξεων του δεύτερου μέρους από τις διοικητικές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, καθώς και για την παραλαβή καταγγελιών από πολίτες της Ένωσης και μέλη των οικογενειών τους για τους σκοπούς της διεξαγωγής των εν λόγω ερευνών. Η αρχή έχει επίσης το δικαίωμα, κατόπιν καταγγελιών αυτού του είδους, να προσφεύγει ενώπιον αρμόδιου δικαστηρίου στο Ηνωμένο Βασίλειο, στο πλαίσιο κατάλληλης δικαστικής διαδικασίας, με σκοπό την εξεύρεση κατάλληλων μέσων έννομης προστασίας.

2. Τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και η αρχή ενημερώνουν ετησίως την ειδική επιτροπή για τα δικαιώματα των πολιτών, η οποία αναφέρεται στο άρθρο 165 παράγραφος 1 στοιχείο α), σχετικά με την εκτέλεση και την εφαρμογή του δεύτερου μέρους στην Ένωση και στο Ηνωμένο Βασίλειο, αντιστοίχως. Οι παρεχόμενες πληροφορίες καλύπτουν, ειδικότερα, τα μέτρα που λαμβάνονται για την εφαρμογή ή τη συμμόρφωση προς τις διατάξεις του δεύτερου μέρους, καθώς και τον αριθμό και τη φύση των καταγγελιών που παραλαμβάνονται.

3. Το νωρίτερο 8 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η μικτή επιτροπή προβαίνει σε αξιολόγηση της λειτουργίας της αρχής. Κατόπιν της εν λόγω αξιολόγησης, δύναται να αποφανθεί, καλή τη πίστει, βάσει του άρθρου 164 παράγραφος 4 στοιχείο στ) και του άρθρου 166, ότι το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να καταργήσει την αρχή.

Άρθρο 160

Δικαιοδοσία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά το τρίτο μέρος και ορισμένες διατάξεις του πέμπτου μέρους

Με την επιφύλαξη του άρθρου 87 της παρούσας συμφωνίας, τα άρθρα 258, 260 και 267 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται σε σχέση με την ερμηνεία και την εφαρμογή εφαρμοστέων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στο άρθρο 136 και στο άρθρο 138 παράγραφος 1 ή 2 της παρούσας συμφωνίας. Για τον σκοπό αυτό, κάθε αναφορά, στα άρθρα 258, 260 και 267 της ΣΛΕΕ, σε κράτος μέλος νοείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο.

Άρθρο 161

Διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Σε περίπτωση που δικαστήριο κράτους μέλους υποβάλει ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης σχετικά με την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας, η απόφαση του εθνικού δικαστηρίου που περιλαμβάνει την εν λόγω αίτηση κοινοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο.

2. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το άρθρο 267 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις αιτήσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την έκδοση προδικαστικής απόφασης δυνάμει του άρθρου 158 της παρούσας συμφωνίας.

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τη διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης εφαρμόζονται όσον αφορά τις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αιτήσεις για την έκδοση προδικαστικής απόφασης που υποβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 160 της παρούσας συμφωνίας.

3. Στις υποθέσεις που παραπέμπονται ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 1, με τα άρθρα 158 και 160 της παρούσας συμφωνίας, και με το άρθρο 12 του Πρωτοκόλλου σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων:

- α) το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να συμμετέχει στις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον ίδιο τρόπο με ένα κράτος μέλος·
- β) οι δικηγόροι που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν το δικαίωμα να εκπροσωπούν ή να συνδράμουν οποιονδήποτε διάδικο στις εν λόγω διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης· στις περιπτώσεις αυτές, οι εν λόγω δικηγόροι εξομοιώνονται από κάθε άποψη με δικηγόρους εγγεγραμμένους σε δικηγορικό σύλλογο κράτους μέλους που εκπροσωπούν ή συνδράμουν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 162

Συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε εκκρεμείς υποθέσεις στο Ηνωμένο Βασίλειο

Εάν απαιτείται για τους σκοπούς της συνεπούς ερμηνείας και εφαρμογής της παρούσας συμφωνίας, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται να υποβάλλει ενώπιον των δικαστηρίων του Ηνωμένου Βασιλείου γραπτές παρατηρήσεις στο πλαίσιο εκκρεμών υποθέσεων, εάν αυτές αφορούν την ερμηνεία της συμφωνίας. Με την άδεια του εν λόγω δικαστηρίου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δύναται επίσης να υποβάλλει προφορικές παρατηρήσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο για την πρόθεσή της να υποβάλει παρατηρήσεις πριν υποβάλει επίσημα τις εν λόγω παρατηρήσεις.

Άρθρο 163

Διάλογος και ανταλλαγή πληροφοριών σε τακτική βάση

Για τους σκοπούς της διευκόλυνσης της συνεπούς ερμηνείας της παρούσας συμφωνίας, και με πλήρη σεβασμό της ανεξαρτησίας των δικαστηρίων, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα ανώτατα δικαστήρια του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρούν μεταξύ τους τακτικό διάλογο, ανάλογο με τον διάλογο που διεξάγει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τα ανώτατα δικαστήρια των κρατών μελών.

ΤΙΤΛΟΣ II

ΘΕΣΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 164

Μικτή επιτροπή

1. Με το παρόν άρθρο συγκροτείται μικτή επιτροπή, απαρτιζόμενη από εκπροσώπους της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου. Στη μικτή επιτροπή συμπεριλαμβάνονται η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο.
2. Η μικτή επιτροπή συνεδριάζει κατόπιν αιτήματος της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου και, σε κάθε περίπτωση, συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά ανά έτος. Η μικτή επιτροπή καθορίζει το χρονοδιάγραμμα και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών της βάσει αμοιβαίας συναίνεσης. Οι εργασίες της μικτής επιτροπής διέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό που καθορίζεται στο παράρτημα VIII της παρούσας συμφωνίας.
3. Η μικτή επιτροπή είναι αρμόδια για την εκτέλεση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Τόσο η Ένωση όσο και το Ηνωμένο Βασίλειο δύνανται να παραπέμπουν στη μικτή επιτροπή κάθε ζήτημα σχετικό με την εκτέλεση, την εφαρμογή και την ερμηνεία της παρούσας συμφωνίας.
4. Η μικτή επιτροπή:
  - α) επιβλέπει και διευκολύνει την υλοποίηση και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·
  - β) αποφασίζει τα καθήκοντα των ειδικών επιτροπών και επιβλέπει τις εργασίες τους·
  - γ) αναλαμβάνει την αναζήτηση κατάλληλων τρόπων και μεθόδων για την πρόληψη προβλημάτων που ενδέχεται να ανακύψουν σε τομείς οι οποίοι καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία ή για την επίλυση διαφορών που ενδέχεται να προκύψουν όσον αφορά την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας·
  - δ) εξετάζει όλα τα θέματα ενδιαφέροντος που αφορούν τομείς οι οποίοι καλύπτονται από την παρούσα συμφωνία·
  - ε) εκδίδει αποφάσεις και διατυπώνει συστάσεις, όπως προβλέπεται στο άρθρο 166· και
  - στ) εγκρίνει τροποποιήσεις της παρούσας συμφωνίας στις περιπτώσεις που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία.
5. Η μικτή επιτροπή δύνανται:
  - α) να αναθέτει αρμοδιότητες σε ειδικές επιτροπές, εξαιρουμένων των αρμοδιοτήτων που αναφέρονται στην παράγραφο 4 στοιχεία β), ε) και στ)·
  - β) να συγκροτεί άλλες ειδικές επιτροπές, πέραν των ειδικών επιτροπών που συγκροτούνται βάσει του άρθρου 165, προκειμένου να επικουρούν τη μικτή επιτροπή στην εκτέλεση των καθηκόντων της·
  - γ) να τροποποιεί τα καθήκοντα που ανατίθενται στις ειδικές επιτροπές και να προβαίνει σε λύση οποιασδήποτε εκ των εν λόγω επιτροπών·
  - δ) με εξαίρεση το πρώτο, το τέταρτο και το έκτο μέρος, έως το τέλος του τέταρτου έτους μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, να εκδίδει αποφάσεις για την τροποποίηση της παρούσας συμφωνίας, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι τροποποιήσεις είναι αναγκαίες για τη διόρθωση σφαλμάτων, παραλείψεων ή άλλων ελαττωμάτων, ή για την αντιμετώπιση καταστάσεων απρόβλεπτων κατά τον χρόνο υπογραφής της παρούσας συμφωνίας, και υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω αποφάσεις δεν τροποποιούν τα ουσιώδη στοιχεία της παρούσας συμφωνίας·
  - ε) να εγκρίνει τροποποιήσεις του εσωτερικού κανονισμού που ορίζεται στο παράρτημα VIII· και
  - στ) να λαμβάνει άλλα μέτρα κατά την άσκηση των καθηκόντων της, κατόπιν σχετικής απόφασης της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.
6. Η μικτή επιτροπή δημοσιεύει ετήσια έκθεση σχετικά με τη λειτουργία της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 165

Ειδικές επιτροπές

1. Διά του παρόντος άρθρου συγκροτούνται οι ακόλουθες ειδικές επιτροπές:
  - α) η επιτροπή για τα δικαιώματα των πολιτών·
  - β) η επιτροπή για τις λοιπές διατάξεις διαχωρισμού·
  - γ) η επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία·

- δ) η επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τις Περιοχές Κυρίαρχων Βάσεων στην Κύπρο·
- ε) η επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με το Γιβραλτάρ· και
- στ) η επιτροπή για τις δημοσιονομικές διατάξεις.

Οι εν λόγω ειδικές επιτροπές απαρτίζονται από εκπροσώπους της Ένωσης και εκπροσώπους του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Οι εργασίες των ειδικών επιτροπών διέπονται από τον εσωτερικό κανονισμό που καθορίζεται στο παράρτημα VIII της παρούσας συμφωνίας.

Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία, ή εκτός εάν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν διαφορετικά, οι ειδικές επιτροπές συνεδριάζουν τουλάχιστον μία φορά ανά έτος. Πρόσθετες συνεδριάσεις μπορούν να διεξαχθούν κατόπιν αιτήματος της Ένωσης, του Ηνωμένου Βασιλείου ή της μικτής επιτροπής. Στις επιτροπές συμπροεδρεύουν εκπρόσωποι της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου. Οι ειδικές επιτροπές καθορίζουν το χρονοδιάγραμμα και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών τους βάσει αμοιβαίας συναίνεσης. Οι ειδικές επιτροπές δύνανται να καταρτίζουν σχέδια αποφάσεων και συστάσεων και να τα παραπέμπουν προς έγκριση στη μικτή επιτροπή.

3. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο μεριμνούν ώστε οι αντίστοιχοι εκπρόσωποί τους στις ειδικές επιτροπές να διαθέτουν τη δέουσα εμπειρογνομosύνη όσον αφορά τα υπό συζήτηση θέματα.

4. Οι ειδικές επιτροπές ενημερώνουν τη μικτή επιτροπή σχετικά με τα χρονοδιαγράμματα και την ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεών τους αρκετό χρόνο πριν από τις συνεδριάσεις τους και υποβάλλουν στη μικτή επιτροπή έκθεση σχετικά με τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα κάθε συνεδριάσής τους. Η δημιουργία ή η ύπαρξη ειδικής επιτροπής δεν εμποδίζει την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο να προσφεύγουν για οποιοδήποτε ζήτημα απευθείας στη μικτή επιτροπή.

Άρθρο 166

Αποφάσεις και συστάσεις

1. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η μικτή επιτροπή έχει την εξουσία να λαμβάνει αποφάσεις σχετικά με όλα τα ζητήματα που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία και να απευθύνει τις δέουσες συστάσεις προς την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο.
2. Οι αποφάσεις που λαμβάνει η μικτή επιτροπή είναι δεσμευτικές για την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, και η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο θέτουν σε εφαρμογή τις εν λόγω αποφάσεις. Οι αποφάσεις παράγουν τα ίδια έννομα αποτελέσματα με την παρούσα συμφωνία.
3. Η μικτή επιτροπή λαμβάνει τις αποφάσεις της και διατυπώνει τις συστάσεις της βάσει αμοιβαίας συναίνεσης.

ΤΙΤΛΟΣ III

ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Άρθρο 167

Συνεργασία

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλουν, ανά πάσα στιγμή, προσπάθειες ώστε να συμφωνήσουν ως προς την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας και προβαίνουν σε κάθε δυνατή ενέργεια, μέσω της συνεργασίας και σχετικών διαβουλεύσεων, για την εξεύρεση αμοιβαία ικανοποιητικής λύσης σε κάθε ζήτημα που μπορεί να επηρεάσει τη λειτουργία της.

Άρθρο 168

Αποκλειστικότητα

Για κάθε διαφορά μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου που προκύπτει στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο προσφεύγουν αποκλειστικά και μόνο στις διαδικασίες που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία.

Άρθρο 169

Διαβουλεύσεις και ανακοινώσεις στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής

1. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο προσπαθούν να επιλύουν κάθε διαφορά που σχετίζεται με την ερμηνεία και την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας συμφωνίας πραγματοποιώντας καλή τη πίστη διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής με στόχο την επίτευξη αμοιβαία συμφωνηθείσας λύσης. Μέρος που επιθυμεί την έναρξη διαβουλεύσεων υποβάλλει έγγραφη ανακοίνωση στη μικτή επιτροπή.
2. Κάθε ανακοίνωση ή κοινοποίηση μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου που προβλέπεται στον παρόντα τίτλο πραγματοποιείται στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής.

Άρθρο 170

Κίνηση της διαδικασίας διαιτησίας

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 160, εάν δεν επιτευχθεί αμοιβαία αποδεκτή λύση εντός 3 μηνών μετά την υποβολή γραπτής ανακοίνωσης στη μικτή επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 169 παράγραφος 1, η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να ζητήσει τη σύσταση διαιτητικού οργάνου. Το εν λόγω αίτημα υποβάλλεται γραπτώς στο άλλο μέρος και στο Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου. Το αίτημα προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς που παραπέμπεται ενώπιον του διαιτητικού οργάνου, καθώς και περίληψη των νομικών επιχειρημάτων προς υποστήριξη της αίτησης.
2. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να συμφωνήσουν ότι η σύσταση διαιτητικού οργάνου μπορεί να ζητηθεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 171

Σύσταση του διαιτητικού οργάνου

1. Η μικτή επιτροπή, το αργότερο μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, καταρτίζει κατάλογο 25 προσώπων που είναι πρόθυμα και ικανά να ασκήσουν καθήκοντα μελούς του διαιτητικού οργάνου. Για τον σκοπό αυτό, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο προτείνουν, έκαστο, δέκα πρόσωπα. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο προτείνουν επίσης από κοινού πέντε πρόσωπα τα οποία θα εκτελούν χρέη προέδρου του διαιτητικού οργάνου. Η μικτή επιτροπή εξασφαλίζει ότι ο κατάλογος συμμορφώνεται πάντα μ' αυτές τις απαιτήσεις.
2. Ο κατάλογος που καταρτίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 1 περιλαμβάνει μόνο πρόσωπα των οποίων η ανεξαρτησία είναι πέραν πάσης αμφιβολίας, διαθέτουν τα επαγγελματικά προσόντα που απαιτούνται για διορισμό σε ανώτατο δικαστικό αξίωμα στη χώρα τους, ή είναι νομικοί γνωσμένου κύρους και διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις ή πείρα στο δικαιο της Ένωσης και στο δημόσιο διεθνές δίκαιο. Ο εν λόγω κατάλογος δεν περιλαμβάνει πρόσωπα τα οποία είναι μέλη, υπάλληλοι ή λοιπό προσωπικό των θεσμικών οργάνων της Ένωσης, της κυβέρνησης κράτους μελούς, ή της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου.
3. Το διαιτητικό όργανο απαρτίζεται από πέντε μέλη.
4. Εντός 15 ημερών από την ημερομηνία υποβολής αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 170, το διαιτητικό όργανο συστήνεται σύμφωνα με τις παραγράφους 5 και 6.
5. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο διορίζουν έκαστο από δύο μέλη μεταξύ των προσώπων του καταλόγου που καταρτίζεται βάσει της παραγράφου 1. Ο πρόεδρος επιλέγεται με συναίνεση από τα μέλη του διαιτητικού οργάνου μεταξύ των προσώπων που ορίζονται από κοινού από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο για να ασκούν καθήκοντα προέδρου.

Σε περίπτωση που τα μέλη του διαιτητικού οργάνου αδυνατούν να συμφωνήσουν ως προς την επιλογή του προέδρου εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 4, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να ζητήσουν από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου να επιλέξει τον πρόεδρο με κλήρωση από τα πρόσωπα που προτάθηκαν από κοινού από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο για να ασκούν καθήκοντα του προέδρου.

6. Ο γενικός γραμματέας του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου πραγματοποιεί την επιλογή που αναφέρεται στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 5 εντός 5 ημερών από την υποβολή του αιτήματος που αναφέρεται στην παράγραφο 5. Οι εκπρόσωποι της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου έχουν το δικαίωμα να παρίστανται κατά την επιλογή.
7. Η ημερομηνία σύστασης του διαιτητικού οργάνου είναι η ημερομηνία κατά την οποία ολοκληρώνεται η διαδικασία επιλογής.

8. Στην περίπτωση που ο κατάλογος που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν έχει καταρτιστεί έως την εκπνοή της προθεσμίας που προβλέπεται στην παράγραφο 4, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, εντός 5 ημερών, ορίζουν έκαστο από δύο πρόσωπα τα οποία θα ασκούν καθήκοντα μέλους του διαιτητικού οργάνου. Εάν έχουν προταθεί πρόσωπα σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα εν λόγω μέλη ορίζονται μεταξύ των εν λόγω προσώπων. Στη συνέχεια, ο πρόεδρος ορίζεται σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 5. Στην περίπτωση που η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, εντός περαιτέρω προθεσμίας 5 ημερών, δεν προτείνουν από κοινού τουλάχιστον ένα πρόσωπο που θα ασκεί καθήκοντα προέδρου, ο γενικός γραμματέας του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου, εντός πέντε ημερών, έπειτα από διαβούλευση με την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, προτείνει πρόεδρο που πληροί τις απαιτήσεις της παραγράφου 2. Εάν η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο δεν προβάλουν αντιρρήσεις ως προς αυτή την πρόταση εντός 5 ημερών, διορίζεται το πρόσωπο που έχει προταθεί από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου.

9. Σε περίπτωση που δεν συσταθεί διαιτητικό όργανο εντός 3 μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης σύμφωνα με το άρθρο 170, ο γενικός γραμματέας του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου, έπειτα από αίτημα είτε της Ένωσης είτε του Ηνωμένου Βασιλείου, εντός 15 ημερών από το εν λόγω αίτημα, κατόπιν διαβουλεύσεων με την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, ορίζει τα πρόσωπα που πληρούν τις απαιτήσεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, τα οποία θα απαρτίζουν το διαιτητικό όργανο.

Άρθρο 172

Κανόνες διαδικασίας

Οι διαδικασίες επίλυσης των διαφορών που καθορίζονται στον παρόντα τίτλο διέπονται από τους κανόνες διαδικασίας που καθορίζεται στο μέρος Α του παραρτήματος ΙΧ («Κανόνες διαδικασίας»), η μκτική επιτροπή υποβάλλει σε συνεχή επανεξέταση τη λειτουργία των εν λόγω διαδικασιών επίλυσης διαφορών και μπορεί να τροποποιεί τους κανόνες διαδικασίας.

Άρθρο 173

Χρονικό πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου

1. Το διαιτητικό όργανο, εντός 12 ημερών από την ημερομηνία σύστασής της, κοινοποιεί την απόφασή της στην Ένωση, το Ηνωμένο Βασίλειο και την μκτική επιτροπή. Όταν το διαιτητικό όργανο κρίνει ότι δεν μπορεί να συμμορφωθεί με την εν λόγω προθεσμία, ο/η πρόεδρος της ενημερώνει εγγράφως την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, αναφέροντας τους λόγους της καθυστέρησης και την ημερομηνία κατά την οποία το διαιτητικό όργανο προτίθεται να ολοκληρώσει το έργο της.

2. Εντός 10 ημερών από τη συγκρότηση του διαιτητικού οργάνου, η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να υποβάλει αιτιολογημένη αίτηση χαρακτηρίζοντας την υπόθεση επείγουσα. Σ' αυτή την περίπτωση, το διαιτητικό όργανο αποφαινεται επί του επείγοντος εντός 15 ημερών από την παραλαβή της σχετικής αίτησης. Εάν διαπιστώσει ότι η υπόθεση έχει επείγοντα χαρακτηριστικά, το διαιτητικό όργανο καταβάλλει κάθε προσπάθεια για να κοινοποιήσει την απόφασή της στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εντός 6 μηνών από την ημερομηνία σύστασής της.

Άρθρο 174

Διαφορές που εγείρουν ζητήματα του δικαίου της Ένωσης

1. Όταν διαφορά η οποία υποβάλλεται σε διαιτησία σύμφωνα με τον παρόντα τίτλο εγείρει ζήτημα ερμηνείας έννοιας του δικαίου της Ένωσης, ζήτημα ερμηνείας διάταξης του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται εντός της παρούσας συμφωνίας ή ζήτημα σχετικά με το κατά πόσον το Ηνωμένο Βασίλειο έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει σύμφωνα με το άρθρο 89 παράγραφος 2, το διαιτητικό όργανο δεν αποφασίζει σχετικά με κανένα από τα ανωτέρω ζητήματα. Σ' αυτή την περίπτωση, ζητά από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποφανθεί επί του ζητήματος. Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία να αποφαινεται και η απόφαση του είναι δεσμευτική για την ειδική ομάδα διαιτησίας.

Το διαιτητικό όργανο υποβάλλει την αίτηση που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο έπειτα από ακρόαση των μερών.

2. Με την επιφύλαξη της πρώτης περιόδου του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1, αν η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο εκτιμά ότι πρέπει να υποβληθεί αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, μπορεί να υποβάλει υπομνήματα στο διαιτητικό όργανο για τον σκοπό αυτό. Σ' αυτή την περίπτωση, το διαιτητικό όργανο υποβάλλει την αίτηση σύμφωνα με την παράγραφο 1, εκτός εάν το ζήτημα που εγείρεται δεν αφορά την ερμηνεία έννοιας του δικαίου της Ένωσης ούτε την ερμηνεία διάταξης του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται εντός της παρούσας συμφωνίας ή δεν αφορά το κατά πόσον το Ηνωμένο Βασίλειο έχει συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του άρθρου 89 παράγραφος 2. Το διαιτητικό όργανο αιτιολογεί την εκτίμησή της. Εντός 10 ημερών μετά την αξιολόγηση, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να ζητήσει από το διαιτητικό όργανο να επανεξετάσει την εκτίμησή της, και οργανώνεται ακρόαση εντός 15 ημερών από την υποβολή της αίτησης προκειμένου τα μέρη να εκφράσουν τις απόψεις τους επί του θέματος. Το διαιτητικό όργανο αιτιολογεί την εκτίμησή της.

3. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2, οι προθεσμίες που προβλέπονται στο άρθρο 173 αναστέλλονται έως ότου αποφανθεί το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το διαιτητικό όργανο δεν υποχρεούται να αποφανθεί εντός διαστήματος μικρότερου των 60 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία αποφαιίνεται το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
4. Το άρθρο 161 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο και το άρθρο 161 παράγραφος 3 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με το παρόν άρθρο.

Άρθρο 175

Συμμόρφωση με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου

Η απόφαση του διαιτητικού οργάνου είναι δεσμευτική για την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για να συμμορφωθούν καλή τη πίστει με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου και καταβάλλουν προσπάθειες για να συμφωνήσουν σχετικά με την προθεσμία συμμόρφωσης με την απόφαση σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 176.

Άρθρο 176

Εύλογη προθεσμία συμμόρφωσης

1. Το αργότερο 30 ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του διαιτητικού οργάνου στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο, στην περίπτωση που το διαιτητικό όργανο αποφανθεί υπέρ του προσφεύγοντος, ο καθ' ου κοινοποιεί στον προσφεύγοντα το χρονικό περιθώριο που θεωρεί ότι θα απαιτηθεί για τη συμμόρφωση («εύλογη προθεσμία»).
2. Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά με την εύλογη προθεσμία για την εφαρμογή της απόφασης του διαιτητικού οργάνου, ο προσφεύγων, εντός 40 ημερών από την κοινοποίηση από τον καθ' ου σύμφωνα με την παράγραφο 1, ζητά εγγράφως από το αρχικό διαιτητικό όργανο να προσδιορίσει την εν λόγω εύλογη προθεσμία. Η εν λόγω αίτηση κοινοποιείται ταυτόχρονα στον καθ' ου. Το διαιτητικό όργανο κοινοποιεί την απόφασή του σχετικά με την προθεσμία συμμόρφωσης στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εντός 40 ημερών από την υποβολή της αίτησης.
3. Στην περίπτωση που το αρχικό διαιτητικό όργανο, ή ορισμένα από τα μέλη του, δεν είναι σε θέση να συνεδριάσουν εκ νέου για την εξέταση αίτησης που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, συγκροτείται νέο διαιτητικό όργανο όπως ορίζεται στο άρθρο 171. Η προθεσμία για την κοινοποίηση της απόφασης είναι 60 ημέρες από την ημερομηνία συγκρότησης του νέου διαιτητικού οργάνου.
4. Ο καθ' ου ενημερώνει εγγράφως τον προσφεύγοντα σχετικά με την πρόοδο που έχει επιτύχει ως προς τη συμμόρφωση με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 173 τουλάχιστον 1 μήνα πριν από τη λήξη της εύλογης προθεσμίας.
5. Η εύλογη προθεσμία μπορεί να παραταθεί με αμοιβαία συμφωνία της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 177

Έλεγχος των μέτρων που λαμβάνονται για τη συμμόρφωση με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου

1. Ο καθ' ου ενημερώνει τον προσφεύγοντα πριν από τη λήξη της εύλογης προθεσμίας σχετικά με οποιοδήποτε μέτρο λαμβάνεται για τη συμμόρφωση με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου.
2. Εάν, κατά τη λήξη της εύλογης προθεσμίας, ο προσφεύγων ο κρίνει ότι ο καθ' ου δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 173, μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το αρχικό διαιτητικό όργανο να αποφανθεί επί του ζητήματος. Το διαιτητικό όργανο κοινοποιεί την απόφασή του στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εντός 90 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.
3. Στην περίπτωση που το αρχικό διαιτητικό όργανο, ή ορισμένα από τα μέλη του, δεν είναι σε θέση να συνεδριάσουν εκ νέου για την εξέταση αίτησης που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, συγκροτείται νέο διαιτητικό όργανο όπως ορίζεται στο άρθρο 171. Η προθεσμία για την κοινοποίηση της απόφασης είναι 60 ημέρες από την ημερομηνία συγκρότησης του νέου διαιτητικού οργάνου.
4. Στην περίπτωση που υπόθεση η οποία παραπέμπεται στο διαιτητικό όργανο σύμφωνα με την παράγραφο 2 εγείρει ζήτημα ερμηνείας έννοιας του δικαίου της Ένωσης ή ζήτημα ερμηνείας διάταξης του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται στην παρούσα συμφωνία, εφαρμόζεται το άρθρο 174 τηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 178

Μέσα προσωρινής έννομης προστασίας σε περίπτωση μη συμμόρφωσης

1. Αν το διαιτητικό όργανο αποφανθεί, σύμφωνα με το άρθρο 177 παράγραφος 2, ότι ο καθ' ου δεν έχει συμμορφωθεί με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 173 κατόπιν αίτησης του προσφεύγοντος, μπορεί να επιβάλει στον καθ' ου την υποχρέωση καταβολής στον προσφεύγοντα κατ' αποκοπή ποσού ή χρηματικής ποινής. Κατά τον καθορισμό του κατ' αποκοπή ποσού ή της χρηματικής ποινής, το διαιτητικό όργανο λαμβάνει υπόψη τη σοβαρότητα της μη συμμόρφωσης και την υποκείμενη παράβαση υποχρέωσης, τη διάρκεια της μη συμμόρφωσης και την υποκείμενη παράβαση υποχρέωσης.

2. Αν, έναν μήνα μετά την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στην παράγραφο 1, ο καθ' ου δεν έχει καταβάλει το κατ' αποκοπή ποσό ή τη χρηματική ποινή που του επιβλήθηκε ή αν, 6 μήνες από την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 177 παράγραφος 2, ο καθ' ου εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 173, ο προσφεύγων δικαιούται, κατόπιν κοινοποίησης στον καθ' ου, να αναστείλει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από:

- α) οποιαδήποτε διάταξη της παρούσας συμφωνίας εκτός από αυτές που περιλαμβάνονται στο δεύτερο μέρος· ή
- β) μέρη οποιασδήποτε άλλης συμφωνίας μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στην εν λόγω συμφωνία.

Η κοινοποίηση προσδιορίζει τις διατάξεις τις οποίες προτίθεται να αναστείλει ο προσφεύγων. Προτού αποφασίσει να αναστείλει μέρη συμφωνίας όπως αναφέρεται στο στοιχείο β), ο προσφεύγων εξετάζει πρώτα κατά πόσον η αναστολή της διάταξης της παρούσας συμφωνίας σύμφωνα με το στοιχείο α) θα αποτελούσε κατάλληλη αντίδραση στην παράβαση. Η αναστολή είναι αναλογική προς την παράβαση της υποχρέωσης, λαμβανομένων υπόψη της σοβαρότητας της παράβασης και των σχετικών δικαιωμάτων και, στην περίπτωση που η αναστολή βασίζεται στο γεγονός ότι ο καθ' ου εξακολουθεί να μην συμμορφώνεται με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου που αναφέρεται στο άρθρο 173, κατά πόσον έχει επιβληθεί στον καθ' ου χρηματική ποινή και εάν αυτή έχει ή όχι καταβληθεί εκ μέρους του.

Ο προσφεύγων μπορεί να εφαρμόσει την αναστολή ανά πάσα στιγμή αλλά όχι νωρίτερα από 10 ημέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης, εκτός αν ο καθ' ου έχει ζητήσει διαδικασία διαιτησίας σύμφωνα με την παράγραφο 3.

3. Αν ο καθ' ου θεωρεί ότι η έκταση της αναστολής που καθορίζεται στην κοινοποίηση που αναφέρεται στην παράγραφο 2 δεν είναι αναλογική, μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το αρχικό διαιτητικό όργανο να αποφανθεί επί του ζητήματος. Αυτή η αίτηση κοινοποιείται στον προσφεύγοντα πριν από τη λήξη της περιόδου των 10 ημερών που αναφέρεται στην παράγραφο 2. Το διαιτητικό όργανο κοινοποιεί την απόφασή του στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο εντός 60 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Οι υποχρεώσεις δεν αναστέλλονται μέχρις ότου το διαιτητικό όργανο γνωστοποιήσει την απόφασή του και κάθε αναστολή συνάδει με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου.

4. Στην περίπτωση που το αρχικό διαιτητικό όργανο, ή ορισμένα από τα μέλη του, δεν είναι σε θέση να συνεδριάσουν εκ νέου για την εξέταση αίτησης που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, συγκροτείται νέο διαιτητικό όργανο όπως ορίζεται στο άρθρο 171. Στις περιπτώσεις αυτές, η προθεσμία για την κοινοποίηση της απόφασης είναι 90 ημέρες από την ημερομηνία συγκρότησης του νέου διαιτητικού οργάνου.

5. Η αναστολή των υποχρεώσεων έχει προσωρινό χαρακτήρα και ισχύει μόνον έως ότου αρθεί ή τροποποιηθεί το μέτρο που κρίνεται ότι δεν συμμορφώνεται με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, προκειμένου να επιτευχθεί η συμμόρφωση με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, ή έως ότου η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφωνήσουν να επιλύσουν τη διαφορά με άλλο τρόπο.

Άρθρο 179

Έλεγχος μέτρων που ελήφθησαν ύστερα από μέσα προσωρινής έννομης προστασίας

1. Στην περίπτωση που ο προσφεύγων προβεί σε αναστολή υποχρεώσεων σύμφωνα με το άρθρο 178 ή όταν το διαιτητικό όργανο επιβάλλει χρηματική ποινή στον καθ' ου σύμφωνα με το άρθρο 178 παράγραφος 1, ο καθ' ου κοινοποιεί στον προσφεύγοντα τυχόν μέτρα που έχει λάβει για να συμμορφωθεί με την απόφαση του διαιτητικού οργάνου, καθώς και το αίτημά του για άρση της αναστολής των υποχρεώσεων που εφαρμόζει ο προσφεύγων ή για κατάργηση της υποχρέωσης καταβολής της χρηματικής ποινής.

2. Αν η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο δεν καταλήξουν σε συμφωνία σχετικά με το κατά πόσον το κοινοποιηθέν μέτρο διασφαλίζει τη συμμόρφωση του καθ' ου με τις διατάξεις της παρούσας συμφωνίας εντός 45 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της κοινοποίησης, οποιοδήποτε μέρος μπορεί να ζητήσει εγγράφως από το αρχικό διαιτητικό όργανο να αποφανθεί επί του ζητήματος. Το εν λόγω αίτημα κοινοποιείται συγχρόνως στο άλλο μέρος. Η απόφαση του διαιτητικού οργάνου κοινοποιείται στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καθώς και στη μικτή επιτροπή εντός 75 ημερών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Εάν το διαιτητικό όργανο αποφασίσει ότι ο καθ' ου έχει συμμορφωθεί με την παρούσα συμφωνία ή αν ο προσφεύγων δεν ζητήσει, εντός 45 ημερών από την υποβολή της κοινοποίησης που αναφέρεται στην 1, από το αρχικό διαιτητικό όργανο να αποφανθεί επί του ζητήματος:

- α) η αναστολή των υποχρεώσεων αίρεται εντός 15 ημερών από την απόφαση του διαιτητικού οργάνου ή από τη λήξη της περιόδου των 45 ημερών·
- β) η υποχρέωση καταβολής της χρηματικής ποινής καταργείται την επόμενη ημέρα από την έκδοση της απόφασης του διαιτητικού οργάνου ή από τη λήξη της περιόδου των 45 ημερών·

3. Στην περίπτωση που το αρχικό διαιτητικό όργανο, ή ορισμένα από τα μέλη του, δεν είναι σε θέση να συνεδριάσουν εκ νέου για την εξέταση αίτησης που υποβάλλεται σύμφωνα με την παράγραφο 2, συγκροτείται νέο διαιτητικό όργανο όπως ορίζεται στο άρθρο 171. Η προθεσμία για την κοινοποίηση της απόφασης είναι 90 ημέρες από την ημερομηνία συγκρότησης του νέου διαιτητικού οργάνου.

4. Στην περίπτωση που υπόθεση η οποία παραπέμπεται στο διαιτητικό όργανο σύμφωνα με την παράγραφο 2 εγείρει ζήτημα ερμηνείας έννοιας του δικαίου της Ένωσης ή ζήτημα ερμηνείας διάταξης του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται στην παρούσα συμφωνία, εφαρμόζεται το άρθρο 174 τηρουμένων των αναλογιών.

Άρθρο 180

Αποφάσεις του διαιτητικού οργάνου

1. Το διαιτητικό όργανο καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε όλες οι αποφάσεις του να λαμβάνονται με συναίνεση. Εντούτοις, εάν δεν είναι δυνατή η λήψη απόφασης με συναίνεση, η απόφαση λαμβάνεται με πλειοψηφία. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση δεν δημοσιεύονται οι μειοψηφούσες γνώμες των μελών του διαιτητικού οργάνου.

2. Κάθε απόφαση του διαιτητικού οργάνου είναι δεσμευτική για την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο. Η απόφαση αναφέρει τις διαπιστώσεις σχετικά με τα πραγματικά περιστατικά, τη δυνατότητα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων της παρούσας συμφωνίας και το σκεπτικό στο οποίο βασίστηκαν οι διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο δημοσιοποιούν τις αποφάσεις του διαιτητικού οργάνου στο σύνολό τους, με την επιφύλαξη της προστασίας των εμπιστευτικών πληροφοριών.

Άρθρο 181

Μέλη του διαιτητικού οργάνου

1. Τα μέλη της ειδικής ομάδας διαιτησίας είναι ανεξάρτητα, συμμετέχουν ως μεμονωμένα πρόσωπα και δεν λαμβάνουν εντολές από κανέναν οργανισμό ή κυβέρνηση, και συμμορφώνονται με τον κώδικα δεοντολογίας του μέρους Β του παραρτήματος ΙΧ. Ο κώδικας δεοντολογίας μπορεί να τροποποιείται από τη μικτή επιτροπή.

2. Τα μέλη του διαιτητικού οργάνου, από τη συγκρότησή του, απολαύουν ετεροδικίας στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τις πράξεις στις οποίες προβαίνουν κατά την άσκηση των καθηκόντων στο πλαίσιο του διαιτητικού οργάνου.

ΤΙΤΛΟΣ IV

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 182

Πρωτόκολλα και παραρτήματα

Το πρωτόκολλο σχετικά με την Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία, το πρωτόκολλο σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων στην Κύπρο, το πρωτόκολλο σχετικά με το Γιβραλτάρ και τα παραρτήματα I έως ΙΧ αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της παρούσας συμφωνίας.

Άρθρο 183

Αυθεντικά κείμενα και θεματοφύλακας

Η παρούσα συμφωνία συντάσσεται σε ένα μόνο πρωτότυπο στην αγγλική, βουλγαρική, γαλλική, γερμανική, δανική, ελληνική, εσθονική, ιρλανδική, ισπανική, ιταλική, κροατική, λετονική, λιθουανική, μαλτέζικη, ολλανδική, ουγγρική, πολωνική, πορτογαλική, ρουμανική, σλοβακική, σλοβενική, σουηδική, τσεχική και φινλανδική γλώσσα, και όλα τα κείμενα στις εν λόγω γλώσσες είναι εξίσου αυθεντικά.

Θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας είναι ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου.

Άρθρο 184

Διαπραγματεύσεις για τη μελλοντική σχέση

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλουν κάθε προσπάθεια, καλή τη πίστει και με πλήρη σεβασμό στην εθνική έννομη τάξη τους, ώστε να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες με σκοπό την ταχεία διαπραγμάτευση των συμφωνιών που θα διέπουν τη μελλοντική τους σχέση όπως αναφέρεται στην πολιτική τους διακήρυξη της 17ης Οκτωβρίου 2019 και να προβούν στις σχετικές διαδικασίες για την κύρωση ή τη σύναψη των εν λόγω συμφωνιών, με σκοπό να εξασφαλιστεί ότι οι εν λόγω συμφωνίες εφαρμόζονται, στο βαθμό του δυνατού, από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 185

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Η παρούσα συμφωνία αρχίζει να ισχύει κατά την ημερομηνία μεταξύ των ακολούθων που θα επέλθει πρώτη:

- α) την ημέρα που ακολουθεί τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, όπως αυτή έχει παραταθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, υπό τον όρο ότι ο θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας έχει λάβει, πριν από την εν λόγω ημερομηνία, τις γραπτές κοινοποιήσεις από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο ως προς την ολοκλήρωση των αναγκαίων εσωτερικών διαδικασιών·
- β) την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την παραλαβή από τον θεματοφύλακα της τελευταίας εκ των γραπτών κοινοποιήσεων του στοιχείου α).

Εάν, πριν από τη λήξη της προθεσμίας που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 3 της ΣΕΕ, όπως αυτή έχει παραταθεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο σε συμφωνία με το Ηνωμένο Βασίλειο, ο θεματοφύλακας της παρούσας συμφωνίας δεν λάβει τις γραπτές κοινοποιήσεις του στοιχείου α), η παρούσα συμφωνία δεν τίθεται σε ισχύ.

Κατά την υποβολή της γραπτής κοινοποίησης που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο, η Ένωση, σε σχέση με οποιοδήποτε κράτος μέλος το οποίο έχει προβάλει λόγους που αφορούν θεμελιώδεις αρχές του εθνικού του δικαίου, μπορεί να δηλώσει ότι, κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, πέραν των λόγων μη εκτέλεσης ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης που αναφέρονται στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ, οι δικαστικές αρχές εκτέλεσης του εν λόγω κράτος μέλους μπορούν να αρνηθούν την παράδοση υπηκόων του στο Ηνωμένο Βασίλειο δυνάμει ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης. Σ' αυτή την περίπτωση, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να δηλώσει, το αργότερο ένα μήνα από την παραλαβή της δήλωσης της Ένωσης, ότι οι δικαστικές αρχές του εκτέλεσης μπορούν να αρνηθούν την παράδοση υπηκόων του στο εν λόγω κράτος μέλος.

Το δεύτερο και το τρίτο μέρος, με εξαίρεση το άρθρο 19, το άρθρο 34 παράγραφος 1, το άρθρο 44 και το άρθρο 96 παράγραφος 1, καθώς και ο τίτλος Ι του έκτου μέρους και τα άρθρα 169 έως 181, εφαρμόζονται από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Το πρωτόκολλο σχετικά με τις Ιρλανδία / Βόρεια Ιρλανδία εφαρμόζεται από το τέλος της μεταβατικής περιόδου, με την εξαίρεση των ακόλουθων διατάξεων του εν λόγω πρωτοκόλλου, οι οποίες εφαρμόζονται από την έναρξη ισχύος της παρούσας συμφωνίας:

- το άρθρο 1·
- το άρθρο 5 παράγραφος 2 τρίτο, τέταρτο και έκτο εδάφιο·
- η δεύτερη περίοδος του άρθρου 5 παράγραφος 3·
- η τελευταία περίοδος του άρθρου 10 παράγραφος 2·
- το άρθρο 12 παράγραφος 3·
- το άρθρο 13 παράγραφος 8·
- το άρθρο 14·
- το άρθρο 15 παράγραφοι 1 έως 4 και παράγραφος 6·
- το άρθρο 19·
- το πρώτο εδάφιο του παραρτήματος 6.

Το πρωτόκολλο σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας στην Κύπρο, με εξαίρεση το άρθρο 11, εφαρμόζεται από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Το πρωτόκολλο σχετικά με το Γιβραλτάρ, με εξαίρεση το άρθρο 1, παύει να εφαρμόζεται κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

....

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΑ

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑ/ΒΟΡΕΙΑ ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τους ιστορικούς δεσμούς και τον διαρκή χαρακτήρα της διμερούς σχέσης Ιρλανδίας και Ηνωμένου Βασιλείου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση συνιστά σημαντική και μοναδική πρόκληση για τη νήσο της Ιρλανδίας και επιβεβαιώνοντας ότι τα επιτεύγματα, τα οφέλη και οι δεσμεύσεις της ειρηνευτικής διαδικασίας θα εξακολουθήσουν να έχουν ύψιστη σημασία για την ειρήνη, τη σταθερότητα και τη συμφιλίωση στη νήσο,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη να αντιμετωπιστεί η ιδιαίζουσα κατάσταση στη νήσο της Ιρλανδίας μέσω μιας μοναδικής λύσης, ώστε να εξασφαλιστεί η εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η Συμφωνία της Μεγάλης Παρασκευής ή Συμφωνία του Μπέλφαστ, της 10ης Απριλίου 1998, μεταξύ της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου, της κυβέρνησης της Ιρλανδίας και των άλλων συμμετασχόντων στις πολυμερείς διαπραγματεύσεις (η «συμφωνία του 1998»), η οποία προσαρτάται στη συμφωνία Βρετανίας-Ιρλανδίας της ίδιας ημερομηνίας (η «συμφωνία Βρετανίας-Ιρλανδίας»), συμπεριλαμβανομένων των επακόλουθων συμφωνιών και ρυθμίσεων εφαρμογής της, θα πρέπει να προστατευτεί σε όλα τα μέρη της,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συνεργασία μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας αποτελεί βασικό μέρος της συμφωνίας του 1998 και έχει κρίσιμη σημασία για την επίτευξη συμφιλίωσης και την εξομάλυνση των σχέσεων στη νήσο της Ιρλανδίας, και υπενθυμίζοντας τον ρόλο, τις λειτουργίες και τις εγγυήσεις της Διοίκησης της Βόρειας Ιρλανδίας, της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας και του Συμβουλίου Υπουργών Βορρά-Νότου (συμπεριλαμβανομένων των διακοινοτικών διατάξεων), όπως ορίζονται στη συμφωνία του 1998,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι το δίκαιο της Ένωσης έχει προσφέρει ένα πλαίσιο στήριξης των διατάξεων της συμφωνίας του 1998 σχετικά με τα δικαιώματα, τις εγγυήσεις και την ισότητα ευκαιριών,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι Ιρλανδοί πολίτες στη Βόρεια Ιρλανδία, λόγω της ιθαγένειας της Ένωσης που διαθέτουν, θα εξακολουθήσουν να απολαμβάνουν, να ασκούν και να έχουν πρόσβαση σε δικαιώματα, ευκαιρίες και οφέλη, και ότι το παρόν πρωτόκολλο θα πρέπει να σέβεται και να μην θίγει τα δικαιώματα, τις ευκαιρίες και τα χαρακτηριστικά που συνδέονται με την ιθαγένεια της Ένωσης για τους πολίτες της Βόρειας Ιρλανδίας που επιλέγουν να ασκήσουν το δικαίωμά τους να αποκτήσουν ιρλανδική υπηκοότητα, όπως ορίζεται στο παράρτημα 2 της συμφωνίας Βρετανίας-Ιρλανδίας «Δήλωση σχετικά με τις διατάξεις του άρθρου 1 παράγραφος vi) σε σχέση με την ιθαγένεια»,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι, για να διασφαλιστεί η δημοκρατική νομιμοποίηση, θα πρέπει να υπάρχει μια διαδικασία για την εξασφάλιση της δημοκρατικής συγκατάθεσης στη Βόρεια Ιρλανδία ως προς την εφαρμογή του δικαίου της Ένωσης δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου για προστασία της συνεργασίας Βορρά-Νότου και την εγγύησή του για την αποφυγή σκληρών συνόρων, συμπεριλαμβανομένων των υλικών υποδομών ή των σχετικών εξακριβώσεων και ελέγχων,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει το Ηνωμένο Βασίλειο να εξασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά για τα εμπορεύματα που διακινούνται από τη Βόρεια Ιρλανδία προς την υπόλοιπη εσωτερική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τον κοινό στόχο της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου για την αποφυγή ελέγχων στους λιμένες και τα αεροδρόμια της Βόρειας Ιρλανδίας, στο μέτρο του δυνατού σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία και λαμβανομένων υπόψη των αντίστοιχων ρυθμιστικών καθεστώτων καθώς και της εφαρμογής τους,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις δεσμεύσεις της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου που αποτυπώνονται στην κοινή έκθεση των διαπραγματευτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου για την πρόοδο κατά τη φάση 1 των διαπραγματεύσεων δυνάμει του άρθρου 50 της ΣΕΕ για την εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, της 8ης Δεκεμβρίου 2017,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο έχουν πραγματοποιήσει άσκηση χαρτογράφησης, από την οποία προκύπτει ότι η συνεργασία Βορρά-Νότου εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από ένα κοινό νομικό και πολιτικό πλαίσιο της Ένωσης,

ΕΠΙΣΗΜΑΙΝΟΝΤΑΣ ότι, ως εκ τούτου, η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση συνεπάγεται σημαντικές προκλήσεις για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της συνεργασίας Βορρά-Νότου,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει προσηλωμένο στην προστασία και τη στήριξη της συνέχισης της συνεργασίας Βορρά-Νότου και Ανατολής-Δύσης σε όλα τα πλαίσια συνεργασίας στον πολιτικό και οικονομικό τομέα, στον τομέα της ασφάλειας και στον κοινωνικό και γεωργικό τομέα, συμπεριλαμβανομένης της συνέχισης της λειτουργίας των φορέων υλοποίησης Βορρά-Νότου,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ την ανάγκη υλοποίησης του παρόντος πρωτοκόλλου κατά τρόπο ώστε να διατηρηθούν οι απαραίτητες συνθήκες για τη συνέχιση της συνεργασίας Βορρά-Νότου, συμπεριλαμβανομένων ενδεχόμενων νέων ρυθμίσεων σύμφωνα με τη συμφωνία του 1998,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις δεσμεύσεις της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου στο πλαίσιο των χρηματοδοτικών προγραμμάτων PEACE και INTERREG Βορρά-Νότου σύμφωνα με το τρέχον πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο και για τη διατήρηση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών αναλογιών για το μελλοντικό πρόγραμμα,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου να διευκολύνει την αποδοτική και έγκαιρη διαμετακόμιση μέσω του εδάφους του των εμπορευμάτων που διακινούνται από την Ιρλανδία σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, και αντιστρόφως,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΕΠΟΙΘΗΣΗ ότι η εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου θα πρέπει να επηρεάσει όσο το δυνατόν λιγότερο την καθημερινή ζωή των κοινοτήτων τόσο στην Ιρλανδία όσο και στη Βόρεια Ιρλανδία,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ τη σταθερή δέσμευσή τους για απουσία τελωνειακών και κανονιστικών εξακριβώσεων ή ελέγχων και συναφών υλικών υποδομών στα σύνορα μεταξύ της Ιρλανδίας και της Βόρειας Ιρλανδίας,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Βόρεια Ιρλανδία αποτελεί τμήμα του τελωνειακού εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου και θα επωφεληθεί από τη συμμετοχή της στην ανεξάρτητη εμπορική πολιτική του Ηνωμένου Βασιλείου,

ΕΧΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τη σημασία της διατήρησης της αναπόσπαστης θέσης της Βόρειας Ιρλανδίας στην εσωτερική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου,

ΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις της Ιρλανδίας σύμφωνα με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς και της τελωνειακής ένωσης της Ένωσης πρέπει να είναι απολύτως σεβαστά,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ σχετικά με τις ακόλουθες διατάξεις που προσαρτώνται στη συμφωνία αποχώρησης:

Άρθρο 1

Στόχοι

1. Το παρόν πρωτόκολλο ισχύει με την επιφύλαξη των διατάξεων της συμφωνίας του 1998 σχετικά με το συνταγματικό καθεστώς της Βόρειας Ιρλανδίας και την αρχή της συγκατάθεσης, η οποία ορίζει ότι οποιαδήποτε μεταβολή του καθεστώτος αυτού μπορεί να γίνει μόνο με τη συγκατάθεση της πλειοψηφίας των πολιτών της.
2. Το παρόν πρωτόκολλο σεβεται τις ουσιαστικές κρατικές λειτουργίες και την εδαφική ακεραιότητα του Ηνωμένου Βασιλείου.
3. Το παρόν πρωτόκολλο καθορίζει τις ρυθμίσεις που είναι αναγκαίες για την αντιμετώπιση των μοναδικών συνθηκών στη νήσο της Ιρλανδίας, για τη διατήρηση των απαιτούμενων όρων για τη συνέχιση της συνεργασίας Βορρά-Νότου, για την αποφυγή σκληρών συνόρων και για την προστασία της συμφωνίας του 1998 σε όλες τις διαστάσεις της.

Άρθρο 2

Ατομικά δικαιώματα

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει ότι από την αποχώρησή του από την Ένωση δεν προκύπτει καμία συρρίκνωση στα δικαιώματα, στις εγγυήσεις ή στην ισότητα ευκαιριών που καθορίζονται στο τμήμα της συμφωνίας του 1998 με τίτλο Δικαιώματα, Εγγυήσεις και Ισότητα Ευκαιριών, συμπεριλαμβανομένου του τομέα της προστασίας έναντι των διακρίσεων όπως κατοχυρώνεται στις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, και πραγματώνει την παρούσα παράγραφο μέσω ειδικών μηχανισμών.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξακολουθεί να διευκολύνει το σχετικό έργο των οργάνων και οργανισμών που συστάθηκαν δυνάμει της συμφωνίας του 1998, συμπεριλαμβανομένων της Επιτροπής Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Βόρειας Ιρλανδίας, της Επιτροπής Ισότητας Βόρειας Ιρλανδίας και της Μικτής Επιτροπής εκπροσώπων των Επιτροπών Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας, για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των κανόνων περί ισότητας.

Άρθρο 3

Κοινή Ταξιδιωτική Περιοχή

1. Το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία μπορούν να συνεχίσουν να συνομολογούν ρυθμίσεις μεταξύ τους σχετικά με την κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ των εδαφών τους («Κοινή Ταξιδιωτική Περιοχή»), ενώ παράλληλα σέβονται πλήρως τα δικαιώματα των φυσικών προσώπων που απονέμει το δίκαιο της Ένωσης.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει τη δυνατότητα συνέχισης της εφαρμογής της Κοινής Ταξιδιωτικής Περιοχής και των σχετικών μ' αυτήν δικαιωμάτων και προνομίων χωρίς να θίγονται οι υποχρεώσεις που υπέχει η Ιρλανδία βάσει του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία, από και προς την Ιρλανδία και εντός της Ιρλανδίας, των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους, ανεξάρτητα από την ιθαγένειά τους.

Άρθρο 4

Τελωνειακό έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου.

Η Βόρεια Ιρλανδία αποτελεί τμήμα του τελωνειακού εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου.

Ως εκ τούτου, καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει το Ηνωμένο Βασίλειο να συμπεριλαμβάνει τη Βόρεια Ιρλανδία στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής οποιωνδήποτε συμφωνιών τυχόν συνάπτει με τρίτες χώρες, υπό την προϋπόθεση ότι οι συμφωνίες αυτές δεν θίγουν την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου.

Ιδίως, καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει το Ηνωμένο Βασίλειο να συνάπτει συμφωνίες με τρίτες χώρες δυνάμει των οποίων παρέχεται στα εμπορεύματα που παράγονται στη Βόρεια Ιρλανδία προτιμησιακή πρόσβαση στην αγορά της εκάστοτε τρίτης χώρας, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν για τα προϊόντα που παράγονται στα άλλα μέρη του Ηνωμένου Βασιλείου.

Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει το Ηνωμένο Βασίλειο να συμπεριλαμβάνει τη Βόρεια Ιρλανδία στο εδαφικό πεδίο εφαρμογής των πινάκων παραχωρήσεων του που προσαρτώνται στη Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου του 1994.

Άρθρο 5

Τελωνεία, διακίνηση εμπορευμάτων

1. Οι δασμοί ως προς τα εμπορεύματα τα οποία μεταφέρονται με απευθείας μεταφορά στη Βόρεια Ιρλανδία από περιοχή πλην της Ένωσης ή άλλου μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου είναι, παρά την παράγραφο 3, οι δασμοί που εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, εκτός εάν υφίσταται κίνδυνος το εκάστοτε οικείο εμπόρευμα να μεταφερθεί ακολούθως στην Ένωση, είτε αυτοτελώς είτε ως τμήμα άλλου εμπορεύματος κατόπιν μεταποίησης.

Δεν καταβάλλονται δασμοί για εμπορεύματα τα οποία εισέρχονται στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλο μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου με απευθείας μεταφορά, παρά την παράγραφο 3, εκτός εάν υφίσταται κίνδυνος το εκάστοτε οικείο εμπόρευμα να μεταφερθεί ακολούθως στην Ένωση, είτε αυτοτελώς είτε ως τμήμα άλλου εμπορεύματος κατόπιν μεταποίησης.

Δεν καταβάλλονται δασμοί, χορηγούμενης συναφώς ατέλειας, από τους διαμένοντες στο Ηνωμένο Βασίλειο για προσωπικά είδη, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, τα οποία εισέρχονται στη Βόρεια Ιρλανδία από άλλο μέρος του Ηνωμένου Βασιλείου.

2. Για τους σκοπούς του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1, για εμπόρευμα που εισέρχεται στη Βόρεια Ιρλανδία από περιοχή εκτός της Ένωσης θεωρείται ότι υφίσταται κίνδυνος να μεταφερθεί ακολούθως στην Ένωση, εκτός εάν αποδεικνύεται ότι το εν λόγω εμπόρευμα:

- α) δεν θα υποβληθεί σε εμπορική μεταποίηση στη Βόρεια Ιρλανδία· και
- β) πληροί τα κριτήρια που θα έχει καθορίσει η μικτή επιτροπή σύμφωνα με το τέταρτο εδάφιο της παρούσας παραγράφου.

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «μεταποίηση» νοείται κάθε τροποποίηση εμπορευμάτων, κάθε μετασηματισμός εμπορευμάτων με οποιονδήποτε τρόπο και κάθε υποβολή εμπορευμάτων σε πράξη άλλη από τις αναγκαίες για τους σκοπούς της διατήρησης των εμπορευμάτων σε καλή κατάσταση ή της προσθήκης ή τοποθέτησης σημάτων, ετικετών, σφραγίδων ή οποιασδήποτε άλλης τεκμηρίωσης για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με οποιοσδήποτε ειδικές απαιτήσεις.

Πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η μικτή επιτροπή καθορίζει με απόφασή της τους όρους υπό τους οποίους μεταποίηση θεωρείται ότι δεν εμπίπτει στο στοιχείο α) του πρώτου εδαφίου, λαμβανομένων υπόψη ιδίως της φύσης, της κλίμακας και των αποτελεσμάτων της μεταποίησης.

Πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η μικτή επιτροπή καθορίζει με απόφασή της τα κριτήρια βάσει των οποίων θεωρείται για εμπόρευμα που εισέρχεται στη Βόρεια Ιρλανδία από περιοχή εκτός της Ένωσης ότι δεν υφίσταται κίνδυνος να μεταφερθεί ακολούθως στην Ένωση. Η μικτή επιτροπή λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων:

- α) τον τελικό προορισμό και την τελική χρήση του εμπορεύματος·
- β) τη φύση και την αξία του εμπορεύματος·
- γ) τη φύση της μεταφοράς· και
- δ) τα κίνητρα για αδήλωτη προώθηση του εμπορεύματος στην Ένωση, ιδίως τα κίνητρα που απορρέουν από τους καταβλητέους σύμφωνα με την παράγραφο 1 δασμούς.

Η μικτή επιτροπή μπορεί να τροποποιεί ανά πάσα στιγμή τις αποφάσεις που λαμβάνει σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο.

Κατά τη λήψη κάθε απόφασής της βάσει της παρούσας παραγράφου, η μικτή επιτροπή λαμβάνει υπόψη τις ειδικές συνθήκες στη Βόρεια Ιρλανδία.

3. Η νομοθεσία που ορίζεται στο άρθρο 5 σημείο 2) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία (μη συμπεριλαμβανομένων των χωρικών υδάτων του Ηνωμένου Βασιλείου). Ωστόσο, η μικτή επιτροπή καθορίζει τους όρους, μεταξύ άλλων και σε ποσοτικό επίπεδο, υπό τους οποίους ορισμένα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, όπως ορίζονται στο παράρτημα Ι του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾, τα οποία εισέρχονται στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 από σκάφη που φέρουν τη σημαία του Ηνωμένου Βασιλείου και είναι ημερολογημένα σε λιμένα της Βόρειας Ιρλανδίας απαλλάσσονται από δασμούς.

4. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 2 του παρόντος πρωτοκόλλου εφαρμόζονται επίσης, υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα, στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.

5. Τα άρθρα 30 και 110 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εξαγωγών και των εισαγωγών απαγορεύονται μεταξύ της Ένωσης και της Βόρειας Ιρλανδίας.

6. Οι δασμοί που επιβάλλονται από το Ηνωμένο Βασίλειο σύμφωνα με την παράγραφο 3 δεν αποδίδονται στην Ένωση.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 10, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί ιδίως:

- α) να επιστρέφει δασμούς που έχουν επιβληθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δύναμι της παραγράφου 3 ως προς εμπορεύματα που έχουν εισέλθει στη Βόρεια Ιρλανδία·

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1186/2009 του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2009, για τη θέσπιση του κοινοτικού καθεστώτος τελωνειακών ατελειών (ΕΕ L 324 της 10.12.2009, σ. 23).

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1).

- β) να ορίζει περιστάσεις υπό τις οποίες τελωνειακή οφειλή που έχει προκύψει αίρεται ως προς εμπορεύματα που έχουν εισέλθει στη Βόρεια Ιρλανδία·
- γ) να ορίζει περιστάσεις υπό τις οποίες επιστρέφονται δασμοί ως προς εμπορεύματα για τα οποία μπορεί να καταδειχθεί ότι δεν έχουν εισέλθει στην Ένωση· και
- δ) να αποζημιώνει επιχειρήσεις για να αντισταθμιστεί ο αντίκτυπος της εφαρμογής της παραγράφου 3.

Κατά τη λήψη των αποφάσεων βάσει του άρθρου 10, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή λαμβάνει δεόντως υπόψη τις συνθήκες στη Βόρεια Ιρλανδία.

7. Δεν καταβάλλονται δασμοί για αποστολές ασημαντης αξίας, αποστολές μεταξύ ιδιωτών ή εμπορεύματα που περιέχονται στις προσωπικές αποσκευές ταξιδιωτών, υπό τους όρους που ορίζονται στη νομοθεσία που αναφέρεται στην παράγραφο 3.

Άρθρο 6

Προστασία της εσωτερικής αγοράς του ΗΒ

1. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει το Ηνωμένο Βασίλειο να διασφαλίζει απρόσκοπτη πρόσβαση στην αγορά για τα εμπορεύματα που διακινούνται από τη Βόρεια Ιρλανδία προς άλλα μέρη της εσωτερικής αγοράς του Ηνωμένου Βασιλείου. Διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου οι οποίες απαγορεύουν ή περιορίζουν την εξαγωγή εμπορευμάτων εφαρμόζονται στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και των άλλων μερών του Ηνωμένου Βασιλείου μόνο στον βαθμό που είναι απολύτως αναγκαίος βάσει διεθνών υποχρεώσεων της Ένωσης. Το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει την πλήρη προστασία στο πλαίσιο διεθνών απαιτήσεων και δεσμεύσεων που σχετίζονται με τις απαγορεύσεις και τους περιορισμούς ως προς την εξαγωγή εμπορευμάτων από την Ένωση σε τρίτες χώρες, όπως ορίζεται στο δίκαιο της Ένωσης.

2. Έχοντας υπόψη την αναπόσπαστη θέση της Βόρειας Ιρλανδίας στην εσωτερική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για να διευκολύνουν τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και των άλλων μερών του Ηνωμένου Βασιλείου, σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία και λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα ρυθμιστικά καθεστώτα τους καθώς και την εφαρμογή τους. Η μικτή επιτροπή εξετάζει σε διαρκή βάση την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου και εκδίδει κατάλληλες συστάσεις ώστε να αποφεύγονται, στο μέτρο του δυνατού, οι έλεγχοι στους λιμένες και τα αεροδρόμια της Βόρειας Ιρλανδίας.

3. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν εμποδίζει την παρουσίαση προϊόντος καταγωγής Βόρειας Ιρλανδίας ως καταγωγής Ηνωμένου Βασιλείου όταν διατίθεται στην αγορά της Μεγάλης Βρετανίας.

4. Καμία διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου δεν επηρεάζει τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου που ρυθμίζει τη διάθεση στην αγορά σε άλλα μέρη του Ηνωμένου Βασιλείου εμπορευμάτων από τη Βόρεια Ιρλανδία τα οποία συμμορφώνονται με ή επωφελούνται από τεχνικούς κανονισμούς, αξιολογήσεις, καταχωρίσεις, πιστοποιητικά, εγκρίσεις ή άδειες που διέπονται από τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στο παράρτημα 2 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 7

Τεχνικοί κανονισμοί, αξιολογήσεις, καταχωρίσεις, πιστοποιητικά, εγκρίσεις και άδειες

1. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στο παράρτημα 2 του παρόντος πρωτοκόλλου, η νομιμότητα της διάθεσης εμπορευμάτων στην αγορά της Βόρειας Ιρλανδίας διέπεται από το δίκαιο του Ηνωμένου Βασιλείου και, όσον αφορά τα εμπορεύματα που εισάγονται από την Ένωση, από τα άρθρα 34 και 36 της ΣΛΕΕ.

2. Όταν διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου προβλέπουν την ένδειξη κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένου σε συντετμημένη μορφή, στο πλαίσιο σήμανσης, επισήμανσης, ετικέτας, ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο, το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία αναφέρεται ως «UK(NI)» ή «Ηνωμένο Βασίλειο (Βόρεια Ιρλανδία)». Όταν διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου προβλέπουν την ένδειξη με μορφή αριθμητικού κωδικού, το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία αναφέρεται με διακριτό αριθμητικό κωδικό.

3. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 13 παράγραφος 1 του παρόντος πρωτοκόλλου και από το άρθρο 7 της συμφωνίας αποχώρησης, όσον αφορά την αναγνώριση σε ένα κράτος μέλος τεχνικών κανονισμών, αξιολογήσεων, καταχωρίσεων, πιστοποιητικών, εγκρίσεων και αδειών που εκδίδονται ή διενεργούνται από τις αρχές ενός άλλου κράτους μέλους ή από οργανισμό εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος, οι αναφορές σε κράτη μέλη οι οποίες περιέχονται σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που

καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία όσον αφορά τεχνικούς κανονισμούς, αξιολογήσεις, καταχωρίσεις, πιστοποιητικά, εγκρίσεις και άδειες που εκδίδονται ή διενεργούνται από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ή από οργανισμούς εγκατεστημένους στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις καταχωρίσεις, πιστοποιήσεις, εγκρίσεις και άδειες χώρων, εγκαταστάσεων ή κτιρίων στη Βόρεια Ιρλανδία που εκδίδονται ή διενεργούνται από αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου, όταν η καταχώριση, πιστοποίηση, έγκριση ή άδεια μπορεί να απαιτεί τη διενέργεια επιθεώρησης των χώρων, εγκαταστάσεων ή κτιρίων.

Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στα κτηνιατρικά πιστοποιητικά ή τις επίσημες ετικέτες για φυτικό αναπαραγωγικό υλικό που απαιτούνται από τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου.

Το πρώτο εδάφιο δεν θίγει την ισχύ, στη Βόρεια Ιρλανδία, αξιολογήσεων, καταχωρίσεων, πιστοποιητικών, εγκρίσεων και αδειών που εκδίδονται ή διενεργούνται βάσει των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου από τις αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ή από οργανισμούς εγκατεστημένους στο Ηνωμένο Βασίλειο. Κάθε σήμανση συμμόρφωσης, λογότυπο ή παρόμοια ένδειξη που απαιτείται από τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου και που τοποθετείται από οικονομικούς φορείς βάσει αξιολόγησης, καταχώρισης, πιστοποιητικού, έγκρισης ή άδειας που έχει εκδοθεί από αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ή από οργανισμούς εγκατεστημένους στο Ηνωμένο Βασίλειο συνοδεύεται από την ένδειξη «UK(NI)».

Το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία δεν μπορεί να κινηήσει διαδικασίες ένστασης, διασφάλισης ή διατησίας που προβλέπονται στις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου στον βαθμό που οι διαδικασίες αυτές αφορούν τους τεχνικούς κανονισμούς, τα πρότυπα, τις αξιολογήσεις, τις καταχωρίσεις, τα πιστοποιητικά, τις εγκρίσεις και τις άδειες που εκδίδονται ή διενεργούνται από αρμόδιες αρχές των κρατών μελών ή από οργανισμούς εγκατεστημένους σε κράτη μέλη.

Το πρώτο εδάφιο δεν εμποδίζει τη δοκιμή και τη διάθεση από ειδικευμένο πρόσωπο στη Βόρεια Ιρλανδία παρτίδας φαρμακευτικού προϊόντος που εισάγεται ή κατασκευάζεται στη Βόρεια Ιρλανδία.

Άρθρο 8

ΦΠΑ και ειδικοί φόροι κατανάλωσης

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 3 του παρόντος πρωτοκόλλου σχετικά με εμπορεύματα εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.

Όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου είναι αρμόδιες για την εφαρμογή και την υλοποίηση των διατάξεων που αναφέρονται στο παράρτημα 3 του παρόντος πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένης της είσπραξης του ΦΠΑ και των ειδικών φόρων κατανάλωσης. Υπό τους όρους που προβλέπονται στις εν λόγω διατάξεις, τα έσοδα που προκύπτουν από φορολογητέες συναλλαγές στη Βόρεια Ιρλανδία δεν αποδίδονται στην Ένωση.

Κατά παρέκκλιση από το πρώτο εδάφιο, το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να εφαρμόζει, ως προς τις φορολογητέες στη Βόρεια Ιρλανδία παραδόσεις εμπορευμάτων, απαλλαγές και μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ που ισχύουν στην Ιρλανδία σύμφωνα με τις διατάξεις που απαριθμούνται στο παράρτημα 3 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Η μικτή επιτροπή εξετάζει τακτικά τον τρόπο εφαρμογής του παρόντος άρθρου, μεταξύ άλλων όσον αφορά τις μειώσεις και τις απαλλαγές που προβλέπονται στις διατάξεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, και, ενδεχομένως, θεσπίζει τα τυχόν αναγκαία μέτρα για την ορθή εφαρμογή του.

Η μικτή επιτροπή μπορεί να επανεξετάσει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, λαμβάνοντας υπόψη την αναπόσπαστη θέση της Βόρειας Ιρλανδίας στην εσωτερική αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου, και μπορεί να θεσπίσει κατάλληλα μέτρα, εφόσον απαιτείται.

Άρθρο 9

Ενιαία αγορά ηλεκτρικής ενέργειας

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που διέπουν τις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας που παρατίθενται στο παράρτημα 4 του παρόντος πρωτοκόλλου εφαρμόζονται, υπό τους όρους που καθορίζονται στο εν λόγω παράρτημα, στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.

Άρθρο 10

Κρατικές ενισχύσεις

1. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που παρατίθενται στο παράρτημα 5 του παρόντος πρωτοκόλλου εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τα μέτρα για τη στήριξη της παραγωγής και του εμπορίου γεωργικών προϊόντων στη Βόρεια Ιρλανδία, όσον αφορά τα μέτρα που επηρεάζουν το υποκείμενο στο παρόν πρωτόκολλο εμπόριο μεταξύ της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ένωσης.
2. Παρά τις διατάξεις της παραγράφου 1, οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στην εν λόγω παράγραφο δεν εφαρμόζονται όσον αφορά τα μέτρα των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου για τη στήριξη της παραγωγής και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων στη Βόρεια Ιρλανδία έως ένα καθορισμένο ανώτατο συνολικό ετήσιο επίπεδο στήριξης, και υπό την προϋπόθεση ότι ένα καθορισμένο κατώτατο ποσοστό της εν λόγω εξαιρούμενης στήριξης συμμορφώνεται με τις διατάξεις του παραρτήματος 2 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία. Ο καθορισμός του ανώτατου εξαιρούμενου συνολικού ετήσιου επιπέδου στήριξης και του κατώτατου ποσοστού διέπεται από τις διαδικασίες που προβλέπονται στο παράρτημα 6.
3. Αν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάζει στοιχεία σχετικά με μέτρο των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου που μπορεί να συνιστά παράνομη ενίσχυση που διέπεται από την παράγραφο 1, διασφαλίζει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο ενημερώνεται πλήρως και τακτικά για την πρόοδο και τα αποτελέσματα της εξέτασης του εν λόγω μέτρου.

Άρθρο 11

Άλλοι τομείς συνεργασίας Βορρά-Νότου

1. Κατά τρόπο συνεπή με τις ρυθμίσεις που προβλέπονται στα άρθρα 5 έως 10, και σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, το παρόν πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ και εφαρμόζεται κατά τρόπο ώστε να διατηρούνται οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη συνέχιση της συνεργασίας Βορρά-Νότου, μεταξύ άλλων και στους τομείς του περιβάλλοντος, της υγείας, της γεωργίας, των μεταφορών, της εκπαίδευσης και του τουρισμού, καθώς και στους τομείς της ενέργειας, των τηλεπικοινωνιών, των ραδιοηλεκτρονικών μεταδόσεων, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της δικαιοσύνης και της ασφάλειας, της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και του αθλητισμού.

Σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία μπορούν να συνεχίσουν να συνομολογούν νέες ρυθμίσεις βάσει των διατάξεων της συμφωνίας του 1998 σε άλλους τομείς συνεργασίας Βορρά-Νότου στη νήσο της Ιρλανδίας.

2. Η μικτή επιτροπή εξετάζει σε διαρκή βάση τον βαθμό στον οποίο η θέση σε ισχύ και η εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου διατηρεί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη συνεργασία Βορρά-Νότου. Η μικτή επιτροπή μπορεί να διατυπώνει κατάλληλες συστάσεις προς την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο σχετικά με το θέμα αυτό, μεταξύ άλλων και κατόπιν σύστασης της ειδικής επιτροπής.

Άρθρο 12

Υλοποίηση, εφαρμογή, εποπτεία και έλεγχος εφαρμογής

1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου είναι υπεύθυνες για τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.

2. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, εκπρόσωποι της Ένωσης έχουν το δικαίωμα να παρίστανται κατά τη διάρκεια της διενέργειας οποιωνδήποτε ενεργειών των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου που αφορούν τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου, καθώς και οποιωνδήποτε ενεργειών που αφορούν τη θέση σε ισχύ και την εφαρμογή του άρθρου 5, και το Ηνωμένο Βασίλειο παρέχει, κατόπιν αιτήματος, όλες τις σχετικές πληροφορίες για τις εν λόγω δραστηριότητες. Το Ηνωμένο Βασίλειο διευκολύνει την παρουσία των εν λόγω εκπροσώπων της Ένωσης και τους παρέχει τις ζητούμενες πληροφορίες. Όταν ο εκπρόσωπος της Ένωσης ζητεί από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου την εφαρμογή μέτρων ελέγχου σε μεμονωμένες περιπτώσεις, για προσηκόντως αιτιολογημένους λόγους, οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου εφαρμόζουν τα εν λόγω μέτρα ελέγχου.

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο ανταλλάσσουν πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 5 παράγραφοι 1 και 2 σε μηνιαία βάση.

3. Οι πρακτικές λεπτομέρειες εργασίας σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των εκπροσώπων της Ένωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 2 καθορίζονται από τη μικτή επιτροπή, κατόπιν πρότασης από την ειδική επιτροπή.

4. Όσον αφορά το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, το 5 και τα άρθρα 7 έως 10, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης διαθέτουν σε σχέση με το Ηνωμένο Βασίλειο και τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που διαμένουν ή είναι εγκατεστημένα στο έδαφος του Ηνωμένου Βασιλείου τις εξουσίες που τους απονέμει το δίκαιο της Ένωσης. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει τη δικαιοδοσία που προβλέπεται σχετικά στις Συνθήκες. Το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο του άρθρου 267 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται συναφώς στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού.
5. Πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που θεσπίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 4 παράγουν, ως προς το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού, τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα που παράγουν στο εσωτερικό της Ένωσης και των κρατών μελών της.
6. Οι δικηγόροι που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου, όταν εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο σε σχέση με διοικητικές διαδικασίες που απορρέουν από την άσκηση των εξουσιών των θεσμικών και των λοιπών οργάνων και οργανισμών της Ένωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 4, εξομοιώνονται από κάθε άποψη με δικηγόρους που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων των κρατών μελών, οι οποίοι εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε σχέση με τις εν λόγω διοικητικές διαδικασίες.
7. Σε υποθέσεις ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με την παράγραφο 4:
- α) το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να συμμετέχει στις διαδικασίες ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τον ίδιο τρόπο με ένα κράτος μέλος·
  - β) οι δικηγόροι που έχουν ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων του Ηνωμένου Βασιλείου μπορούν να εκπροσωπούν ή να επικουρούν διάδικο σε διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις διαδικασίες αυτές και εξομοιώνονται από κάθε άποψη με δικηγόρους με ικανότητα παράστασης ενώπιον των δικαστηρίων ή άλλων δικαιοδοτικών οργάνων των κρατών μελών, οι οποίοι εκπροσωπούν ή επικουρούν διάδικο ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 13

Κοινές διατάξεις

1. Για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου, κάθε αναφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο η οποία περιέχεται στις εφαρμοστέες διατάξεις της συμφωνίας αποχώρησης θεωρείται ως αναφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο ή στο Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, ανάλογα με την περίπτωση.

Παρά κάθε άλλη διάταξη του παρόντος πρωτοκόλλου, κάθε αναφορά στο έδαφος που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 η οποία περιέχεται στις εφαρμοστέες διατάξεις της συμφωνίας αποχώρησης και του παρόντος πρωτοκόλλου, καθώς και στις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες στο Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου, θεωρείται ότι περιλαμβάνει το τμήμα του εδάφους του Ηνωμένου Βασιλείου στο οποίο εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 3 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Οι τίτλοι I και III του τρίτου μέρους και το έκτο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου.

2. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 4 παράγραφοι 4 και 5 της συμφωνίας αποχώρησης, οι διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου που αναφέρονται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε έννοιες ή διατάξεις του δικαίου της Ένωσης ερμηνεύονται, ως προς την υλοποίηση και την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3. Παρά τη διάταξη του άρθρου 6 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης και εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά, όπου στο παρόν πρωτόκολλο γίνεται παραπομπή σε πράξη της Ένωσης, η εν λόγω παραπομπή νοείται ως παραπομπή στην εν λόγω πράξη της Ένωσης όπως έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί.

4. Όταν η Ένωση θεσπίζει νέα πράξη που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, αλλά που δεν τροποποιεί ούτε αντικαθιστά πράξη της Ένωσης η οποία παρατίθεται στα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου, η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο για τη θέσπιση της εν λόγω πράξης στο πλαίσιο της μκτικής επιτροπής. Κατόπιν αιτήματος της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου, διεξάγεται, εντός 6 εβδομάδων από την υποβολή του αιτήματος, συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων στο πλαίσιο της μκτικής επιτροπής σχετικά με τις συνέπειες της νεοθεσπισθείσας πράξης για την καλή λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου.

Το συντομότερο ευλόγως δυνατό μετά την ενημέρωση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση στο πλαίσιο της μκτικής επιτροπής, η μκτική επιτροπή:

- α) εκδίδει απόφαση για την προσθήκη της νεοθεσπισθείσας πράξης στο σχετικό παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου· ή

- β) αν δεν μπορεί να επιτευχθεί συμφωνία για την προσθήκη της νεοθεσπισθείσας πράξης στο σχετικό παράρτημα του παρόντος πρωτοκόλλου, εξετάζει όλες τις άλλες δυνατότητες για τη διατήρηση της καλής λειτουργίας του παρόντος πρωτοκόλλου και εκδίδει κάθε αναγκαία για τον σκοπό αυτόν απόφαση.

Αν η μικτή επιτροπή δεν λάβει την απόφαση στην οποία αναφέρεται το δεύτερο εδάφιο εντός εύλογου χρονικού διαστήματος, η Ένωση δικαιούται, ύστερα από σχετική γνωστοποίηση προς το Ηνωμένο Βασίλειο, να λάβει κατάλληλα διορθωτικά μέτρα. Τα εν λόγω μέτρα τίθενται σε ισχύ το νωρίτερο 6 μήνες μετά την ενημέρωση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο, αλλά σε καμία περίπτωση δεν τίθενται σε ισχύ τα εν λόγω μέτρα πριν από την ημερομηνία εφαρμογής της νεοθεσπισθείσας πράξης στην Ένωση.

5. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου και από το άρθρο 7 της συμφωνίας αποχώρησης, εκτός εάν η Ένωση θεωρεί ότι η πλήρης ή η μερική πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου, ή του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, ανάλογα με την περίπτωση, είναι απολύτως αναγκαία για να μπορεί το Ηνωμένο Βασίλειο να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης που η πρόσβαση αυτή είναι αναγκαία διότι η πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες δεν μπορεί να διευκολυνθεί από την ομάδα εργασίας που αναφέρεται στο άρθρο 15 του παρόντος πρωτοκόλλου ή με άλλο πρακτικό μέσο, όσον αφορά την πρόσβαση σε οποιαδήποτε δίκτυα, πληροφοριακά συστήματα ή βάσεις δεδομένων που έχουν συγκροτηθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης, οι αναφορές σε κράτη μέλη και σε αρμόδιες αρχές κρατών μελών που περιέχονται σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες καθίστανται εφαρμοστέες βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο ή το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία, ανάλογα με την περίπτωση.

6. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν ενεργούν ως επικεφαλής αρχή για εκτιμήσεις κινδύνου, εξετάσεις, εγκρίσεις ή διαδικασίες αδειοδότησης που προβλέπονται σε διατάξεις του δικαίου της Ένωσης οι οποίες καθίστανται εφαρμοστέες βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου.

7. Τα άρθρα 346 και 347 της ΣΛΕΕ εφαρμόζονται στο παρόν πρωτόκολλο όσον αφορά τα μέτρα που λαμβάνονται από κράτος μέλος ή το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τη Βόρεια Ιρλανδία.

8. Κάθε μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου αναφέρει τα μέρη του παρόντος πρωτοκόλλου τα οποία αντικαθιστά. Όταν, μετά την έναρξη ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης, τεθεί σε εφαρμογή μεταγενέστερη συμφωνία μεταξύ της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου, το παρόν πρωτόκολλο, από την ημερομηνία εφαρμογής της εν λόγω μεταγενέστερης συμφωνίας και σύμφωνα με τις διατάξεις της εν λόγω συμφωνίας που θα καθορίζουν τις συνέπειες της εν λόγω συμφωνίας επί του παρόντος πρωτοκόλλου, δεν εφαρμόζεται ή παύει να ισχύει, ανάλογα με την περίπτωση, εν όλω ή εν μέρει.

Άρθρο 14

Ειδική επιτροπή

Η επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τις Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία, η οποία συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 165 της συμφωνίας αποχώρησης («ειδική επιτροπή»):

- α) διευκολύνει την εκτέλεση και την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου·
- β) εξετάζει προτάσεις σχετικά με την υλοποίηση και την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου οι οποίες υποβάλλονται από το Υπουργικό Συμβούλιο Βορρά-Νότου και τα αρμόδια για την εφαρμογή όργανα Βορρά-Νότου που συγκροτήθηκαν δυνάμει της συμφωνίας του 1998·
- γ) εξετάζει κάθε θέμα που αφορά το άρθρο 2 του παρόντος πρωτοκόλλου και το οποίο θέτει υπόψη της η Επιτροπή Ανθρώπινων Δικαιωμάτων Βόρειας Ιρλανδίας, η Επιτροπή Ισότητας Βόρειας Ιρλανδίας και η Μικτή Επιτροπή εκπροσώπων των Επιτροπών Ανθρώπινων Δικαιωμάτων της Βόρειας Ιρλανδίας και της Ιρλανδίας·
- δ) συζητά κάθε ζήτημα το οποίο τίθεται από την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο και το οποίο αφορά το παρόν πρωτόκολλο και εγείρει δυσκολίες και
- ε) διατυπώνει συστάσεις προς τη μικτή επιτροπή όσον αφορά τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 15

Μικτή συμβουλευτική ομάδα εργασίας

1. Με το παρόν άρθρο συγκροτείται μικτή συμβουλευτική ομάδα εργασίας για την εφαρμογή του πρωτοκόλλου («ομάδα εργασίας»). Η μικτή συμβουλευτική ομάδα εργασίας λειτουργεί ως φόρουμ για την ανταλλαγή πληροφοριών και την αμοιβαία διαβούλευση.

2. Η ομάδα εργασίας απαρτίζεται από εκπροσώπους της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου και ασκεί τα καθήκοντά της υπό την εποπτεία της ειδικής επιτροπής, στην οποία και αναφέρεται. Η ομάδα εργασίας δεν έχει εξουσία λήψης δεσμευτικών αποφάσεων πέραν της εξουσίας να θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της όπως αναφέρεται στην παράγραφο 6.
3. Στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας:
  - α) η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο ανταλλάσσουν, σε εύθετο χρόνο, πληροφορίες σχετικά με τα σχεδιαζόμενα, τα υπό κατάρτιση και τα οριστικοποιημένα εκτελεστικά μέτρα σε σχέση με τις πράξεις της Ένωσης που παρατίθενται στα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου·
  - β) η Ένωση ενημερώνει το Ηνωμένο Βασίλειο για τις σχεδιαζόμενες πράξεις της Ένωσης που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος πρωτοκόλλου, συμπεριλαμβανομένων πράξεων της Ένωσης που τροποποιούν ή αντικαθιστούν τις πράξεις της Ένωσης που παρατίθενται στα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου·
  - γ) η Ένωση παρέχει στο Ηνωμένο Βασίλειο όλες τις πληροφορίες που η Ένωση θεωρεί σημαντικές για την παροχή στο Ηνωμένο Βασίλειο της δυνατότητας πλήρους εκπλήρωσης των υποχρεώσεων που υπέχει βάσει του πρωτοκόλλου· και
  - δ) το Ηνωμένο Βασίλειο παρέχει στην Ένωση όλες τις πληροφορίες που τα κράτη μέλη υποχρεούνται να παρέχουν το ένα στο άλλο ή στα θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης σύμφωνα με τις πράξεις της Ένωσης που παρατίθενται στα παραρτήματα του παρόντος πρωτοκόλλου.
4. Στην ομάδα εργασίας συμπεριλαμβάνονται η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο.
5. Η ομάδα εργασίας συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά τον μήνα, εκτός αν η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο αποφασίσουν διαφορετικά με κοινή συναίνεση. Όταν συντρέχει ανάγκη, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 3 στοιχεία γ) και δ) κατά το διάστημα μεταξύ των συνεδριάσεων.
6. Η ομάδα εργασίας θεσπίζει τον εσωτερικό κανονισμό της με κοινή συναίνεση.
7. Η Ένωση διασφαλίζει ότι όλες οι απόψεις που εκφράζει το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας και όλες οι πληροφορίες που παρέχει το Ηνωμένο Βασίλειο στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών και επιστημονικών δεδομένων, διαβιβάζονται στα οικεία θεσμικά και λοιπά όργανα και οργανισμούς της Ένωσης χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Άρθρο 16

Διασφαλίσεις

1. Αν η εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου οδηγήσει σε σοβαρές οικονομικές, κοινωνικές ή περιβαλλοντικές δυσχέρειες οι οποίες ενδέχεται να διαρκέσουν, ή σε εκτροπή του εμπορίου, η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να λάβει μονομερώς κατάλληλα μέτρα διασφάλισης. Τα εν λόγω μέτρα διασφάλισης περιορίζονται, όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής και τη διάρκεια εφαρμογής τους, στο απολύτως αναγκαίο για τη διόρθωση της κατάστασης. Δίνεται προτεραιότητα στα μέτρα που διαταράσσουν λιγότερο τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου.
2. Αν μέτρο διασφάλισης που έχει ληφθεί από την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, σύμφωνα με την παράγραφο 1 προκαλεί ανισορροπία μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων που προβλέπονται από το παρόν πρωτόκολλο, η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να λάβει τα αναλογικά μέτρα εξισορρόπησης που είναι απολύτως αναγκαία για τη διόρθωση της ανισορροπίας. Δίνεται προτεραιότητα στα μέτρα που διαταράσσουν λιγότερο τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου.
3. Τα μέτρα διασφάλισης και τα μέτρα εξισορρόπησης που λαμβάνονται σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2 διέπονται από τις διαδικασίες που ορίζονται στο παράρτημα 7 του παρόντος πρωτοκόλλου.

Άρθρο 17

Προστασία των οικονομικών συμφερόντων

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καταπολεμούν την απάτη και κάθε άλλη παράνομη δραστηριότητα που πλήττει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης ή τα οικονομικά συμφέροντα του Ηνωμένου Βασιλείου.

Άρθρο 18

Δημοκρατική συγκατάθεση στη Βόρεια Ιρλανδία

1. Εντός των 2 μηνών πριν από τη λήξη της αρχικής περιόδου και κάθε τυχόν επακόλουθης περιόδου, το Ηνωμένο Βασίλειο παρέχει τη δυνατότητα δημοκρατικής συγκατάθεσης στη Βόρεια Ιρλανδία για τη συνέχιση της εφαρμογής των άρθρων 5 έως 10.

2. Για τους σκοπούς της παραγράφου 1, το Ηνωμένο Βασίλειο αναζητεί τη δημοκρατική συγκατάθεση στη Βόρεια Ιρλανδία με τρόπο που συνάδει με τη συμφωνία του 1998. Απόφαση που εκφράζει τη δημοκρατική συγκατάθεση λαμβάνεται τηρουμένων αυστηρά των προβλεπόμενων στη μονομερή δήλωση του Ηνωμένου Βασιλείου της 17ης Οκτωβρίου 2019, σχετικά με τη λειτουργία της διάταξης του πρωτοκόλλου για την Ιρλανδία/Βόρεια Ιρλανδία σχετικά με τη δημοκρατική συγκατάθεση στην Βόρεια Ιρλανδία, μεταξύ άλλων και όσον αφορά τους ρόλους της Διοίκησης της Βόρειας Ιρλανδίας και της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας.

3. Το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποιεί στην Ένωση πριν από τη λήξη της οικείας περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 5 το αποτέλεσμα της διαδικασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

4. Αν η διαδικασία που αναφέρεται στην παράγραφο 1 έχει διεξαχθεί και έχει ληφθεί απόφαση σύμφωνα με την παράγραφο 2, και το Ηνωμένο Βασίλειο κοινοποιήσει στην Ένωση ότι το αποτέλεσμα της διαδικασίας που αναφέρεται στην παράγραφο 1 δεν είναι απόφαση ότι τα αναφερόμενα στην εν λόγω παράγραφο άρθρα του παρόντος πρωτοκόλλου θα πρέπει να συνεχίσουν να εφαρμόζονται στη Βόρεια Ιρλανδία, τότε τα εν λόγω άρθρα και οι άλλες διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου, στον βαθμό που οι εν λόγω διατάξεις εξαρτώνται από τα εν λόγω άρθρα για την εφαρμογή τους, παύουν να ισχύουν 2 έτη μετά τη λήξη της οικείας περιόδου που αναφέρεται στην παράγραφο 5. Στην περίπτωση αυτή, η μικτή επιτροπή απευθύνει συστάσεις προς την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο για τα αναγκαία μέτρα, λαμβάνοντας υπόψη τις υποχρεώσεις των μερών της συμφωνίας του 1998. Προτού απευθύνει τις εν λόγω συστάσεις, η μικτή επιτροπή μπορεί να ζητήσει τη γνώμη οργανισμών που δημιουργήθηκαν με τη συμφωνία του 1998.

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, αρχική περίοδος είναι η περίοδος που λήγει 4 έτη μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. Αν η απόφαση που έχει ληφθεί σε ορισμένη περίοδο λήφθηκε στη βάση πλειοψηφίας των μελών της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας, παρόντων και ψηφισάντων, η επακόλουθη περίοδος είναι η 4ετής περίοδος που ακολουθεί την εν λόγω ορισμένη περίοδο, για όσο χρόνο συνεχίζουν να εφαρμόζονται τα άρθρα 5 έως 10. Αν η απόφαση που έχει ληφθεί σε ορισμένη περίοδο είχε διακοινοτική υποστήριξη, η επακόλουθη περίοδος είναι η 8ετής περίοδος που ακολουθεί την εν λόγω ορισμένη περίοδο, για όσο χρόνο συνεχίζουν να εφαρμόζονται τα άρθρα 5 έως 10.

6. Για τους σκοπούς της παραγράφου 5, «διακοινοτική υποστήριξη» σημαίνει:

- α) πλειοψηφία των παρόντων και ψηφισάντων μελών της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας, συμπεριλαμβανομένης πλειοψηφίας των παρόντων και ψηφισάντων μελών των ομάδων των ενωτικών και των εθνικιστών· ή
- β) σταθμισμένη πλειοψηφία (60 %) των παρόντων και ψηφισάντων μελών της Συνέλευσης της Βόρειας Ιρλανδίας, συμπεριλαμβανομένης της υπερψηφίσισης από τουλάχιστον το 40 % των παρόντων και ψηφισάντων μελών τόσο της ομάδας των εθνικιστών όσο και της ομάδας των ενωτικών.

Άρθρο 19

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα 1 έως 7 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος πρωτοκόλλου.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 2 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

- Οδηγία 2004/113/EK του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2004, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών ⁽¹⁾
- Οδηγία 2006/54/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης ⁽²⁾
- Οδηγία 2000/43/EK του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 2000, περί εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισης προσώπων ασχέτως φυλετικής ή εθνοτικής τους καταγωγής ⁽³⁾
- Οδηγία 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία ⁽⁴⁾
- Οδηγία 2010/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁾
- Οδηγία 79/7/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1978, περί της προοδευτικής εφαρμογής της αρχής της ίσης μεταχείρισεως μεταξύ ανδρών και γυναικών σε θέματα κοινωνικής ασφαλίσεως ⁽⁶⁾

⁽¹⁾ ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 37.

⁽²⁾ ΕΕ L 204 της 26.7.2004, σ. 23.

⁽³⁾ ΕΕ L 180 της 19.7.2000, σ. 22.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 303 της 2.12.2000, σ. 16.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 180 της 15.7.2010, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 6 της 10.1.1979, σ. 24.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 5 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4

1. Γενικές τελωνειακές πτυχές ⁽¹⁾

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Οκτωβρίου 2013, για τη θέσπιση του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα ⁽²⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 515/97 του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 1997, περί της αμοιβαίας συνδρομής μεταξύ των διοικητικών αρχών των κρατών μελών και της συνεργασίας των αρχών αυτών με την Επιτροπή με σκοπό τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής των τελωνειακών και γεωργικών ρυθμίσεων ⁽³⁾
- Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα ⁽⁴⁾

2. Προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης

Για τους σκοπούς της εφαρμογής των πράξεων που παρατίθενται στο παρόν τμήμα, η ορθή είσπραξη τελωνειακών δασμών από το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία θεωρείται μέρος της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης.

- Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 883/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Σεπτεμβρίου 2013, σχετικά με τις έρευνες που πραγματοποιούνται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1073/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 1074/1999 του Συμβουλίου ⁽⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1995, σχετικά με την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ⁽⁶⁾

3. Στατιστικές εμπορίου

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 638/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για τις συναλλαγές αγαθών μεταξύ κρατών μελών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3330/91 του Συμβουλίου ⁽⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 471/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για τις κοινοτικές στατιστικές του εξωτερικού εμπορίου με τις τρίτες χώρες και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1172/95 του Συμβουλίου ⁽⁸⁾

4. Γενικές εμπορικές πτυχές

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 978/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την εφαρμογή συστήματος γενικευμένων δασμολογικών προτιμήσεων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 732/2008 του Συμβουλίου ⁽⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/479 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εξαγωγών ⁽¹⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/936 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, περί της θεσπίσεως κοινών κανόνων για τις εισαγωγές κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων από ορισμένες τρίτες χώρες τα οποία δεν καλύπτονται από διμερείς συμφωνίες, πρωτόκολλα ή άλλους διακανονισμούς ή από άλλους κανόνες εισαγωγής της Ένωσης ⁽¹¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/821 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον προσδιορισμό υποχρεώσεων δέουσας επιμέλειας στην αλυσίδα εφοδιασμού των ενωσιακών εισαγωγών κασσιτέρου, τανταλίου και βολφραμίου, των μεταλλευμάτων τους, καθώς και χρυσού, που προέρχονται από περιοχές συγκρούσεων και υψηλού κινδύνου ⁽¹²⁾

⁽¹⁾ Οι τίτλοι και υπότιτλοι του παρόντος παραρτήματος έχουν καθαρά ενδεικτικό χαρακτήρα.

⁽²⁾ ΕΕ L 269 της 10.10.2013, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 82 της 22.3.1997, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 248 της 18.9.2013, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 102 της 7.4.2004, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 152 της 16.6.2009, σ. 23.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 303 της 31.10.2012, σ. 1.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 34.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 160 της 25.6.2015, σ. 1.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 130 της 19.5.2017, σ. 1.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1215/2009 του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για την εισαγωγή εκτάκτων εμπορικών μέτρων για χώρες και εδάφη που συμμετέχουν ή συνδέονται με τη διαδικασία σταθεροποίησης και σύνδεσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Δυτικά Βαλκάνια) ⁽¹³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1566 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, σχετικά με την εφαρμογή προσωρινών αυτόνομων εμπορικών μέτρων για την Ουκρανία για τη συμπλήρωση των εμπορικών παραχωρήσεων που διατίθενται στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης ⁽¹⁴⁾
- Υποχρεώσεις που απορρέουν από τις διεθνείς συμφωνίες τις οποίες έχουν συνάψει η Ένωση ή τα κράτη μέλη ενεργώντας εξ ονόματός της ή η Ένωση και τα κράτη μέλη της ενεργώντας από κοινού, στο μέτρο που αφορούν τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών

5. Μέσα εμπορικής άμυνας

- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1036 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο ντάμπινγκ εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1037 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, για την άμυνα κατά των εισαγωγών που αποτελούν αντικείμενο επιδοτήσεων εκ μέρους χωρών μη μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/478 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών ⁽¹⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/755 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, περί κοινού καθεστώτος εισαγωγών από ορισμένες τρίτες χώρες ⁽¹⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/476 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τα μέτρα που μπορεί να λάβει η Ένωση μετά από έκθεση που εγκρίνει το Όργανο Επίλυσης Διαφορών του ΠΟΕ σχετικά με μέτρα αντιντάμπινγκ και αντεπιδοτήσεων ⁽¹⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/477 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, για τα μέτρα που μπορεί να θεσπίσει η Ένωση σε σχέση με τις συνδυασμένες επιπτώσεις των μέτρων αντιντάμπινγκ ή κατά των επιδοτήσεων και των μέτρων διασφάλισης ⁽²⁰⁾

6. Κανονισμοί διμερών διασφαλίσεων

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 654/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, περί ασκήσεως των δικαιωμάτων της Ένωσης για την εφαρμογή και την επιβολή των διεθνών εμπορικών κανόνων και τροποποιήσεως του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3286/94 του Συμβουλίου που καθορίζει κοινοτικές διαδικασίες στον τομέα της κοινής εμπορικής πολιτικής για να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων της Κοινότητας στο πλαίσιο των κανόνων του διεθνούς εμπορίου, ιδίως αυτών που έχουν θεσπιστεί στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου ⁽²¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1145 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουλίου 2015, περί των μέτρων διασφαλίσεως που προβλέπονται στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας ⁽²²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/475 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2015, περί των μέτρων διασφαλίσεως που προβλέπονται στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Ισλανδίας ⁽²³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/938 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, περί των μέτρων διασφαλίσεως που προβλέπονται στη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και του Βασιλείου της Νορβηγίας ⁽²⁴⁾

⁽¹³⁾ ΕΕ L 328 της 15.12.2009, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 254 της 30.9.2017, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 176 της 30.6.2016, σ. 21.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 176 της 30.6.2016, σ. 55.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 16.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 33.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 6.

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 11.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 50.

⁽²²⁾ ΕΕ L 191 της 17.7.2015, σ. 1.

⁽²³⁾ ΕΕ L 83 της 27.3.2015, σ. 1.

⁽²⁴⁾ ΕΕ L 160 της 25.6.2015, σ. 57.

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 332/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2014, για ορισμένες διαδικασίες εφαρμογής της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Σερβίας, αφετέρου ⁽²⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/752 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, για ορισμένες διαδικασίες εφαρμογής της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους αφενός, και της Δημοκρατίας του Μαυροβουνίου αφετέρου ⁽²⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 19/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή της διμερούς ρήτρας διασφάλισης και του μηχανισμού σταθεροποίησης για τις μπανάνες στο πλαίσιο της συμφωνίας εμπορίου μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κολομβίας και του Περού, αφετέρου ⁽²⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 20/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή της διμερούς ρήτρας διασφάλισης και του μηχανισμού σταθεροποίησης για τις μπανάνες στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Κεντρικής Αμερικής, αφετέρου ⁽²⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/400 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την εφαρμογή των ρητρών διασφάλισης και του μηχανισμού που προβλέπεται στη συμφωνία Σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Μολδαβίας, αφετέρου ⁽²⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/401 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, για την εφαρμογή του μηχανισμού κατά της καταστρατήγησης που περιέχεται στη συμφωνία σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Γεωργίας, αφετέρου ⁽³⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, όσον αφορά ορισμένες διαδικασίες για την εφαρμογή της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, αφετέρου ⁽³¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/940 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, για ορισμένες διαδικασίες εφαρμογής της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Βοσνίας Ερζεγοβίνης, αφετέρου, και για την εφαρμογή της ενδιάμεσης συμφωνίας για το εμπόριο και τα εμπορικά θέματα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αφενός, και της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης, αφετέρου ⁽³²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/939 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 2015, για ορισμένες διαδικασίες εφαρμογής της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αλβανίας, αφετέρου ⁽³³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 511/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011, για την εφαρμογή της διμερούς ρήτρας διασφάλισης της συμφωνίας ελεύθερων συναλλαγών μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της και της Δημοκρατίας της Κορέας ⁽³⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/355 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Φεβρουαρίου 2017, σχετικά με ορισμένες διαδικασίες για την εφαρμογή της συμφωνίας σταθεροποίησης και σύνδεσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, αφενός, και του Κοσσυφοπεδίου ⁽³⁵⁾, αφετέρου ⁽³⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1076 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, περί εφαρμογής για προϊόντα καταγωγής ορισμένων χωρών μελών της ομάδας των κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ) των ρυθμίσεων που προβλέπονται στις συμφωνίες οικονομικής εταιρικής σχέσης ή στις συμφωνίες που οδηγούν στην σύναψη τέτοιων συμφωνιών ⁽³⁷⁾

⁽²⁵⁾ ΕΕ L 103 της 5.4.2014, σ. 10.

⁽²⁶⁾ ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 16.

⁽²⁷⁾ ΕΕ L 17 της 19.1.2013, σ. 1.

⁽²⁸⁾ ΕΕ L 17 της 19.1.2013, σ. 13.

⁽²⁹⁾ ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 53.

⁽³⁰⁾ ΕΕ L 77 της 23.3.2016, σ. 62.

⁽³¹⁾ ΕΕ L 160 της 25.6.2015, σ. 76.

⁽³²⁾ ΕΕ L 160 της 25.6.2015, σ. 69.

⁽³³⁾ ΕΕ L 160 της 25.6.2015, σ. 62.

⁽³⁴⁾ ΕΕ L 145 της 31.5.2011, σ. 19.

⁽³⁵⁾ Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244(1999) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπεδίου.

⁽³⁶⁾ ΕΕ L 57 της 3.3.2017, σ. 59.

⁽³⁷⁾ ΕΕ L 185 της 8.7.2016, σ. 1.

7. Άλλες διατάξεις

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 816/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τη χορήγηση υποχρεωτικών αδειών εκμετάλλευσης διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας που σχετίζονται με την παρασκευή φαρμακευτικών προϊόντων για εξαγωγή σε χώρες με προβλήματα δημόσιας υγείας ⁽³⁸⁾

8. Εμπορεύματα – γενικές διατάξεις

- Οδηγία (ΕΕ) 2015/1535 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Σεπτεμβρίου 2015, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών, με την εξαίρεση των διατάξεων που αφορούν τους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών ⁽³⁹⁾, με την εξαίρεση των διατάξεων που αφορούν τους κανόνες σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας των πληροφοριών
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1025/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, σχετικά με την ευρωπαϊκή τυποποίηση, την τροποποίηση των οδηγιών του Συμβουλίου 89/686/ΕΟΚ και 93/15/ΕΟΚ και των οδηγιών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου 94/9/ΕΚ, 94/25/ΕΚ, 95/16/ΕΚ, 97/23/ΕΚ, 98/34/ΕΚ, 2004/22/ΕΚ, 2007/23/ΕΚ, 2009/23/ΕΚ και 2009/105/ΕΚ και την κατάργηση της απόφασης 87/95/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της απόφασης αριθ. 1673/2006/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 339/93 του Συμβουλίου ⁽⁴¹⁾
- Απόφαση αριθ. 768/2008/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για κοινό πλαίσιο εμπορίας των προϊόντων και για την κατάργηση της απόφασης 93/465/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴²⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 764/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων εθνικών τεχνικών κανόνων στα προϊόντα που κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά άλλου κράτους μέλους και για την κατάργηση της απόφασης αριθ. 3052/95/ΕΚ ⁽⁴³⁾
- Οδηγία 2001/95/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Δεκεμβρίου 2001, για τη γενική ασφάλεια των προϊόντων ⁽⁴⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2679/98 του Συμβουλίου, της 7ης Δεκεμβρίου 1998, για τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς σε σχέση με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών ⁽⁴⁵⁾
- Οδηγία 85/374/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σε θέματα ευθύνης λόγω ελαττωματικών προϊόντων ⁽⁴⁶⁾

9. Μηχανοκίνητα οχήματα, συμπεριλαμβανομένων των γεωργικών και δασικών ελκυστήρων

- Οδηγία 70/157/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1970, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών που αναφέρονται στο αποδεκτό ηχητικό επίπεδο και στη διάταξη εξατμίσεως των οχημάτων με κινητήρα ⁽⁴⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 540/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με την ηχοστάθμη των μηχανοκίνητων οχημάτων και την αντικατάσταση των σιγαστήρων τους, την τροποποίηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 70/157/ΕΟΚ ⁽⁴⁸⁾
- Οδηγία 2005/64/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την έγκριση τύπου οχημάτων με κινητήρα όσον αφορά τη δυνατότητα επανααχρησιμοποίησης, ανακύκλωσης και ανάκτησής τους, καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁴⁹⁾
- Οδηγία 2006/40/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2006, για τις εκπομπές των συστημάτων κλιματισμού των μηχανοκίνητων οχημάτων και για την τροποποίηση της οδηγίας 70/156/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁵⁰⁾

⁽³⁸⁾ ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 1.

⁽³⁹⁾ ΕΕ L 241 της 17.9.2015, σ. 1.

⁽⁴⁰⁾ ΕΕ L 316 της 14.11.2012, σ. 12.

⁽⁴¹⁾ ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 30.

⁽⁴²⁾ ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 82.

⁽⁴³⁾ ΕΕ L 218 της 13.8.2008, σ. 21.

⁽⁴⁴⁾ ΕΕ L 11 της 15.1.2002, σ. 4.

⁽⁴⁵⁾ ΕΕ L 337 της 12.12.1998, σ. 8.

⁽⁴⁶⁾ ΕΕ L 210 της 7.8.1985, σ. 29.

⁽⁴⁷⁾ ΕΕ L 42 της 23.2.1970, σ. 16.

⁽⁴⁸⁾ ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 131.

⁽⁴⁹⁾ ΕΕ L 310 της 25.11.2005, σ. 10.

⁽⁵⁰⁾ ΕΕ L 161 της 14.6.2006, σ. 12.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 715/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2007, που αφορά την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά εκπομπές από ελαφρά επιβατηγά και εμπορικά οχήματα (Euro 5 και Euro 6) και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων ⁽⁵¹⁾
- Οδηγία 2007/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Σεπτεμβρίου 2007 για τη θέσπιση πλαισίου για την έγκριση των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά (Οδηγία-πλαίσιο) ⁽⁵²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2018/858 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 715/2007 και (ΕΚ) αριθ. 595/2009 και για την κατάργηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ ⁽⁵³⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 78/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με την έγκριση τύπου μηχανοκίνητων οχημάτων όσον αφορά την προστασία των πεζών και άλλων ανεπαρκώς προστατευόμενων χρηστών των οδών, για την τροποποίηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ και για την κατάργηση των οδηγιών 2003/102/ΕΚ και 2005/66/ΕΚ ⁽⁵⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 661/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 για τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου και γενικής ασφαλείας των μηχανοκίνητων οχημάτων και των ρυμουλκούμενων τους, και των συστημάτων, κατασκευαστικών στοιχείων και χωριστών τεχνικών μονάδων που προορίζονται για τα οχήματα αυτά ⁽⁵⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 79/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιανουαρίου 2009, σχετικά με την έγκριση τύπου υδρογονοκίνητων μηχανοκίνητων οχημάτων και την τροποποίηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ ⁽⁵⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 595/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την έγκριση τύπου των μηχανοκίνητων οχημάτων και κινητήρων όσον αφορά τις εκπομπές των βαρέων επαγγελματικών οχημάτων (Euro VI) και σχετικά με την πρόσβαση σε πληροφορίες επισκευής και συντήρησης οχημάτων, καθώς και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 715/2007 και της οδηγίας 2007/46/ΕΚ, και για την κατάργηση των οδηγιών 80/1269/ΕΟΚ, 2005/55/ΕΚ και 2005/78/ΕΚ ⁽⁵⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 168/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013 για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς δίκυκλων ή τρίκυκλων οχημάτων και τετράκυκλων ⁽⁵⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/758 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, όσον αφορά τις απαιτήσεις έγκρισης τύπου για την ανάπτυξη του συστήματος eCall που βασίζεται στην υπηρεσία 112 σε οχήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 2007/46/ΕΚ ⁽⁵⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 443/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Κοινότητας για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα ⁽⁶⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 510/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2011, σχετικά με τα πρότυπα επιδόσεων για τις εκπομπές από τα καινούργια ελαφρά επαγγελματικά οχήματα όσον αφορά τις εκπομπές, στο πλαίσιο της ολοκληρωμένης προσέγγισης της Ένωσης για τη μείωση των εκπομπών CO₂ από ελαφρά οχήματα ⁽⁶¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 167/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Φεβρουαρίου 2013, για την έγκριση και την εποπτεία της αγοράς γεωργικών και δασικών οχημάτων ⁽⁶²⁾

10. Ανυψωτικά μηχανήματα και μηχανήματα διακίνησης φορτίων

- Οδηγία 73/361/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Νοεμβρίου 1973, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών των αναφερομένων στην πιστοποίηση και σήμανση καλωδίων (συρματόσχοινων), αλύσεων και αρπαγών (γάντζων) ⁽⁶³⁾
- Οδηγία 2014/33/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τους ανελκυστήρες και τα κατασκευαστικά στοιχεία ασφαλείας για ανελκυστήρες ⁽⁶⁴⁾

⁽⁵¹⁾ ΕΕ L 171 της 29.6.2007, σ. 1.

⁽⁵²⁾ ΕΕ L 263 της 9.10.2007, σ. 1.

⁽⁵³⁾ ΕΕ L 151 της 14.6.2018, σ. 1.

⁽⁵⁴⁾ ΕΕ L 35 της 4.2.2009, σ. 1.

⁽⁵⁵⁾ ΕΕ L 200 της 31.7.2009, σ. 1.

⁽⁵⁶⁾ ΕΕ L 35 της 4.2.2009, σ. 32.

⁽⁵⁷⁾ ΕΕ L 188 της 18.7.2009, σ. 1.

⁽⁵⁸⁾ ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 52.

⁽⁵⁹⁾ ΕΕ L 123 της 19.5.2015, σ. 77.

⁽⁶⁰⁾ ΕΕ L 140 της 5.6.2009, σ. 1.

⁽⁶¹⁾ ΕΕ L 145 της 31.5.2011, σ. 1.

⁽⁶²⁾ ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 1.

⁽⁶³⁾ ΕΕ L 335 της 5.12.1973, σ. 51.

11. Συσκευές αερίου

- Οδηγία 92/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1992, σχετικά με τις απαιτήσεις απόδοσης για τους νέους λέβητες ζεστού νερού που τροφοδοτούνται με υγρά ή αέρια καύσιμα ⁽⁶⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/426 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις συσκευές με καύση αέριων καυσίμων και την κατάργηση της οδηγίας 2009/142/ΕΚ ⁽⁶⁶⁾

12. Δοχεία υπό πίεση

- Οδηγία 75/324/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 1975, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στις συσκευές αερολυμάτων (αεροζόλ) ⁽⁶⁷⁾
- Οδηγία 2010/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2010, σχετικά με τον μεταφερόμενο εξοπλισμό υπό πίεση και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 76/767/ΕΟΚ, 84/525/ΕΟΚ, 84/526/ΕΟΚ, 84/527/ΕΟΚ και 1999/36/ΕΚ ⁽⁶⁸⁾
- Οδηγία 2014/68/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού υπό πίεση στην αγορά ⁽⁶⁹⁾
- Οδηγία 2014/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διάθεση στην αγορά απλών δοχείων πίεσης ⁽⁷⁰⁾

13. Όργανα μέτρησης

- Οδηγία 2009/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τις κοινές διατάξεις για τα όργανα μέτρησης και για τις μεθόδους μετρολογικού ελέγχου ⁽⁷¹⁾
- Οδηγία 75/107/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1974, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στις φιάλες που χρησιμοποιούνται ως μετροδοχεία ⁽⁷²⁾
- Οδηγία 76/211/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιανουαρίου 1976, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στην προπαρασκευή σε μάζα ή όγκο ορισμένων προϊόντων σε προσυσκευασία ⁽⁷³⁾
- Οδηγία 80/181/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1979, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στις μονάδες μέτρησης και καταργήσεως της οδηγίας 71/354/ΕΟΚ ⁽⁷⁴⁾
- Οδηγία 2007/45/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση κανόνων σχετικά με τις ονομαστικές ποσότητες για προσυσκευασμένα προϊόντα, για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 75/106/ΕΟΚ και 80/232/ΕΟΚ και για την τροποποίηση της οδηγίας 76/211/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁷⁵⁾
- Οδηγία 2011/17/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2011, για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 71/317/ΕΟΚ, 71/347/ΕΟΚ, 71/349/ΕΟΚ, 74/148/ΕΟΚ, 75/33/ΕΟΚ, 76/765/ΕΟΚ, 76/766/ΕΟΚ και 86/217/ΕΟΚ σχετικά με τη μετρολογία ⁽⁷⁶⁾
- Οδηγία 2014/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά οργάνων ζύγισης μη αυτόματης λειτουργίας ⁽⁷⁷⁾
- Οδηγία 2014/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα των οργάνων μέτρησης στην αγορά ⁽⁷⁸⁾

14. Δομικά υλικά, μηχανήματα, συρματόσχοινα, μέσα ατομικής προστασίας

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 305/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2011 για τη θέσπιση εναρμονισμένων όρων εμπορίας δομικών προϊόντων και για την κατάργηση της οδηγίας 89/106/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁷⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/425 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τα μέσα ατομικής προστασίας και για την κατάργηση της οδηγίας 89/686/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽⁸⁰⁾

⁽⁶⁴⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 251.⁽⁶⁵⁾ ΕΕ L 167 της 22.6.1992, σ. 17.⁽⁶⁶⁾ ΕΕ L 81 της 31.3.2016, σ. 99.⁽⁶⁷⁾ ΕΕ L 147 της 9.6.1975, σ. 40.⁽⁶⁸⁾ ΕΕ L 165 της 30.6.2010, σ. 1.⁽⁶⁹⁾ ΕΕ L 189 της 27.6.2014, σ. 164.⁽⁷⁰⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 45.⁽⁷¹⁾ ΕΕ L 106 της 28.4.2009, σ. 7.⁽⁷²⁾ ΕΕ L 42 της 15.2.1975, σ. 14.⁽⁷³⁾ ΕΕ L 46 της 21.2.1976, σ. 1.⁽⁷⁴⁾ ΕΕ L 39 της 15.2.1980, σ. 40.⁽⁷⁵⁾ ΕΕ L 247 της 21.9.2007, σ. 17.⁽⁷⁶⁾ ΕΕ L 71 της 18.3.2011, σ. 1.⁽⁷⁷⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 107.⁽⁷⁸⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 149.⁽⁷⁹⁾ ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5.⁽⁸⁰⁾ ΕΕ L 88 της 4.4.2011, σ. 5.

- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/424 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 9ης Μαρτίου 2016 σχετικά με τις εγκαταστάσεις με συρματοόχινα και την κατάργηση της οδηγίας 2000/9/ΕΚ ⁽⁸¹⁾
- Οδηγία 2006/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Μαΐου 2006 σχετικά με τα μηχανήματα και την τροποποίηση της οδηγίας 95/16/ΕΚ ⁽⁸²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/1628 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τις απαιτήσεις που αφορούν τα όρια εκπομπών για τους αέριους και σωματιδιακούς ρύπους και την έγκριση τύπου για κινητήρες εσωτερικής καύσης για μη οδικά κινητά μηχανήματα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 και (ΕΕ) αριθ. 167/2013 και για την τροποποίηση και κατάργηση της οδηγίας 97/68/ΕΚ ⁽⁸³⁾
- Οδηγία 2000/14/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 8ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την εκπομπή θορύβου στο περιβάλλον από εξοπλισμό προς χρήση σε εξωτερικούς χώρους ⁽⁸⁴⁾

15. Ηλεκτρικός και ραδιοηλεκτρικός εξοπλισμός

- Οδηγία 2014/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ηλεκτρομαγνητική συμβατότητα ⁽⁸⁵⁾
- Οδηγία 2014/34/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις συσκευές και τα συστήματα προστασίας που προορίζονται για χρήση σε εκρηξιμικές ατμόσφαιρες ⁽⁸⁶⁾
- Οδηγία 2014/35/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ηλεκτρολογικού υλικού που προορίζεται να χρησιμοποιηθεί εντός ορισμένων ορίων τάσης ⁽⁸⁷⁾
- Οδηγία 2014/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, σχετικά με την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα ραδιοεξοπλισμού στην αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/5/ΕΚ ⁽⁸⁸⁾

16. Υφάσματα, υποδήματα

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1007/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Σεπτεμβρίου 2011, για τις ονομασίες των υφανσίμων ινών και τη συναφή επισήμανση και τη σήμανση της σύνθεσης των ινών των κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 73/44/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών 96/73/ΕΚ και 2008/121/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁸⁹⁾
- Οδηγία 94/11/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Μαρτίου 1994 για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών των σχετικών με την επισήμανση των υλικών που χρησιμοποιούνται στα κύρια μέρη των υποδημάτων που προορίζονται να πωληθούν στον καταναλωτή ⁽⁹⁰⁾

17. Καλλυντικά, παιχνίδια

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, για τα καλλυντικά προϊόντα ⁽⁹¹⁾
- Οδηγία 2009/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την ασφάλεια των παιχνιδιών ⁽⁹²⁾

18. Σκάφη αναψυχής

- Οδηγία 2013/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για τα σκάφη αναψυχής και τα ατομικά σκάφη και την κατάργηση της οδηγίας 94/25/ΕΚ ⁽⁹³⁾

⁽⁸⁰⁾ ΕΕ L 81 της 31.3.2016, σ. 51.

⁽⁸¹⁾ ΕΕ L 81 της 31.3.2016, σ. 1.

⁽⁸²⁾ ΕΕ L 157 της 9.6.2006, σ. 24.

⁽⁸³⁾ ΕΕ L 252 της 16.9.2016, σ. 53.

⁽⁸⁴⁾ ΕΕ L 162 της 3.7.2000, σ. 1.

⁽⁸⁵⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 79.

⁽⁸⁶⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 309.

⁽⁸⁷⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 357.

⁽⁸⁸⁾ ΕΕ L 153 της 22.5.2014, σ. 62.

⁽⁸⁹⁾ ΕΕ L 272 της 18.10.2011, σ. 1.

⁽⁹⁰⁾ ΕΕ L 100 της 19.4.1994, σ. 37.

⁽⁹¹⁾ ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 59.

⁽⁹²⁾ ΕΕ L 170 της 30.6.2009, σ. 1.

⁽⁹³⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 90.

19. Εκρηκτικές ύλες και πυροτεχνικά αντικείμενα

- Οδηγία 2014/28/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί της διαθεσιμότητας στην αγορά και του ελέγχου των εκρηκτικών υλών εμπορικής χρήσης ⁽⁹⁴⁾
- Οδηγία 2013/29/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τη διαθεσιμότητα στην αγορά ειδών πυροτεχνίας ⁽⁹⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 98/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2013, σχετικά με την κυκλοφορία στην αγορά και τη χρήση πρόδρομων ουσιών εκρηκτικών υλών ⁽⁹⁶⁾

20. Φάρμακα

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων ⁽⁹⁷⁾

Οι αναφορές στην Κοινότητα στο άρθρο 2 δεύτερο εδάφιο και στο άρθρο 48 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση ⁽⁹⁸⁾

Οι αναφορές στην Κοινότητα στο άρθρο 8 παράγραφος 2 και στο άρθρο 16β παράγραφος 1 της εν λόγω οδηγίας, καθώς και η αναφορά στην Ένωση στο άρθρο 104 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας, δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, με την εξαίρεση των εγκρίσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

Ένα φάρμακο εγκεκριμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία δεν θεωρείται φάρμακο αναφοράς στην Ένωση.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1901/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τα παιδιατρικά φάρμακα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1768/92, της οδηγίας 2001/20/ΕΚ, της οδηγίας 2001/83/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 ⁽⁹⁹⁾, με την εξαίρεση του άρθρου 36

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 141/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, για τα ορφανά φάρμακα ⁽¹⁰⁰⁾

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1394/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τα φάρμακα προηγμένων θεραπειών και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 ⁽¹⁰¹⁾

- Οδηγία 2001/82/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα κτηνιατρικά φάρμακα ⁽¹⁰²⁾

Οι αναφορές στην Κοινότητα στο άρθρο 12 παράγραφος 2 και το άρθρο 74 δεύτερο εδάφιο της εν λόγω οδηγίας δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, με την εξαίρεση των εγκρίσεων από το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

Ένα κτηνιατρικό φάρμακο εγκεκριμένο στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία δεν θεωρείται φάρμακο αναφοράς στην Ένωση.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 470/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τον καθορισμό ορίων καταλοίπων των φαρμακολογικά δραστικών ουσιών στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης, για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2377/90 του Συμβουλίου και τροποποίηση της οδηγίας 2001/82/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰³⁾

⁽⁹⁴⁾ ΕΕ L 96 της 29.3.2014, σ. 1.

⁽⁹⁵⁾ ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 27.

⁽⁹⁶⁾ ΕΕ L 39 της 9.2.2013, σ. 1.

⁽⁹⁷⁾ ΕΕ L 136 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽⁹⁸⁾ ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67.

⁽⁹⁹⁾ ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 1.

⁽¹⁰⁰⁾ ΕΕ L 18 της 22.1.2000, σ. 1.

⁽¹⁰¹⁾ ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 121.

⁽¹⁰²⁾ ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 1.

⁽¹⁰³⁾ ΕΕ L 152 της 16.6.2009, σ. 11.

- Άρθρο 13 της οδηγίας 2001/20/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Απριλίου 2001, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών όσον αφορά την εφαρμογή ορθής κλινικής πρακτικής κατά τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων προοριζομένων για τον άνθρωπο ⁽¹⁰⁴⁾
- Κεφάλαιο IX του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 536/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων που προορίζονται για τον άνθρωπο και για την κατάργηση της οδηγίας 2001/20/EK ⁽¹⁰⁵⁾
- Οδηγία 2009/35/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με τις ουσίες που μπορούν να προστεθούν στα φάρμακα για τον χρωματισμό ⁽¹⁰⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/793 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για να αποφευχθεί η εκτροπή του εμπορίου ορισμένων βασικών φαρμακευτικών προϊόντων προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ⁽¹⁰⁷⁾

21. Ιατροτεχνολογικά προϊόντα

- Οδηγία 93/42/EOK του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ⁽¹⁰⁸⁾
- Οδηγία 98/79/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 1998, για τα ιατροτεχνολογικά βοηθήματα που χρησιμοποιούνται στη διάγνωση in vitro ⁽¹⁰⁹⁾
- Οδηγία 90/385/EOK του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1990, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα ενεργά εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα ⁽¹¹⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/EK, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/EOK και 93/42/EOK ⁽¹¹¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/746 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα in vitro διαγνωστικά ιατροτεχνολογικά προϊόντα και για την κατάργηση της οδηγίας 98/79/EK και της απόφασης 2010/227/ΕΕ της Επιτροπής ⁽¹¹²⁾

22. Ουσίες ανθρώπινης προέλευσης

- Οδηγία 2002/98/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Ιανουαρίου 2003, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη συλλογή, τον έλεγχο, την επεξεργασία, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινου αίματος και συστατικών του αίματος και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/EK ⁽¹¹³⁾
- Οδηγία 2004/23/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση προτύπων ποιότητας και ασφάλειας για τη δωρεά, την προμήθεια, τον έλεγχο, την επεξεργασία, τη συντήρηση, την αποθήκευση και τη διανομή ανθρώπινων ιστών και κυττάρων ⁽¹¹⁴⁾
- Οδηγία 2010/53/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τα πρότυπα ποιότητας και ασφάλειας των ανθρώπινων οργάνων που προορίζονται για μεταμόσχευση ⁽¹¹⁵⁾

23. Χημικές ουσίες και συναφή

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2003/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Οκτωβρίου 2003 σχετικά με τα λιπάσματα ⁽¹¹⁶⁾
- Οδηγία 2004/10/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την εφαρμογή των αρχών ορθής εργαστηριακής πρακτικής και τον έλεγχο της εφαρμογής τους κατά τις δοκιμές των χημικών ουσιών ⁽¹¹⁷⁾
- Οδηγία 2004/9/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, για την επιθεώρηση και τον έλεγχο της ορθής εργαστηριακής πρακτικής (ΟΕΠ) ⁽¹¹⁸⁾

⁽¹⁰⁴⁾ ΕΕ L 121 της 1.5.2001, σ. 34.

⁽¹⁰⁵⁾ ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 1.

⁽¹⁰⁶⁾ ΕΕ L 109 της 30.4.2009, σ. 10.

⁽¹⁰⁷⁾ ΕΕ L 135 της 24.5.2016, σ. 39.

⁽¹⁰⁸⁾ ΕΕ L 169 της 12.7.1993, σ. 1.

⁽¹⁰⁹⁾ ΕΕ L 331 της 7.12.1998, σ. 1.

⁽¹¹⁰⁾ ΕΕ L 189 της 20.7.1990, σ. 17.

⁽¹¹¹⁾ ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1.

⁽¹¹²⁾ ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 176.

⁽¹¹³⁾ ΕΕ L 33 της 8.2.2003, σ. 30.

⁽¹¹⁴⁾ ΕΕ L 102 της 7.4.2004, σ. 48.

⁽¹¹⁵⁾ ΕΕ L 207 της 6.8.2010, σ. 14.

⁽¹¹⁶⁾ ΕΕ L 304 της 21.11.2003, σ. 1.

⁽¹¹⁷⁾ ΕΕ L 50 της 20.2.2004, σ. 44.

⁽¹¹⁸⁾ ΕΕ L 50 της 20.2.2004, σ. 28.

- Οδηγία 2011/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2011, για τον περιορισμό της χρήσης ορισμένων επικίνδυνων ουσιών σε ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό ⁽¹¹⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 648/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τα απορρυπαντικά ⁽¹²⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 850/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τους έμμονους οργανικούς ρύπους και την τροποποίηση της οδηγίας 79/117/ΕΟΚ ⁽¹²¹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 649/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, σχετικά με τις εξαγωγές και εισαγωγές επικίνδυνων χημικών προϊόντων ⁽¹²²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον υδράργυρο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1102/2008 ⁽¹²³⁾
- Οδηγία 2006/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Σεπτεμβρίου 2006, σχετικά με τις ηλεκτρικές στήλες και τους συσσωρευτές και τα απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών και με την κατάργηση της οδηγίας 91/157/ΕΟΚ ⁽¹²⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ ⁽¹²⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων, την τροποποίηση και την κατάργηση των οδηγιών 67/548/ΕΟΚ και 1999/45/ΕΚ και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 ⁽¹²⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Φεβρουαρίου 2004, περί των προδρόμων ουσιών των ναρκωτικών ⁽¹²⁷⁾

24. Παρασιτοκτόνα, βιοκτόνα

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹²⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹²⁹⁾

Η αναφορά στα κράτη μέλη στο άρθρο 43 του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων ⁽¹³⁰⁾

Οι αναφορές στα κράτη μέλη στο άρθρο 3 παράγραφος 3, το άρθρο 15 παράγραφος 1, το άρθρο 28 παράγραφος 4 και το άρθρο 75 παράγραφος 1 στοιχείο ζ) του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

25. Απόβλητα

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2006, για τις μεταφορές αποβλήτων ⁽¹³¹⁾
- Οδηγία 94/62/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας ⁽¹³²⁾

⁽¹¹⁹⁾ ΕΕ L 174 της 1.7.2011, σ. 88.

⁽¹²⁰⁾ ΕΕ L 104 της 8.4.2004, σ. 1.

⁽¹²¹⁾ ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 7.

⁽¹²²⁾ ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 60.

⁽¹²³⁾ ΕΕ L 137 της 24.5.2017, σ. 1.

⁽¹²⁴⁾ ΕΕ L 266 της 26.9.2006, σ. 1.

⁽¹²⁵⁾ ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1.

⁽¹²⁶⁾ ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1.

⁽¹²⁷⁾ ΕΕ L 47 της 18.2.2004, σ. 1.

⁽¹²⁸⁾ ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1.

⁽¹²⁹⁾ ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1.

⁽¹³⁰⁾ ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1.

⁽¹³¹⁾ ΕΕ L 190 της 12.7.2006, σ. 1.

⁽¹³²⁾ ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 10.

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1257/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2013, για την ανακύκλωση πλοίων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1013/2006 και της οδηγίας 2009/16/ΕΚ ⁽¹³³⁾
- Οδηγία 2006/117/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2006, σχετικά με την επιτήρηση και τον έλεγχο των αποστολών ραδιενεργών αποβλήτων και αναλωμένου πυρηνικού καυσίμου ⁽¹³⁴⁾

26. Περιβάλλον, ενεργειακή απόδοση

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών ⁽¹³⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 708/2007 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 2007, για τη χρήση στην υδατοκαλλιέργεια ξένων και απόντων σε τοπικό επίπεδο ειδών ⁽¹³⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 66/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με το οικολογικό σήμα της ΕΕ ⁽¹³⁷⁾
- Οδηγία 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ και την τροποποίηση της οδηγίας 93/12/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹³⁸⁾
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου, της 20ής Απριλίου 2015, για τον καθορισμό των μεθόδων υπολογισμού και των απαιτήσεων υποβολής εκθέσεων σύμφωνα με την οδηγία 98/70/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ποιότητα των καυσίμων βενζίνης και ντίζελ ⁽¹³⁹⁾
- Οδηγία 2004/42/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Απριλίου 2004, για τον περιορισμό των εκπομπών πτητικών οργανικών ενώσεων που οφείλονται στη χρήση οργανικών διαλυτών σε χρώματα διακόσμησης και βερνίκια και σε προϊόντα φανοποιίας αυτοκινήτων και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/13/ΕΚ ⁽¹⁴⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 995/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Οκτωβρίου 2010, για τη θέσπιση των υποχρεώσεων των φορέων εκμετάλλευσης που διαθέτουν ξυλεία και προϊόντα ξυλείας στην αγορά ⁽¹⁴¹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2173/2005 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, περί δημιουργίας εθελοντικού συστήματος αδειών FLEGT για τις εισαγωγές ξυλείας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα ⁽¹⁴²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 517/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τα φθοριούχα αέρια του θερμοκηπίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 842/2006 ⁽¹⁴³⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος ⁽¹⁴⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 2017, για τον υδράργυρο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1102/2008 ⁽¹⁴⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 338/97 του Συμβουλίου, της 9ης Δεκεμβρίου 1996, για την προστασία των ειδών άγριας πανίδας και χλωρίδας με τον έλεγχο του εμπορίου τους ⁽¹⁴⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3254/91 του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 1991, για την απαγόρευση της χρήσης παγίδων με σιαγόνες και της εισόδου στην Κοινότητα γουनों και μεταποιημένων προϊόντων από ορισμένα είδη άγριων ζώων καταγωγής χωρών όπου συλλαμβάνονται με παγίδες ή με μεθόδους που δεν είναι σύμφωνες με τα διεθνή συμφωνηθέντα πρότυπα μη βίανουσης παγίδευσης ⁽¹⁴⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1007/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, περί εμπορίου προϊόντων φώκιας ⁽¹⁴⁸⁾

⁽¹³³⁾ ΕΕ L 330 της 10.12.2013, σ. 1.

⁽¹³⁴⁾ ΕΕ L 337 της 5.12.2006, σ. 21.

⁽¹³⁵⁾ ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 35.

⁽¹³⁶⁾ ΕΕ L 168 της 28.6.2007, σ. 1.

⁽¹³⁷⁾ ΕΕ L 27 της 30.1.2010, σ. 1.

⁽¹³⁸⁾ ΕΕ L 350 της 28.12.1998, σ. 58.

⁽¹³⁹⁾ ΕΕ L 107 της 25.4.2015, σ. 26.

⁽¹⁴⁰⁾ ΕΕ L 143 της 30.4.2004, σ. 87.

⁽¹⁴¹⁾ ΕΕ L 295 της 12.11.2010, σ. 23.

⁽¹⁴²⁾ ΕΕ L 347 της 30.12.2005, σ. 1.

⁽¹⁴³⁾ ΕΕ L 150 της 20.5.2014, σ. 195.

⁽¹⁴⁴⁾ ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 1.

⁽¹⁴⁵⁾ ΕΕ L 137 της 24.5.2017, σ. 1.

⁽¹⁴⁶⁾ ΕΕ L 61 της 3.3.1997, σ. 1.

⁽¹⁴⁷⁾ ΕΕ L 308 της 9.11.1991, σ. 1.

⁽¹⁴⁸⁾ ΕΕ L 286 της 31.10.2009, σ. 36.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1523/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2007, για την απαγόρευση της εμπορίας, των εισαγωγών και των εξαγωγών από την Κοινότητα γούνας γάτας και σκύλου και προϊόντων που περιέχουν τέτοια γούνα ⁽¹⁴⁹⁾
- Οδηγία 83/129/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Μαρτίου 1983, σχετικά με την εισαγωγή στα κράτη μέλη δερμάτων ορισμένων νεογνών φώκιας και προϊόντων που προέρχονται από αυτά ⁽¹⁵⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 106/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με το κοινοτικό πρόγραμμα επίσημησης της ενεργειακής απόδοσης του εξοπλισμού γραφείου ⁽¹⁵¹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1222/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τη σήμανση των ελαστικών επισώτρων αναφορικά με την εξοικονόμηση καυσίμου και άλλες ουσιώδεις παραμέτρους ⁽¹⁵²⁾
- Οδηγία 2009/125/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, για τη θέσπιση πλαισίου για τον καθορισμό απαιτήσεων οικολογικού σχεδιασμού όσον αφορά τα συνδεδεμένα με την ενέργεια προϊόντα ⁽¹⁵³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ ⁽¹⁵⁴⁾

27. Εξοπλισμός πλοίων

- Οδηγία 2014/90/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με τον εξοπλισμό πλοίων και για την κατάργηση της οδηγίας 96/98/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁵⁵⁾

28. Σιδηροδρομικές μεταφορές

- Οδηγία (ΕΕ) 2016/797 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τη διαλειτουργικότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁵⁶⁾, στο μέτρο που αφορά τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές για τη διάθεση στην αγορά, τη θέση σε λειτουργία και την ελεύθερη κυκλοφορία σιδηροδρομικών προϊόντων

29. Τρόφιμα - γενικά

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων ⁽¹⁵⁷⁾

Η αναφορά σε κράτος μέλος στο άρθρο 29 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με την παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 και την κατάργηση της οδηγίας 87/250/ΕΟΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 90/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της οδηγίας 1999/10/ΕΚ της Επιτροπής, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 2002/67/ΕΚ και 2008/5/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 608/2004 της Επιτροπής ⁽¹⁵⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα ⁽¹⁵⁹⁾

30. Τρόφιμα – υγιεινή

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 853/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών κανόνων υγιεινής για τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ⁽¹⁶⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 852/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για την υγιεινή των τροφίμων ⁽¹⁶¹⁾

⁽¹⁴⁹⁾ ΕΕ L 343 της 27.12.2007, σ. 1.

⁽¹⁵⁰⁾ ΕΕ L 91 της 9.4.1983, σ. 30.

⁽¹⁵¹⁾ ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 1.

⁽¹⁵²⁾ ΕΕ L 342 της 22.12.2009, σ. 46.

⁽¹⁵³⁾ ΕΕ L 285 της 31.10.2009, σ. 10.

⁽¹⁵⁴⁾ ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1.

⁽¹⁵⁵⁾ ΕΕ L 257 της 28.8.2014, σ. 146.

⁽¹⁵⁶⁾ ΕΕ L 138 της 26.5.2016, σ. 44.

⁽¹⁵⁷⁾ ΕΕ L 31 της 1.2.2002, σ. 1.

⁽¹⁵⁸⁾ ΕΕ L 304 της 22.11.2011, σ. 18.

⁽¹⁵⁹⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 9.

⁽¹⁶⁰⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 55.

⁽¹⁶¹⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 1.

- Οδηγία 89/108/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα τρόφιμα βλαβείας κατάψυξης που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁶²⁾

31. Τρόφιμα – συστατικά, ίχνη, κατάλοιπα, πρότυπα εμπορίας

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1331/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τη θέσπιση ενιαίας διαδικασίας έγκρισης για τα πρόσθετα τροφίμων, τα ένζυμα τροφίμων και τις αρωματικές ύλες τροφίμων ⁽¹⁶³⁾

Η αναφορά σε κράτος μέλος στο άρθρο 3 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1332/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για τα ένζυμα τροφίμων και την τροποποίηση της οδηγίας 83/417/ΕΟΚ του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1493/1999 του Συμβουλίου, της οδηγίας 2000/13/ΕΚ, της οδηγίας 2001/112/ΕΚ του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 ⁽¹⁶⁴⁾

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, που αφορά τα πρόσθετα τροφίμων ⁽¹⁶⁵⁾

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1334/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για αρωματικές ύλες και ορισμένα συστατικά τροφίμων με αρωματικές ιδιότητες που χρησιμοποιούνται εντός και επί των τροφίμων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2232/96, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 110/2008 και της οδηγίας 2000/13/ΕΚ ⁽¹⁶⁶⁾

- Οδηγία 2002/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Ιουνίου 2002, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών περί των συμπληρωμάτων διατροφής ⁽¹⁶⁷⁾

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με την προσθήκη βιταμινών και ανόργανων συστατικών και ορισμένων άλλων ουσιών στα τρόφιμα ⁽¹⁶⁸⁾

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2065/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Νοεμβρίου 2003, για τα αρτύματα καπνιστών τροφίμων που χρησιμοποιούνται ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν μέσα ή πάνω στα τρόφιμα ⁽¹⁶⁹⁾

Η αναφορά σε κράτος μέλος στο άρθρο 7 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 315/93 του Συμβουλίου, της 8ης Φεβρουαρίου 1993, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τις προσμεϊξεις των τροφίμων ⁽¹⁷⁰⁾

- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2283 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, σχετικά με τα νέα τρόφιμα, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 258/97 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1852/2001 της Επιτροπής ⁽¹⁷¹⁾

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για τα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά και για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, και ως υποκατάστατα του συνόλου του διαιτολογίου για τον έλεγχο του σωματικού βάρους και για την κατάργηση της οδηγίας 92/52/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 96/8/ΕΚ, 1999/21/ΕΚ, 2006/125/ΕΚ και 2006/141/ΕΚ, της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 41/2009 και (ΕΚ) αριθ. 953/2009 ⁽¹⁷²⁾

- Οδηγία 1999/4/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τα εκχυλίσματα καφέ και τα εκχυλίσματα κιχωρίου ⁽¹⁷³⁾

- Οδηγία 2000/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουνίου 2000, για τα προϊόντα κακάο και σοκολάτας που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁷⁴⁾

- Οδηγία 2001/110/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για το μέλι ⁽¹⁷⁵⁾

⁽¹⁶²⁾ ΕΕ L 40 της 11.2.1989, σ. 34.

⁽¹⁶³⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 1.

⁽¹⁶⁴⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 7.

⁽¹⁶⁵⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 16.

⁽¹⁶⁶⁾ ΕΕ L 354 της 31.12.2008, σ. 34.

⁽¹⁶⁷⁾ ΕΕ L 183 της 12.7.2002, σ. 51.

⁽¹⁶⁸⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 26.

⁽¹⁶⁹⁾ ΕΕ L 309 της 26.11.2003, σ. 1.

⁽¹⁷⁰⁾ ΕΕ L 37 της 13.2.1993, σ. 1.

⁽¹⁷¹⁾ ΕΕ L 327 της 11.12.2015, σ. 1.

⁽¹⁷²⁾ ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 35.

⁽¹⁷³⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 26.

⁽¹⁷⁴⁾ ΕΕ L 197 της 3.8.2000, σ. 19.

⁽¹⁷⁵⁾ ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 47.

- Οδηγία 2001/111/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για ορισμένα σάκχαρα που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁷⁶⁾
- Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 543/2011 της Επιτροπής, της 7ης Ιουνίου 2011, για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους τομείς των σπυροκρηπυτικών και των μεταποιημένων σπυροκρηπυτικών ⁽¹⁷⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1295/2008 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, περί εισαγωγών λυκίσκου προελεύσεως τρίτων χωρών ⁽¹⁷⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1375/2007 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2007, για τις εισαγωγές υπολειμμάτων της βιομηχανίας αμύλου από αραβόσιτο από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής ⁽¹⁷⁹⁾
- Οδηγία 2001/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για τους χυμούς φρούτων και ορισμένα ομοειδή προϊόντα που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁸⁰⁾
- Οδηγία 2001/113/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για τις μαρμελάδες, τα ζελέ και τις μαρμελάδες εσπεριδοειδών καθώς και την κρέμα καστανίου που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁸¹⁾
- Οδηγία 2001/114/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2001, για ορισμένα, μερικά ή ολικά αφυδατωμένα, διατηρημένα γάλατα που προορίζονται για τη διατροφή του ανθρώπου ⁽¹⁸²⁾
- Οδηγία (ΕΕ) 2015/2203 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τις καζείνες και τα καζεινικά άλατα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και την κατάργηση της οδηγίας 83/417/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽¹⁸³⁾
- Τίτλος V κεφάλαιο IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁴⁾
- Μέρος II τίτλος II κεφάλαιο I τμήμα 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽¹⁸⁵⁾

32. Υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1935/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2004, σχετικά με τα υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα και με την κατάργηση των οδηγιών 80/590/ΕΟΚ και 89/109/ΕΟΚ ⁽¹⁸⁶⁾

Η αναφορά σε κράτος μέλος στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνει το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Οδηγία 84/500/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 1984, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα κεραμικά αντικείμενα που προορίζονται να έλθουν σε επαφή με τα τρόφιμα ⁽¹⁸⁷⁾

33. Τρόφιμα – λοιπά

- Οδηγία 1999/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών όσον αφορά τα τρόφιμα και τα συστατικά τροφίμων που έχουν υποστεί επεξεργασία με ιονίζουσα ακτινοβολία ⁽¹⁸⁸⁾

⁽¹⁷⁶⁾ ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 53.

⁽¹⁷⁷⁾ ΕΕ L 157 της 15.6.2011, σ. 1.

⁽¹⁷⁸⁾ ΕΕ L 340 της 19.12.2008, σ. 45.

⁽¹⁷⁹⁾ ΕΕ L 307 της 24.11.2007, σ. 5.

⁽¹⁸⁰⁾ ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 58.

⁽¹⁸¹⁾ ΕΕ L 10 της 12.1.2002, σ. 67.

⁽¹⁸²⁾ ΕΕ L 15 της 17.1.2002, σ. 19.

⁽¹⁸³⁾ ΕΕ L 314 της 1.12.2015, σ. 1.

⁽¹⁸⁴⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 549.

⁽¹⁸⁵⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽¹⁸⁶⁾ ΕΕ L 338 της 13.11.2004, σ. 4.

⁽¹⁸⁷⁾ ΕΕ L 277 της 20.10.1984, σ. 12.

⁽¹⁸⁸⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 16.

- Οδηγία 1999/3/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Φεβρουαρίου 1999, για τη θέσπιση κοινοτικού καταλόγου τροφίμων και συστατικών τροφίμων που υποβάλλονται σε επεξεργασία με ιοντίζουσα ακτινοβολία ⁽¹⁸⁹⁾
- Οδηγία 2009/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών που αφορούν τους διαλύτες εκχύλισης οι οποίοι χρησιμοποιούνται στην παρασκευή των τροφίμων και των συστατικών τους ⁽¹⁹⁰⁾
- Οδηγία 2009/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εκμετάλλευση και τη θέση στο εμπόριο των φυσικών μεταλλικών νερών ⁽¹⁹¹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2007, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91 ⁽¹⁹²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) 2018/848 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 2018, για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου ⁽¹⁹³⁾
- Κανονισμός (Ευρατόμ) 2016/52 του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2016, για τον καθορισμό μέγιστων επιτρεπτών επιπέδων ραδιορύπανσης των τροφίμων και των ζωοτροφών κατόπιν πυρηνικού ατυχήματος ή άλλου έκτακτου ραδιολογικού συμβάντος και την κατάργηση του κανονισμού (Ευρατόμ) αριθ. 3954/87 και των κανονισμών της Επιτροπής (Ευρατόμ) αριθ. 944/89 και (Ευρατόμ) αριθ. 770/90 ⁽¹⁹⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 733/2008 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, σχετικά με τους όρους εισαγωγής γεωργικών προϊόντων καταγωγής τρίτων χωρών μετά το ατύχημα στον πυρηνικό σταθμό του Τσερνομπίλ ⁽¹⁹⁵⁾

34. Ζωοτροφές – προϊόντα και υγιεινή

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση των οδηγιών 79/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 80/511/ΕΟΚ της Επιτροπής, 82/471/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 83/228/ΕΚ του Συμβουλίου, 93/74/ΕΟΚ του Συμβουλίου, 93/113/ΕΚ του Συμβουλίου, 96/25/ΕΚ του Συμβουλίου, και της απόφασης 2004/217/ΕΚ της Επιτροπής ⁽¹⁹⁶⁾
- Οδηγία 2002/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Μαΐου 2002, σχετικά με τις ανεπιθύμητες ουσίες στις ζωοτροφές ⁽¹⁹⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1831/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τις πρόσθετες ύλες που χρησιμοποιούνται στη διατροφή των ζώων ⁽¹⁹⁸⁾

Οι αναφορές σε εθνικά εργαστήρια αναφοράς στο σημείο 6 του παραρτήματος II του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία. Η ανωτέρω διάταξη δεν εμποδίζει ένα εθνικό εργαστήριο αναφοράς που βρίσκεται σε κράτος μέλος να επιτελεί τις λειτουργίες εθνικού εργαστηρίου αναφοράς ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι πληροφορίες και το υλικό που ανταλλάσσονται γι' αυτόν τον σκοπό μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Βόρειας Ιρλανδίας και εθνικού εργαστηρίου αναφοράς σε κράτος μέλος δεν γνωστοποιούνται περαιτέρω από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

- Οδηγία 90/167/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Μαρτίου 1990, για τον καθορισμό των όρων παρασκευής, διάθεσης στην αγορά και χρήσης των φαρμακώχων ζωοτροφών στην Κοινότητα ⁽¹⁹⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 183/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιανουαρίου 2005, περί καθορισμού των απαιτήσεων για την υγιεινή των ζωοτροφών ⁽²⁰⁰⁾

⁽¹⁸⁹⁾ ΕΕ L 66 της 13.3.1999, σ. 24.

⁽¹⁹⁰⁾ ΕΕ L 141 της 6.6.2009, σ. 3.

⁽¹⁹¹⁾ ΕΕ L 164 της 26.6.2009, σ. 45.

⁽¹⁹²⁾ ΕΕ L 189 της 20.7.2007, σ. 1.

⁽¹⁹³⁾ ΕΕ L 150 της 14.6.2018, σ. 1.

⁽¹⁹⁴⁾ ΕΕ L 13 της 20.1.2016, σ. 2.

⁽¹⁹⁵⁾ ΕΕ L 201 της 30.7.2008, σ. 1.

⁽¹⁹⁶⁾ ΕΕ L 229 της 1.9.2009, σ. 1.

⁽¹⁹⁷⁾ ΕΕ L 140 της 30.5.2002, σ. 10.

⁽¹⁹⁸⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 29.

⁽¹⁹⁹⁾ ΕΕ L 92 της 7.4.1990, σ. 42.

⁽²⁰⁰⁾ ΕΕ L 35 της 8.2.2005, σ. 1.

35. Γενετικά τροποποιημένοι οργανισμοί (ΓΤΟ)

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικά τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές ⁽²⁰¹⁾, με την εξαίρεση του δεύτερου εδαφίου του άρθρου 32

Η ανωτέρω διάταξη δεν εμποδίζει ένα εθνικό εργαστήριο αναφοράς που βρίσκεται σε κράτος μέλος να επιτελεί τις λειτουργίες εθνικού εργαστηρίου αναφοράς ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι πληροφορίες και το υλικό που ανταλλάσσονται γι' αυτόν τον σκοπό μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Βόρειας Ιρλανδίας και εθνικού εργαστηρίου αναφοράς σε κράτος μέλος δεν γνωστοποιούνται περαιτέρω από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

Οι αναφορές σε κράτος μέλος στο άρθρο 10 παράγραφος 1 και το άρθρο 22 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1830/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών και την ιχνηλασιμότητα τροφίμων και ζωοτροφών που παράγονται από γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς, και για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/18/ΕΚ ⁽²⁰²⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1946/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2003, για τις διασυνοριακές διακινήσεις γενετικά τροποποιημένων οργανισμών ⁽²⁰³⁾
- Μέρος Γ της οδηγίας 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκοπίμη ελευθέρωση γενετικά τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον και την κατάργηση της οδηγίας 90/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²⁰⁴⁾

36. Ζώντα ζώα, ζωικό αναπαραγωγικό υλικό και προϊόντα ζωικής προέλευσης

Οι αναφορές σε εθνικά εργαστήρια αναφοράς στις πράξεις που παρατίθενται στο παρόν τμήμα δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το εργαστήριο αναφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η ανωτέρω διάταξη δεν εμποδίζει ένα εθνικό εργαστήριο αναφοράς που βρίσκεται σε κράτος μέλος να επιτελεί τις λειτουργίες εθνικού εργαστηρίου αναφοράς ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι πληροφορίες και το υλικό που ανταλλάσσονται γι' αυτόν τον σκοπό μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Βόρειας Ιρλανδίας και εθνικού εργαστηρίου αναφοράς σε κράτος μέλος δεν γνωστοποιούνται περαιτέρω από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/429 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Μαρτίου 2016, σχετικά με τις μεταδοτικές νόσους των ζώων και για την τροποποίηση και την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της υγείας των ζώων («νόμος για την υγεία των ζώων») ⁽²⁰⁵⁾
- Οδηγία 64/432/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964 περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών ⁽²⁰⁶⁾
- Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 1991, σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων ⁽²⁰⁷⁾
- Οδηγία 2009/156/ΕΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών ⁽²⁰⁸⁾
- Οδηγία 2009/158/ΕΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες ⁽²⁰⁹⁾
- Οδηγία 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 1992, που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα I του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ ⁽²¹⁰⁾
- Οδηγία 88/407/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων ⁽²¹¹⁾
- Οδηγία 89/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 1989, για τον καθορισμό των υγειονομικών όρων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές εμβρύων κατοικίδιων βοοειδών ⁽²¹²⁾

⁽²⁰¹⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1.

⁽²⁰²⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 24.

⁽²⁰³⁾ ΕΕ L 287 της 5.11.2003, σ. 1.

⁽²⁰⁴⁾ ΕΕ L 106 της 17.4.2001, σ. 1.

⁽²⁰⁵⁾ ΕΕ L 84 της 31.3.2016, σ. 1.

⁽²⁰⁶⁾ ΕΕ L 121 της 29.7.1964, σ. 1977.

⁽²⁰⁷⁾ ΕΕ L 46 της 19.2.1991, σ. 19.

⁽²⁰⁸⁾ ΕΕ L 192 της 23.7.2010, σ. 1.

⁽²⁰⁹⁾ ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 74.

⁽²¹⁰⁾ ΕΕ L 268 της 14.9.1992, σ. 54.

⁽²¹¹⁾ ΕΕ L 194 της 22.7.1988, σ. 10.

⁽²¹²⁾ ΕΕ L 302 της 19.10.1989, σ. 1.

- Οδηγία 90/429/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων ⁽²¹³⁾
- Οδηγία 92/118/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1992, για τον καθορισμό των όρων υγειονομικού ελέγχου καθώς και των υγειονομικών όρων που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα προϊόντων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους προαναφερόμενους όρους, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο I του παραρτήματος Α της οδηγίας 89/662/ΕΟΚ και, όσον αφορά τους παθογόνους παράγοντες, της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ ⁽²¹⁴⁾
- Οδηγία 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθενειών των υδρόβιων ζώων ⁽²¹⁵⁾
- Οδηγία 2004/68/ΕΚ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 2004, σχετικά με τον καθορισμό κανόνων υγειονομικού ελέγχου για την εισαγωγή στην Κοινότητα και τη διαμετακόμιση μέσω αυτής ορισμένων ζώντων σπληφόρων ζώων, για την τροποποίηση των οδηγιών 90/426/ΕΟΚ και 92/65/ΕΟΚ και την κατάργηση της οδηγίας 72/462/ΕΟΚ ⁽²¹⁶⁾
- Οδηγία 2002/99/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16 Δεκεμβρίου 2002, για τους κανόνες υγειονομικού ελέγχου που διέπουν την παραγωγή, μεταποίηση, διανομή και εισαγωγή προϊόντων ζωικής προέλευσης που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση ⁽²¹⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 576/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003 ⁽²¹⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002 (κανονισμός για τα ζωικά υποπροϊόντα) ⁽²¹⁹⁾

37. Καταπολέμηση ασθενειών των ζώων, καταπολέμηση ζωνόσων

Οι αναφορές σε εθνικά εργαστήρια αναφοράς στις πράξεις που παρατίθενται στο παρόν τμήμα δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το εργαστήριο αναφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η ανωτέρω διάταξη δεν εμποδίζει ένα εθνικό εργαστήριο αναφοράς που βρίσκεται σε κράτος μέλος να επιτελεί τις λειτουργίες εθνικού εργαστηρίου αναφοράς ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι πληροφορίες και το υλικό που ανταλλάσσονται γι' αυτόν τον σκοπό μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Βόρειας Ιρλανδίας και εθνικού εργαστηρίου αναφοράς σε κράτος μέλος δεν γνωστοποιούνται περαιτέρω από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 999/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση κανόνων πρόληψης, καταπολέμησης και εξάλειψης ορισμένων μεταδοτικών σπογγωδών εγκεφαλοπαθειών ⁽²²⁰⁾
- Οδηγία 77/391/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Μαΐου 1977, περί καθιέρωσης κοινοτικού προγράμματος με σκοπό την εξάλειψη της βρουκελλώσεως, της φυματιώσεως και της λευκώσεως των βοοειδών ⁽²²¹⁾
- Οδηγία 78/52/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 1977, περί καθιέρωσης κοινοτικών κριτηρίων που εφαρμόζονται στα εθνικά σχέδια επιταχύνσεως της εξάλειψης της βρουκελλώσεως, της φυματιώσεως και της ενζωτικής λευκώσεως στα βοοειδή ⁽²²²⁾
- Οδηγία 2003/85/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση του αφθώδους πυρετού, την κατάργηση της οδηγίας 85/511/ΕΟΚ και των αποφάσεων 89/531/ΕΟΚ και 91/665/ΕΟΚ και με την τροποποίηση της οδηγίας 92/46/ΕΟΚ ⁽²²³⁾
- Οδηγία 2005/94/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2005, σχετικά με κοινοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της γρίπης των πτηνών και την κατάργηση της οδηγίας 92/40/ΕΟΚ ⁽²²⁴⁾
- Οδηγία 2001/89/ΕΚ του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2001, σχετικά με κοινοτικά μέτρα για την καταπολέμηση της κλασικής πανώλους των χοίρων ⁽²²⁵⁾

⁽²¹³⁾ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 62.

⁽²¹⁴⁾ ΕΕ L 62 της 15.3.1993, σ. 49.

⁽²¹⁵⁾ ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 14.

⁽²¹⁶⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 321.

⁽²¹⁷⁾ ΕΕ L 18 της 23.1.2003, σ. 11.

⁽²¹⁸⁾ ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 1.

⁽²¹⁹⁾ ΕΕ L 300 της 14.11.2009, σ. 1.

⁽²²⁰⁾ ΕΕ L 147 της 31.5.2001, σ. 1.

⁽²²¹⁾ ΕΕ L 145 της 13.6.1977, σ. 44.

⁽²²²⁾ ΕΕ L 15 της 19.1.1978, σ. 34.

⁽²²³⁾ ΕΕ L 306 της 22.11.2003, σ. 1.

⁽²²⁴⁾ ΕΕ L 10 της 14.1.2006, σ. 16.

⁽²²⁵⁾ ΕΕ L 316 της 1.12.2001, σ. 5.

- Οδηγία 92/35/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1992, για την θέσπιση των κανόνων ελέγχου και των μέτρων καταπολέμησης της πανώλης των ίππων ⁽²²⁶⁾
- Οδηγία 2002/60/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2002, για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων για την καταπολέμηση της αφρικανικής πανώλης των χοίρων και την τροποποίηση της οδηγίας 92/119/ΕΟΚ όσον αφορά την πολιοεγκεφαλίτιδα του χοίρου και την αφρικανική πανώλη των χοίρων ⁽²²⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων ⁽²²⁸⁾
- Οδηγία 92/66/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για τη θέσπιση κοινοτικών μέτρων για την καταπολέμηση της ψευδοπανώλους των πτηνών ⁽²²⁹⁾
- Οδηγία 92/119/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 1992, για τη θέσπιση γενικών κοινοτικών μέτρων καταπολέμησης ορισμένων ασθένειών των ζώων καθώς και ειδικών μέτρων για τη φυσαλιδώδη νόσο των χοίρων ⁽²³⁰⁾
- Οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την παρακολούθηση των ζωνόσων και των ζωνοσογόνων παραγόντων, για την τροποποίηση της απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 92/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου ⁽²³¹⁾
- Οδηγία 2000/75/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2000, για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικών με μέτρα καταπολέμησης και εξάλειψης του καταρροϊκού πυρετού του προβάτου ⁽²³²⁾

38. Αναγνώριση ζώων

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2003, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των αιγοπροβάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και των οδηγιών 92/102/ΕΟΚ και 64/432/ΕΟΚ ⁽²³³⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Ιουλίου 2000, για τη θέσπιση συστήματος αναγνώρισης και καταγραφής των βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος και των προϊόντων με βάση το βόειο κρέας, καθώς και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 820/97 του Συμβουλίου ⁽²³⁴⁾
- Οδηγία 2008/71/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 2008, για την αναγνώριση και την καταγραφή των χοίρων ⁽²³⁵⁾

39. Αναπαραγωγή ζώων

- Άρθρο 37 και άρθρο 64 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2016, σχετικά με τους ζωοτεχνικούς και γενεαλογικούς όρους για την αναπαραγωγή, το εμπόριο και την είσοδο στην Ένωση καθαρόαιμων ζώων αναπαραγωγής, υβριδικών χοίρων αναπαραγωγής και του αναπαραγωγικού υλικού τους και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 652/2014, καθώς και των οδηγιών 89/608/ΕΟΚ και 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και για την κατάργηση ορισμένων πράξεων στον τομέα της αναπαραγωγής ζώων («κανονισμός για την αναπαραγωγή ζώων») ⁽²³⁶⁾

40. Καλή μεταχείριση των ζώων

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1/2005 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2004, για την προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και συναφείς δραστηριότητες και για την τροποποίηση των οδηγιών 64/432/ΕΟΚ και 93/119/ΕΚ και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1255/97 ⁽²³⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2009, για την προστασία των ζώων κατά τη θανάτωσή τους ⁽²³⁸⁾

41. Υγεία των φυτών

- Οδηγία 2000/29/ΕΚ του Συμβουλίου, της 8ης Μαΐου 2000, περί μέτρων κατά της εισαγωγής στην Κοινότητα οργανισμών επιβλαβών για τα φυτά ή τα φυτικά προϊόντα και κατά της εξάπλωσής τους στο εσωτερικό της Κοινότητας ⁽²³⁹⁾

⁽²²⁶⁾ ΕΕ L 157 της 10.6.1992, σ. 19.

⁽²²⁷⁾ ΕΕ L 192 της 20.7.2002, σ. 27.

⁽²²⁸⁾ ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 1.

⁽²²⁹⁾ ΕΕ L 260 της 5.9.1992, σ. 1.

⁽²³⁰⁾ ΕΕ L 62 της 15.3.1993, σ. 69.

⁽²³¹⁾ ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 31.

⁽²³²⁾ ΕΕ L 327 της 22.12.2000, σ. 74.

⁽²³³⁾ ΕΕ L 5 της 9.1.2004, σ. 8.

⁽²³⁴⁾ ΕΕ L 204 της 11.8.2000, σ. 1.

⁽²³⁵⁾ ΕΕ L 213 της 8.8.2008, σ. 31.

⁽²³⁶⁾ ΕΕ L 171 της 29.6.2016, σ. 66.

⁽²³⁷⁾ ΕΕ L 3 της 5.1.2005, σ. 1.

⁽²³⁸⁾ ΕΕ L 303 της 18.11.2009, σ. 1.

⁽²³⁹⁾ ΕΕ L 169 της 10.7.2000, σ. 1.

- Κανονισμός (ΕΕ) 2016/2031 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, σχετικά με προστατευτικά μέτρα κατά των επιβλαβών για τα φυτά οργανισμών, την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ) αριθ. 228/2013, (ΕΕ) αριθ. 652/2014 και (ΕΕ) αριθ. 1143/2014, και την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 69/464/ΕΟΚ, 74/647/ΕΟΚ, 93/85/ΕΟΚ, 98/57/ΕΚ, 2000/29/ΕΚ, 2006/91/ΕΚ και 2007/33/ΕΚ ⁽²⁴⁰⁾

42. Φυτικό αναπαραγωγικό υλικό

- Οδηγία 66/402/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1966, περί εμπορίας σπόρων δημητριακών προς σπορά ⁽²⁴¹⁾
- Οδηγία 68/193/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 9ης Απριλίου 1968, περί εμπορίας υλικών αγενούς πολλαπλασιασμού της αμπέλου ⁽²⁴²⁾
- Οδηγία 1999/105/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1999, σχετικά με την εμπορία του δασικού πολλαπλασιαστικού υλικού ⁽²⁴³⁾
- Οδηγία 2002/53/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί του κοινού καταλόγου ποικιλιών καλλιεργούμενων φυτικών ειδών ⁽²⁴⁴⁾
- Οδηγία 2002/54/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων τεύτλων προς σπορά ⁽²⁴⁵⁾
- Οδηγία 2002/55/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων προς σπορά κηπευτικών ⁽²⁴⁶⁾
- Οδηγία 2002/56/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας σπόρων γεωμήλων προς φύτευση ⁽²⁴⁷⁾
- Οδηγία 2002/57/ΕΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, περί εμπορίας των σπόρων προς σπορά των ελαιούχων και κλωστικών φυτών ⁽²⁴⁸⁾
- Οδηγία 2008/90/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, για την εμπορία του πολλαπλασιαστικού υλικού σποροφόρων φυτών και των σποροφόρων δένδρων που προορίζονται για την παραγωγή φρούτων ⁽²⁴⁹⁾

43. Επίσημοι έλεγχοι, κτηνιατρικοί έλεγχοι

Οι αναφορές σε εθνικά εργαστήρια αναφοράς στις πράξεις που παρατίθενται στο παρόν τμήμα δεν θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το εργαστήριο αναφοράς στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η ανωτέρω διάταξη δεν εμποδίζει ένα εθνικό εργαστήριο αναφοράς που βρίσκεται σε κράτος μέλος να επιτελεί τις λειτουργίες εθνικού εργαστηρίου αναφοράς ως προς τη Βόρεια Ιρλανδία. Οι πληροφορίες και το υλικό που ανταλλάσσονται γι' αυτόν τον σκοπό μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Βόρειας Ιρλανδίας και εθνικού εργαστηρίου αναφοράς σε κράτος μέλος δεν γνωστοποιούνται περαιτέρω από το εθνικό εργαστήριο αναφοράς χωρίς την προηγούμενη συγκατάθεση των εν λόγω αρμόδιων αρχών.

- Κανονισμός (ΕΕ) 2017/625 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2017, για τους επίσημους ελέγχους και τις άλλες επίσημες δραστηριότητες που διενεργούνται με σκοπό την εξασφάλιση της εφαρμογής της νομοθεσίας για τα τρόφιμα και τις ζωοτροφές και των κανόνων για την υγεία και την καλή μεταχείριση των ζώων, την υγεία των φυτών και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα, για την τροποποίηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 999/2001, (ΕΚ) αριθ. 396/2005, (ΕΚ) αριθ. 1069/2009, (ΕΚ) αριθ. 1107/2009, (ΕΕ) αριθ. 1151/2012, (ΕΕ) αριθ. 652/2014, (ΕΕ) 2016/429 και (ΕΕ) 2016/2031, των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1/2005 και (ΕΚ) αριθ. 1099/2009 και των οδηγιών του Συμβουλίου 98/58/ΕΚ, 1999/74/ΕΚ, 2007/43/ΕΚ, 2008/119/ΕΚ και 2008/120/ΕΚ και για την κατάργηση των κανονισμών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 854/2004 και (ΕΚ) αριθ. 882/2004, των οδηγιών του Συμβουλίου 89/608/ΕΟΚ, 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ, 91/496/ΕΟΚ, 96/23/ΕΚ, 96/93/ΕΚ και 97/78/ΕΚ και της απόφασης 92/438/ΕΟΚ του Συμβουλίου (κανονισμός για τους επίσημους ελέγχους) ⁽²⁵⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 882/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τη διενέργεια επίσημων ελέγχων της συμμόρφωσης προς τη νομοθεσία περί ζωοτροφών και τροφίμων και προς τους κανόνες για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων ⁽²⁵¹⁾

⁽²⁴⁰⁾ ΕΕ L 317 της 23.11.2016, σ. 4.

⁽²⁴¹⁾ ΕΕ L 125 της 11.7.1966, σ. 2309.

⁽²⁴²⁾ ΕΕ L 93 της 17.4.1968, σ. 15.

⁽²⁴³⁾ ΕΕ L 11 της 15.1.2000, σ. 17.

⁽²⁴⁴⁾ ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 1.

⁽²⁴⁵⁾ ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 12.

⁽²⁴⁶⁾ ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 33.

⁽²⁴⁷⁾ ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 60.

⁽²⁴⁸⁾ ΕΕ L 193 της 20.7.2002, σ. 74.

⁽²⁴⁹⁾ ΕΕ L 267 της 8.10.2008, σ. 8.

⁽²⁵⁰⁾ ΕΕ L 95 της 7.4.2017, σ. 1.

⁽²⁵¹⁾ ΕΕ L 165 της 30.4.2004, σ. 1.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 854/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον καθορισμό ειδικών διατάξεων για την οργάνωση των επίσημων ελέγχων στα προϊόντα ζωικής προέλευσης που προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο ⁽²⁵²⁾
- Οδηγία 91/496/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Ιουλίου 1991, για τον καθορισμό των βασικών αρχών σχετικά με την οργάνωση των κτηνιατρικών ελέγχων των ζώων προέλευσης τρίτων χωρών που εισάγονται στην Κοινότητα και περί τροποποίησης των οδηγιών 89/662/ΕΟΚ, 90/425/ΕΟΚ και 90/675/ΕΟΚ ⁽²⁵³⁾
- Οδηγία 97/78/ΕΚ του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1997, για καθορισμό των αρχών οργάνωσης των κτηνιατρικών ελέγχων των προϊόντων που εισάγονται στην Κοινότητα από τρίτες χώρες ⁽²⁵⁴⁾
- Οδηγία 90/425/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τους κτηνιατρικούς και ζωοτεχνικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο ορισμένων ζώντων ζώων και προϊόντων με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ⁽²⁵⁵⁾
- Οδηγία 89/662/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 1989, σχετικά με τους κτηνιατρικούς ελέγχους που εφαρμόζονται στο ενδοκοινοτικό εμπόριο με προοπτική την υλοποίηση της εσωτερικής αγοράς ⁽²⁵⁶⁾

44. Υγειονομικοί και φυτοϋγειονομικοί κανόνες — Λοιπά

- Οδηγία 96/22/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, περί απαγορεύσεως της χρησιμοποίησης ορισμένων ουσιών με ορμονική ή θυρεοστατική δράση και των β-ανταγωνιστικών ουσιών στη ζωική παραγωγή για κερδοσκοπικούς λόγους και καταργήσεως των οδηγιών 81/602/ΕΟΚ, 88/146/ΕΟΚ και 88/299/ΕΟΚ ⁽²⁵⁷⁾
- Οδηγία 96/23/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 1996, περί λήψεως μέτρων ελέγχου για ορισμένες ουσίες και τα κατάλοιπά τους σε ζώνα ζώα και στα προϊόντα τους και καταργήσεως των οδηγιών 85/358/ΕΟΚ και 86/469/ΕΟΚ και των αποφάσεων 89/187/ΕΟΚ και 91/664/ΕΟΚ ⁽²⁵⁸⁾

45. Διανοητική ιδιοκτησία

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 110/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Ιανουαρίου 2008, σχετικά με τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αλκοολούχων ποτών και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1576/89 του Συμβουλίου ⁽²⁵⁹⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων ⁽²⁶⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 251/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014, για τον ορισμό, την περιγραφή, την παρουσίαση, την επισήμανση και την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων των αρωματισμένων αμπελοοινικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1601/91 του Συμβουλίου ⁽²⁶¹⁾
- Τμήματα 2 και 3 του κεφαλαίου I του τίτλου II του μέρους II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽²⁶²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 608/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την τελωνειακή επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1383/2003 του Συμβουλίου ⁽²⁶³⁾

46. Αλιεία και υδατοκαλλιέργεια

- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3703/85 της Επιτροπής, της 23ης Δεκεμβρίου 1985, για τη θέσπιση των λεπτομερειών εφαρμογής των κοινών προδιαγραφών εμπορίας για ορισμένα νωπά ψάρια ή διατηρημένα με απλή ψύξη ⁽²⁶⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2136/89 του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 1989, περί καθορισμού κοινών προδιαγραφών εμπορίας για κονσέρβες σαρδελών και εμπορικών προδιαγραφών για κονσέρβες σαρδελών και προϊόντων τύπου σαρδέλας ⁽²⁶⁵⁾

⁽²⁵²⁾ ΕΕ L 139 της 30.4.2004, σ. 206.

⁽²⁵³⁾ ΕΕ L 268 της 24.9.1991, σ. 56.

⁽²⁵⁴⁾ ΕΕ L 24 της 30.1.1998, σ. 9.

⁽²⁵⁵⁾ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 29.

⁽²⁵⁶⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 13.

⁽²⁵⁷⁾ ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 3.

⁽²⁵⁸⁾ ΕΕ L 125 της 23.5.1996, σ. 10.

⁽²⁵⁹⁾ ΕΕ L 39 της 13.2.2008, σ. 16.

⁽²⁶⁰⁾ ΕΕ L 343 της 14.12.2012, σ. 1.

⁽²⁶¹⁾ ΕΕ L 84 της 20.3.2014, σ. 14.

⁽²⁶²⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽²⁶³⁾ ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 15.

⁽²⁶⁴⁾ ΕΕ L 351 της 28.12.1985, σ. 63.

⁽²⁶⁵⁾ ΕΕ L 212 της 22.7.1989, σ. 79.

- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1536/92 του Συμβουλίου, της 9ης Ιουνίου 1992, περί καθορισμού κοινών προδιαγραφών εμπορίας για τις κονσέρβες τόνου και παλαμίδας ⁽²⁶⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2406/96 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1996, περί καθορισμού κοινών προδιαγραφών εμπορίας ορισμένων αλιευτικών προϊόντων ⁽²⁶⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 850/98 του Συμβουλίου, της 30ής Μαρτίου 1998, για τη διατήρηση των αλιευτικών πόρων μέσω τεχνικών μέτρων προστασίας των νεαρών θαλάσσιων οργανισμών ⁽²⁶⁸⁾, στο μέτρο που αφορά διατάξεις σχετικά με τα ελάχιστα μεγέθη των θαλάσσιων οργανισμών
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 του Συμβουλίου, της 20ής Νοεμβρίου 2009, περί θεσπίσεως κοινοτικού συστήματος ελέγχου της τήρησης των κανόνων της κοινής αλιευτικής πολιτικής, τροποποιήσεως των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 847/96, (ΕΚ) αριθ. 2371/2002, (ΕΚ) αριθ. 811/2004, (ΕΚ) αριθ. 768/2005, (ΕΚ) αριθ. 2115/2005, (ΕΚ) αριθ. 2166/2005, (ΕΚ) αριθ. 388/2006, (ΕΚ) αριθ. 509/2007, (ΕΚ) αριθ. 676/2007, (ΕΚ) αριθ. 1098/2007, (ΕΚ) αριθ. 1300/2008, (ΕΚ) αριθ. 1342/2008 και καταργήσεως των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1627/94 και (ΕΚ) αριθ. 1966/2006 ⁽²⁶⁹⁾, στο μέτρο που αφορά διατάξεις σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1184/2006 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 104/2000 του Συμβουλίου ⁽²⁷⁰⁾, στο μέτρο που αφορά διατάξεις σχετικά με τις προδιαγραφές εμπορίας και την ενημέρωση των καταναλωτών
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1380/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την Κοινή Αλιευτική Πολιτική, την τροποποίηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 1954/2003 και (ΕΚ) αριθ. 1224/2009 και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) αριθ. 2371/2002 και (ΕΚ) αριθ. 639/2004 και της απόφασης 2004/585/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽²⁷¹⁾, στο μέτρο που αφορά διατάξεις σχετικά με προδιαγραφές εμπορίας για τα προϊόντα αλιείας και υδατοκαλλιέργειας
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1005/2008 του Συμβουλίου, της 29ης Σεπτεμβρίου 2008, περί δημιουργίας κοινοτικού συστήματος πρόληψης, αποτροπής και εξάλειψης της παράνομης, λαθραίας και άναρχης αλιείας, τροποποίησης των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 2847/93, (ΕΚ) αριθ. 1936/2001 και (ΕΚ) αριθ. 601/2004 και κατάργησης των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1093/94 και (ΕΚ) αριθ. 1447/1999 ⁽²⁷²⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1035/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για τη θέσπιση συστήματος τεκμηρίωσης των αλιευμάτων του *Dissostichus spp* ⁽²⁷³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 640/2010 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, σχετικά με τη θέσπιση προγράμματος τεκμηρίωσης αλιευμάτων για τον τόνο *Thunnus thynnus* και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1984/2003 του Συμβουλίου ⁽²⁷⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1100/2007 του Συμβουλίου, της 18ης Σεπτεμβρίου 2007, για τη θέσπιση μέτρων για την ανασύσταση του αποθέματος ευρωπαϊκού χελιού ⁽²⁷⁵⁾

47. Λοιπές διατάξεις

- Μέρος ΙΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου ⁽²⁷⁶⁾, με την εξαίρεση του κεφαλαίου VI
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2964/95 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1995, για τη θέσπιση στην Κοινότητα συστήματος καταγραφής των εισαγωγών και παραδόσεων αργού πετρελαίου ⁽²⁷⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2182/2004 του Συμβουλίου, της 6ης Δεκεμβρίου 2004, σχετικά με τα μέταλλα και τις μάρκες που προσομοιάζουν με τα κέρματα ευρώ ⁽²⁷⁸⁾

⁽²⁶⁶⁾ ΕΕ L 163 της 17.6.1992, σ. 1.

⁽²⁶⁷⁾ ΕΕ L 334 της 23.12.1996, σ. 1.

⁽²⁶⁸⁾ ΕΕ L 125 της 27.4.1998, σ. 1.

⁽²⁶⁹⁾ ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 1.

⁽²⁷⁰⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 1.

⁽²⁷¹⁾ ΕΕ L 354 της 28.12.2013, σ. 22.

⁽²⁷²⁾ ΕΕ L 286 της 29.10.2008, σ. 1.

⁽²⁷³⁾ ΕΕ L 145 της 31.5.2001, σ. 1.

⁽²⁷⁴⁾ ΕΕ L 194 της 24.7.2010, σ. 1.

⁽²⁷⁵⁾ ΕΕ L 248 της 22.9.2007, σ. 17.

⁽²⁷⁶⁾ ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

⁽²⁷⁷⁾ ΕΕ L 310 της 22.12.1995, σ. 5.

⁽²⁷⁸⁾ ΕΕ L 373 της 21.12.2004, σ. 1.

- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1889/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με τους ελέγχους ρευστών διαθέσιμων που εισέρχονται ή εξέρχονται από την Κοινότητα ⁽²⁷⁹⁾
- Οδηγία 2014/40/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 3ης Απριλίου 2014, για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την κατασκευή, την παρουσίαση και την πώληση προϊόντων καπνού και συναφών προϊόντων και την κατάργηση της οδηγίας 2001/37/ΕΚ ⁽²⁸⁰⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 116/2009 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με την εξαγωγή πολιτιστικών αγαθών ⁽²⁸¹⁾
- Οδηγία 2014/60/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την επιστροφή πολιτιστικών αγαθών που έχουν απομακρυνθεί παράνομα από το έδαφος κράτους μέλους και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 ⁽²⁸²⁾
- Οδηγία 69/493/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1969, περί προσεγγίσεως των νομοθεσιών των κρατών μελών των αναφερομένων στα προϊόντα εκ κρυστάλλου ⁽²⁸³⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου, της 5ης Μαΐου 2009, περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών της μεταφοράς, της μεσιτείας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης ⁽²⁸⁴⁾
- Οδηγία 91/477/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1991, σχετικά με τον έλεγχο της απόκτησης και της κατοχής όπλων ⁽²⁸⁵⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 258/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012, για την εφαρμογή του άρθρου 10 του πρωτοκόλλου των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με την καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής και διακίνησης πυροβόλων όπλων, των εξαρτημάτων τους, των μερών τους και των πυρομαχικών, το οποίο επισυνάπτεται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για την καταπολέμηση του διεθνούς οργανωμένου εγκλήματος («πρωτόκολλο των ΗΕ για τα πυροβόλα όπλα»), και για τη θέσπιση άδειας εξαγωγής, μέτρων εισαγωγής και διαμετακόμισης για πυροβόλα όπλα, μέρη και εξαρτήματά τους και πυρομαχικά ⁽²⁸⁶⁾
- Οδηγία 2009/43/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για την απλούστευση των όρων και προϋποθέσεων για τις μεταφορές προϊόντων συνδεόμενων με τον τομέα της άμυνας εντός της Κοινότητας ⁽²⁸⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1236/2005 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 2005, για το εμπόριο ορισμένων αντικειμένων δυναμένων να χρησιμοποιηθούν για τη θανατική ποινή, για βασανιστήρια ή άλλη σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική μεταχείριση ή τιμωρία ⁽²⁸⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2368/2002 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή του συστήματος πιστοποίησης της διαδικασίας Κίμπερλυ στο διεθνές εμπόριο ακατέργαστων διαμαντιών ⁽²⁸⁹⁾
- Περιοριστικά μέτρα σε ισχύ βάσει του άρθρου 215 της ΣΛΕΕ, στο μέτρο που αφορούν τις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Ένωσης και τρίτων χωρών

⁽²⁷⁹⁾ ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 9.

⁽²⁸⁰⁾ ΕΕ L 127 της 29.4.2014, σ. 1.

⁽²⁸¹⁾ ΕΕ L 39 της 10.2.2009, σ. 1.

⁽²⁸²⁾ ΕΕ L 159 της 28.5.2014, σ. 1.

⁽²⁸³⁾ ΕΕ L 326 της 29.12.1969, σ. 36.

⁽²⁸⁴⁾ ΕΕ L 134 της 29.5.2009, σ. 1.

⁽²⁸⁵⁾ ΕΕ L 256 της 13.9.1991, σ. 51.

⁽²⁸⁶⁾ ΕΕ L 94 της 30.3.2012, σ. 1.

⁽²⁸⁷⁾ ΕΕ L 146 της 10.6.2009, σ. 1.

⁽²⁸⁸⁾ ΕΕ L 200 της 30.7.2005, σ. 1.

⁽²⁸⁹⁾ ΕΕ L 358 της 31.12.2002, σ. 28.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 8

1. Φόρος προστιθέμενης αξίας ⁽¹⁾

- Οδηγία 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου, της 28ης Νοεμβρίου 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽²⁾
- Οδηγία 2008/9/ΕΚ του Συμβουλίου, της 12ης Φεβρουαρίου 2008, για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων σχετικά με την επιστροφή του φόρου προστιθέμενης αξίας, που προβλέπεται στην οδηγία 2006/112/ΕΚ, σε υποκείμενους στο φόρο μη εγκατεστημένους στο κράτος μέλος επιστροφής αλλά εγκατεστημένους σε άλλο κράτος μέλος ⁽³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽⁴⁾
- Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα ⁽⁵⁾
- Δέκατη τρίτη οδηγία 86/560/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1986, για την εναρμόνιση των νομοθεσιών των κρατών μελών των σχετικών με τους φόρους κύκλου εργασιών - τρόπος επιστροφής του φόρου προστιθέμενης αξίας στους υποκείμενους στο φόρο που δεν είναι εγκατεστημένοι σε έδαφος της Κοινότητας ⁽⁶⁾
- Οδηγία 2007/74/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας και τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των εμπορευμάτων που εισάγονται από πρόσωπα που ταξιδεύουν από τρίτες χώρες ⁽⁷⁾
- Οδηγία 2009/132/ΕΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2009, για καθορισμό του πεδίου εφαρμογής του άρθρου 143 στοιχεία β) και γ) της οδηγίας 2006/112/ΕΚ όσον αφορά την απαλλαγή από τον φόρο προστιθέμενης αξίας ορισμένων οριστικών εισαγωγών αγαθών ⁽⁸⁾
- Οδηγία 2006/79/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, περί των φορολογικών ατελειών των χορηγουμένων κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων υπό μορφή μικροδεμάτων μη εμπορικού χαρακτήρα, προελεύσεως τρίτων χωρών ⁽⁹⁾
- Υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Βασιλείου της Νορβηγίας σχετικά με τη διοικητική συνεργασία, την καταπολέμηση της απάτης και την είσπραξη απαιτήσεων στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας ⁽¹⁰⁾
- Υποχρεώσεις που απορρέουν από τη συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και των κρατών μελών της, αφενός, και της Ελβετικής Συνομοσπονδίας, αφετέρου, για την καταπολέμηση της απάτης και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας εις βάρος των οικονομικών τους συμφερόντων ⁽¹¹⁾

2. Ειδικοί φόροι κατανάλωσης

- Οδηγία 2008/118/ΕΚ του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, σχετικά με το γενικό καθεστώς των ειδικών φόρων κατανάλωσης και για την κατάργηση της οδηγίας 92/12/ΕΟΚ ⁽¹²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 389/2012 του Συμβουλίου, της 2ας Μαΐου 2012, για την διοικητική συνεργασία στον τομέα των ειδικών φόρων κατανάλωσης και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2073/2004 ⁽¹³⁾
- Οδηγία 2010/24/ΕΕ του Συμβουλίου, της 16ης Μαρτίου 2010, περί αμοιβαίας συνδρομής για την είσπραξη απαιτήσεων σχετικών με φόρους, δασμούς και άλλα μέτρα ⁽¹⁴⁾
- Οδηγία 92/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά ⁽¹⁵⁾
- Οδηγία 92/84/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 1992, για την προσέγγιση των συντελεστών των ειδικών φόρων κατανάλωσης για τα αλκοολούχα ποτά και την αλκοόλη ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁾ Οι τίτλοι και υπότιτλοι του παρόντος παραρτήματος έχουν καθαρά ενδεικτικό χαρακτήρα.

⁽²⁾ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 44 της 20.2.2008, σ. 23.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 268 της 12.10.2010, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 326 της 21.11.1986, σ. 40.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 346 της 29.12.2007, σ. 6.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 292 της 10.11.2009, σ. 5.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 286 της 17.10.2006, σ. 15.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 195 της 1.8.2018, σ. 1.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 46 της 17.2.2009, σ. 8.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 9 της 14.1.2009, σ. 12.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 121 της 8.5.2012, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 84 της 31.3.2010, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 316 της 31.10.1992, σ. 21.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 316 της 31.10.1992, σ. 29.

- Οδηγία 2011/64/ΕΕ του Συμβουλίου, της 21ης Ιουνίου 2011, για τη διάρθρωση και τους συντελεστές του ειδικού φόρου κατανάλωσης που εφαρμόζονται στα βιομηχανοποιημένα καπνά ⁽¹⁷⁾
- Οδηγία 2003/96/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας ⁽¹⁸⁾
- Οδηγία 95/60/ΕΚ του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 1995, σχετικά με τη φορολογική σήμανση του πετρελαίου ντήζελ και του φωτιστικού πετρελαίου ⁽¹⁹⁾
- Απόφαση αριθ. 1152/2003/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2003, για την εισαγωγή της πληροφορικής στη διακίνηση και στους ελέγχους των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης ⁽²⁰⁾
- Οδηγία 2007/74/ΕΚ του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2007, για την απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας και τον ειδικό φόρο κατανάλωσης των εμπορευμάτων που εισάγονται από πρόσωπα που ταξιδεύουν από τρίτες χώρες ⁽²¹⁾
- Οδηγία 2006/79/ΕΚ του Συμβουλίου, της 5ης Οκτωβρίου 2006, περί των φορολογικών ατελειών των χορηγουμένων κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων υπό μορφή μικροδεμάτων μη εμπορικού χαρακτήρα, προελεύσεως τρίτων χωρών ⁽²²⁾

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 176 της 5.7.2011, σ. 24.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 283 της 31.10.2003, σ. 51.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 291 της 6.12.1995, σ. 46.

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 162 της 1.7.2003, σ. 5.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 346 της 29.12.2007, σ. 6.

⁽²²⁾ ΕΕ L 286 της 17.10.2006, σ. 15.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 9

Οι ακόλουθες πράξεις εφαρμόζονται στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, στο μέτρο που έχουν εφαρμογή στην παραγωγή, τη μεταφορά, τη διανομή και την προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, τη χονδρική εμπορία ηλεκτρικής ενέργειας ή τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας.

Διατάξεις σχετικές με τις αγορές λιανικής και την προστασία των καταναλωτών δεν εφαρμόζονται. Οι αναφορές σε διάταξη άλλης πράξης της Ένωσης εντός των πράξεων που παρατίθενται στο παρόν παράρτημα δεν καθιστούν εφαρμοστέα την αναφερόμενη διάταξη στις περιπτώσεις που διαφορετικά δεν εφαρμόζεται για το Ηνωμένο Βασίλειο και εντός αυτού όσον αφορά τη Βόρεια Ιρλανδία, εκτός αν πρόκειται για διάταξη που διέπει τις αγορές χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας η οποία εφαρμόζεται στην Ιρλανδία και είναι αναγκαία για την από κοινού λειτουργία της ενιαίας αγοράς χονδρικής πώλησης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ιρλανδία και τη Βόρεια Ιρλανδία.

- Οδηγία 2009/72/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και για την κατάργηση της οδηγίας 2003/54/ΕΚ ⁽¹⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 714/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, σχετικά με τους όρους πρόσβασης στο δίκτυο για τις διασυνοριακές ανταλλαγές ηλεκτρικής ενέργειας και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1228/2003 ⁽²⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 713/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για την ίδρυση Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας ⁽³⁾
- Οδηγία 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2006, περί μέτρων διασφάλισης του εφοδιασμού με ηλεκτρισμό και περί επενδύσεων υποδομής ⁽⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1227/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, για την ακεραιότητα και τη διαφάνεια στη χονδρική αγορά ενέργειας ⁽⁵⁾
- Οδηγία 2010/75/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2010, περί βιομηχανικών εκπομπών (ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης) ⁽⁶⁾
- Οδηγία 2003/87/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Οκτωβρίου 2003, σχετικά με τη θέσπιση συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου εντός της Ένωσης και την τροποποίηση της οδηγίας 96/61/ΕΚ του Συμβουλίου ⁽⁷⁾

⁽¹⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 55.

⁽²⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 15.

⁽³⁾ ΕΕ L 211 της 14.8.2009, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 33 της 4.2.2006, σ. 22.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 334 της 17.12.2010, σ. 17.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 275 της 25.10.2003, σ. 32.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 1

1. **Κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις στη ΣΛΕΕ** ⁽¹⁾

- Άρθρα 107, 108 και 109 της ΣΛΕΕ
- Άρθρο 106 της ΣΛΕΕ, στο μέτρο που αφορά κρατικές ενισχύσεις
- Άρθρο 93 της ΣΛΕΕ

2. **Πράξεις που αναφέρονται στην έννοια των ενισχύσεων**

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης ⁽²⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις στην αντιστάθμιση για παροχή δημόσιας υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος ⁽³⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις με τη μορφή εγγυήσεων ⁽⁴⁾

3. **Κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία**3.1 *Εξουσιοδοτικός κανονισμός*

- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1588 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε ορισμένες κατηγορίες οριζόντιων κρατικών ενισχύσεων ⁽⁵⁾

3.2 *Γενικός κανονισμός απαλλαγής κατά κατηγορία*

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης ⁽⁶⁾

3.3 *Τομεακοί κανονισμοί απαλλαγής κατά κατηγορία*

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 702/2014 της Επιτροπής, της 25ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων στους τομείς της γεωργίας και δασοκομίας και σε αγροτικές περιοχές συμβιβάσιμων με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁷⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1388/2014 της Επιτροπής, της 16ης Δεκεμβρίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή, τη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽⁸⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2007, για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 ⁽⁹⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τις οδηγίες ερμηνείας του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1370/2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁾ Οι τίτλοι και υπότιτλοι του παρόντος παραρτήματος έχουν καθαρά ενδεικτικό χαρακτήρα.

⁽²⁾ ΕΕ C 262 της 19.7.2016, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 8 της 11.1.2012, σ. 4.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 155 της 20.6.2008, σ. 10.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 193 της 1.7.2014, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 369 της 24.12.2014, σ. 37.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 315 της 3.12.2007, σ. 1.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 92 της 29.3.2014, σ. 1.

- Απόφαση της Επιτροπής, της 20ής Δεκεμβρίου 2011, για την εφαρμογή του άρθρου 106 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας που χορηγούνται σε ορισμένες επιχειρήσεις επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ⁽¹¹⁾

3.4 Κανονισμοί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας

- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας ⁽¹²⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 360/2012 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2012, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας οι οποίες χορηγούνται σε επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος ⁽¹³⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1408/2013 της Επιτροπής, της 18ης Δεκεμβρίου 2013, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας («de minimis») στον γεωργικό τομέα ⁽¹⁴⁾
- Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 717/2014 της Επιτροπής, της 27ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ⁽¹⁵⁾

4. Κανόνες διαδικασίας

- Κανονισμός (ΕΕ) 2015/1589 του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2015, περί λεπτομερών κανόνων για την εφαρμογή του άρθρου 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ⁽¹⁶⁾
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 794/2004 της Επιτροπής, της 21ης Απριλίου 2004, σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του άρθρου 93 της συνθήκης ΕΚ ⁽¹⁷⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Για μια αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις ⁽¹⁸⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης ⁽¹⁹⁾
- Ανακοίνωση της επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή της νομοθεσίας περί κρατικών ενισχύσεων από τα εθνικά δικαστήρια ⁽²⁰⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση της μεθόδου καθορισμού των επιτοκίων αναφοράς και προεξόφλησης ⁽²¹⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κώδικας βέλτιστων πρακτικών για τη διεξαγωγή διαδικασιών που αφορούν τον έλεγχο των κρατικών ενισχύσεων ⁽²²⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2003) 4582, της 1ης Δεκεμβρίου 2003, σχετικά με το επαγγελματικό απόρρητο στις αποφάσεις για τις κρατικές ενισχύσεις ⁽²³⁾

5. Κανόνες συμβατότητας

5.1 Σημαντικά έργα κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας με την εσωτερική αγορά των κρατικών ενισχύσεων για την προώθηση της υλοποίησης σημαντικών έργων κοινού ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ⁽²⁴⁾

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 7 της 11.1.2012, σ. 3.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 1.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 114 της 26.4.2012, σ. 8.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 352 της 24.12.2013, σ. 9.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 190 της 28.6.2014, σ. 45.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 248 της 24.9.2015, σ. 9.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 140 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 272 της 15.11.2007, σ. 4.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 85 της 9.4.2009, σ. 1.

⁽²¹⁾ ΕΕ C 14 της 19.1.2008, σ. 6.

⁽²²⁾ ΕΕ C 253 της 19.7.2018, σ. 14.

⁽²³⁾ ΕΕ C 297 της 9.12.2003, σ. 6.

⁽²⁴⁾ ΕΕ C 188 της 20.6.2014, σ. 4.

- 5.2 *Γεωργικές ενισχύσεις*
- Κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές για την περίοδο 2014-2020 ⁽²⁵⁾
- 5.3 *Ενισχύσεις για την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για την εξέταση κρατικών ενισχύσεων στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας ⁽²⁶⁾
- 5.4 *Ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα*
- Κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα 2014-2020 ⁽²⁷⁾
- 5.5 *Ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία ⁽²⁸⁾
- 5.6 *Ενισχύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την προώθηση των επενδύσεων χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου ⁽²⁹⁾
- 5.7 *Ενισχύσεις για διάσωση και αναδιάρθρωση*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση μη χρηματοπιστωτικών προβληματικών επιχειρήσεων ⁽³⁰⁾
- 5.8 *Ενισχύσεις για επαγγελματική εκπαίδευση*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για επαγγελματική εκπαίδευση οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα ⁽³¹⁾
- 5.9 *Ενισχύσεις για την απασχόληση*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κριτήρια για την ανάλυση της συμβατότητας των κρατικών ενισχύσεων για την απασχόληση εργαζομένων σε μειονεκτική θέση και εργαζομένων με αναπηρία οι οποίες κοινοποιούνται μεμονωμένα ⁽³²⁾
- 5.10 *Προσωρινοί κανόνες για την αντιμετώπιση της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή, μετά την 1η Αυγούστου 2013, των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων στα μέτρα στήριξης των τραπεζών στο πλαίσιο της χρηματοπιστωτικής κρίσης ⁽³³⁾
  - Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αντιμετώπιση των απομειωμένων περιουσιακών στοιχείων στον κοινοτικό τραπεζικό τομέα ⁽³⁴⁾
  - Ανακοίνωση της Επιτροπής περί της αποκατάστασης της βιωσιμότητας και αξιολόγησης των μέτρων αναδιάρθρωσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα στο πλαίσιο της παρούσας κρίσης βάσει των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων ⁽³⁵⁾
- 5.11 *Ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων*
- Ανακοίνωση της Επιτροπής προς τα κράτη μέλη για την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη βραχυπρόθεσμη ασφάλιση εξαγωγικών πιστώσεων ⁽³⁶⁾

⁽²⁵⁾ ΕΕ C 204 της 1.7.2014, σ. 1.

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 217 της 2.7.2015, σ. 1.

⁽²⁷⁾ ΕΕ C 209 της 23.7.2013, σ. 1.

⁽²⁸⁾ ΕΕ C 198 της 27.6.2014, σ. 1.

⁽²⁹⁾ ΕΕ C 19 της 22.1.2014, σ. 4.

⁽³⁰⁾ ΕΕ C 249 της 31.7.2014, σ. 1.

⁽³¹⁾ ΕΕ C 188 της 11.8.2009, σ. 1.

⁽³²⁾ ΕΕ C 188 της 11.8.2009, σ. 6.

⁽³³⁾ ΕΕ C 216 της 30.7.2013, σ. 1.

⁽³⁴⁾ ΕΕ C 72 της 26.3.2009, σ. 1.

⁽³⁵⁾ ΕΕ C 195 της 19.8.2009, σ. 9.

⁽³⁶⁾ ΕΕ C 392 της 19.12.2012, σ. 1.

5.12 Ενέργεια και περιβάλλον

5.12.1 Περιβάλλον και ενέργεια

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του περιβάλλοντος και της ενέργειας (2014-2020) ⁽³⁷⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για ορισμένα μέτρα κρατικών ενισχύσεων στο πλαίσιο του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων θερμοκηπίου μετά το 2012 ⁽³⁸⁾

5.12.2 Ηλεκτρική ενέργεια (λανθάνον κόστος)

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο ανάλυσης των κρατικών ενισχύσεων που σχετίζονται με λανθάνον κόστος (stranded costs) ⁽³⁹⁾

5.12.3 Άνθρακας

- Απόφαση του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 2010, σχετικά με τις Κρατικές Ενισχύσεις που διευκολύνουν την παύση λειτουργίας μη ανταγωνιστικών ανθρακωρυχείων ⁽⁴⁰⁾

5.13 Βασικές βιομηχανίες και μεταποίηση (χάλυβας)

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένα θέματα που αφορούν τη διευθέτηση υποθέσεων ανταγωνισμού συνεπεία της λήξης ισχύος της συνθήκης ΕΚΑΧ ⁽⁴¹⁾

5.14 Ταχυδρομικές υπηρεσίες

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού στον ταχυδρομικό τομέα και σχετικά με την εκτίμηση ορισμένων κρατικών μέτρων στον τομέα των ταχυδρομικών υπηρεσιών ⁽⁴²⁾

5.15 Οπτικοακουστικός τομέας, ραδιοτηλεόραση και ευρυζωνικότητα

5.15.1 Οπτικοακουστική παραγωγή

- Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις για κινηματογραφικές ταινίες και λοιπά οπτικοακουστικά έργα ⁽⁴³⁾

5.15.2 Ραδιοτηλεόραση

- Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στη δημόσια ραδιοτηλεόραση ⁽⁴⁴⁾

5.15.3 Ευρυζωνικά δίκτυα

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές της ΕΕ για την εφαρμογή των κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων όσον αφορά την ταχεία ανάπτυξη των ευρυζωνικών δικτύων ⁽⁴⁵⁾

5.16 Μεταφορές και υποδομές

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στις σιδηροδρομικές επιχειρήσεις ⁽⁴⁶⁾
- Κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα των θαλασσιών μεταφορών ⁽⁴⁷⁾

⁽³⁷⁾ ΕΕ C 200 της 28.6.2014, σ. 1.

⁽³⁸⁾ ΕΕ C 158 της 5.6.2012, σ. 4.

⁽³⁹⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/stranded_costs_el.pdf

⁽⁴⁰⁾ ΕΕ L 336 της 21.12.2010, σ. 24.

⁽⁴¹⁾ ΕΕ C 152 της 26.6.2002, σ. 5.

⁽⁴²⁾ ΕΕ C 39 της 6.2.1998, σ. 2.

⁽⁴³⁾ ΕΕ C 332 της 15.11.2013, σ. 1.

⁽⁴⁴⁾ ΕΕ C 257 της 27.10.2009, σ. 1.

⁽⁴⁵⁾ ΕΕ C 25 της 26.1.2013, σ. 1.

⁽⁴⁶⁾ ΕΕ C 184 της 22.7.2008, σ. 13.

⁽⁴⁷⁾ ΕΕ C 13 της 17.1.2004, σ. 3.

- Ανακοίνωση της Επιτροπής με οδηγίες για κρατικές ενισχύσεις συμπληρωματικές προς την κοινοτική χρηματοδότηση με σκοπό την προώθηση των θαλάσσιων αρτηριών ⁽⁴⁸⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής περί παροχής οδηγιών σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγούνται στις εταιρείες διαχείρισης πλοίων ⁽⁴⁹⁾
- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σε αερολιμένες και αεροπορικές εταιρείες ⁽⁵⁰⁾

5.17 Υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ)

- Ανακοίνωση της Επιτροπής — Πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας ⁽⁵¹⁾

6. **Διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημόσιων επιχειρήσεων**

- Οδηγία 2006/111/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Νοεμβρίου 2006, για τη διαφάνεια των χρηματοοικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και των δημοσίων επιχειρήσεων καθώς και για τη χρηματοοικονομική διαφάνεια εντός ορισμένων επιχειρήσεων ⁽⁵²⁾

⁽⁴⁸⁾ ΕΕ C 317 της 12.12.2008, σ. 10.

⁽⁴⁹⁾ ΕΕ C 132 της 11.6.2009, σ. 6.

⁽⁵⁰⁾ ΕΕ C 99 της 4.4.2014, σ. 3.

⁽⁵¹⁾ ΕΕ C 8 της 11.1.2012, σ. 15.

⁽⁵²⁾ ΕΕ L 318 της 17.11.2006, σ. 17.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 10 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 2

Η μικτή επιτροπή καθορίζει το αρχικό ανώτατο εξαιρούμενο συνολικό ετήσιο επίπεδο στήριξης και το αρχικό κατώτατο ποσοστό του άρθρου 10 παράγραφος 2 λαμβάνοντας υπόψη τις πλέον πρόσφατες διαθέσιμες πληροφορίες. Το αρχικό ανώτατο εξαιρούμενο συνολικό ετήσιο επίπεδο στήριξης λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό του μελλοντικού συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου για τη στήριξη της γεωργίας, καθώς και τον ετήσιο μέσο όρο του συνολικού ποσού των δαπανών που πραγματοποιήθηκαν στη Βόρεια Ιρλανδία στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής στο πλαίσιο του τρέχοντος ΠΔΠ 2014-2020. Το αρχικό κατώτατο ποσοστό λαμβάνει υπόψη τον σχεδιασμό του συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου για τη στήριξη της γεωργίας, καθώς και το ποσοστό κατά το οποίο οι συνολικές δαπάνες στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ένωσης συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παραρτήματος 2 της συμφωνίας του ΠΟΕ για τη γεωργία όπως κοινοποιούνται για την οικεία περίοδο.

Η μικτή επιτροπή αναπροσαρμόζει το επίπεδο στήριξης και το ποσοστό του πρώτου εδαφίου, που λαμβάνουν υπόψη τον σχεδιασμό του συστήματος του Ηνωμένου Βασιλείου για τη στήριξη της γεωργίας, σε κάθε μεταβολή του συνολικού ποσού της στήριξης που είναι διαθέσιμη στο πλαίσιο της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής της Ένωσης σε κάθε μελλοντικό πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο.

Εάν η μικτή επιτροπή δεν καθορίσει το αρχικό επίπεδο στήριξης και το αρχικό ποσοστό σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο ή δεν αναπροσαρμόσει το επίπεδο στήριξης και το ποσοστό σύμφωνα με το δεύτερο εδάφιο μέχρι τη λήξη της μεταβατικής περιόδου ή εντός ενός έτους από την έναρξη ισχύος μελλοντικού πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου, ανάλογα με την περίπτωση, η εφαρμογή του άρθρου 10 παράγραφος 2 αναστέλλεται μέχρις ότου η μικτή επιτροπή καθορίσει ή αναπροσαρμόσει το επίπεδο στήριξης και το ποσοστό.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 7

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 16 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 3

1. Στην περίπτωση που η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο εξετάζει το ενδεχόμενο να λάβει μέτρα διασφάλισης με βάση το άρθρο 16 παράγραφος 1 του παρόντος πρωτοκόλλου, ενημερώνει χωρίς καθυστέρηση την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, μέσω της μικτής επιτροπής και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.
2. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο αρχίζουν άμεσα διαβουλεύσεις στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής με σκοπό την εξεύρεση κοινώς αποδεκτής λύσης.
3. Η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να μη λάβει μέτρα διασφάλισης πριν από την πάροδο ενός μηνός από την ημερομηνία κοινοποίησης βάσει του σημείου 1, εκτός αν η διαδικασία διαβούλευσης βάσει του σημείου 2 ολοκληρωθεί πριν από την εκπνοή της προθεσμίας που προαναφέρθηκε. Εάν εξαιρετικές περιστάσεις οι οποίες απαιτούν την ανάληψη άμεσης δράσης αποκλείουν τη δυνατότητα προηγούμενης εξέτασης, η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί να εφαρμόζει αμέσως τα απολύτως αναγκαία μέτρα προστασίας για τη θεραπεία της κατάστασης.
4. Η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, κοινοποιεί χωρίς καθυστέρηση στη μικτή επιτροπή τα μέτρα που έλαβε και παρέχει όλες τις σχετικές πληροφορίες.
5. Τα μέτρα διασφάλισης που λαμβάνονται αποτελούν αντικείμενο διαβουλεύσεων στο πλαίσιο της μικτής επιτροπής κάθε 3 μήνες από την ημερομηνία θέσπισής τους, με σκοπό την κατάργησή τους πριν από την προβλεπόμενη ημερομηνία λήξης της ισχύος τους, ή τον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής τους. Η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, ανάλογα με την περίπτωση, μπορεί, ανά πάσα στιγμή, να ζητήσει από τη μικτή επιτροπή να προβεί στην επανεξέταση των εν λόγω μέτρων.
6. Τα σημεία 1 έως 5 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στα μέτρα εξισορρόπησης που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράγραφος 2 του παρόντος πρωτοκόλλου.

**ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΩΝ ΚΥΡΙΑΡΧΩΝ ΒΑΣΕΩΝ ΤΟΥ ΗΝΩΜΕΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΒΡΕΤΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΟΡΕΙΑΣ ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ**

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι στην Κοινή Δήλωση περί των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο, η οποία προσαρτάται στην Τελική Πράξη Προσχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, προβλέπεται ότι το εφαρμοστέο καθεστώς στις σχέσεις μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ιρλανδίας στην Κύπρο θα καθοριστεί στο πλαίσιο μιας ενδεχομένης συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι οι ρυθμίσεις που εφαρμόζονται στις σχέσεις μεταξύ της Ένωσης και των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση θα πρέπει να εξακολουθήσουν να καθορίζονται εντός του πλαισίου της συμμετοχής της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ένωση,

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠΟΨΗ τις διατάξεις σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου στο Ακρωτήριο και τη Δεκέλεια («οι Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων») που ορίζονται στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας και των σχετικών ανταλλαγών διακοινώσεων της 16ης Αυγούστου 1960 («η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης»)

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ότι η αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση δεν θα πρέπει να επηρεάζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας δυνάμει του δικαίου της Ένωσης ούτε τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μερών της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, από την ημερομηνία προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ένωση, το δικαίο της Ένωσης εφαρμόζεται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων μόνο στον βαθμό που είναι αναγκαίο για να εξασφαλιστεί η εφαρμογή των ρυθμίσεων που καθορίζονται στο πρωτόκολλο αριθ. 3 σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας στην Κύπρο, το οποίο προσαρτάται στην Πράξη περί των όρων προσχωρήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση («Πρωτόκολλο αριθ. 3»),

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ την ανταλλαγή διακοινώσεων μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και της Κυβέρνησης της Κυπριακής Δημοκρατίας σχετικά με τη διοίκηση των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, με ημερομηνία 16 Αυγούστου 1960, καθώς και τη συνημμένη δήλωση της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου ότι ο κυρίως επιδιωκόμενος στόχος είναι η προστασία των συμφερόντων των προσώπων που διαμένουν ή εργάζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, και κρίνοντας ότι, στο πλαίσιο αυτό, τα πρόσωπα αυτά θα πρέπει να έχουν την ίδια κατά το δυνατόν μεταχείριση με εκείνους που διαμένουν ή εργάζονται στην Κυπριακή Δημοκρατία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου να διαφυλαχθεί η εφαρμογή των ρυθμίσεων που έχουν συνομολογηθεί δυνάμει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης βάσει των οποίων οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας διαχειρίζονται ευρύ φάσμα δημόσιων υπηρεσιών στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, μεταξύ άλλων στους τομείς της γεωργίας, των τελωνείων και της φορολογίας,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων θα πρέπει να εξακολουθήσουν να αποτελούν τμήμα του τελωνειακού εδάφους της Ένωσης μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τις διατάξεις της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης που αφορούν τελωνειακές ρυθμίσεις μεταξύ των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας, και ιδίως τις διατάξεις του μέρους I του Παραρτήματος F της Συνθήκης αυτής,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου να μην δημιουργήσει τελωνειακούς σταθμούς ή άλλους μεθοριακούς φραγμούς μεταξύ των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας και να μην εγκαταστήσει εμπορικούς ή μη στρατιωτικούς θαλάσσιους λιμένες ή αερολιμένες,

ΕΠΙΘΥΜΩΝΤΑΣ τον καθορισμό κατάλληλων ρυθμίσεων για την επίτευξη των στόχων των ρυθμίσεων που προβλέπονται στο πρωτόκολλο αριθ. 3 μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι οι ρυθμίσεις που περιέχονται στο παρόν πρωτόκολλο θα πρέπει να εξασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή και επιβολή των σχετικών διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σε σχέση με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι είναι απαραίτητο να θεσπιστούν κατάλληλες ρυθμίσεις όσον αφορά τις ελαφρύνσεις και απαλλαγές από δασμούς και φόρους που μπορούν να διατηρήσουν οι ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου και το προσωπικό τους μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι είναι αναγκαίο να προβλεφθεί ειδικό καθεστώς για τους ελέγχους των εμπορευμάτων και των προσώπων που διέρχονται από τα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, καθώς και να καθοριστούν οι όροι υπό τους οποίους οι συναφείς διατάξεις του δικαίου της Ένωσης εφαρμόζονται στη γραμμή μεταξύ των περιοχών στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο και της Περιοχής Κυρίαρχων Βάσεων της Δεκλείας, όπως προβλέπεται επί του παρόντος στο πρωτόκολλο αριθ. 10 σχετικά με την Κύπρο, το οποίο προσαρτάται στην Πράξη περί των όρων προσχώρησης της Τσεχικής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Εσθονίας, της Κυπριακής Δημοκρατίας, της Δημοκρατίας της Λετονίας, της Δημοκρατίας της Λιθουανίας, της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας, της Δημοκρατίας της Μάλτας, της Δημοκρατίας της Πολωνίας, της Δημοκρατίας της Σλοβενίας και της Σλοβακικής Δημοκρατίας και των προσαρμογών των Συνθηκών επί των οποίων βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση («πρωτόκολλο αριθ.10»),

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ ότι η συνεργασία μεταξύ της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου είναι ουσιώδους σημασίας για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής των ρυθμίσεων που καθορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι, με βάση τις ρυθμίσεις που καθορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο, το δίκαιο της Ένωσης θα εφαρμόζεται σε σχέση με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων σε ορισμένους τομείς πολιτικής της Ένωσης ύστερα από την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τις μοναδικές ρυθμίσεις σχετικά με τα πρόσωπα που ζουν και εργάζονται στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων δυνάμει της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης και της δήλωσης του 1960 και τον στόχο της συνεκτικής εφαρμογής του σχετικού δικαίου της Ένωσης τόσο στην Κυπριακή Δημοκρατία όσο και στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων με σκοπό τη στήριξη των εν λόγω ρυθμίσεων,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ ως προς αυτό ότι με το παρόν πρωτόκολλο το Ηνωμένο Βασίλειο αναθέτει στην Κυπριακή Δημοκρατία, ως μέλος της Ένωσης, την αρμοδιότητα για την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων όπως προβλέπεται στο παρόν πρωτόκολλο,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή και την επιβολή του δικαίου της Ένωσης σχετικά με εμπορεύματα προοριζόμενα για τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων ή προερχόμενα από αυτές τα οποία εισέρχονται ή εξέρχονται μέσω θαλάσσιου λιμένα ή αερολιμένα της Κυπριακής Δημοκρατίας,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι οι ρυθμίσεις που ορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο δεν θίγουν τα άρθρα 1 και 2 της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης ούτε τις θέσεις της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σχετικά μ' αυτή,

ΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ότι οι ρυθμίσεις που ορίζονται στο παρόν πρωτόκολλο θα πρέπει να έχουν ως αποκλειστικό σκοπό τη ρύθμιση της ιδιαίτερης κατάστασης των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων και δεν θα πρέπει να εφαρμόζονται σε οποιοδήποτε άλλο έδαφος ή να αποτελέσουν προηγούμενο,

ΣΥΝΟΜΟΛΟΓΗΣΑΝ τις ακόλουθες διατάξεις, οι οποίες προσαρτώνται στη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας («συμφωνία αποχώρησης»):

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις

1. Για τους σκοπούς του παρόντος πρωτοκόλλου, οποιαδήποτε αναφορά στο Ηνωμένο Βασίλειο που περιέχεται στις εφαρμοστέες διατάξεις της συμφωνίας αποχώρησης θα θεωρείται ότι αφορά το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων. Οι τίτλοι I, II και III του τρίτου μέρους και του έκτου μέρους εφαρμόζονται με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος πρωτοκόλλου.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 4 παράγραφοι 4 και 5 της συμφωνίας αποχώρησης, οι διατάξεις του παρόντος πρωτοκόλλου που αναφέρονται στο δίκαιο της Ένωσης ή σε έννοιες ή διατάξεις του δικαίου της Ένωσης ερμηνεύονται, ως προς την ισχύ και την εφαρμογή τους, σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
3. Παρά τις διατάξεις του άρθρου 71 της συμφωνίας αποχώρησης, πέραν των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που είναι εφαρμοστέες στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου, εφαρμόζονται ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/679 και η οδηγία (ΕΕ) 2016/680 όσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που υποβάλλονται σε επεξεργασία στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου.

4. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 6 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης, όταν στο παρόν πρωτόκολλο γίνεται παραπομπή σε πράξη της Ένωσης, η παραπομπή στην εν λόγω πράξη νοείται ως παραπομπή στην πράξη όπως έχει τροποποιηθεί ή αντικατασταθεί. Η παρούσα παράγραφος δεν εφαρμόζεται σε σχέση με το άρθρο 4 παράγραφοι 3 και 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου⁽¹⁾, αναφορικά με το οποίο το άρθρο 10 παράγραφος 2.

5. Όταν η Ένωση θεωρεί ότι, κατά παρέκκλιση από τα άρθρα 7 και 8 της συμφωνίας αποχώρησης, είναι απολύτως αναγκαία η πλήρης ή η μερική πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου, ή του Ηνωμένου Βασιλείου σε σχέση με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, ανάλογα με την περίπτωση, προκειμένου να μπορέσει να συμμορφωθεί με τις υποχρεώσεις που υπέχει δυνάμει του παρόντος πρωτοκόλλου, μεταξύ άλλων και στην περίπτωση που η πρόσβαση αυτή είναι αναγκαία διότι η πρόσβαση στις σχετικές πληροφορίες δεν μπορεί να διευκολυνθεί με άλλο πρακτικό μέσο, οι αναφορές σε κράτη μέλη και σε αρμόδιες αρχές κρατών μελών στο πλαίσιο διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου θεωρείται ότι περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο ή το Ηνωμένο Βασίλειο σε σχέση με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, ανάλογα με την περίπτωση, όσον αφορά την πρόσβαση σε οποιαδήποτε δίκτυα, πληροφοριακά συστήματα ή βάσεις δεδομένων που έχουν συσταθεί βάσει του δικαίου της Ένωσης.

Άρθρο 2

Τελωνιακό έδαφος της Ένωσης

1. Οι Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, λαμβανομένης υπόψη της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, αποτελούν τμήμα του τελωνιακού εδάφους της Ένωσης. Για τον σκοπό αυτό, οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα τελωνεία και την κοινή εμπορική πολιτική, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που προβλέπουν τελωνειακούς ελέγχους συγκεκριμένων εμπορευμάτων ή για ειδικούς σκοπούς, εφαρμόζονται και στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.

2. Τα εμπορεύματα που παράγονται από παραγωγούς στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και διατίθενται στην αγορά στο τελωνιακό έδαφος της Ένωσης θεωρούνται εμπορεύματα σε ελεύθερη κυκλοφορία.

3. Όλα τα εμπορεύματα που προορίζονται για χρήση στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων εισέρχονται στη νήσο της Κύπρου μέσω των πολιτικών αερολιμένων και θαλάσσιων λιμένων της Κυπριακής Δημοκρατίας, και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας προβαίνουν σε όλες τις τελωνειακές διατυπώσεις, τους τελωνειακούς ελέγχους και την εισπραξη των εισαγωγικών δασμών.

4. Όλα τα εμπορεύματα που προορίζονται για εξαγωγή εξέρχονται από τη νήσο της Κύπρου μέσω των πολιτικών αερολιμένων και θαλάσσιων λιμένων της Κυπριακής Δημοκρατίας, και οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας προβαίνουν σε όλες τις τελωνειακές διατυπώσεις εξαγωγής και τους σχετικούς τελωνειακούς ελέγχους.

5. Οι τελωνειακοί έλεγχοι των εγγράφων και του υλικού που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του τμήματος 11 του παραρτήματος C (Annex C) της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης διενεργούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω τμήματος.

6. Κατά παρέκκλιση από τις παραγράφους 3 και 4 και με αποκλειστικό σκοπό την υποστήριξη της λειτουργίας των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων ως στρατιωτικών βάσεων, λαμβανομένης υπόψη της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, εφαρμόζονται οι ακόλουθες διατάξεις:

α) τα ακόλουθα εμπορεύματα μπορούν να εισέρχονται ή να εξέρχονται από τη νήσο της Κύπρου μέσω θαλάσσιου λιμένα ή αερολιμένα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, υπό την προϋπόθεση ότι οι αρχές των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων προβαίνουν σε όλες τις τελωνειακές διατυπώσεις, τους τελωνειακούς ελέγχους και την εισπραξη των δασμών που συνδέονται με τα εν λόγω εμπορεύματα:

i) εμπορεύματα που εισάγονται ή εξάγονται για επίσημους ή στρατιωτικούς σκοπούς·

ii) εμπορεύματα που εισάγονται ή εξάγονται σε προσωπικές αποσκευές, αποκλειστικά για προσωπική χρήση, από μέλη του προσωπικού του Ηνωμένου Βασιλείου ή για λογαριασμό τους, καθώς και από άλλα πρόσωπα που ταξιδεύουν για αμυντικούς ή για υπηρεσιακούς σκοπούς·

β) δέματα τα οποία αποστέλλονται ή παραλαμβάνονται από μέλη του προσωπικού του Ηνωμένου Βασιλείου ή από εξαρτώμενα από αυτά πρόσωπα και μεταφέρονται από το ταχυδρομείο των βρετανικών δυνάμεων μπορούν να εισέρχονται ή να εξέρχονται από την Κύπρο μέσω θαλάσσιου λιμένα ή αερολιμένα στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων υπό τους ακόλουθους όρους:

i) εισερχόμενα δέματα που απευθύνονται σε μέλη του προσωπικού του Ηνωμένου Βασιλείου ή εξαρτώμενα από αυτά πρόσωπα μεταφέρονται σε σφραγισμένο εμπορευματοκιβώτιο και διαβιβάζονται μετά την άφιξή τους σε τελωνείο της Κυπριακής Δημοκρατίας προκειμένου να μπορούν οι αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας να ολοκληρώνουν τις τελωνειακές διατυπώσεις, τους ελέγχους και την εισπραξη των εισαγωγικών δασμών που συνδέονται με τα εν λόγω προϊόντα.

ii) εξερχόμενα δέματα που αποστέλλονται από μέλη του προσωπικού του Ηνωμένου Βασιλείου ή εξαρτώμενα από αυτά πρόσωπα υπόκεινται σε τελωνιακό έλεγχο από τις αρχές των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων.

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 866/2004 του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το καθεστώς βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 10 της Πράξης Προχώρησης (EE L 161 της 30.4.2004, σ. 128).

Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, ως «μέλη του προσωπικού του Ηνωμένου Βασιλείου ή εξαρτώμενα από αυτά πρόσωπα» νοούνται τα πρόσωπα που ορίζονται στην παράγραφο 1 του μέρους I του παραρτήματος Β (Annex B) της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

Το Ηνωμένο Βασίλειο ανταλλάσσει σχετικές πληροφορίες με την Κυπριακή Δημοκρατία με στόχο τη στενή συνεργασία για την πρόληψη της διαφυγής δασμών και φόρων, συμπεριλαμβανομένης της λαθρεμπορίας.

7. Τα άρθρα 34, 35 και 36 της ΣΛΕΕ και άλλες διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τα εμπορεύματα, ιδίως τα μέτρα που εγκρίνονται σύμφωνα με το άρθρο 114 της ΣΛΕΕ, εφαρμόζονται και στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.

8. Τα εμπορεύματα που εισέρχονται από τις περιοχές της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο διασχίζουν τη γραμμή μεταξύ των περιοχών αυτών και της Περιοχής της Ανατολικής Κυρίαρχης Βάσης σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 866/2004.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 6 του παρόντος πρωτοκόλλου, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή και την επιβολή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 όσον αφορά τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού. Το Ηνωμένο Βασίλειο καλεί τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας να διενεργούν κάθε αναγκαίο κτηνιατρικό και φυτογυινονομικό έλεγχο και έλεγχο της ασφάλειας των τροφίμων που απαιτείται δυνάμει του εν λόγω κανονισμού.

9. Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στην παράγραφο 1 όσον αφορά τα εμπορεύματα που εισέρχονται ή εξέρχονται από τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων σύμφωνα με την παράγραφο 6.

Το Ηνωμένο Βασίλειο είναι επίσης υπεύθυνο για την έκδοση οποιωνδήποτε αδειών, εγκρίσεων ή πιστοποιητικών που μπορεί να απαιτούνται σε σχέση με τα εμπορεύματα που καλύπτονται από την παράγραφο 1 του τμήματος 5 του παραρτήματος F (Annex F) της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

10. Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή και την επιβολή, στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρεται στο παράγραφο 7.

Άρθρο 3

Φορολογία

1. Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης σχετικά με τους φόρους κύκλου εργασιών, τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και τους λοιπούς έμμεσους φόρους που θεσπίστηκαν βάσει του άρθρου 113 της ΣΛΕΕ ισχύουν για τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και εντός αυτών.

2. Οι συναλλαγές με προέλευση ή προορισμό τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων αντιμετωπίζονται ως συναλλαγές με προέλευση ή προορισμό την Κυπριακή Δημοκρατία για τους σκοπούς του φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ), των ειδικών φόρων κατανάλωσης και των λοιπών έμμεσων φόρων.

3. Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι αρμόδια για την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, μεταξύ άλλων, για την είσπραξη δασμών και φόρων που καταβάλλονται από φυσικά πρόσωπα τα οποία ανήκουν στο πολιτικό προσωπικό ή από νομικά πρόσωπα, τα οποία κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.

Άρθρο 4

Δασμολογική απαλλαγή

1. Προϊόντα ή υπηρεσίες που παραλαμβάνονται, αγοράζονται ή εισάγονται για χρήση από τις ένοπλες δυνάμεις του Ηνωμένου Βασιλείου ή το πολιτικό προσωπικό που τις συνοδεύει ή για τον εφοδιασμό των κυλικίων και των λεσχών τους απαλλάσσονται από τελωνειακούς δασμούς, ΦΠΑ και ειδικούς φόρους κατανάλωσης, με την προϋπόθεση ότι τα εν λόγω πρόσωπα είναι επιλέξιμα για τις απαλλαγές αυτές, σύμφωνα με τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Για τον σκοπό αυτό, το Ηνωμένο Βασίλειο εκδίδει πιστοποιητικά απαλλαγής μετά από έγκριση της Κυπριακής Δημοκρατίας όσον αφορά τα προϊόντα που εμπίπτουν στο άρθρο 2 παράγραφος 3.

2. Τυχόν δασμοί που εισπράττονται, ενδεχομένως, από τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων από την πώληση των προϊόντων που αναφέρονται στην παράγραφο 1 αποδίδονται στις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Άρθρο 5

Κοινωνική ασφάλιση

Με σκοπό τη συνέχιση της προστασίας των δικαιωμάτων των προσώπων που διαμένουν ή εργάζονται στο έδαφος των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Κυπριακή Δημοκρατία προβαίνουν σε περαιτέρω ρυθμίσεις, εφόσον είναι απαραίτητο, για να εξασφαλίσουν την ορθή εφαρμογή του άρθρου 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 μετά το πέρας της μεταβατικής περιόδου.

Άρθρο 6

Γεωργία, αλιεία και κτηνιατρικοί και φυτοϋγειονομικοί κανόνες

Οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης για τη γεωργία και την αλιεία που περιλαμβάνονται στον τίτλο III του τρίτου μέρους της ΣΛΕΕ και οι πράξεις που θεσπίστηκαν με βάση αυτές τις διατάξεις, καθώς και οι κτηνιατρικοί και φυτοϋγειονομικοί κανόνες που θεσπίστηκαν ιδίως βάσει του άρθρου 168 παράγραφος 4 στοιχείο β) της ΣΛΕΕ ισχύουν για τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και εντός αυτών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι υπεύθυνη για την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.

Άρθρο 7

Έλεγχοι προσώπων που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, «εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων» είναι τα θαλάσσια σύνορα και οι αερολιμένες και οι θαλάσσιοι λιμένες των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων αλλά όχι τα χερσαία και θαλάσσια σύνορά τους με την Κυπριακή Δημοκρατία. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, για τους σκοπούς των παραγράφων 2 και 7, «σημεία διέλευσης» είναι όλα τα σημεία διέλευσης από τα οποία οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου επιτρέπουν τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων.

2. Το Ηνωμένο Βασίλειο ελέγχει τα πρόσωπα που διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων. Οι έλεγχοι αυτοί περιλαμβάνουν την εξακρίβωση των ταξιδιωτικών εγγράφων. Κάθε πρόσωπο υποβάλλεται σε τουλάχιστον έναν τέτοιο έλεγχο για την εξακρίβωση της ταυτότητάς του. Το Ηνωμένο Βασίλειο επιτρέπει τη διέλευση των εξωτερικών συνόρων των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων μόνο στα σημεία διέλευσης.

3. Υπήκοοι τρίτων χωρών και υπήκοοι του Ηνωμένου Βασιλείου επιτρέπεται να διέρχονται τα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων μόνον εφόσον πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- α) είναι κάτοχοι έγκυρου ταξιδιωτικού εγγράφου·
- β) είναι κάτοχοι έγκυρης θεώρησης για την Κυπριακή Δημοκρατία, εάν απαιτείται·
- γ) απασχολούνται σε δραστηριότητα σχετική με την άμυνα ή είναι μέλη της οικογένειας προσώπου που απασχολείται στη δραστηριότητα αυτή· και
- δ) δεν συνιστούν κίνδυνο για την εθνική ασφάλεια.

Η προϋπόθεση που ορίζεται στο στοιχείο γ) δεν ισχύει για υπηκόους του Ηνωμένου Βασιλείου που διέρχονται το σύνορο που αναφέρεται στην παράγραφο 6.

Το Ηνωμένο Βασίλειο μπορεί να παρεκκλίνει από τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μόνο για ανθρωπιστικούς λόγους, για λόγους εθνικού συμφέροντος ή για να συμμορφωθεί με τις διεθνείς του υποχρεώσεις.

Τα μέλη των ενόπλων δυνάμεων, το πολιτικό προσωπικό και τα εξαρτώμενα εξ αυτών άτομα, όπως ορίζονται στο Παράρτημα C (Annex C) της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης, θεωρούνται πρόσωπα για τα οποία η Κυπριακή Δημοκρατία δεν απαιτεί θεώρηση.

4. Κάθε αιτών άσυλο που εισήλθε πρώτη φορά στη νήσο Κύπρο από χώρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω Περιοχής των Κυρίαρχων Βάσεων, γίνεται εκ νέου δεκτός ή επιτρέπεται η επανεισοδή του στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων κατόπιν αίτησης του κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο οποίο το έδαφος βρίσκεται ο αιτών.

Η Κυπριακή Δημοκρατία εξακολουθεί να συνεργάζεται με το Ηνωμένο Βασίλειο προκειμένου να εξευρεθούν πρακτικοί τρόποι και μέσα ώστε να γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα και να ικανοποιούνται οι ανάγκες των αιτούντων άσυλο και των παράνομων μεταναστών στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, λαμβάνοντας υπόψη ανθρωπιστικούς λόγους και σε συμμόρφωση με την οικεία νομοθεσία περί της Διοίκησης των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων.

5. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 6, δεν εφαρμόζονται έλεγχοι προσώπων στα χερσαία και στα θαλάσσια σύνορα μεταξύ των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

6. Το εδαφικό όριο μεταξύ της Ανατολικής Περιοχής των Κυρίαρχων Βάσεων και των περιοχών εκείνων της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο, αντιμετωπίζεται ως τμήμα των εξωτερικών συνόρων των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου όσο διαρκεί η αναστολή της εφαρμογής του κεκτημένου σύμφωνα με το άρθρο 1 του πρωτοκόλλου αριθ. 10. Μπορεί να γίνει διέλευση του εδαφικού αυτού ορίου μόνο στα σημεία Στροβίλια και Πέργαμος. Κατόπιν προηγούμενης συμφωνίας των αρχών του Ηνωμένου Βασιλείου και σε συνεργασία με τις αρχές αυτές, η Κυπριακή Δημοκρατία μπορεί να λάβει περαιτέρω μέτρα για την καταπολέμηση της παράνομης μεταναστευσης, όσον αφορά πρόσωπα που έχουν διέλθει το εδαφικό αυτό όριο.

7. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου χρησιμοποιούν κινητές μονάδες για την επιτήρηση των εξωτερικών συνόρων μεταξύ των σημείων διέλευσης των συνόρων και στα σημεία διέλευσης εκτός των κανονικών ωρών λειτουργίας τους στα εξωτερικά σύνορα των Περιοχών των Κυρίαρχων Βάσεων και στο σύνορο μεταξύ της Περιοχής της Κυρίαρχης Βάσης της Δεκέλειας και εκείνων των περιοχών της Κυπριακής Δημοκρατίας στις οποίες η κυβέρνηση της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν ασκεί αποτελεσματικό έλεγχο. Η επιτήρηση αυτή διενεργείται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποθαρρύνονται οι προσπάθειες παράκαμψης των ελέγχων προσώπων στα σημεία διέλευσης. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου αναπτύσσουν επαρκή αριθμό ειδικευμένων λειτουργών για τη διεξαγωγή των εν λόγω ελέγχων και της επιτήρησης.

8. Οι αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου διατηρούν σταθερή και στενή συνεργασία με τις αρχές της Κυπριακής Δημοκρατίας με σκοπό την αποτελεσματική εφαρμογή των ελέγχων και της επιτήρησης που αναφέρονται στις παραγράφους 6 και 7.

Άρθρο 8

Συνεργασία

Η Κυπριακή Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο συνεργάζονται με σκοπό να εξασφαλίσουν την αποτελεσματική εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου, ιδίως με σκοπό την καταπολέμηση της απάτης και κάθε άλλης παράνομης δραστηριότητας που θίγει τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Κυπριακή Δημοκρατία και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να προβαίνουν σε περαιτέρω ρυθμίσεις για την εφαρμογή οποιασδήποτε διάταξης του παρόντος πρωτοκόλλου. Η Κυπριακή Δημοκρατία ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για κάθε τέτοια ρύθμιση πριν από τη θέση της σε ισχύ.

Άρθρο 9

Ειδική επιτροπή

1. Η ειδική επιτροπή για θέματα που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων στην Κύπρο, η οποία συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 165 της συμφωνίας αποχώρησης («ειδική επιτροπή»):

- α) διευκολύνει την εκτέλεση και την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου·
- β) συζητά οποιοδήποτε ζήτημα τίθεται από την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο αφορά το παρόν πρωτόκολλο και εγείρει δυσκολίες· και
- γ) υποβάλλει συστάσεις στη μικτή επιτροπή όσον αφορά τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου, ιδίως δε προτάσεις για τροποποιήσεις των παραπομπών στο δίκαιο της Ένωσης, τις οποίες περιέχει το παρόν πρωτόκολλο.

2. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενημερώνει την ειδική επιτροπή για κάθε έκθεση που υποβάλλεται βάσει του άρθρου 11 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 866/2004 και ζητά τη γνώμη του Ηνωμένου Βασιλείου για κάθε πρόταση της Επιτροπής για την έκδοση πράξης σχετικά με τροποποίηση ή αντικατάσταση του εν λόγω κανονισμού, αν επηρεάζονται οι Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.

Άρθρο 10

Μικτή επιτροπή

1. Η μικτή επιτροπή τροποποιεί οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο της Ένωσης που περιλαμβάνεται στο παρόν πρωτόκολλο μετά από σύσταση της ειδικής επιτροπής.

2. Εάν το θεωρήσει απαραίτητο για τη διατήρηση της ομαλής λειτουργίας του παρόντος πρωτοκόλλου, η μικτή επιτροπή μπορεί, μετά από σύσταση της ειδικής επιτροπής, να λάβει κάθε απόφαση που είναι απαραίτητη για την αντικατάσταση των διατάξεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 4, σε σχέση με το παρόν πρωτόκολλο.

3. Η μικτή επιτροπή μπορεί να τροποποιήσει, μετά από σύσταση της ειδικής επιτροπής, το άρθρο 7 παράγραφος 6 σε σχέση με τα σημεία διέλευσης στα οποία αναφέρεται η διάταξη της παραγράφου 6.

Άρθρο 11

Λειτουργία του άρθρου 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 κατά τη μεταβατική περίοδο

Παρά τη διάταξη του άρθρου 127 παράγραφος 1 της συμφωνίας αποχώρησης, κάθε μέτρο που θεσπίζεται δυνάμει του άρθρου 6 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 κατά τη μεταβατική περίοδο δεν ισχύει για τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων ούτε εντός αυτών.

*Άρθρο 12***Εποπτεία και επιβολή**

1. Όσον αφορά τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και σε σχέση με τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που κατοικούν ή είναι εγκατεστημένα στο έδαφος των εν λόγω Περιοχών, τα θεσμικά και λοιπά όργανα και οι οργανισμοί της Ένωσης έχουν τις εξουσίες που τους απονέμονται από το δίκαιο της Ένωσης σε σχέση με το παρόν πρωτόκολλο και με τις διατάξεις του δικαίου της Ένωσης που καθίστανται εφαρμοστέες βάσει του παρόντος πρωτοκόλλου. Ειδικότερα, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει δικαιοδοσία όπως προβλέπεται σχετικά στις Συνθήκες.
2. Πράξεις των θεσμικών και λοιπών οργάνων και των οργανισμών της Ένωσης που εκδίδονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 παράγουν επίσης, ως προς τις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων και εντός αυτών, τα ίδια έννομα αποτελέσματα με εκείνα που παράγουν στο εσωτερικό της Ένωσης και των κρατών μελών της.

*Άρθρο 13***Αρμοδιότητα για την εφαρμογή**

1. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στο παρόν πρωτόκολλο, το Ηνωμένο Βασίλειο είναι αρμόδιο για την εφαρμογή και την επιβολή του παρόντος πρωτοκόλλου στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων. Παρά τη διάταξη της παραγράφου 3, οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου θεσπίζουν την εθνική νομοθεσία που είναι απαραίτητη ώστε να τεθεί σε ισχύ το παρόν πρωτόκολλο στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων.
  2. Το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί το αποκλειστικό δικαίωμα να εφαρμόζει και να επιβάλλει το παρόν πρωτόκολλο όσον αφορά τις αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου ή κάθε ακίνητο που ανήκει ή χρησιμοποιείται από το Υπουργείο Άμυνας του Ηνωμένου Βασιλείου, όπως επίσης διατηρεί κάθε εξουσία αναγκαστικής εκτέλεσης που απαιτεί εξουσία εισόδου σε κατοικία ή εξουσία σύλληψης. Το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρεί άλλες εξουσίες αναγκαστικής εκτέλεσης, εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στη νομοθεσία που αναφέρεται στην παράγραφο 1.
  3. Στην Κυπριακή Δημοκρατία απονέμεται η αρμοδιότητα εφαρμογής και επιβολής του παρόντος Πρωτοκόλλου στις Περιοχές των Κυρίαρχων Βάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2 παράγραφος 10, του άρθρου 3 και του άρθρου 6.
-

ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ

Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το Ηνωμένο Βασίλειο είναι αρμόδιο για τις εξωτερικές σχέσεις του Γιβραλτάρ και ότι το δίκαιο της Ένωσης εφαρμόζεται στο Γιβραλτάρ στον βαθμό που προβλέπεται στην πράξη προσχώρησης του 1972 δυνάμει του άρθρου 355 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το παρόν πρωτόκολλο εφαρμόζεται σύμφωνα με τις συνταγματικές τάξεις του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου, αντίστοιχα,

ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι, σύμφωνα με το άρθρο 50 της ΣΕΕ, σε συνδυασμό με το άρθρο 106α της Συνθήκης Ευρατόμ, και βάσει των ρυθμίσεων που προβλέπονται στη συμφωνία για την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βόρειας Ιρλανδίας από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας («συμφωνία αποχώρησης»), το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρατόμ στο σύνολό του παύει να εφαρμόζεται στο Ηνωμένο Βασίλειο, επομένως και στο Γιβραλτάρ, από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί η εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση ως προς το Γιβραλτάρ,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ ότι η εύτακτη αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ένωση ως προς το Γιβραλτάρ προϋποθέτει την επαρκή αντιμετώπιση κάθε δυνητικής αρνητικής επίπτωσης στις στενές κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις μεταξύ του Γιβραλτάρ και της γύρω περιοχής, ιδίως του εδάφους των δήμων που συναποτελούν το Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar στο Βασίλειο της Ισπανίας,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τη δέσμευση του Ηνωμένου Βασιλείου, ως προς το Γιβραλτάρ, να διεκπεραιώσει την καταβολή παροχών με ικανοποιητικό τρόπο έως τις 31 Δεκεμβρίου 2020,

ΑΠΟΣΚΟΠΩΝΤΑΣ να συνεχίσουν να προάγουν την ισόρροπη οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη στην περιοχή, ιδίως όσον αφορά τις συνθήκες εργασίας, και να συνεχίσουν να εξασφαλίζουν το υψηλότερο επίπεδο περιβαλλοντικής προστασίας σύμφωνα με το δίκαιο της Ένωσης, καθώς και να συνεχίσουν να ενισχύουν την ασφάλεια των κατοίκων της περιοχής, ιδίως μέσω της αστυνομικής και τελωνειακής συνεργασίας,

ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΝΤΑΣ τα οφέλη, για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, τα οποία απορρέουν από την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων βάσει του δικαίου της Ένωσης, η οποία θα εξακολουθήσει να εφαρμόζεται κατά τη μεταβατική περίοδο,

ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΝΟΝΤΑΣ ιδίως τη φιλοδοξία προστασίας της δημόσιας υγείας και υπογραμμίζοντας την ανάγκη καταπολέμησης των σοβαρών επιπτώσεων του καπνίσματος στην υγεία, την κοινωνία και την οικονομία,

ΤΟΝΙΖΟΝΤΑΣ επίσης την ανάγκη καταπολέμησης της απάτης και του λαθρεμπορίου και προστασίας των οικονομικών συμφερόντων όλων των ενδιαφερόμενων μερών,

ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΟΝΤΑΣ ότι το παρόν πρωτόκολλο δεν θίγει τις αντίστοιχες νομικές θέσεις του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά την κυριαρχία και τη δικαιοδοσία,

ΣΗΜΕΙΩΝΟΝΤΑΣ τα μνημόνια συνεννόησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και του Ηνωμένου Βασιλείου στις 29 Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών, τον καπνό και άλλα προϊόντα, τη συνεργασία σε θέματα περιβάλλοντος και την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, καθώς και τη συμφωνία που επετεύχθη στις 29 Νοεμβρίου 2018 σχετικά με τη φορολογία και την προστασία των οικονομικών συμφερόντων,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ σχετικά με τις ακόλουθες διατάξεις που προσαρτώνται στη συμφωνία αποχώρησης:

*Άρθρο 1***Δικαιώματα των πολιτών**

1. Το Βασίλειο της Ισπανίας («Ισπανία») και το Ηνωμένο Βασίλειο θα συνεργαστούν στενά, όσον αφορά το Γιβραλτάρ, με σκοπό την προετοιμασία και τη στήριξη της αποτελεσματικής εφαρμογής του δεύτερου μέρους της συμφωνίας αποχώρησης σχετικά με τα δικαιώματα των πολιτών, που εφαρμόζεται πλήρως, μεταξύ άλλων, στους μεθοριακούς εργαζομένους που κατοικούν στο Γιβραλτάρ ή στην Ισπανία, ιδίως στο έδαφος των δήμων που συναποτελούν το Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, και που προβλέπει, στα άρθρα 24 και 25, ειδικά δικαιώματα για τους μεθοριακούς εργαζομένους.

2. Για τον σκοπό αυτό, οι αρμόδιες αρχές ανταλλάσσουν σε τριμηνιαία βάση ενημερωμένες πληροφορίες για πρόσωπα που καλύπτονται από το δεύτερο μέρος της συμφωνίας αποχώρησης, τα οποία κατοικούν στο Γιβραλτάρ ή στο έδαφος των δήμων που συναποτελούν το Mancomunidad de Municipios del Campo de Gibraltar, συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των μεθοριακών εργαζομένων.

3. Η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο συγκροτούν συντονιστική επιτροπή, που θα λειτουργεί ως φόρουμ τακτικών συζητήσεων μεταξύ των αρμόδιων αρχών για την παρακολούθηση των ζητημάτων σχετικά με την απασχόληση και τις συνθήκες εργασίας. Η εν λόγω συντονιστική επιτροπή υποβάλλει έκθεση στην επιτροπή ζητημάτων που αφορούν την εφαρμογή του πρωτοκόλλου σχετικά με το Γιβραλτάρ η οποία συγκροτείται δυνάμει του άρθρου 165 της συμφωνίας αποχώρησης («ειδική επιτροπή»), σε τακτική βάση.

Άρθρο 2

Δίκαιο αερομεταφορών

Το δίκαιο της Ένωσης για τις αερομεταφορές, το οποίο δεν εφαρμόζεται στο αεροδρόμιο του Γιβραλτάρ έως την ημερομηνία έναρξης ισχύος της συμφωνίας αποχώρησης, αρχίζει να εφαρμόζεται στο αεροδρόμιο του Γιβραλτάρ μόνο από την ημερομηνία που θα καθορίσει η μικτή επιτροπή. Η μικτή επιτροπή εκδίδει τη σχετική απόφαση κατόπιν κοινοποίησης του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ισπανίας ότι κατέληξαν σε ικανοποιητική συμφωνία σχετικά με τη χρήση του αεροδρομίου του Γιβραλτάρ.

Άρθρο 3

Φορολογικά θέματα και προστασία των οικονομικών συμφερόντων

1. Η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο καθιερώνουν, σε σχέση με το Γιβραλτάρ, τις μορφές συνεργασίας που είναι απαραίτητες για να επιτύχουν πλήρη διαφάνεια σε φορολογικά θέματα και σε ό,τι αφορά την προστασία των οικονομικών συμφερόντων όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως καθιερώνουν ένα αναβαθμισμένο σύστημα διοικητικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της απάτης, του λαθρεμπορίου, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και για την επίλυση διαφορών σχετικά με τη φορολογική κατοικία.

2. Στο Γιβραλτάρ τηρούνται τα διεθνή πρότυπα της Ομάδας των Είκοσι (G20) και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) όσον αφορά τη χρηστή δημοσιονομική διακυβέρνηση, τη διαφάνεια, την ανταλλαγή πληροφοριών και τις επιζήμιες φορολογικές πρακτικές και ιδίως τα κριτήρια οικονομικής ουσίας που θέσπισε το φόρουμ του ΟΟΣΑ για τις επιζήμιες φορολογικές πρακτικές, με σκοπό τη συμμετοχή του Γιβραλτάρ στο γενικό πλαίσιο του ΟΟΣΑ για τη διάβρωση της βάσης και τη μετατόπιση των κερδών (BEPS).

3. Το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει ότι η κύρωση, από πλευράς του, της σύμβασης-πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνού, η οποία εγκρίθηκε στη Γενεύη στις 21 Μαΐου 2003, και του πρωτοκόλλου για την εξάλειψη του λαθρεμπορίου προϊόντων καπνού, το οποίο εγκρίθηκε στη Σεούλ στις 12 Νοεμβρίου 2012, θα επεκταθεί και στο Γιβραλτάρ πριν από τις 30 Ιουνίου 2020.

Με την επιφύλαξη του πρώτου εδαφίου, το Ηνωμένο Βασίλειο διασφαλίζει ότι, πριν από τις 30 Ιουνίου 2020, θα τεθούν σε ισχύ, στο Γιβραλτάρ, σύστημα ιχνηλασιμότητας και μέτρα ασφαλείας σε σχέση με τα προϊόντα καπνού, που θα είναι ισοδύναμα με τις απαιτήσεις και τα πρότυπα του δικαίου της Ένωσης. Το εν λόγω σύστημα θα εξασφαλίζει την αμοιβαία πρόσβαση στις πληροφορίες σχετικά με την ιχνηλασιμότητα των τσιγάρων στην Ισπανία και στο Γιβραλτάρ.

4. Με σκοπό την πρόληψη και αποτροπή του λαθρεμπορίου προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης ή άλλους ειδικούς φόρους, το Ηνωμένο Βασίλειο εξασφαλίζει ότι, όσον αφορά τα οινόπνευματώδη και τη βενζίνη, θα εφαρμόζεται στο Γιβραλτάρ φορολογικό σύστημα που θα αποσκοπεί στην πρόληψη των δόλιων δραστηριοτήτων σε σχέση με τα εν λόγω προϊόντα.

Άρθρο 4

Προστασία του περιβάλλοντος και αλιεία

Η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο συγκροτούν συντονιστική επιτροπή, που θα λειτουργεί ως φόρουμ τακτικών συζητήσεων μεταξύ των αρμόδιων αρχών για θέματα σχετικά ιδίως με τη διαχείριση των αποβλήτων, την ποιότητα του αέρα, την επιστημονική έρευνα και την αλιεία. Η Ένωση καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της εν λόγω συντονιστικής επιτροπής. Η εν λόγω συντονιστική επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στην ειδική επιτροπή σε τακτική βάση.

*Άρθρο 5***Αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία**

Η Ισπανία και το Ηνωμένο Βασίλειο συγκροτούν συντονιστική επιτροπή, που θα λειτουργεί ως φόρουμ για την παρακολούθηση και τον συντονισμό των αρμόδιων αρχών για κάθε ζήτημα που αφορά την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία. Η Ένωση καλείται να συμμετέχει στις συνεδριάσεις της εν λόγω συντονιστικής επιτροπής. Η εν λόγω συντονιστική επιτροπή υποβάλλει εκθέσεις στην ειδική επιτροπή σε τακτική βάση.

*Άρθρο 6***Καθήκοντα της ειδικής επιτροπής**

Η ειδική επιτροπή:

- α) διευκολύνει την εκτέλεση και την εφαρμογή του παρόντος πρωτοκόλλου·
  - β) συζητά οποιοδήποτε ζήτημα τίθεται από την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο αφορά το παρόν πρωτόκολλο και εγείρει δυσκολίες·
  - γ) εξετάζει τις εκθέσεις που υποβάλλουν οι συντονιστικές επιτροπές που αναφέρονται στο παρόν πρωτόκολλο· και
  - δ) διατυπώνει συστάσεις προς τη μικτή επιτροπή όσον αφορά τη λειτουργία του παρόντος πρωτοκόλλου.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΜΕΡΟΣ Ι

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εφαρμοστέα νομοθεσία (σειρά Α):

- Απόφαση αριθ. Α1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τη θέσπιση διαδικασίας διαλόγου και συνδιαλλαγής όσον αφορά την εγκυρότητα εγγράφων, τον προσδιορισμό της εφαρμοστέας νομοθεσίας και την καταβολή παροχών δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁾.
- Απόφαση αριθ. Α2, της 12ης Ιουνίου 2009, για την ερμηνεία του άρθρου 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την εφαρμοστέα νομοθεσία στους αποσπασμένους μισθωτούς και μη μισθωτούς εργαζομένους, οι οποίοι ασκούν προσωρινά δραστηριότητα εκτός του αρμόδιου κράτους ⁽²⁾.
- Απόφαση αριθ. Α3, της 17ης Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με το συνυπολογισμό συνεχών περιόδων απόσπασης που έχουν πραγματοποιηθεί δυνάμει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾.

Ηλεκτρονική ανταλλαγή δεδομένων (σειρά Ε):

- Απόφαση αριθ. Ε2, της 3ης Μαρτίου 2010, για τη θέσπιση διαδικασίας διαχείρισης μεταβολών, η οποία εφαρμόζεται στα στοιχεία των φορέων που ορίζονται στο άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου οι οποίοι παρατίθενται στον ηλεκτρονικό κατάλογο που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του EESSI ⁽⁴⁾.
- Απόφαση αριθ. Ε4, της 13ης Μαρτίου 2014, σχετικά με τη μεταβατική περίοδο που ορίζεται στο άρθρο 95 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.
- Απόφαση αριθ. Ε5, της 16ης Μαρτίου 2017, σχετικά με τις πρακτικές λεπτομέρειες της μεταβατικής περιόδου για την ανταλλαγή δεδομένων με ηλεκτρονικά μέσα που προβλέπεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁶⁾.

Οικογενειακές παροχές (σειρά F):

- Απόφαση αριθ. F1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 68 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους κανόνες προτεραιότητας σε περίπτωση σύρρευσης δικαιωμάτων για οικογενειακές παροχές ⁽⁷⁾.
- Απόφαση αριθ. F2, της 23ης Ιουνίου 2015, για την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ φορέων για τη χορήγηση οικογενειακών παροχών ⁽⁸⁾.

Οριζόντια θέματα (σειρά Η):

- Απόφαση αριθ. Η1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με το πλαίσιο για τη μετάβαση από τους κανονισμούς του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την εφαρμογή αποφάσεων και συστάσεων της Διοικητικής Επιτροπής για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης ⁽⁹⁾.
- Απόφαση αριθ. Η3, της 15ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την ημερομηνία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των τιμών μετατροπής που αναφέρονται στο άρθρο 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁰⁾.
- Απόφαση αριθ. Η4, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, όσον αφορά τη σύνθεση και τις μεθόδους εργασίας της Επιτροπής Λογαριασμών της Διοικητικής Επιτροπής για το Συντονισμό των Συστημάτων Κοινωνικής Ασφάλισης ⁽¹¹⁾.
- Απόφαση αριθ. Η5, της 18ης Μαρτίου 2010, σχετικά με τη συνεργασία για την καταπολέμηση της απάτης και του σφάλματος στο πλαίσιο του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽¹²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 5.

⁽³⁾ ΕΕ C 149 της 8.6.2010, σ. 3.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 187 της 10.7.2010, σ. 5.

⁽⁵⁾ ΕΕ C 152 της 20.5.2014, σ. 21.

⁽⁶⁾ ΕΕ C 233 της 19.7.2017, σ. 3.

⁽⁷⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 11.

⁽⁸⁾ ΕΕ C 52 της 11.2.2016, σ. 11.

⁽⁹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 13.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 56.

⁽¹¹⁾ ΕΕ C 107 της 27.4.2010, σ. 3.

⁽¹²⁾ ΕΕ C 149 της 8.6.2010, σ. 5.

- Απόφαση αριθ. Η6, της 16ης Δεκεμβρίου 2010, για την εφαρμογή ορισμένων αρχών, όσον αφορά στον συνυπολογισμό περιόδων δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽¹³⁾.
- Απόφαση αριθ. Η7, της 25ης Ιουνίου 2015, για την επανεξέταση της απόφασης αριθ. Η3 σχετικά με την ημερομηνία που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον καθορισμό των τιμών μετατροπής που αναφέρονται στο άρθρο 90 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽¹⁴⁾.
- Απόφαση αριθ. Η8, της 17ης Δεκεμβρίου 2015 (επικαιροποιήθηκε με μικρές τεχνικές διευκρινίσεις στις 9 Μαρτίου 2016), σχετικά με τις μεθόδους λειτουργίας και τη σύνθεση της τεχνικής επιτροπής για την ηλεκτρονική επεξεργασία δεδομένων της διοικητικής επιτροπής για την κοινωνική ασφάλιση των διακινούμενων εργαζομένων ⁽¹⁵⁾.
- Σύσταση αριθ. Η1, της 19ης Ιουνίου 2013, σχετικά με την απόφαση στην υπόθεση *Gottardo*, σύμφωνα με την οποία τα προνόμια που απολαμβάνουν οι υπήκοοι ενός κράτους δυνάμει μιας διμερούς σύμβασης κοινωνικής ασφάλισης με τρίτη χώρα πρέπει επίσης να παρέχονται σε εργαζόμενους οι οποίοι είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών ⁽¹⁶⁾.

Συντάξεις (σειρά Ρ):

- Απόφαση αριθ. Ρ1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 50 παράγραφος 4, του άρθρου 58 και του άρθρου 87 παράγραφος 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την εκκαθάριση παροχών αναπηρίας, γήρατος και επιζώντων ⁽¹⁷⁾.

Είσπραξη (σειρά R):

- Απόφαση αριθ. R1, της 20ής Ιουνίου 2013, σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 85 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 ⁽¹⁸⁾.

Ασθένεια (σειρά S):

- Απόφαση αριθ. S1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την ευρωπαϊκή κάρτα ασφάλισης ασθένειας ⁽¹⁹⁾.
- Απόφαση αριθ. S2, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τα τεχνικά χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής κάρτας ασφάλισης ασθένειας ⁽²⁰⁾.
- Απόφαση αριθ. S3, της 12ης Ιουνίου 2009, για τον καθορισμό των παροχών που καλύπτονται από τα άρθρα 19 παράγραφος 1 και 27 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και το άρθρο 25 μέρος Α παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 ⁽²¹⁾.
- Απόφαση αριθ. S5, της 2ας Οκτωβρίου 2009, σχετικά με την ερμηνεία της έννοιας «παροχές σε είδος», όπως ορίζεται στο άρθρο 1 στοιχείο κβ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου στις περιπτώσεις ασθένειας ή μητρότητας σύμφωνα με τα άρθρα 17, 19, 20, 22, 24 παράγραφος 1, 25, 26, 27 παράγραφοι 1, 3, 4 και 5, 28, 34 και 36 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και τον υπολογισμό των προς απόδοση ποσών σύμφωνα με τα άρθρα 62, 63 και 64 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²²⁾.
- Απόφαση αριθ. S6, της 22ας Δεκεμβρίου 2009, σχετικά με την εγγραφή στα μητρώα του κράτους μέλους κατοικίας σύμφωνα με το άρθρο 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 και την κατάρτιση των καταστάσεων που προβλέπονται στο άρθρο 64 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 ⁽²³⁾.
- Απόφαση αριθ. S8, της 15ης Ιουνίου 2011, σχετικά με τη χορήγηση τεχνητών μελών, μεγάλων βοηθητικών μηχανημάτων και άλλων παροχών σε είδος εξαιρετικής σημασίας, που αναφέρονται στο άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽²⁴⁾.
- Απόφαση αριθ. S9, της 20ής Ιουνίου 2013, σχετικά με τις διαδικασίες απόδοσης για την εφαρμογή των άρθρων 35 και 41 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 ⁽²⁵⁾.
- Απόφαση αριθ. S10, της 19ης Δεκεμβρίου 2013, για τη μετάβαση από τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 στους κανονισμούς (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009 και την εφαρμογή των διαδικασιών απόδοσης εξόδων ⁽²⁶⁾.

⁽¹³⁾ ΕΕ C 45 της 12.2.2011, σ. 5

⁽¹⁴⁾ ΕΕ C 52 της 11.2.2016, σ. 13.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ C 263 της 20.7.2016, σ. 3.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ C 279 της 27.9.2013, σ. 13.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 21.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ C 279 της 27.9.2013, σ. 11.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 23.

⁽²⁰⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 26.

⁽²¹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 40.

⁽²²⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 54.

⁽²³⁾ ΕΕ C 107 της 27.4.2010, σ. 6.

⁽²⁴⁾ ΕΕ C 262 της 6.9.2011, σ. 6.

⁽²⁵⁾ ΕΕ C 279 της 27.9.2013, σ. 8.

⁽²⁶⁾ ΕΕ C 152 της 20.5.2014, σ. 16.

- Σύσταση αριθ. S1, της 15ης Μαρτίου 2012, σχετικά με δημοσιονομικές πτυχές των διασυνοριακών δωρεών από ζώντες δότες ⁽²⁷⁾.
- Σύσταση αριθ. S2, της 22ας Οκτωβρίου 2013, σχετικά με το δικαίωμα σε παροχές για τους ασφαλισμένους και τα μέλη των οικογενειών τους κατά την παραμονή τους σε τρίτη χώρα δυνάμει μιας διμερούς σύμβασης μεταξύ του αρμοδίου κράτους μέλους και της τρίτης χώρας ⁽²⁸⁾.

Ανεργία (σειρά U):

- Απόφαση αριθ. U1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με το άρθρο 54 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τις αυξήσεις στις παροχές ανεργίας για εξαρτώμενα μέλη της οικογένειας ⁽²⁹⁾.
- Απόφαση αριθ. U2, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 65 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για το δικαίωμα σε παροχές ανεργίας πλήρως ανέργων, άλλων από τους μεθοριακούς εργαζόμενους, οι οποίοι κατοικούσαν στην επικράτεια ενός κράτους μέλους άλλου από το αρμόδιο κράτος μέλος στη διάρκεια της τελευταίας περιόδου άσκησης μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας ⁽³⁰⁾.
- Απόφαση αριθ. U3, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «μερικής ανεργίας» που ισχύει για τους ανέργους, οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 65 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³¹⁾.
- Απόφαση αριθ. U4, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με τις διαδικασίες απόδοσης που προβλέπονται στο άρθρο 65 παράγραφοι 6 και 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και στο άρθρο 70 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 ⁽³²⁾.
- Σύσταση αριθ. U1, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με τη νομοθεσία που είναι εφαρμοστέα σε ανέργους οι οποίοι ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα μερικής απασχόλησης σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος στο οποίο κατοικούν ⁽³³⁾.
- Σύσταση αριθ. U2, της 12ης Ιουνίου 2009, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 64 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σε ανέργους που συνοδεύουν τους συζύγους ή τους συντρόφους τους οι οποίοι ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα σε κράτος μέλος άλλο από το αρμόδιο κράτος ⁽³⁴⁾.

ΜΕΡΟΣ II

ΑΝΑΦΕΡΟΜΕΝΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για το συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽³⁵⁾, όπως τροποποιήθηκε με:

- τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 988/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 2009 ⁽³⁶⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1244/2010 της Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 2010 ⁽³⁷⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 465/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2012 ⁽³⁸⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2012 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2012 ⁽³⁹⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 517/2013 του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 ⁽⁴⁰⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1372/2013 της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2013 ⁽⁴¹⁾, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1368/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 ⁽⁴²⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/492 της Επιτροπής της 21ης Μαρτίου 2017 ⁽⁴³⁾.

Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽⁴⁴⁾, όπως τροποποιήθηκε με:

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1244/2010 της Επιτροπής της 9ης Δεκεμβρίου 2010 ⁽⁴⁵⁾.

⁽²⁷⁾ ΕΕ C 240 της 10.8.2012, σ. 3.

⁽²⁸⁾ ΕΕ C 46 της 18.2.2014, σ. 8.

⁽²⁹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 42.

⁽³⁰⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 43.

⁽³¹⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 45.

⁽³²⁾ ΕΕ C 57 της 25.2.2012, σ. 4.

⁽³³⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 49.

⁽³⁴⁾ ΕΕ C 106 της 24.4.2010, σ. 51.

⁽³⁵⁾ ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽³⁶⁾ ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 43.

⁽³⁷⁾ ΕΕ L 338 της 22.12.2010, σ. 35.

⁽³⁸⁾ ΕΕ L 149 της 8.6.2012, σ. 4.

⁽³⁹⁾ ΕΕ L 349 της 19.12.2012, σ. 45.

⁽⁴⁰⁾ ΕΕ L 158 της 10.6.2013, σ. 1.

⁽⁴¹⁾ ΕΕ L 346 της 20.12.2013, σ. 27.

⁽⁴²⁾ ΕΕ L 366 της 20.12.2014, σ. 15.

⁽⁴³⁾ ΕΕ L 76 της 22.3.2017, σ. 13.

⁽⁴⁴⁾ ΕΕ L 284 της 30.10.2009, σ. 1.

- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 465/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Μαΐου 2012 ⁽⁴⁶⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1224/2012 της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 2012 ⁽⁴⁷⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1372/2013 της Επιτροπής της 19ης Δεκεμβρίου 2013 ⁽⁴⁸⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1368/2014 της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2014 ⁽⁴⁹⁾.
- τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/492 της Επιτροπής της 21ης Μαρτίου 2017 ⁽⁵⁰⁾.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 883/2004 ΚΑΙ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ (ΕΕ) ΑΡΙΘ. 987/2009

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 προσαρμόζονται ως εξής:

α) στο παράρτημα ΙΙ προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- α) Άρθρο 7 παράγραφοι 5 και 6 της σύμβασης για την κοινωνική ασφάλιση της 20ής Απριλίου 1960 (ισχύουσα νομοθεσία για πολίτες που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις).
- β) άρθρο 5 παράγραφοι 5 και 6 της σύμβασης για την ασφάλιση ανεργίας της 20ής Απριλίου 1960 (ισχύουσα νομοθεσία για πολίτες που υπηρετούν στις ένοπλες δυνάμεις).

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Άρθρο 19 παράγραφος 2 της σύμβασης για την κοινωνική ασφάλιση της 14ης Δεκεμβρίου 2004 (σχετικά με τη μεταφορά και αναγνώριση ορισμένων πιστώσεων αναπηρίας).»

β) στο παράρτημα ΙΙΙ προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ.»

γ) στο παράρτημα VI προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Επίδομα απασχόλησης και στήριξης (ESA)

- α) Για τα επιδόματα που χορηγήθηκαν πριν από την 1η Απριλίου 2016 το ESA είναι παροχή ασθένειας σε χρήμα για τις πρώτες 91 ημέρες (στάδιο αξιολόγησης). Από την 92η ημέρα το ESA (βασικό στάδιο) καθίσταται παροχή αναπηρίας.
- β) Για τα επιδόματα που χορηγήθηκαν από την 1η Απριλίου 2016 και μετά, το ESA είναι παροχή ασθένειας σε χρήμα για τις πρώτες 365 ημέρες (στάδιο αξιολόγησης). Από την 366η ημέρα, το ESA (ομάδα στήριξης) καθίσταται παροχή αναπηρίας.

Νομοθεσία Μεγάλης Βρετανίας: Μέρος 1 του Welfare Reform Act 2007.

Νομοθεσία Βόρειας Ιρλανδίας: Μέρος 1 του Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007.»

δ) στο παράρτημα VIII μέρος 1 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Όλες οι αιτήσεις για σύνταξη γήρατος, κρατική σύνταξη σύμφωνα με το μέρος 1 του νόμου περί συντάξεων του 2014, παροχές χρείας και παροχές λόγω θανάτου, με εξαίρεση εκείνες για τις οποίες κατά τη διάρκεια φορολογικού έτους με ημερομηνία έναρξης την 6η Απριλίου 1975 ή μεταγενέστερη:

- i) ο ενδιαφερόμενος πραγματοποίησε περιόδους ασφάλισης, απασχόλησης ή κατοικίας υπό τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου και ενός άλλου κράτους μέλους και ένα (ή περισσότερα) από τα οικονομικά έτη δεν λογίζονται ως έτη απόκτησης της ιδιότητας του δικαιούχου κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου.
- ii) οι περίοδοι ασφάλισης που πραγματοποιήθηκαν υπό την ισχύουσα στο Ηνωμένο Βασίλειο νομοθεσία για τις προ της 5ης Ιουλίου 1948 περιόδους έχουν ενδεχομένως ληφθεί υπόψη για τους σκοπούς του άρθρου 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού με την εφαρμογή περιόδων ασφάλισης, απασχόλησης ή κατοικίας υπό τη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους.

⁽⁴⁵⁾ ΕΕ L 338 της 22.12.2010, σ. 35.

⁽⁴⁶⁾ ΕΕ L 149 της 8.6.2012, σ. 4.

⁽⁴⁷⁾ ΕΕ L 349 της 19.12.2012, σ. 45.

⁽⁴⁸⁾ ΕΕ L 346 της 20.12.2013, σ. 27.

⁽⁴⁹⁾ ΕΕ L 366 της 20.12.2014, σ. 15.

⁽⁵⁰⁾ ΕΕ L 76 της 22.3.2017, σ. 13.

Όλες οι αιτήσεις για συμπληρωματική σύνταξη σύμφωνα με τον νόμο για τις εισφορές και παροχές κοινωνικής ασφάλισης του 1992, τμήμα 44, και με τον νόμο για τις εισφορές και παροχές κοινωνικής ασφάλισης του 1992 (Βόρεια Ιρλανδία), τμήμα 44.»

ε) στο παράρτημα VIII μέρος 2 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Αναλογικές παροχές γήρατος που καταβάλλονται σύμφωνα με τον εθνικό νόμο για την κοινωνική ασφάλιση του 1965, τμήματα 36 και 37, και τον εθνικό νόμο για την κοινωνική ασφάλιση του 1966 (Βόρεια Ιρλανδία), τμήματα 35 και 36.»

στ) στο παράρτημα X προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

α) Κρατική πίστωση σύνταξης [νόμος περί κρατικής πίστωσης σύνταξης του 2002 και νόμος περί κρατικής πίστωσης σύνταξης (Βόρεια Ιρλανδία) του 2002].

β) επιδόματα για πρόσωπα που αναζητούν εργασία, με βάση το εισόδημα [νόμος περί προσώπων που αναζητούν εργασία του 1995 και διάταγμα περί προσώπων που αναζητούν εργασία (Βόρεια Ιρλανδία) του 1995].

δ) επίδομα διαβίωσης αναπήρων, στοιχείο κινητικότητας [νόμος περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφάλισης του 1992 και νόμος περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφάλισης (Βόρεια Ιρλανδία) του 1992].

ε) Εξαρτώμενο από το εισόδημα επίδομα απασχόλησης και στήριξης [Welfare Reform Act 2007 και Welfare Reform Act (Northern Ireland) 2007].»

ζ) στο παράρτημα XI προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

1. Εφόσον, σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, ένα πρόσωπο δικαιούται σύνταξη γήρατος εάν:

α) ληφθούν υπόψη οι εισφορές πρώην συζύγου ως να επρόκειτο για εισφορές του προσώπου αυτού· ή

β) οι σχετικοί όροι όσον αφορά τις εισφορές πληρούνται από τον (την) σύζυγο ή τον (την) πρώην σύζυγο του προσώπου αυτού, αρκεί, σε κάθε περίπτωση, ο (η) σύζυγος ή πρώην σύζυγος να ασκεί ή να ασκούσε δραστηριότητα μισθωτή ή μη μισθωτή και να υπαγόταν στη νομοθεσία δύο ή περισσότερων κρατών μελών, τότε εφαρμόζονται οι διατάξεις του κεφαλαίου 5 του τίτλου III του παρόντος κανονισμού για τον καθορισμό της θεμελίωσης δικαιώματος βάσει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου. Στην περίπτωση αυτή, κάθε αναφορά του κεφαλαίου 5 σε «περιόδους ασφάλισης» νοείται ως αναφορά σε περιόδους ασφάλισης που συμπληρώθηκαν:

i) από σύζυγο ή πρώην σύζυγο όταν το αίτημα υποβάλλεται από:

— παντρεμένη γυναίκα, ή

— πρόσωπο του οποίου ο γάμος λύθηκε με άλλο τρόπο εκτός του θανάτου του (της) συζύγου· ή

ii) πρώην σύζυγο, όταν το αίτημα υποβάλλεται από:

— χήρο ο οποίος δεν είχε δικαίωμα αμέσως πριν φθάσει στη συντάξιμη ηλικία για επίδομα χρευσάντων γονέων, ή

— χήρα η οποία αμέσως πριν από τη συντάξιμη ηλικία δεν είχε δικαίωμα για επίδομα χήρας μητέρας, επίδομα χρευσάντων γονέων ή σύνταξη χηρείας ή η οποία έχει δικαίωμα μόνο για σύνταξη χηρείας με βάση την ηλικία η οποία υπολογίζεται σύμφωνα με το άρθρο 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) του παρόντος κανονισμού και για τον σκοπό αυτό η «σύνταξη χηρείας λόγω ηλικίας» σημαίνει σύνταξη χηρείας που καταβάλλεται σε μειωμένο ποσοστό σύμφωνα με το τμήμα 39 παράγραφος 4 του νόμου περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφάλισης (Social Security Contributions and Benefits Act 1992).

2. Για την εφαρμογή του άρθρου 6 του κανονισμού στις διατάξεις που διέπουν το δικαίωμα σε επίδομα για βοήθεια από τρίτο πρόσωπο, επίδομα περίθαλψης αναπήρου και επίδομα διαβίωσης σε περίπτωση ανικανότητας, λαμβάνεται υπόψη περίοδος μισθωτής δραστηριότητας, μη μισθωτής δραστηριότητας ή κατοικίας στο έδαφος άλλου κράτους μέλους εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου στο μέτρο που απαιτείται για την πλήρωση των όρων σχετικά με τις απαιτούμενες περιόδους παρουσίας στο Ηνωμένο Βασίλειο, πριν από την ημερομηνία γένεσης του δικαιώματος για το εν λόγω επίδομα.
3. Για τους σκοπούς του άρθρου 7 του παρόντος κανονισμού σε περίπτωση χρηματικών παροχών λόγω αναπηρίας, γήρατος ή επιζώντων, συντάξεων λόγω επαγγελματικών ατυχημάτων ή επαγγελματικών ασθενειών και επιδομάτων θανάτου, κάθε δικαιούχος σύμφωνα με τη νομοθεσία του Ηνωμένου Βασιλείου, ο οποίος μένει στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, θεωρείται, διαρκούσης της διαμονής αυτής, ότι έχει την κατοικία του στο έδαφος αυτού του άλλου κράτους μέλους.
4. Όπου εφαρμόζεται το άρθρο 46 του παρόντος κανονισμού, εάν ο ενδιαφερόμενος έχει ανικανότητα προς εργασία που οδηγεί σε αναπηρία ενώ υπόκειται στη νομοθεσία άλλου κράτους μέλους, το Ηνωμένο Βασίλειο, για τους σκοπούς του τμήματος 30Α παράγραφος 5 του νόμου περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφάλισης του 1992, λαμβάνει υπόψη τυχόν περιόδους κατά τις οποίες το εν λόγω πρόσωπο έλαβε, λόγω της ανικανότητας προς εργασία:
  - i) παροχές ασθένειας σε χρήμα ή μισθό αντί γι' αυτές, ή
  - ii) παροχές κατά την έννοια των κεφαλαίων 4 και 5 του τίτλου III του παρόντος κανονισμού, που χορηγήθηκαν για την αναπηρία στην οποία οδήγησε η ανικανότητα προς εργασία βάσει της νομοθεσίας του άλλου κράτους μέλους, ως να ήταν περίοδοι ανικανότητας μικρής διάρκειας για τις οποίες οι παροχές καταβάλλονται σύμφωνα με τα τμήματα 30Α (1)-(4) του νόμου περί εισφορών και παροχών κοινωνικής ασφάλισης του 1992.

Κατά την εφαρμογή της διάταξης αυτής λαμβάνονται υπόψη μόνον οι περίοδοι κατά τις οποίες το πρόσωπο θα ήταν ανίκανο προς εργασία κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου.

5. 1) Για τον σκοπό του υπολογισμού του παράγοντα «αποδοχές» με σκοπό τον καθορισμό της θεμελιώσης δικαιώματος σε παροχές βάσει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου, για κάθε εβδομάδα μισθωτής δραστηριότητας βάσει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους η οποία άρχισε κατά το σχετικό έτος φορολογίας εισοδήματος κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου, ο ενδιαφερόμενος θα θεωρηθεί ότι κατέβαλε εισφορές ως μισθωτός ή ότι έχει αποδοχές για τις οποίες κατεβλήθησαν εισφορές, βάσει αποδοχών ισοδύναμων με τα δύο τρίτα του ανώτατου ορίου αποδοχών για το εν λόγω έτος.
- 2) Για τους σκοπούς του άρθρου 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο ii) του παρόντος κανονισμού:
  - α) όταν, για κάθε έτος φορολογίας εισοδήματος που αρχίζει στις 6 Απριλίου 1975 ή μετά την ημερομηνία αυτή, μισθωτός έχει συμπληρώσει περιόδους ασφάλισης, απασχόλησης ή κατοικίας αποκλειστικά σε κράτος μέλος εκτός του Ηνωμένου Βασιλείου και όταν η εφαρμογή του σημείου 5.1 ανωτέρω επιτρέπει να ληφθεί υπόψη το έτος αυτό κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου για την εφαρμογή του άρθρου 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο i) του παρόντος κανονισμού, ο ενδιαφερόμενος θεωρείται ότι είχε ασφαλισθεί επί 52 εβδομάδες κατά τη διάρκεια εκείνου του έτους στο άλλο κράτος μέλος·
  - β) εφόσον κάθε φορολογικό έτος που αρχίζει από τις 6 Απριλίου 1975 και μετά δεν υπολογίζεται κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 52 παράγραφος 1 στοιχείο β) σημείο i) του παρόντος κανονισμού, δεν λαμβάνονται υπόψη οι περίοδοι ασφάλισης, απασχόλησης ή κατοικίας που συμπληρώθηκαν κατά το έτος αυτό.
- 3) Για τη μετατροπή του παράγοντα «αποδοχές» σε περιόδους ασφάλισης, διαιρείται ο παράγοντας «αποδοχές», ο οποίος επιτεύχθηκε κατά τη διάρκεια του οικείου έτους φορολογίας εισοδήματος, κατά την έννοια της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου, διά του ποσού του κατώτατου ορίου αποδοχών που έχει καθορισθεί για το εν λόγω έτος. Το πηλίκο που προκύπτει εκφράζεται ως ακέραιος αριθμός με παράλειψη των δεκαδικών. Ο αριθμός που προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό θεωρείται ότι αντιστοιχεί στον αριθμό των εβδομάδων ασφάλισης που συμπληρώθηκαν βάσει της νομοθεσίας του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους, υπό τον όρο ότι ο αριθμός αυτός δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των εβδομάδων κατά τη διάρκεια των οποίων ίσχυσε για τον ενδιαφερόμενο η προαναφερθείσα νομοθεσία κατά το εν λόγω έτος.».

Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, οι διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 προσαρμόζονται ως εξής:

- α) στο παράρτημα 1 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΒΕΛΓΙΟ

- α) Ανταλλαγή επιστολών της 4ης Μαΐου και της 14ης Ιουνίου 1976 σχετικά με το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών ιατρικού και διοικητικού ελέγχου).
- β) Ανταλλαγή επιστολών της 18ης Ιανουαρίου και 14ης Μαρτίου 1977 σχετικά με το άρθρο 36 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 [ρύθμιση για την επιστροφή ή την παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών για παροχές σε είδος που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογή του τίτλου III κεφάλαιο I του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71], όπως τροποποιήθηκε από την ανταλλαγή επιστολών της 4ης Μαΐου και 23ης Ιουλίου 1982 [σύμβαση για την επιστροφή των δαπανών που έγιναν σύμφωνα με το άρθρο 22 παράγραφος 1 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71].

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΔΑΝΙΑ

Ανταλλαγή επιστολών της 30ής Μαρτίου και της 19ης Απριλίου 1977, όπως τροποποιήθηκε με ανταλλαγή επιστολών της 8ης Νοεμβρίου 1989 και της 10ης Ιανουαρίου 1990 σχετικά με συμφωνία για παραίτηση από την απόδοση του κόστους των παροχών σε είδος και των διοικητικών και ιατρικών ελέγχων.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΕΣΘΟΝΙΑ

Ρύθμιση της 29ης Μαρτίου 2006 μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας της Εσθονίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 και το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 για τη θέσπιση άλλων μεθόδων απόδοσης του κόστους των παροχών σε είδος των δύο χωρών από 1ης Μαΐου 2004.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Ανταλλαγή επιστολών της 9ης Ιουλίου 1975 σχετικά με το άρθρο 36 παράγραφος 3 και το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 [ρύθμιση σχετικά με την επιστροφή ή την παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών για παροχές σε είδος που χορηγήθηκαν κατ' εφαρμογή του τίτλου III κεφάλαιο 1 ή 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71] και το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών διοικητικού και ιατρικού ελέγχου).

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΙΣΠΑΝΙΑ

Συμφωνία της 18ης Ιουνίου 1999 σχετικά με την απόδοση των δαπανών για παροχές σε είδος που έχουν χορηγηθεί σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και αριθ. 574/72.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΓΑΛΛΙΑ

- α) Ανταλλαγή επιστολών της 25ης Μαρτίου και της 28ης Απριλίου 1997 σχετικά με το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών ιατρικού και διοικητικού ελέγχου).
- β) Συμφωνία της 8ης Δεκεμβρίου 1998 περί καθορισμού των ειδικών μεθόδων για τον καθορισμό των ποσών που πρέπει να επιστραφούν για παροχές σε είδος, σύμφωνα με τους κανονισμούς (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 και (ΕΟΚ) αριθ. 574/72.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΙΤΑΛΙΑ

Ρύθμιση της 15ης Δεκεμβρίου 2005 μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Ιταλικής Δημοκρατίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 36 παράγραφος 3 και το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 για τη θέσπιση άλλων μεθόδων απόδοσης του κόστους των παροχών σε είδος των δύο χωρών από 1ης Ιανουαρίου 2005.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Ανταλλαγή επιστολών της 18ης Δεκεμβρίου 1975 και της 20ής Ιανουαρίου 1976 όσον αφορά το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 [παραίτηση από την επιστροφή των δαπανών από διοικητικούς και ιατρικούς ελέγχους σύμφωνα με το άρθρο 105 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72].

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Ρύθμιση της 1ης Νοεμβρίου 2005 μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Δημοκρατίας της Ουγγαρίας και του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 και το άρθρο 41 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 883/2004 για τη θέσπιση άλλων μεθόδων απόδοσης του κόστους των παροχών σε είδος των δύο χωρών από 1ης Μαΐου 2004.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΜΑΛΤΑ

Ρύθμιση της 17ης Ιανουαρίου 2007 μεταξύ των αρμόδιων αρχών της Μάλτας και του Ηνωμένου Βασιλείου σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 3 και το άρθρο 41 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 883/2004 για τη θέσπιση άλλων μεθόδων απόδοσης του κόστους των παροχών σε είδος των δύο χωρών από 1ης Μαΐου 2004, όπως προβλέπεται από τον ανωτέρω κανονισμό.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΚΑΤΩ ΧΩΡΕΣ

Άρθρο 3 δεύτερη περίοδος της διοικητικής ρύθμισης της 12ης Ιουνίου 1956 για την εφαρμογή της σύμβασης της 11ης Αυγούστου 1954.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Συμφωνία της 8ης Ιουνίου 2004 για τη θέσπιση άλλων μεθόδων απόδοσης του κόστους των παροχών σε είδος των δύο χωρών από 1ης Ιανουαρίου 2003.

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Ανταλλαγή επιστολών της 1ης και 20ής Ιουνίου 1995 σχετικά με τα άρθρα 36 παράγραφος 3 και 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 [απόδοση ή παραίτηση από την απόδοση δαπανών για παροχές σε είδος] και το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (παραίτηση από την απόδοση εξόδων διοικητικού και ιατρικού ελέγχου).

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ-ΣΟΥΗΔΙΑ

Ρύθμιση της 15ης Απριλίου 1997 σχετικά με το άρθρο 36 παράγραφος 3 και το άρθρο 63 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71 [απόδοση ή παραίτηση από την απόδοση των εξόδων για παροχές σε είδος] και το άρθρο 105 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 574/72 (παραίτηση από τα έξοδα διοικητικού και ιατρικού ελέγχου)].

β) στο παράρτημα 3 προστίθεται το ακόλουθο κείμενο:

«ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΣΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΙΝΕΤΑΙ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 41 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 4

1. Οδηγία 64/432/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1964 περί προβλημάτων υγειονομικού ελέγχου στον τομέα των ενδοκοινοτικών συναλλαγών βοοειδών και χοιροειδών ⁽¹⁾.
2. Οδηγία 91/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 1991, σχετικά με το καθεστώς υγειονομικού ελέγχου που διέπει το ενδοκοινοτικό εμπόριο αιγοπροβάτων ⁽²⁾.
3. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2009/156/ΕΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τη διακίνηση των ιπποειδών και τις εισαγωγές ιπποειδών προέλευσης τρίτων χωρών ⁽³⁾.
4. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 2009/158/ΕΚ του Συμβουλίου, της 30ής Νοεμβρίου 2009, σχετικά με τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και τις εισαγωγές πουλερικών και αυγών για επώαση από τρίτες χώρες ⁽⁴⁾.
5. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 92/65/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 1992, που καθορίζει τους όρους υγειονομικού ελέγχου που διέπουν το εμπόριο και τις εισαγωγές στην Κοινότητα ζώων, σπέρματος, ωαρίων και εμβρύων που δεν υπόκεινται, όσον αφορά τους όρους υγειονομικού ελέγχου, στις ειδικές κοινοτικές ρυθμίσεις που αναφέρονται στο τμήμα Ι του παραρτήματος Α της οδηγίας 90/425/ΕΟΚ ⁽⁵⁾.
6. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 89/556/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Σεπτεμβρίου 1989, για τον καθορισμό των υγειονομικών όρων που διέπουν το ενδοκοινοτικό εμπόριο και τις εισαγωγές εμβρύων κατοικίδιων βοοειδών ⁽⁶⁾.
7. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 88/407/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1988, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στις εισαγωγές σπέρματος βοοειδών ⁽⁷⁾.
8. Κεφάλαιο ΙΙ της οδηγίας 90/429/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 1990, για τον καθορισμό των απαιτήσεων υγειονομικού ελέγχου που ισχύουν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και στις εισαγωγές σπέρματος χοίρων ⁽⁸⁾.
9. Κεφάλαιο ΙΙΙ της οδηγίας 2006/88/ΕΚ του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 2006, σχετικά με τις απαιτήσεις υγειονομικού ελέγχου για τα ζώα υδατοκαλλιέργειας και τα προϊόντα τους και σχετικά με την πρόληψη και την καταπολέμηση ορισμένων ασθένειών των υδρόβιων ζώων ⁽⁹⁾.
10. Κεφάλαιο ΙΙ του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 576/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, σχετικά με τις μη εμπορικού χαρακτήρα μετακινήσεις ζώων συντροφιάς και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 998/2003 ⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ 121 της 29.7.1964, σ. 1977.

⁽²⁾ ΕΕ L 46 της 19.2.1991, σ. 19.

⁽³⁾ ΕΕ L 192 της 23.7.2010, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 343 της 22.12.2009, σ. 74.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 268 της 14.9.1992, σ. 54.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 302 της 19.10.1989, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 194 της 22.7.1988, σ. 10.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 224 της 18.8.1990, σ. 62.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 328 της 24.11.2006, σ. 14.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 178 της 28.6.2013, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΡΟΘΕΣΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ Ή ΤΑ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 49 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ

1

Οι προθεσμίες που ορίζονται στο παρόν παράρτημα είναι οι σχετικές καταληκτικές ημερομηνίες για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.

Κατάσταση / καθεστώς	Προθεσμία
1.Προσωρινή εναπόθεση	90 ημέρες , άρθρο 149 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.
2.Θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία	1 μήνας + 10 ημέρες μετά την αποδοχή της διασάφησης, άρθρο 146 παράγραφος 3 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446 ⁽¹⁾ όσον αφορά τη συμπληρωματική διασάφηση «εντός εύλογης προθεσμίας» όσον αφορά την επαλήθευση, άρθρο 194 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 Κατ' ανώτατο όριο: 60 ημέρες
3. Ειδικά καθεστώτα	
Η προθεσμία εκκαθάρισης καθεστώτος είναι υποχρεωτική για τα καθεστώτα τελειοποίησης προς επανεξαγωγή, τελειοποίησης προς επανεισαγωγή, ειδικού προορισμού και προσωρινής εισαγωγής [στοιχείο 4/17 στο παράρτημα Α του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2015/2446]. Εκκαθάριση μέσω υπαγωγής σε επόμενο τελωνειακό καθεστώς, εξόδου από το τελωνειακό έδαφος ή καταστροφής, άρθρο 215 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013.	
α)Ενωσιακή διαμετακόμιση	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά την παράδοση
β)Τελωνειακή αποταμίευση	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου
γ)Ελεύθερες ζώνες	Κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου
δ)Προσωρινή εισαγωγή	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά την παράδοση
ε)Ειδικός προορισμός	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά την παράδοση
στ)Τελειοποίηση προς επανεξαγωγή	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά την παράδοση
ζ)Τελειοποίηση προς επανεισαγωγή	Κατ' ανώτατο όριο: 12 μήνες μετά την παράδοση
4.Εξαγωγή	150 ημέρες μετά την παράδοση
5.Επανεξαγωγή	150 ημέρες μετά την παράδοση

⁽¹⁾ Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2015/2446 της Επιτροπής, της 28ης Ιουλίου 2015, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του ενωσιακού τελωνειακού κώδικα (ΕΕ L 343 της 29.12.2015, σ. 1).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΚΤΥΩΝ, ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΒΑΣΕΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΑΡΘΡΑ 50, 53, 99 ΚΑΙ 100

1. Προβλέπεται αναδρομική συμβατότητα για το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ένωση, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι, για κάθε αλλαγή που επέρχεται στα δίκτυα, στα πληροφοριακά συστήματα και στις βάσεις δεδομένων, καθώς και για οποιαδήποτε αλλαγή στους μορφοτύπους που χρησιμοποιούνται για την ανταλλαγή πληροφοριών, τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να συνεχίσουν να δέχονται αμοιβαία πληροφορίες με τη χρήση του υφιστάμενου μορφοτύπου, εκτός εάν η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο συμφωνήσουν διαφορετικά.
2. Η πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου σε οποιοδήποτε δίκτυο, πληροφοριακό σύστημα ή βάση δεδομένων υπόκειται σε χρονικό περιορισμό. Για κάθε δίκτυο, πληροφοριακό σύστημα ή βάση δεδομένων αναφέρεται η αντίστοιχη χρονική περίοδος. Σε περίπτωση που απαιτούνται ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ των τελωνειακών αρχών για τους σκοπούς της εφαρμογής τελωνειακών καθεστώτων σύμφωνα με το άρθρο 49 αφού παύσει να είναι πλέον δυνατή η ηλεκτρονική επεξεργασία δεδομένων σύμφωνα με το παρόν παράρτημα, χρησιμοποιούνται εναλλακτικά μέσα για την ανταλλαγή και αποθήκευση πληροφοριών.

Μέρος I: Τελωνεία

Πληροφοριακό σύστημα τελωνείων	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
ICS (Σύστημα ελέγχου εισαγωγών)	Η κατάθεση της διασάφησης πριν από την άφιξη περιορίζεται: <ul style="list-style-type: none"> — στην παραλαβή και αποστολή των δεδομένων συνοπτικής διασάφησης εισόδου (ENS) όσον αφορά τις διασαφήσεις που έχουν κατατεθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (σε περίπτωση επόμενων λιμένων ή εκτροπής)· — στην παραλαβή και αποστολή δεδομένων κινδύνου όσον αφορά τις διασαφήσεις που έχουν κατατεθεί πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. 	31 Ιουλίου 2021
NMΣΔ/NCTS (Νέο μηχανογραφημένο σύστημα διαμετακόμισης)	Όλες οι λειτουργικές δυνατότητες ίσχυαν για τις εν εξελίξει πράξεις διαμετακόμισης, δηλαδή για διακινήσεις εμπορευμάτων που είχαν παραδοθεί προς διαμετακόμιση πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου. [Δεν προβλέπεται η έγκριση νέων πράξεων διαμετακόμισης μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.]	31 Ιανουαρίου 2021
ECS (Σύστημα ελέγχου εξαγωγών)	Επιβεβαίωση εξόδου για εν εξελίξει πράξεις εξαγωγής , δηλαδή για εμπορεύματα που έχουν παραδοθεί προς εξαγωγή πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου: <ul style="list-style-type: none"> — για πράξεις με τα τελωνεία εξόδου στο Ηνωμένο Βασίλειο, με σκοπό την επιβεβαίωση της εξόδου των εμπορευμάτων στο πλαίσιο του συστήματος ελέγχου εξαγωγών· — για πράξεις με τελωνεία εξόδου σε κράτη μέλη, δηλαδή την παραλαβή, εκ μέρους των τελωνείων εξαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο, των επιβεβαιώσεων εξόδου από τα τελωνεία εξόδου των κρατών μελών. 	31 Ιανουαρίου 2021
INF (Δελτίο πληροφοριών)	<ul style="list-style-type: none"> — Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση στην ειδική πύλη συναλλασσομένων για τα δελτία πληροφοριών για τους συναλλασσομένους του Ηνωμένου Βασιλείου· — πρόσβαση για ανάγνωση/εγγραφή σε ενεργά δελτία πληροφοριών στο σύστημα δελτίων πληροφοριών για τα τελωνεία. 	31 Δεκεμβρίου 2021

Πληροφοριακό σύστημα τελωνείων	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
SURV-RECAPP (Σύστημα δασμολογικής επιτήρησης – Εφαρμογή λήψης)	Διαβίβαση στοιχείων δεδομένων από τις τελωνειακές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου για καθεστώτα θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία (RFC) ή εξαγωγής: — καταχωρίσεις διασάφησης επιτήρησης (Surveillance Declaration Records, SDR) που δεν διαβιβάστηκαν ακόμη για τα καθεστώτα θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία ή εξαγωγής στα οποία είχαν υπαχθεί τα εμπορεύματα πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου· — στοιχεία καταχωρίσεων διασάφησης επιτήρησης για θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία με την οποία περατώνεται ή εκκαθαρίζεται εν εξελίξει καθεστώς ή κατάσταση.	28 Φεβρουαρίου 2021
EBTI3 (Ευρωπαϊκό σύστημα δεσμευτικών δασμολογικών πληροφοριών)	Στοιχεία για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής: Πρόσβαση σε πληροφορίες που αφορούν αποφάσεις σχετικές με δεσμευτικές δασμολογικές πληροφορίες ή οποιοδήποτε άλλο μεταγενέστερο γεγονός το οποίο ενδέχεται να επηρεάζει την αρχική αίτηση ή απόφαση [πλήρης πρόσβαση για την αναζήτηση δεδομένων].	8 Ιανουαρίου 2021
TARIC3 (Ενοποιημένο δασμολόγιο της Κοινότητας)	Στοιχεία για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής: Διαβιβάσεις επικαιροποιήσεων προς το Ηνωμένο Βασίλειο σε καθημερινή βάση μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, εξαιρουμένων των δεδομένων εμπιστευτικού χαρακτήρα (στατιστικά στοιχεία επιτήρησης).	31 Δεκεμβρίου 2021
QUOTA2 (Σύστημα για τη διαχείριση δασμολογικών ποσοτώσεων, ανώτατων δασμολογικών ορίων και άλλων στοιχείων δασμολογικής επιτήρησης)	Στοιχεία για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής: Διαχείριση ποσοτώσεων, ακύρωση αιτημάτων για ποσοτώσεις και επιστροφές μη χρησιμοποιημένων κατανεμημένων ποσοτήτων.	6 Ιανουαρίου 2021
SMS TRA, EXP (Σύστημα διαχείρισης δειγμάτων)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση στη βάση δεδομένων με δείγματα σφραγίδων και πιστοποιητικών.	31 Ιανουαρίου 2021
SMS QUOTA (Σύστημα διαχείρισης δειγμάτων)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση στη βάση δεδομένων με τα πιστοποιητικά γνησιότητας που απαιτούνται για την υπαγωγή σε δασμολογικές ποσοτώσεις.	6 Ιανουαρίου 2021
OWNRES [Σύστημα ιδίων πόρων για την καταγγελία περιπτώσεων απάτης και παρατυπιών που θίγουν απαιτήσεις σε παραδοσιακούς ίδιους πόρους (ΠΙΠ) άνω των 10 000 EUR, άρθρο 5 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 608/2014]	Περιορισμένη πρόσβαση μόνο σε περιπτώσεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο (δεν παρέχεται πρόσβαση σε συνολικές αναλύσεις).	20 Φεβρουαρίου 2026
WOMIS [Πληροφοριακό σύστημα διαχείρισης διαγραφών για εκδόσεις περιπτώσεων παραδοσιακών ιδίων πόρων (ΠΙΠ) βάσει του άρθρου 13 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 609/2014]	Πλήρης πρόσβαση, όπως περιορίζεται ήδη εξ ορισμού σε εθνικές εκδόσεις διαγραφής (πρόσβαση μόνο για ανάγνωση από την 1η Ιουλίου 2025, στο πλαίσιο της εκκαθάρισης του χωριστού λογαριασμού έως τις 31 Δεκεμβρίου 2025).	30 Ιουνίου 2025

Σύστημα υποστήριξης	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
EOS/EORI (Σύστημα οικονομικών φορέων – Καταχώριση και ταυτοποίηση οικονομικών φορέων)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση όσον αφορά τα σχετικά συστήματα.	31 Δεκεμβρίου 2021
CDS (Σύστημα τελωνειακών αποφάσεων)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση για συναλλασσομένους στο Ηνωμένο Βασίλειο και για τελωνεία στο Ηνωμένο Βασίλειο.	31 Ιανουαρίου 2021
CS/RD2 (Κεντρικές υπηρεσίες/Δεδομένα αναφοράς)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση όσον αφορά τα δεδομένα αναφοράς· Πρόσβαση μόνο για εγγραφή αποκλειστικά για τα τελωνεία της εθνικής διοίκησης του Ηνωμένου Βασιλείου.	31 Δεκεμβρίου 2021
CS/MIS (Κεντρικές υπηρεσίες/Σύστημα διαχείρισης πληροφοριών)	Πρόσβαση μόνο για εγγραφή όσον αφορά την αναφορά περιπτώσεων μη διαθεσιμότητας και στατιστικών στοιχείων επιχειρήσεων.	31 Ιουλίου 2021
GTP (Γενική δικτυακή πύλη συναλλασσομένων)	Πρόσβαση στις γενικές λειτουργίες της δικτυακής πύλης συναλλασσομένων στο Ηνωμένο Βασίλειο έως ότου απεργοποιηθεί και η τελευταία ειδική δικτυακή πύλη συναλλασσομένων για τους συναλλασσομένους στο Ηνωμένο Βασίλειο.	31 Δεκεμβρίου 2021

Δίκτυο και υποδομή	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
CCN (Κοινό δίκτυο επικοινωνιών)	Συνδέεται με την πρόσβαση για τα σχετικά συστήματα.	31 Δεκεμβρίου 2021 (ή μεγαλύτερη, εάν απαιτείται για λόγους ειδικών φόρων κατανάλωσης ή φορολόγησης)
UUM&DS (Σύστημα ομοιόμορφης διαχείρισης χρηστών και ψηφιακής υπογραφής)	Συνδέεται με την πρόσβαση για τα σχετικά συστήματα.	31 Δεκεμβρίου 2021 (ή μεγαλύτερη, εάν απαιτείται για λόγους ειδικών φόρων κατανάλωσης ή φορολόγησης)
CCN2 (Κοινό δίκτυο επικοινωνιών 2)	Συνδέεται με την πρόσβαση για τα σχετικά συστήματα.	31 Δεκεμβρίου 2021 (ή μεγαλύτερη, εάν απαιτείται για λόγους ειδικών φόρων κατανάλωσης ή φορολόγησης)

Μέρος II: Ειδικοί φόροι κατανάλωσης

Πληροφοριακό σύστημα ειδικών φόρων κατανάλωσης	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
EMCS Core (Σύστημα διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης)	Αναστολή ειδικού φόρου κατανάλωσης: διαβιβάσεις από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά τις αναφορές παραλαβής / αναφορές εξαγωγής (IE818).	31 Μαΐου 2021
EMCS Admin Coop [Διοικητική συνεργασία στο πλαίσιο του συστήματος διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS)]	— Διαβιβάσεις μηνυμάτων, από και προς το Ηνωμένο Βασίλειο, σχετικών με τρέχουσες διακινήσεις [αναφορές συμβάντων, εκθέσεις ελέγχου, διοικητική συνεργασία (έρευνες σχετικά με τρέχουσες διακινήσεις στο πλαίσιο του EMCS)]·	31 Μαΐου 2021
	— τα κράτη μέλη και το Ηνωμένο Βασίλειο διατηρούν την ηλεκτρονική διοικητική συνεργασία τους στο πλαίσιο του EMCS ώστε να παρέχεται η δυνατότητα διενέργειας αναζητήσεων και ελέγχων επί των διακινήσεων έως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.	31 Δεκεμβρίου 2024

Σύστημα υποστήριξης	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
SEED (Σύστημα ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης)	Πρόσβαση μόνο για ανάγνωση, με ακύρωση των οικονομικών φορέων του Ηνωμένου Βασιλείου.	31 Μαΐου 2021
CS/MISE [Κεντρικές υπηρεσίες/Σύστημα διαχείρισης πληροφοριών για το σύστημα διακίνησης και ελέγχου των προϊόντων που υπόκεινται σε ειδικούς φόρους κατανάλωσης (EMCS)]	Χρήση φίλτρων για τον περιορισμό της πρόσβασης μόνο σε διακινήσεις που αφορούν το Ηνωμένο Βασίλειο.	31 Μαΐου 2021

Δίκτυο και υποδομή	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
CCN (Κοινό δίκτυο επικοινωνιών)	Συνδέεται με την πρόσβαση για τα σχετικά συστήματα.	31 Μαΐου 2021 (ή μεγαλύτερη, εάν απαιτείται για λόγους ειδικών φόρων κατανάλωσης ή φορολόγησης)

Μέρος III: ΦΠΑ

Πληροφοριακό σύστημα ΦΠΑ	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
VAT-VIES (Σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών ΦΠΑ)	Πληροφορίες καταχώρισης υποκείμενων στον φόρο: Αμοιβαία πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών στα πληροφοριακά συστήματα ⁽¹⁾ , με σκοπό την ανταλλαγή, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024, πληροφοριών σχετικά με το ιστορικό καταχωρίσεων του έτερου μέρους ⁽²⁾ (δεδομένα καταχώρισης που έχουν εισαχθεί στο σύστημα πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου), καθώς και πληροφοριών καταχώρισης του έτερου μέρους που επικαιροποιούνται μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (π.χ. παύση καταχώρισης υποκείμενου στον φόρο). Πληροφορίες συναλλαγών – κύκλου εργασιών: Πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών στα πληροφοριακά συστήματα, με αμοιβαία πρόσβαση, για την ανταλλαγή πληροφοριών που περιλαμβάνονται στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες που υποβάλλονται στο έτερο μέρος για συναλλαγές που πραγματοποιήθηκαν ⁽⁴⁾ πριν από τη λήξη της μεταβατικής περιόδου και στις περιπτώσεις στις οποίες συμμετέχουν υποκείμενοι στον φόρο του παραλαμβάνοντος μέρους· το Ηνωμένο Βασίλειο και τα κράτη μέλη δεν έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες κύκλου εργασιών του έτερου μέρους που αφορούν συναλλαγές οι οποίες πραγματοποιούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020.	31 Δεκεμβρίου 2024 ⁽³⁾ 31 Δεκεμβρίου 2024
Επιστροφή ΦΠΑ	Πρόσβαση στο πληροφοριακό σύστημα με σκοπό: — Τη διαβίβαση, προς τα κράτη μέλη, των αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ που υποβάλλονται από υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο, σύμφωνα με την οδηγία 2008/9/EK, και την παραλαβή από τα κράτη μέλη των αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ που υποβάλλονται από υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος· — διαχείριση ⁽⁵⁾ αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ που παραλαμβάνονται από το Ηνωμένο Βασίλειο και υποβάλλονται από υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε κράτος μέλος, καθώς και αιτήσεων επιστροφής ΦΠΑ που παραλαμβάνονται από τα κράτη μέλη και υποβάλλονται από υποκείμενους στον φόρο οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι στο Ηνωμένο Βασίλειο.	30 Απριλίου 2021 31 Ιανουαρίου 2022

Πληροφοριακό σύστημα ΦΠΑ	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
MOSS (Μικρή μονοαπευθυντική θυρίδα, Mini-One-Stop-Shop)	<p>Πληροφορίες καταχώρισης: Πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών στα πληροφοριακά συστήματα, με αμοιβαία πρόσβαση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — στην ανταλλαγή πληροφοριών καταχώρισης και ιστορικού καταχωρίσεων· — στη διάδοση των πληροφοριών σχετικά με νέες καταχωρίσεις μέσω της MOSS, για καταχωρίσεις των οποίων η ημερομηνία έναρξης ισχύος είναι έως και η 31η Δεκεμβρίου 2020. <p>Δήλωση ΦΠΑ: Πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών στα πληροφοριακά συστήματα, με αμοιβαία πρόσβαση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στην ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις δηλώσεις μέσω MOSS, για δηλώσεις που υποβάλλονται έως και τις 31 Ιανουαρίου 2021· — στην ανταλλαγή τροποποιητικών δηλώσεων ΦΠΑ μέσω MOSS οι οποίες υποβάλλονται έως και τις 20 Ιανουαρίου 2021 — στην ανταλλαγή δηλώσεων ΦΠΑ για συναλλαγές στις οποίες συμμετέχει το έτερο μέρος — το Ηνωμένο Βασίλειο και τα κράτη μέλη δεν έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες δηλώσεων ΦΠΑ του έτερου μέρους όσον αφορά τις συναλλαγές που πραγματοποιούνται μετά τις 31 Δεκεμβρίου 2020. <p>Πληροφορίες πληρωμών: Πρόσβαση του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών στα πληροφοριακά συστήματα, με αμοιβαία πρόσβαση:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Στην ανταλλαγή πληροφοριών πληρωμών σχετικά με πληρωμές που εισπράττονται από επιχειρήσεις καταχωρισμένες στη θυρίδα MOSS έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2021· — ως προς τις υποκείμενες στον φόρο συναλλαγές στο έτερο μέρος, στην ανταλλαγή πληροφοριών όσον αφορά επιστροφές ή πληρωμές για τροποποιητικές δηλώσεις ΦΠΑ μέσω MOSS οι οποίες υποβάλλονται έως και τις 31 Δεκεμβρίου 2021. 	<p>31 Δεκεμβρίου 2024</p> <p>20 Φεβρουαρίου 2021</p> <p>20 Φεβρουαρίου 2021</p> <p>20 Ιανουαρίου 2022</p> <p>31 Δεκεμβρίου 2024</p> <p>20 Φεβρουαρίου 2021</p> <p>20 Ιανουαρίου 2022</p>

(¹) Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ο όρος «αμοιβαία πρόσβαση» σημαίνει ότι το Ηνωμένο Βασίλειο πρέπει να διασφαλίζει ότι τα κράτη μέλη διαθέτουν την ίδια πρόσβαση στα εν λόγω δεδομένα στο Ηνωμένο Βασίλειο, με εκείνη την οποία διαθέτουν το Ηνωμένο Βασίλειο και τα κράτη μέλη όσον αφορά τα εν λόγω δεδομένα στα κράτη μέλη.

(²) Για τους σκοπούς του παρόντος παραρτήματος, ως «έτερο μέρος» νοείται, έναντι του Ηνωμένου Βασιλείου, ένα κράτος μέλος και, έναντι κράτους μέλους, το Ηνωμένο Βασίλειο.

(³) Τα δεδομένα του Ηνωμένου Βασιλείου όσον αφορά τους αριθμούς φορολογικού μητρώου ΦΠΑ των οικείων υποκείμενων στον φόρο πρέπει να επικαιροποιούνται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024.

(⁴) Συμπεριλαμβανομένων των συναλλαγών που καλύπτονται από το άρθρο 51 παράγραφος 1.

(⁵) Για τους σκοπούς της παρούσας περίπτωσης, ως «διαχείριση» νοείται η ολοκλήρωση όλων των ενεργειών στο πλαίσιο μιας απαίτησης ώστε να είναι εφικτή η περάτωσή της, συμπεριλαμβανομένης της γνωστοποίησης απορριφθέντων ποσών, καθώς και η παροχή λεπτομερών στοιχείων σχετικά με τον τρόπο άσκησης προσφυγής, και επιστροφής τυχόν επιτρεπόμενων ποσών, παράλληλα με την ανταλλαγή κάθε σχετικού μηνύματος με το σύστημα επιστροφής ΦΠΑ.

Σύστημα υποστήριξης	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
CCN/eFCA Διοικητική συνεργασία στον τομέα του ΦΠΑ [Κοινό δίκτυο επικοινωνιών/(Κεντρική εφαρμογή ηλεκτρονικών εντύπων «eForm»)]	Διαβιβάσεις αιτημάτων –και της συνέχειας που δίνεται στα εν λόγω αιτήματα– μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών όσον αφορά τη διοικητική συνεργασία για τους σκοπούς του ΦΠΑ.	31 Δεκεμβρίου 2024
Προτιμήσεις επιστροφής ΦΠΑ στο πλαίσιο του συστήματος φορολογικών πληροφοριών και επικοινωνίας (TIC)	Πρόσβαση εκ μέρους του Ηνωμένου Βασιλείου για τους σκοπούς της επικαιροποίησης των προτιμήσεων επιστροφής ΦΠΑ του Ηνωμένου Βασιλείου	31 Μαρτίου 2021

Μέρος IV: Συνδρομή για την είσπραξη φόρων και δασμών

Σύστημα υποστήριξης	Τύπος πρόσβασης	Προθεσμία
CCN/eFCA Συνδρομή για την είσπραξη	Διαβιβάσεις αιτημάτων –και της συνέχειας που δίνεται στα εν λόγω αιτήματα– μεταξύ του Ηνωμένου Βασιλείου και των κρατών μελών όσον αφορά τη συνδρομή για την είσπραξη.	31 Δεκεμβρίου 2025

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V

ΕΥΡΑΤΟΜ

Το παρόν παράρτημα περιέχει τις κατηγορίες εξοπλισμού και λοιπών περιουσιακών στοιχείων της Κοινότητας που συνδέονται με τη διενέργεια ελέγχου διασφαλίσεων βάσει της Συνθήκης Ευρατόμ και βρίσκονται στο Ηνωμένο Βασίλειο, τα οποία περνούν στην κυριότητα του Ηνωμένου Βασιλείου κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου.

Κατά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή διαβιβάζει στο Ηνωμένο Βασίλειο την τελική απογραφή του εξοπλισμού και των λοιπών περιουσιακών στοιχείων της Ευρατόμ που μεταβιβάζονται.

Σύμφωνα με το άρθρο 84 παράγραφος 1 και με το άρθρο 148, το Ηνωμένο Βασίλειο επιστρέφει στην Ένωση την αξία του εν λόγω εξοπλισμού και λοιπών περιουσιακών στοιχείων, η οποία υπολογίζεται με βάση την αξία που αποδίδεται στον εν λόγω εξοπλισμό και στα λοιπά περιουσιακά στοιχεία στους ενοποιημένους λογαριασμούς για το έτος 2020. Η εν λόγω αξία ανακοινώνεται στο Ηνωμένο Βασίλειο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά την τελική ρυθμιστική έγκρισή της.

Ο εξοπλισμός Ευρατόμ βρίσκεται στους ακόλουθους τόπους:

- **Sellafield** ⁽¹⁾, εργοστάσιο επανεπεξεργασίας πυρηνικού καυσίμου στο Ηνωμένο Βασίλειο·
- **Dounreay** ⁽²⁾, πρώην κέντρο του Ηνωμένου Βασιλείου για την έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα των ταχέων αντιδραστήρων·
- **Sizewell** ⁽³⁾, τόπος με δύο πυρηνοληλεκτρικούς σταθμούς, τον Sizewell A (δεν λειτουργεί) και τον Sizewell B, αντιδραστήρα πεπευσμένου ύδατος, που εξακολουθεί να λειτουργεί·
- **Capenhurst** ⁽⁴⁾, εργοστάσιο εμπλουτισμού
- **Springfields** ⁽⁵⁾, εργοστάσιο παρασκευής πυρηνικών καυσίμων·
- Άλλοι αντιδραστήρες και εγκαταστάσεις ερευνητικών, ιατρικών και άλλων εφαρμογών, στα οποία χρησιμοποιείται εξοπλισμός ελέγχου διασφαλίσεων.

Ο εξοπλισμός Ευρατόμ περιλαμβάνει διάφορα στοιχεία που αποτελούνται από σταθερές εγκαταστάσεις ελέγχου και μετρήσεων και συναφή όργανα μετρήσεων που απαιτούνται για τη χρήση των εν λόγω σταθερών εγκαταστάσεων και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ολόκληρου του εγκατεστημένου συστήματος:

1. Σφραγίδες:

- Μεταλλικές σφραγίδες μίας χρήσης·
- Σφραγίδες οπτικής ίνας μίας χρήσης και πολλαπλών χρήσεων· και
- Συστήματα ανάγνωσης σφραγίδων.

2. Εξοπλισμός επιτήρησης:

- Ψηφιακά και αναλογικά συστήματα επιτήρησης ελέγχου διασφαλίσεων με ένα ή πολλαπλά συστατικά μέρη.

3. Εξοπλισμός μέτρησης (μη καταστρεπτικών δοκιμών)

- Διάφορα είδη ανιχνευτών ακτινοβολίας γ με προενισχυτές και ηλεκτρονικούς μετρητές για μετρήσεις ακτινοβολίας γ·
- Διάφορα είδη ανιχνευτών νετρονίων με προενισχυτές και ηλεκτρονικούς μετρητές για μετρήσεις νετρονίων· καθώς και
- Εξοπλισμός για συστοιχία μη ακτινοβολημένου και αναλωμένου καυσίμου, μετρήσεις του περιεχομένου βυτίων ουρανίου και δοχείων πλουτωνίου, καθώς και σαρωτές ράβδων και συστοιχιών καυσίμου, ζυγοί και δυναμόμετρα.

4. Εργαστηριακός εξοπλισμός (ανήκει στο επιτόπιο εργαστήριο στο Sellafield):

- Φασματογράφος μάζας (TIMS)·
- όργανα μέτρησης με βάση τις ακτίνες γ και χ (π.χ. πυκνόμετρο χείλους K και XRF)· και
- θάλαμοι με γάντια χειρισμού, με αναλυτικό εξοπλισμό, στον οποίο περιλαμβάνονται πυκνόμετρο και αναλυτικοί ζυγοί.

⁽¹⁾ Sellafield Ltd, SELLAFIELD CA20 1PG, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

⁽²⁾ Dounreay Site Restoration Ltd, KW14 7TZ THURSO CAITHNESS, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

⁽³⁾ EDF Energy Nuclear Generation Limited - Sizewell B Power Station, SUFFOLK, IP16 4UR LEISTON

⁽⁴⁾ Urenco UK Limited, Capenhurst Works, CHESTER CH1 6ER, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

⁽⁵⁾ Westinghouse Springfields Fuels Ltd, SALWICK PRESTON PR4 0XJ, ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Για τη διευκόλυνση της αποτελεσματικότερης δυνατής παράδοσης αυτού του εξοπλισμού, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Κοινότητα θα προβούν στις απαραίτητες διευθετήσεις για να απαλλάξουν την Κοινότητα από τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες που υπέχει βάσει της συμφωνίας της 25ης Μαρτίου 1994 με την British Nuclear Fuels PLC (νυν Sellafield Ltd).

5. Υπολογιστές και συναφής εξοπλισμός (σε γραφεία και συστήματα μετρήσεων):

- Προσωπικοί υπολογιστές και συναφής εξοπλισμός, καθώς και υποδομή εξ αποστάσεως διαβίβασης δεδομένων (συστοιχίες και τροφοδοτικά, συσκευές υλικού εξοπλισμού που παρέχουν τη δυνατότητα ελέγχου πολλών υπολογιστών, εξοπλισμός δικτύου, περιλαμβανομένων οπτικών ινών, καλώδια και μετατροπείς Ethernet, μεταγωγείς, σειριακοί εξυπηρετητές, δρομολογητές εικονικού ιδιωτικού δικτύου, ελεγκτήρες χρόνου και τομέα, ερμάρια· καθώς και
  - Σχετικοί εξυπηρετητές, οθόνες και εκτυπωτές.
-

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 98

1. Διοικητική συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά τις δηλώσεις προμηθευτή σχετικά με την καταγωγή των εμπορευμάτων, η οποία έχει θεσπιστεί για τους σκοπούς των προτιμησιακών συναλλαγών μεταξύ της Ένωσης και ορισμένων χωρών [άρθρα 61 έως 66 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
2. Για τον έλεγχο των αποδεικτικών καταγωγής που έχουν εκδοθεί από αρχές τρίτων χωρών ή εξουσιοδοτημένους από αυτές αντιπροσώπους (ειδικό μη προτιμησιακό καθεστώς εισαγωγής) [άρθρο 59 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447] και για τον έλεγχο των αποδεικτικών καταγωγής που έχουν εκδοθεί ή συνταχθεί από αρχές ή εξαγωγείς τρίτων χωρών (προτιμησιακό καθεστώς) [άρθρα 108 έως 111 και 125 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447, άρθρο 32 του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1076 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 55 του παραρτήματος VI της απόφασης 2013/755/ΕΕ του Συμβουλίου και ισοδύναμες διατάξεις σε συμφωνίες προτιμησιακού καθεστώτος].
3. Αμοιβαία συνδρομή στο πλαίσιο της είσπραξης τελωνειακής οφειλής [άρθρο 101 παράγραφος 1 και άρθρο 102 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 165 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
4. Αμοιβαία συνδρομή στο πλαίσιο της μεταφοράς του ποσού τελωνειακής οφειλής από το κράτος μέλος που αποδέχθηκε εγγύηση προς το κράτος μέλος στο οποίο γεννήθηκε η τελωνειακή οφειλή [άρθρο 92 παράγραφος 1 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 153 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
5. Επαλήθευση αποδεικτικών ενωσιακού καθεστώτος (και διοικητική συνδρομή) [άρθρο 153 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 212 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
6. Επικοινωνία μεταξύ αρχών σχετικά με επανεισαγόμενα εμπορεύματα [άρθρο 203 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 256 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
7. Διοικητική συνεργασία στο πλαίσιο της είσπραξης λοιπών επιβαρύνσεων για εμπορεύματα που υπάγονται σε προσωρινή εισαγωγή σύμφωνα με τη σύμβαση ΑΤΑ ή τη σύμβαση της Κωνσταντινούπολης [άρθρο 226 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 170 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
8. Αμοιβαία συνδρομή για την απόκτηση συμπληρωματικών πληροφοριών με σκοπό τη λήψη απόφασης σχετικά με αίτηση διαγραφής ή επιστροφής [άρθρα 22 και 116 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 175 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
9. Επαλήθευση και διοικητική συνδρομή για τη διενέργεια εκ των υστέρων ελέγχων των πληροφοριών που σχετίζονται με την πράξη ενωσιακής διαμετακόμισης [άρθρο 48 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 292 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) 2015/2447].
10. Διοικητική συνεργασία στο πλαίσιο της είσπραξης λοιπών επιβαρύνσεων δυνάμει καθεστώτων διαμετακόμισης [άρθρο 226 παράγραφος 3 στοιχεία α), β) και γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρα 167 και 169 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447].
11. Γνωστοποίηση είσπραξης δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων δυνάμει του καθεστώτος ενωσιακής διαμετακόμισης ή διαμετακόμισης σύμφωνα με τη σύμβαση TIR [άρθρο 226 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 952/2013, άρθρο 168 του εκτελεστικού κανονισμού 2015/2447].
12. Άμεση συνεργασία και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τους ελέγχους εξαγωγής των ειδών διπλής χρήσης [άρθρο 19 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου].

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ/ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 128 ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΣ 6

1. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών (με την επιφύλαξη του άρθρου 96 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας) ⁽¹⁾.
2. Τίτλοι III και IX της οδηγίας 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη χρήση ⁽²⁾, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1901/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2006, για τα παιδιατρικά φάρμακα ⁽³⁾, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1394/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, για τα φάρμακα προηγμένων θεραπειών ⁽⁴⁾, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 141/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1999, για τα ορφανά φάρμακα ⁽⁵⁾, τίτλοι III και VII της οδηγίας 2001/82/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Νοεμβρίου 2001, περί κοινοτικού κώδικος για τα κτηνιατρικά φάρμακα ⁽⁶⁾, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 470/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2009, για θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών για τον καθορισμό ορίων καταλοίπων των φαρμακολογικά δραστικών ουσιών στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης ⁽⁷⁾, κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, για τη θέσπιση κοινοτικών διαδικασιών χορήγησης άδειας και εποπτείας όσον αφορά τα φάρμακα που προορίζονται για ανθρώπινη και για κτηνιατρική χρήση και για τη σύσταση Ευρωπαϊκού Οργανισμού Φαρμάκων ⁽⁸⁾, εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 520/2012 της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2012, σχετικά με τη διενέργεια των δραστηριοτήτων φαρμακοεπαγρύπνησης που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 726/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και στην οδηγία 2001/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁹⁾, και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1234/2008 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2008, σχετικά με την εξέταση των τροποποιήσεων όσον αφορά τους όρους των αδειών κυκλοφορίας φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση και κτηνιατρικών φαρμάκων ⁽¹⁰⁾.
3. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων ⁽¹¹⁾.
4. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1272/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2008, για την ταξινόμηση, την επισήμανση και τη συσκευασία των ουσιών και των μειγμάτων ⁽¹²⁾.
5. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Οκτωβρίου 2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά ⁽¹³⁾ και κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Φεβρουαρίου 2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης ⁽¹⁴⁾.
6. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 528/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2012, σχετικά με τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση βιοκτόνων ⁽¹⁵⁾.
7. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 536/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Απριλίου 2014, για τις κλινικές δοκιμές φαρμάκων που προορίζονται για τον άνθρωπο ⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ L 227 της 1.9.1994, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 67.

⁽³⁾ ΕΕ L 378 της 27.12.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 121.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 18 της 22.1.2000, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 311 της 28.11.2001, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 152 της 16.6.2009, σ. 11.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 136 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 159 της 20.6.2012, σ. 5.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 7.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1.

⁽¹²⁾ ΕΕ L 353 της 31.12.2008, σ. 1.

⁽¹³⁾ ΕΕ L 309 της 24.11.2009, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ ΕΕ L 70 της 16.3.2005, σ. 1.

⁽¹⁵⁾ ΕΕ L 167 της 27.6.2012, σ. 1.

⁽¹⁶⁾ ΕΕ L 158 της 27.5.2014, σ. 1.

8. Άρθρο 16 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1235/2008 της Επιτροπής, της 8ης Δεκεμβρίου 2008, για τον καθορισμό των λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου όσον αφορά τους όρους εισαγωγής βιολογικών προϊόντων από τρίτες χώρες ⁽¹⁷⁾.
9. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 391/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Απριλίου 2009, σχετικά με κοινούς κανόνες και πρότυπα για τους οργανισμούς επιθεώρησης και ελέγχου πλοίων ⁽¹⁸⁾.
10. Οδηγία 2001/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 2001, για τη σκόπιμη ελευθέρωση γενετικώς τροποποιημένων οργανισμών στο περιβάλλον ⁽¹⁹⁾, άρθρο 6 παράγραφος 3 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1829/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Σεπτεμβρίου 2003, για τα γενετικώς τροποποιημένα τρόφιμα και ζωοτροφές ⁽²⁰⁾.
11. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1924/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τους ισχυρισμούς διατροφής και υγείας που διατυπώνονται στα τρόφιμα ⁽²¹⁾.
12. Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1143/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Οκτωβρίου 2014, για την πρόληψη και διαχείριση της εισαγωγής και εξάπλωσης χωροκατακτητικών ξένων ειδών ⁽²²⁾.
13. Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 767/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Ιουλίου 2009, για τη διάθεση στην αγορά και τη χρήση ζωοτροφών ⁽²³⁾.

⁽¹⁷⁾ ΕΕ L 334 της 12.12.2008, σ. 25.

⁽¹⁸⁾ ΕΕ L 131 της 28.5.2009, σ. 11.

⁽¹⁹⁾ ΕΕ L 106 της 17.4.2001, σ. 1.

⁽²⁰⁾ ΕΕ L 268 της 18.10.2003, σ. 1.

⁽²¹⁾ ΕΕ L 404 της 30.12.2006, σ. 9.

⁽²²⁾ ΕΕ L 317 της 4.11.2014, σ. 35.

⁽²³⁾ ΕΕ L 229 της 1.9.2009, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΜΙΚΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΩΝ

Κανόνας 1

Προεδρία

1. Στη μικτή επιτροπή συμπροεδρεύουν ένα μέλος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και ένας εκπρόσωπος της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου σε υπουργικό επίπεδο, ή υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι που έχουν οριστεί να ενεργούν ως αναπληρωτές τους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο αλληλοενημερώνονται γραπτώς σχετικά με τους ορισθέντες συμπρόεδρους και τους αναπληρωτές τους.
2. Οι αποφάσεις των συμπρόεδρων που προβλέπονται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό λαμβάνονται με κοινή συναίνεση.
3. Συμπρόεδρος που κωλύεται να παραστεί σε συνεδρίαση μπορεί να αντικατασταθεί γι' αυτή τη συνεδρίαση από ορισθέντα αντικαταστάτη. Ο συμπρόεδρος ή ο αντικαταστάτης του ενημερώνει γραπτώς τον άλλο συμπρόεδρο και τη γραμματεία της μικτής επιτροπής σχετικά με τον ορισθέντα αντικαταστάτη το συντομότερο δυνατόν.
4. Ο ορισθείς αντικαταστάτης του συμπρόεδρου ασκεί τα δικαιώματα του εν λόγω συμπρόεδρου στο βαθμό που το επιτρέπει η αντιπροσώπευση. Κάθε αναφορά στον παρόντα εσωτερικό κανονισμό στους συμπρόεδρους νοείται ότι συμπεριλαμβάνει και τυχόν ορισθέντες αντικαταστάτες.

Κανόνας 2

Γραμματεία

Η γραμματεία της μικτής επιτροπής («η γραμματεία») αποτελείται από έναν υπάλληλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και έναν υπάλληλο της κυβέρνησης του Ηνωμένου Βασιλείου. Η γραμματεία, υπό την αιγίδα των συμπρόεδρων, εκτελεί τα καθήκοντα που της ανατίθενται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό.

Κανόνας 3

Συμμετοχή σε συνεδριάσεις

1. Πριν από κάθε συνεδρίαση, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο θα αλληλοενημερώνονται μέσω της γραμματείας για την προβλεπόμενη σύνθεση των αντιπροσωπειών.
2. Εφόσον απαιτείται και με απόφαση των συμπρόεδρων, εμπειρογνώμονες ή άλλα πρόσωπα που δεν είναι μέλη των αντιπροσωπειών μπορούν να καλούνται να παρίστανται στις συνεδριάσεις της μικτής επιτροπής προκειμένου να παράσχουν πληροφορίες σχετικά με ένα συγκεκριμένο θέμα.

Κανόνας 4

Συνεδριάσεις

1. Η μικτή επιτροπή συνεδριάζει στις Βρυξέλλες και στο Λονδίνο εναλλάξ, εκτός αν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν διαφορετικά.
2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίσουν ότι μια συνεδρίαση της μικτής επιτροπής μπορεί να διεξαχθεί με βιντεοδιάσκεψη ή τηλεδιάσκεψη.
3. Κάθε συνεδρίαση της μικτής επιτροπής συγκαλείται από τη γραμματεία σε χρόνο και τόπο που αποφασίζεται από τους συμπρόεδρους. Όταν είτε η Ένωση είτε το Ηνωμένο Βασίλειο έχει υποβάλει αίτημα για συνεδρίαση, η μικτή επιτροπή προσπαθεί να συνεδριάσει εντός 30 ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης. Σε επείγουσες περιπτώσεις καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να συνεδριάσει νωρίτερα.

Κανόνας 5**Έγγραφα**

Έγγραφα πάνω στα οποία βασίζονται οι εργασίες της μικτής επιτροπής αριθμούνται και διαβιβάζονται στην Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο από τη γραμματεία ως έγγραφα της μικτής επιτροπής.

Κανόνας 6**Αλληλογραφία**

1. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο αποστέλλουν στη γραμματεία την αλληλογραφία που απευθύνεται στη μικτή επιτροπή. Η σχετική αλληλογραφία μπορεί να αποστέλλεται με οποιαδήποτε μορφή γραπτής επικοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
2. Η γραμματεία διασφαλίζει ότι η αλληλογραφία που απευθύνεται στη μικτή επιτροπή διαβιβάζεται στους συμπροέδρους και, όταν κρίνεται σκόπιμο, διανέμεται σύμφωνα με τον κανόνα 5.
3. Όλη η αλληλογραφία από τους συμπροέδρους ή που απευθύνεται άμεσα σ' αυτούς, αποστέλλεται στη γραμματεία και διαβιβάζεται, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τον κανόνα 5.

Κανόνας 7**Ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων**

1. Για κάθε συνεδρίαση καταρτίζεται από τη γραμματεία σχέδιο προσωρινής ημερήσιας διάταξης. Το σχέδιο διαβιβάζεται, μαζί με τα σχετικά έγγραφα, στους συμπροέδρους, το αργότερο 15 ημέρες πριν από την ημερομηνία της συνεδρίασης.
2. Η προσωρινή ημερήσια διάταξη περιλαμβάνει τα σημεία των οποίων η συμπερίληψη στην ημερήσια διάταξη ζητήθηκε από την Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο. Κάθε τέτοιο αίτημα, μαζί με τυχόν σχετικά έγγραφα, υποβάλλεται στη γραμματεία το αργότερο 21 ημέρες πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
3. Το αργότερο 10 ημέρες πριν από την ημερομηνία της συνεδρίασης οι συμπρόεδροι αποφασίζουν σχετικά με την προσωρινή ημερήσια διάταξη της συνεδρίασης. Μπορούν να αποφασίσουν να δημοσιοποιήσουν αυτήν την προσωρινή ημερήσια διάταξη, ή μέρος αυτής, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης.
4. Κατά την έναρξη κάθε συνεδρίασης, η μικτή επιτροπή εγκρίνει την ημερήσια διάταξη. Κατόπιν αιτήματος της Ένωσης ή του Ηνωμένου Βασιλείου, θέμα εκτός από αυτά που περιλαμβάνονται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη μπορεί να συμπεριληφθεί στην ημερήσια διάταξη με απόφαση της μικτής επιτροπής.
5. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίζουν να παρεκκλίνουν από τις προθεσμίες που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2.

Κανόνας 8**Πρακτικά**

1. Σχέδιο πρακτικών κάθε συνεδρίασης συντάσσεται από τη γραμματεία, εντός 21 ημερών από τη λήξη της συνεδρίασης, εκτός αν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν διαφορετικά.
2. Κατά κανόνα, τα πρακτικά συνοψίζουν κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης και προσδιορίζουν, κατά περίπτωση:
  - α) τα έγγραφα που υποβλήθηκαν στη μικτή επιτροπή·
  - β) οποιαδήποτε δήλωση ζητήθηκε από έναν από τους συμπροέδρους να εγγραφεί στα πρακτικά· και
  - γ) τις αποφάσεις που ελήφθησαν, τις συστάσεις που διατυπώθηκαν, τις κοινές δηλώσεις που συμφωνήθηκαν και τα επιχειρησιακά συμπεράσματα που εγκρίθηκαν σχετικά με συγκεκριμένα θέματα.

3. Τα πρακτικά περιλαμβάνουν κατάλογο με τα ονόματα, τους τίτλους και την ιδιότητα όλων των προσώπων που παρέστησαν στη συνεδρίαση.
4. Τα πρακτικά εγκρίνονται γραπτώς από τους συμπρόεδρους, εντός 28 ημερών από την ημερομηνία της συνεδρίασης ή έως όποια άλλη ημερομηνία αποφασίζεται από τους συμπρόεδρους. Μετά την έγκρισή τους, δύο πρωτότυπα αντίτυπα των πρακτικών υπογράφονται από τα μέλη της γραμματείας. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο λαμβάνουν από ένα από τα πρωτότυπα αντίτυπα. Οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίσουν ότι η υπογραφή και η ανταλλαγή ηλεκτρονικών αντιγράφων πληροί την εν λόγω απαίτηση.
5. Η γραμματεία καταρτίζει επίσης περίληψη των πρακτικών. Αφού εγκρίνουν την περίληψη, οι συμπρόεδροι μπορούν να αποφασίσουν να τη δημοσιοποιήσουν.

Κανόνας 9

Αποφάσεις και συστάσεις

1. Στο διάστημα μεταξύ των συνεδριάσεων η μικτή επιτροπή μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις ή να προβαίνει σε συστάσεις με γραπτή διαδικασία, εάν οι συμπρόεδροι αποφασίσουν να κάνουν χρήση αυτής της διαδικασίας. Η γραπτή διαδικασία συνίσταται σε ανταλλαγή υπομνημάτων μεταξύ των συμπροέδρων.
2. Όταν η μικτή επιτροπή εκδίδει αποφάσεις ή συστάσεις, οι λέξεις «απόφαση» ή «σύσταση», αντίστοιχα, προστίθενται στον τίτλο των εν λόγω πράξεων. Η γραμματεία καταγράφει κάθε απόφαση ή σύσταση υπό αύξοντα αριθμό και με αναφορά της ημερομηνίας έκδοσής της.
3. Αποφάσεις που εγκρίνονται από τη μικτή επιτροπή προσδιορίζουν την ημερομηνία κατά την οποία αρχίζουν να ισχύουν.
4. Οι αποφάσεις και συστάσεις που εγκρίνονται από τη μικτή επιτροπή υπογράφονται από τους συμπρόεδρους και αποστέλλονται από τη γραμματεία στα μέρη αμέσως μετά την υπογραφή.

Κανόνας 10

Δημοσιότητα και εμπιστευτικότητα

1. Εκτός εάν αποφασιστεί διαφορετικά από τους συμπρόεδρους, οι συνεδριάσεις της μικτής επιτροπής είναι εμπιστευτικές.
2. Όταν η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο υποβάλλουν στη μικτή επιτροπή ή σε οποιαδήποτε ειδική επιτροπή πληροφορίες οι οποίες θεωρούνται εμπιστευτικές ή προστατεύονται από γνωστοποίηση βάσει της νομοθεσίας και των κανονισμών τους, το άλλο μέρος αντιμετωπίζει τις λαμβανόμενες πληροφορίες ως εμπιστευτικές.
3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο μπορούν να αποφασίζουν μεμονωμένα κατά πόσον θα δημοσιεύουν τις αποφάσεις και τις συστάσεις της μικτής επιτροπής στην αντίστοιχη επίσημη εφημερίδα τους.

Κανόνας 11

Γλώσσες

1. Οι επίσημες γλώσσες της μικτής επιτροπής είναι οι επίσημες γλώσσες της Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου.
2. Γλώσσα εργασίας της μικτής επιτροπής είναι τα αγγλικά. Εκτός εάν αποφασιστεί διαφορετικά από τους συμπρόεδρους, τα έγγραφα που χρησιμεύουν ως βάση στις συνεδριάσεις της μικτής επιτροπής καταρτίζονται στα αγγλικά.

Κανόνας 12**Δαπάνες**

1. Η Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο καλύπτουν έκαστο τις δαπάνες στις οποίες υποβάλλονται ως αποτέλεσμα της συμμετοχής τους στις συνεδριάσεις της μικτής επιτροπής.
2. Οι δαπάνες που σχετίζονται με τη διοργάνωση συνεδριάσεων και την αναπαραγωγή των εγγράφων αναλαμβάνονται από την Ένωση για τις συνεδριάσεις που διοργανώνονται στις Βρυξέλλες και από το Ηνωμένο Βασίλειο για τις συνεδριάσεις που διοργανώνονται στο Λονδίνο.
3. Οι δαπάνες διερμηνείας από και προς τις γλώσσες εργασίας της μικτής επιτροπής κατά τη διάρκεια των συνεδριάσεων αναλαμβάνονται από το μέρος που ζητεί τη διερμηνεία.

Κανόνας 13**Ειδικές επιτροπές**

1. Με την επιφύλαξη των παραγράφων 2 έως 3 του παρόντος κανόνα, οι κανόνες 1 έως 12 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, στις ειδικές επιτροπές, εκτός εάν έχει αποφασιστεί διαφορετικά από τη μικτή επιτροπή.
2. Στις ειδικές επιτροπές συμπροεδρεύουν από κοινού εκπρόσωποι που ορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο αλληλοενημερώνονται σχετικά με τους ορισθέντες εκπροσώπους.
3. Όλα τα στοιχεία και οι εκθέσεις που υποβάλλονται από ειδική επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 165 παράγραφος 4 της συμφωνίας, υποβάλλονται στη μικτή επιτροπή χωρίς αδικαιολόγητη καθυστέρηση.

Κανόνας 14**Ετήσια έκθεση**

Για κάθε ημερολογιακό έτος η ετήσια έκθεση για τη λειτουργία της συμφωνίας που προβλέπεται στο άρθρο 164 παράγραφος 6 της συμφωνίας καταρτίζεται από τη γραμματεία έως την 1η Μαΐου του επόμενου έτους. Εγκρίνεται και υπογράφεται από τους συμπροέδρους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

ΜΕΡΟΣ Α

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

I. Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς των παρόντων κανόνων διαδικασίας, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:
  - α) «μέρος»: η Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο·
  - β) «προσφεύγων»: το μέρος το οποίο ζητεί τη σύσταση διαιτητικού οργάνου βάσει του άρθρου 170 της συμφωνίας·
  - γ) «καθ' ου»: το μέρος το οποίο φέρεται ότι έχει παραβεί διάταξη της παρούσας συμφωνίας·
  - δ) «εκπρόσωπος μέρους»: υπάλληλος ή κάθε πρόσωπο που ορίζεται από ένα μέρος και το οποίο εκπροσωπεί το εν λόγω μέρος για σκοπούς επίλυσης διαφοράς στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας·
  - ε) «σύμβουλος»: το πρόσωπο που ορίζεται από ένα μέρος για να παρέχει συμβουλές ή συνδρομή στο εν λόγω μέρος κατά τη διαδικασία που διεξάγεται ενώπιον του διαιτητικού οργάνου·
  - στ) «βοηθός»: πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με τους όρους του διορισμού του, διενεργεί έρευνες ή επικουρεί μέλος διαιτητικού οργάνου υπό τη διεύθυνση και τον έλεγχο αυτού του μέλους.

II. Κοινοποιήσεις

2. Οι ακόλουθοι κανόνες ισχύουν για τις κοινοποιήσεις μεταξύ των μερών και του διαιτητικού οργάνου:
  - α) το διαιτητικό όργανο διαβιβάζει όλες τις αιτήσεις, ανακοινώσεις, γραπτά υπόμνηματα και άλλα έγγραφα σε αμφότερα τα μέρη ταυτόχρονα
  - β) όταν ένα μέρος απευθύνει αίτηση, ανακοίνωση, γραπτό υπόμνημα ή άλλο έγγραφο στην ειδική ομάδα διαιτησίας, αποστέλλει ταυτόχρονα αντίγραφο του εν λόγω εγγράφου στο άλλο μέρος· και
  - γ) όταν ένα μέρος απευθύνει στο άλλο μέρος αίτηση, ανακοίνωση, γραπτό υπόμνημα ή άλλο έγγραφο που αφορά τη διαφορά, αποστέλλει ταυτόχρονα αντίγραφο του εν λόγω εγγράφου στο διαιτητικό όργανο.
3. Κάθε κοινοποίηση που αναφέρεται στο σημείο 2 γίνεται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή, κατά περίπτωση, με άλλο τρόπο τηλεπικοινωνίας που παρέχει απόδειξη ως προς την αποστολή. Εάν δεν υπάρχουν αποδείξεις για το αντίθετο, οι κοινοποιήσεις αυτές θεωρείται ότι διαβιβάστηκαν κατά την ημερομηνία αποστολής τους. Όλες οι κοινοποιήσεις απευθύνονται στη νομική υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στον νομικό σύμβουλο του Υπουργείου Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας του Ηνωμένου Βασιλείου, αντίστοιχα.
4. Το Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου, κατόπιν γραπτού αιτήματος των μερών ή της του διαιτητικού οργάνου, ενεργεί ως διάυλος επικοινωνίας μεταξύ των μερών και του διαιτητικού οργάνου.
5. Τυπογραφικά σφάλματα ή σσωνος σημασίας σε αίτηση, ανακοίνωση, γραπτό υπόμνημα ή άλλο έγγραφο που αφορά τη διαδικασία ενώπιον του διαιτητικού οργάνου μπορούν να διορθώνονται με τη διαβίβαση νέου εγγράφου, στο οποίο υποδεικνύονται σαφώς οι αλλαγές.
6. Εάν η τελευταία ημέρα για την παράδοση εγγράφου συμπίπτει με Σαββατοκύριακο ή επίσημη αργία που ισχύει για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή το Υπουργείο Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας του Ηνωμένου Βασιλείου, κατά περίπτωση, το έγγραφο μπορεί να παραδίδεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα. Το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου κάθε έτους, η Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο θα ενημερώνουν αλλήλους, καθώς και, στην περίπτωση που αναφέρεται στο σημείο 4, θα ενημερώνουν το Διεθνές Γραφείο Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου, για τις επίσημες αργίες που ισχύουν για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Υπουργείο Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας του Ηνωμένου Βασιλείου, αντίστοιχα.

III. Διορισμός και αντικατάσταση των μελών διαιτητικού οργάνου

7. Εάν, σύμφωνα με το άρθρο 171 παράγραφος 5 της συμφωνίας, ένα ή περισσότερα από τα μέλη του διαιτητικού οργάνου επιλεγούν με κλήρωση, το Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου ενημερώνει αμελλητί τα μέρη σχετικά με την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο διεξαγωγής της διαδικασίας επιλογής. Τα μέρη μπορούν να επιλέξουν να παρίστανται κατά την επιλογή. Ωστόσο, η απουσία ενός ή αμφοτέρων των μερών δεν εμποδίζει τη διεξαγωγή της επιλογής.
8. Το Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου κοινοποιεί, γραπτώς, σε κάθε πρόσωπο που έχει επιλεγεί να υπηρετήσει ως μέλος του διαιτητικού οργάνου, τον διορισμό του. Κάθε επιλεγθέν πρόσωπο επιβεβαιώνει τη διαθεσιμότητά του, εντός 5 ημερών από την εν λόγω κοινοποίηση, στο Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου καθώς και σε αμφοτέρα τα μέρη.
9. Όταν ένα μέρος θεωρεί ότι μέλος του διαιτητικού οργάνου δεν συμμορφώνεται με τον κώδικα δεοντολογίας που ορίζεται στο μέρος Β και ότι για τον λόγο αυτό πρέπει να αντικατασταθεί, το εν λόγω μέρος ειδοποιεί το άλλο μέρος εντός 15 ημερών από τη στιγμή που απέκτησε επαρκή αποδεικτικά στοιχεία για την εικαζόμενη μη συμμόρφωση του εν λόγω μέλους.
10. Τα μέρη διαβουλεύονται εντός 15 ημερών από την ειδοποίηση που αναφέρεται στο σημείο 9. Ενημερώνουν το μέλος του διαιτητικού οργάνου σχετικά με την εικαζόμενη μη συμμόρφωση και μπορούν να ζητήσουν από το εν λόγω μέλος να λάβει μέτρα για τη διόρθωση της κατάστασης. Μπορούν επίσης να αποφασίσουν από κοινού την απομάκρυνση του εν λόγω μέλους και την επιλογή νέου μέλους, σύμφωνα με το άρθρο 171 της συμφωνίας.

Εάν τα μέρη αδυνατούν να συμφωνήσουν ως προς την αντικατάσταση ενός μέλους του διαιτητικού οργάνου, εξαιρουμένου του προέδρου, οποιοδήποτε από τα μέρη μπορεί να ζητήσει την παραπομπή του ζητήματος στον πρόεδρο της ειδικής ομάδας, η απόφαση του οποίου είναι οριστική.

Εάν ο πρόεδρος του διαιτητικού οργάνου θεωρεί ότι το μέλος του διαιτητικού οργάνου δεν συμμορφώνεται με τον κώδικα δεοντολογίας, επιλέγεται νέο μέλος του διαιτητικού οργάνου σύμφωνα με το άρθρο 171 της συμφωνίας.

11. Εάν τα μέρη δεν καταφέρουν να συμφωνήσουν σχετικά με το αν πρέπει να αντικατασταθεί ο πρόεδρος, οποιοδήποτε εκ των μερών μπορεί να ζητήσει να παραπεμφθεί το θέμα σε ένα από τα υπόλοιπα πρόσωπα που έχουν προταθεί από κοινού από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο για να εκτελούν χρέη προέδρου σύμφωνα με το άρθρο 171 παράγραφος 1 τρίτη περίοδος της συμφωνίας (εφεξής το «επιλεγθέν πρόσωπο»). Το όνομα του επιλεγθέντος προσώπου επιλέγεται με κλήρωση από τον γενικό γραμματέα του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου.

Αν το επιλεγθέν πρόσωπο θεωρεί ότι ο πρόεδρος δεν συμμορφώνεται με τον κώδικα δεοντολογίας, επιλέγεται νέος πρόεδρος, σύμφωνα με το άρθρο 171 της συμφωνίας, μεταξύ των προσώπων που έχουν προταθεί από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο για να εκτελούν χρέη προέδρου, με εξαίρεση το επιλεγθέν πρόσωπο.

IV. Οικονομικά ζητήματα

12. Τα μέρη μοιράζονται εξίσου τις δαπάνες που προκύπτουν από τη σύσταση και τη λειτουργία του διαιτητικού οργάνου, συμπεριλαμβανομένης της αμοιβής και των δαπανών που καταβάλλονται στα μέλη του διαιτητικού οργάνου
13. Τα μέρη συμφωνούν με την ειδική ομάδα διαιτησίας, εντός 7 ημερών από τη σύστασή της, σχετικά με:
  - α) την αμοιβή και τις δαπάνες που καταβάλλονται στα μέλη του διαιτητικού οργάνου, οι οποίες είναι εύλογες και σύμφωνα με τα πρότυπα του ΠΟΕ·
  - β) την αμοιβή που καταβάλλεται στους βοηθούς· για κάθε μέλος του διαιτητικού οργάνου, το συνολικό ποσό της αμοιβής που καταβάλλεται στους βοηθούς πρέπει να είναι εύλογο και, σε κάθε περίπτωση, να μην υπερβαίνει το ένα τρίτο της αμοιβής του εν λόγω μέλους.

Η εν λόγω συμφωνία μπορεί να επιτευχθεί με οποιοδήποτε μέσο επικοινωνίας.

V. Χρονοδιάγραμμα και γραπτά υπομνήματα

14. Το διαιτητικό όργανο, έπειτα από διαβούλευση με τα μέρη, καταρτίζει ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας εντός 7 ημερών από τη σύστασή της.

15. Ο προσφεύγων απευθύνει τα γραπτά υπομνήματά του στην ειδική ομάδα διαιτησίας το αργότερο 20 ημέρες από την ημερομηνία κατάρτισης του ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος. Ο καθ' ου απευθύνει τα γραπτά υπομνήματά του στην ειδική ομάδα διαιτησίας το αργότερο 20 ημέρες από την ημερομηνία που έλαβε αντίγραφο των γραπτών υπομνημάτων του προσφεύγοντος.
- VI. Λειτουργία του διαιτητικού οργάνου
16. Ο πρόεδρος του διαιτητικού οργάνου προεδρεύει σε όλες τις συνεδριάσεις της. Το διαιτητικό όργανο μπορεί να εξουσιοδοτεί τον πρόεδρο να λαμβάνει διοικητικές και διαδικαστικές αποφάσεις.
17. Εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά στην παρούσα συμφωνία ή στους παρόντες κανόνες διαδικασίας, το διαιτητικό όργανο μπορεί να διεξάγει τις διαδικασίες και τις διασκέψεις της με κάθε μέσο επικοινωνίας.
18. Μόνο μέλη του διαιτητικού οργάνου μπορούν να συμμετέχουν στις διασκέψεις του διαιτητικού οργάνου, η οποία όμως μπορεί να επιτρέπει στους βοηθούς των μελών να παρευρίσκονται στις διασκέψεις της.
19. Η κατάρτιση οποιασδήποτε απόφασης παραμένει αποκλειστική ευθύνη των μελών του διαιτητικού οργάνου και δεν ανατίθεται σε κανένα άλλο πρόσωπο.
20. Το Διεθνές Γραφείο του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου παρέχει γραμματειακή υποστήριξη και άλλη υλικοτεχνική υποστήριξη στην ειδική ομάδα διαιτησίας.
21. Όταν προκύπτει διαδικαστική ερώτηση που δεν καλύπτεται από την παρούσα συμφωνία ή τους παρόντες κανονισμούς διαδικασίας, το διαιτητικό όργανο μπορεί, έπειτα από διαβούλευση με τα μέρη, να αποφασίσει σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή είναι συμβατή με την παρούσα συμφωνία και με τους παρόντες κανόνες διαδικασίας.
22. Εάν το διαιτητικό όργανο θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να τροποποιηθεί οποιαδήποτε από τις προθεσμίες για τις διαδικασίες που αναφέρονται στους παρόντες κανόνες ή να πραγματοποιηθεί οποιαδήποτε άλλη διαδικαστική ή διοικητική προσαρμογή, ενημερώνει γραπτώς τα μέρη, έπειτα από διαβούλευση μ' αυτά, σχετικά με τους λόγους της αλλαγής ή προσαρμογής, προσδιορίζοντας την αναγκαία προθεσμία ή προσαρμογή.
- VII. Ακρόασεις
23. Βάσει του ενδεικτικού χρονοδιαγράμματος που καθορίζεται δυνάμει του σημείου 14, μετά από διαβούλευση με τα μέρη και τα υπόλοιπα μέλη του διαιτητικού οργάνου, ο πρόεδρος ενημερώνει τα μέρη σχετικά με την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο της ακρόασης. Οι εν λόγω πληροφορίες δημοσιοποιούνται, εκτός αν η ακρόαση δεν είναι δημόσια.
Το διαιτητικό όργανο μπορεί να αποφασίσει, σε συμφωνία με τα μέρη, να μη διεξαχθεί ακρόαση.
24. Εκτός εάν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, η ακρόαση πραγματοποιείται στη Χάγη, στις εγκαταστάσεις του Μόνιμου Διαιτητικού Δικαστηρίου.
25. Το διαιτητικό όργανο μπορεί να πραγματοποιεί συμπληρωματικές ακρόασεις, αν συμφωνήσουν τα μέρη.
26. Όλα τα μέλη του διαιτητικού οργάνου παρίστανται στο σύνολο των ακροάσεων.
27. Εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά, τα παρακάτω πρόσωπα δύνανται να παραστούν στην ακρόαση, ανεξάρτητα από το αν η ακρόαση είναι δημόσια ή όχι:
- εκπρόσωποι μέρους·
  - σύμβουλοι·
  - βοηθοί·
  - διερμηνείς, μεταφραστές και πρακτικογράφοι της του διαιτητικού οργάνου· και
  - εμπειρογνώμονες, κατόπιν απόφασης του διαιτητικού οργάνου.

28. Το αργότερο πέντε (5) ημέρες πριν από την ημερομηνία της ακρόασης, κάθε μέρος παραδίδει στην ειδική ομάδα διαιτησίας και στο άλλο μέρος κατάλογο με τα ονόματα, αφενός, των προσώπων που θα αναπτύξουν επιχειρήματα ή παρατηρήσεις προφορικά κατά τη διάρκεια της ακρόασης εξ ονόματος του εν λόγω μέρους και, αφετέρου, τα ονόματα των άλλων εκπροσώπων και συμβούλων που θα παρίστανται στην ακρόαση.
29. Το διαιτητικό όργανο διενεργεί την ακρόαση με τον ακόλουθο τρόπο, εξασφαλίζοντας ότι παρέχεται ίσος χρόνος στον προσφεύγοντα και στον καθ' ου τόσο για να αναπτύξουν τα επιχειρήματά τους όσο και για να απαντήσουν στα επιχειρήματα της άλλης πλευράς:
- α) επιχειρήματα:
- i) επιχειρήματα του προσφεύγοντα·
- ii) επιχειρήματα του καθ' ου·
- β) απάντηση:
- i) απάντηση του προσφεύγοντα·
- ii) ανταπάντηση του καθ' ου.
30. Το διαιτητικό όργανο μπορεί να υποβάλει ερωτήσεις σε οποιοδήποτε μέρος ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της ακρόασης.
31. Το διαιτητικό όργανο μεριμνά για τη σύνταξη πρακτικών της ακρόασης και για τη διαβίβασή τους στα μέρη το συντομότερο δυνατόν μετά την ακρόαση. Τα μέρη μπορούν να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με τα πρακτικά και το διαιτητικό όργανο μπορεί να λάβει υπόψη τις εν λόγω παρατηρήσεις.
32. Κάθε μέρος μπορεί να απευθύνει συμπληρωματικά γραπτά υπομνήματα στην ειδική ομάδα διαιτησίας εντός 10 ημερών από την ημερομηνία της ακρόασης σχετικά με οποιοδήποτε θέμα προέκυψε κατά τη διάρκεια της ακρόασης.

VIII. Γραπτές ερωτήσεις

33. Το διαιτητικό όργανο μπορεί, ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να απευθύνει γραπτές ερωτήσεις σε ένα ή και στα δύο μέρη.
34. Κάθε μέρος έχει τη δυνατότητα να υποβάλει γραπτώς παρατηρήσεις επί των απαντήσεων του άλλου μέρους σε ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από την ειδική ομάδα διαιτησίας, εντός 5 ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία έλαβε αντίγραφο των εν λόγω απαντήσεων.

IX. Εμπιστευτικότητα

35. Πληροφορίες που υποβάλλονται από ένα μέρος στην ειδική ομάδα διαιτησίας, τις οποίες το εν λόγω μέρος έχει χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές, αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικές από το άλλο μέρος και από την ειδική ομάδα. Όταν ένα μέρος υποβάλλει στην ειδική ομάδα διαιτησίας γραπτό υπόμνημα που περιέχει εμπιστευτικές πληροφορίες, παρέχει επίσης, εντός 15 ημερών, υπόμνημα χωρίς τις εμπιστευτικές πληροφορίες, το οποίο δημοσιοποιείται.
36. Καμία διάταξη των παρόντων κανόνων διαδικασίας δεν εμποδίζει ένα μέρος να δημοσιοποιήσει τα δικά του γραπτά υπομνήματα, απαντήσεις σε ερωτήσεις που υποβλήθηκαν από την ειδική ομάδα διαιτησίας ή τα πρακτικά προφορικής διαδικασίας, υπό την προϋπόθεση ότι, όταν παραπέμπει σε πληροφορίες που υποβλήθηκαν από το άλλο μέρος, δεν γνωστοποιεί πληροφορίες που έχουν χαρακτηριστεί από το άλλο μέρος ως εμπιστευτικές.
37. Οι ακρόασεις ενώπιον του διαιτητικού οργάνου είναι ανοικτές στο κοινό, εκτός αν τα υπομνήματα και τα επιχειρήματα ενός μέρους περιέχουν εμπιστευτικές πληροφορίες, ή αν τα μέρη συμφωνήσουν ότι η ακρόαση δεν θα είναι ανοικτή στο κοινό. Σ' αυτές τις περιπτώσεις τα μέρη διατηρούν τον εμπιστευτικό χαρακτήρα των ακροάσεων του διαιτητικού οργάνου.

X. Μονομερείς επαφές

38. Το διαιτητικό όργανο δεν πραγματοποιεί συναντήσεις ή άλλες προφορικές επαφές με ένα εκ των μερών αν δεν παρίσταται και το άλλο μέρος.

XI. Επείγουσες περιπτώσεις

39. Σε επείγουσες περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 173 παράγραφος 2 της συμφωνίας, το διαιτητικό όργανο, κατόπιν διαβούλευσης με τα μέρη, προσαρμόζει, κατά περίπτωση, τις προθεσμίες που αναφέρονται στους παρόντες κανόνες διαδικασίας. Το διαιτητικό όργανο ενημερώνει τα μέρη για τις προσαρμογές αυτές.

XII. Μετάφραση και διερμηνεία

40. Γλώσσα διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου είναι τα αγγλικά. Οι αποφάσεις του διαιτητικού οργάνου εκδίδονται στα αγγλικά.
41. Κάθε μέρος αναλαμβάνει το κόστος της μετάφρασης κάθε εγγράφου που υποβάλλεται στην ειδική ομάδα διαίτησίας και δεν έχει συνταχθεί στα αγγλικά, καθώς και το κόστος για υπηρεσίες διερμηνείας για τους εκπροσώπους ή τους συμβούλους του κατά την ακρόαση.

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑΣ

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κώδικα δεοντολογίας, ισχύει ο ορισμός του «βοηθού» που καθορίζεται στους κανόνες διαδικασίας. Επιπλέον, ως «υποψήφιος» νοείται το πρόσωπο το όνομα του οποίου περιλαμβάνεται στον κατάλογο που αναφέρεται στο άρθρο 171 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας και το οποίο εξετάζεται για ενδεχόμενη επιλογή του ως μέλους ειδικής ομάδας διαίτησίας βάσει του εν λόγω άρθρου.

Υποχρεώσεις όσον αφορά τη διαδικασία

2. Οι υποψήφιοι και τα μέλη του διαιτητικού οργάνου αποφεύγουν οποιαδήποτε παρατυπία ή εντύπωση παρατυπίας, είναι ανεξάρτητοι και αμερόληπτοι, αποφεύγουν τις άμεσες ή έμμεσες συγκρούσεις συμφερόντων και τηρούν αυστηρούς κανόνες δεοντολογίας για την εξασφάλιση της ακεραιότητας και της αμεροληψίας της διαδικασίας επίλυσης διαφορών. Πρώην υποψήφιοι ή μέλη της επιτροπής διαίτησίας συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται στα σημεία 8, 9 και 10.

Υποχρεώσεις γνωστοποίησης

3. Πριν την επιβεβαίωση της επιλογής του ως μέλους του διαιτητικού οργάνου στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας, ο υποψήφιος γνωστοποιεί στα μέρη γραπτώς την ύπαρξη κάθε συμφέροντος, σχέσης ή ζητήματος που γνωρίζει και που είναι πιθανόν να επηρεάσει την ανεξαρτησία ή την αμεροληψία του ή που θα μπορούσε να εγείρει ευλόγως υπόνοια για παρατυπία ή μεροληψία κατά τη διαδικασία ενώπιον του διαιτητικού οργάνου.
4. Οι υποψήφιοι και τα μέλη μιας ειδικής ομάδας διαίτησίας αναφέρουν ζητήματα που αφορούν πραγματικές ή ενδεχόμενες παραβιάσεις του παρόντος κώδικα δεοντολογίας μόνο στη μικτή επιτροπή ώστε να εξεταστούν από την Ένωση και το Ηνωμένο Βασίλειο.
5. Σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου, τα μέλη του διαιτητικού οργάνου γνωστοποιούν στα μέρη γραπτώς τυχόν συμφέροντα, σχέσεις ή ζητήματα που αναφέρονται στο σημείο 3 τα οποία γνωρίζουν ή που περιέχονται σε γνώση τους.

Δέουσα επιμέλεια των μελών ειδικής ομάδας διαίτησίας

6. Αφότου επιλεγούν, τα μέλη του διαιτητικού οργάνου εκτελούν τα καθήκοντά τους στο ακέραιο και δίχως καθυστέρηση καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου, με εντιμότητα και ευσυνειδησία. Ειδικότερα:
  - α) εξετάζουν αποκλειστικά και μόνο τα θέματα που τίθενται στο πλαίσιο της διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου και που είναι απαραίτητα για την έκδοση απόφασης, και δεν αναθέτουν σε κανένα άλλο πρόσωπο αυτό το καθήκον·
  - β) λαμβάνουν όλα τα δέοντα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι οι βοηθοί τους γνωρίζουν και συμμορφώνονται με τα σημεία 2, 3, 4, 5, 9 και 10.

Ανεξαρτησία και αμεροληψία των μελών ειδικής ομάδας διαιτησίας

7. Τα μέλη του διαιτητικού οργάνου:

- α) είναι ανεξάρτητα και αμερόληπτα, αποφεύγουν τη δημιουργία εντύπωσης παρατυπίας ή μεροληψίας και δεν επηρεάζονται από ίδιο συμφέρον, έξωθεν πιέσεις, πολιτικές πεποιθήσεις, διαμαρτυρίες της κοινής γνώμης, αφοσίωση στην Ένωση ή το Ηνωμένο Βασίλειο ή από τον φόβο της κριτικής
- β) δεν αναλαμβάνουν, άμεσα ή έμμεσα, υποχρεώσεις ούτε δέχονται οφέλη που θα μπορούσαν τρόπο να επηρεάσουν, ή να φανεί ότι επηρεάζουν, με οποιονδήποτε τρόπο, την ορθή εκτέλεση των καθηκόντων τους
- γ) δεν κάνουν χρήση της ιδιότητάς τους ως μελών ειδικής ομάδας διαιτησίας για να προωθήσουν προσωπικά ή ιδιωτικά συμφέροντα και αποφεύγουν ενέργειες οι οποίες ενδέχεται να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι τρίτοι είναι σε θέση να τα επηρεάζουν
- δ) δεν επιτρέπουν να επηρεάζεται η συμπεριφορά τους ή η κρίση τους από σχέσεις ή ευθύνες οικονομικού, επιχειρηματικού, επαγγελματικού, οικογενειακού ή κοινωνικού χαρακτήρα
- ε) αποφεύγουν να συνάπτουν οποιαδήποτε σχέση ή να αποκτούν οποιαδήποτε οικονομικά οφέλη που ενδέχεται να επηρεάσουν την αμεροληψία τους ή που θα μπορούσαν ευλόγως να δημιουργήσουν την εντύπωση παρατυπίας ή μεροληψίας από μέρους τους
- στ) δεν συζητούν πτυχές του αντικειμένου ή τη διεξαγωγή της διαδικασίας ενώπιον του διαιτητικού οργάνου με ένα ή με αμφότερα τα μέρη απουσία των άλλων μελών του διαιτητικού οργάνου.

Υποχρεώσεις πρώην μελών ειδικής ομάδας διαιτησίας

8. Όλα τα πρώην μέλη ειδικής ομάδας διαιτησίας αποφεύγουν ενέργειες οι οποίες μπορούν να δημιουργήσουν την εντύπωση ότι επέδειξαν μεροληψία κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους ή ότι αποκόμισαν όφελος από οποιαδήποτε απόφαση του διαιτητικού οργάνου.

Εμπιστευτικότητα

9. Κανένα μέλος ή πρώην μέλος ειδικής ομάδας διαιτησίας, σε καμία χρονική στιγμή,

- α) δεν αποκαλύπτει ούτε χρησιμοποιεί μη δημόσιες πληροφορίες σχετικά με οποιαδήποτε διαδικασία ενώπιον του διαιτητικού οργάνου ή που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, παρά μόνο για τους σκοπούς της εν λόγω διαδικασίας, και σε καμία περίπτωση δεν δημοσιοποιεί ή χρησιμοποιεί οποιαδήποτε τέτοια πληροφορία για να αποκτήσει προσωπικό πλεονέκτημα ή πλεονέκτημα για άλλους ή να επηρεάσει δυσμενώς τα συμφέροντα άλλων·
- β) δεν αποκαλύπτει τις διασκέψεις του διαιτητικού οργάνου ή τις απόψεις οποιουδήποτε μέλους της ομάδας.

10. Κανένα μέλος ειδικής ομάδας διαιτησίας δεν αποκαλύπτει την απόφαση του διαιτητικού οργάνου ή μέρος αυτής πριν από τη δημοσίευσή της σύμφωνα με την παρούσα συμφωνία.
-